Bundel - Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen van 17 november 2022

1 Opening

2 Vaststellen van de agenda van 17 november 2022

3 Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

Deze punten worden alleen procedureel behandeld. De leden van de commissie bespreken of, op welke wijze en voor hoe lang zij deze raadsvoorstellen en onderwerpen willen bespreken. Na vaststelling van dit behandeladvies, wordt het stuk voor een volgende vergadering geagendeerd.

Behandelvoorraad Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen PROCEDUREEL.docx

Agenderingen Commissie EDW PROCEDUREEL 17 november 2022.docx

3.1 Raadsvoorstel Actualisatie Warmteplan Beursgebied en collegevoorstel Concessieovereenkomst

Raadsvoorstel actualisatie Warmteplan Beursgebied.docx

Concept WKO-warmteplan Beursgebied - actualisatie.docx

3.2 Raadsvoorstel zienswijze Ontwerp Kadernota 2024 RUD (nog te ontvangen)

3.3 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

Raadsbrieven EDW.docx

4 Verslagen

Ter vaststelling:
Conceptverslag commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen van 29 september en 6 oktober 2022.

2022 09 29 en 10 06 Concept verslag Commissie Energie(transitie), duurzaamheid en wonen.docx

5 Toezeggingen/Moties

Ter vaststelling.

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).pdf

6 Ingekomen stukken

Openbare lijst van ingekomen stukken voor commissie EDW 17 november 2022
nr. 1 Petitie Energiecompensatie voor alle studenten!
nr. 2 Mail vergeten oorzaak woningnood
Het ingekomen stuk met het afdoeningsvoorstel staat conform de AVG, in iBabs achter een slotje

OPENBARE LIJST LIS EDW 17 november 2022.docx

7 Raadsvoorstel Chw bestemmingsplan kookgasvrij Overvecht

Wethouder: Van Hooijdonk, Beleidsterrein: Energie en Klimaat
Indicatieve behandeltijd: 60 minuten
Vaststelling van het Crisis- en herstelwet (Chw) bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht maakt het juridisch mogelijk om in dit deel van Overvecht-Noord de woningen kookgasvrij te maken en de gewenste overgang naar elektrisch koken mogelijk te maken. Dit plan faciliteert het volledig kookgasvrij maken van de circa 320 woningen in het plangebied.
Het project en dit ontwerpbestemmingsplan dragen daarnaast ook bij aan het behalen van de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid, in het bijzonder de warmtetransitie van de gebouwde omgeving.

Dossier 3023 voorblad

Raadsvoorstel Vaststelling Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht.docx

Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht.pdf

NL.IMRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01-Kader_01-000.pdf

Vaststellingsrapport Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht.pdf

Link naar RO publiceer- vaststelling Chw bp Kookgasvrij.docx

7.1 Memo bij Raadsvoorstel Chw bestemmingsplan kookgasvrij Overvecht

Raadsmemo behandelverzoek Chw bestemmingsplan elektrisch koken Overvecht-Noord (DEF).docx

8 Raadsbrief doorlopend Klimaatpanel

Wethouder: Van Hooijdonk, Beleidsterrein: Energie en Klimaat
Indicatieve behandeltijd: 60 minuten
Geagendeerd door: Ralph Peters (D66), Rachel Heijne, (GroenLinks), Charlotte Passier, (VOLT), Ilse Raaijmakers, (PvdA), Annemarijn Oudejans (Student & Starter), Bina Chrino (Christenunie), Maarten van Heuven (PvdD).
Tijdens de commissiebehandeling willen we met de raadsfracties spreken over het aangekondigde klimaatpanel en daarmee de uitvoering van motie 2022/100.
In deze motie wordt o.a. opgeroepen een uitwerking te geven over de mate waarin deelnemers invloed krijgen op de uitwerking van het beleid, oftewel het mandaat dat de deelnemers hebben. Hierover willen de fracties met elkaar en met de wethouder in gesprek. Daarnaast willen de agenderende fracties in gesprek met elkaar of er ook nog een Klimaatberaad nodig is en zo ja, hoe dit panel voorbereidend werk kan verrichten hiervoor. Denk bijvoorbeeld aan de vraagstukken die tijdens een klimaatberaad behandeld kunnen worden.
Verder willen de fracties bespreken hoe en of we toetsen of de deelnemers een goede representatie zijn van de Utrechtse samenleving en mocht bij de eerste bijeenkomst blijken dat er groepen duidelijk ondervertegenwoordigd zijn, hoe we zorgen dat deze mensen ook gehoord worden.
Tot slot willen we bespreken op welke manier we geïnformeerd worden over de uitkomsten en hoe de uitkomsten van het klimaatpanel worden meegenomen in de ontwikkeling van het klimaatbeleid.
Omdat de startbijeenkomst van het klimaatpanel al plaatsvindt op 12 december, wensen de agenderende fracties bovenstaande al voor aanvang van het panel te bespreken. Voorstel is om het met spoed op de agenda van de commissie EDW van 17 november te behandelen.

Dossier 3039 voorblad

Raadsbrief Klimaatpanel.pdf

M95 Utrechts burgerberaad.pdf

M100 bewoners betrekken energievisie v1.1.pdf

9 Raadsbrief Voorontwerp en vergunningaanvraag windmolens Rijnenburg en Reijerscop

Wethouder: Van Hooijdonk, Beleidsterrein: Energie en Klimaat
Indicatieve behandeltijd: 90 minuten.
Geagendeerd door: Gertjan te Hoonte (VVD), PVV, Stadsbelang, Eén Utrecht, Volt
De raad is middels een Raadsbrief (5731) geïnformeerd over het Voorontwerp en de vergunningsaanvraag voor windmolens Rijnenburg en Reijerscop. De agenderende fracties willen met elkaar en de wethouder in gesprek over de inhoud van de brief. De vraagstelling richt zich enerzijds op hoe het planologische traject nu wordt doorlopen en de positie van de raad hierin. Hierbij kijken de fractie in het bijzonder naar hoe de huidige raadsbrief zich verhoudt tot eerdere raadsbrieven, in het bijzonder ook de raadsbrief (5522) over het voorgenomen voorkeursalternatief en de Reactienota NRD, waarin een procedure is geschetst. Ook willen de fracties in gesprek over de MER-procedure en het (nu niet) delen van de rapportage.
Het tweede deel van de vraagstukken richt zich op de inhoudelijke keuzen die nu gemaakt lijken te worden, bijvoorbeeld op het gebied van de hoogte en de positie van windmolens ook irt de nu geplande woningbouw, het openhouden van de optie van meer windmolens en het ontbreken van de geplande zonne-energie.
VOLT wil het gaat graag in gesprek over de totstandkoming van de milieuregels (o.a. de regels opgenomen voor de beperking van geluid en slagschaduw) en het (nu niet) consulteren van de raad, omwonenden en andere belanghebbenden over wat zij belangrijk vinden voor lokale kaders en welke onderzoeken zij belangrijk vinden voor lokale kaders.

Dossier 3030 voorblad

Raadsbrief Voorontwerp en vergunningaanvraag windmolens Rijnenburg en Reijerscop.docx.pdf

Voorontwerp windturbinelocaties Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop.pdf

10 Raadsvoorstel Zienswijzemogelijkheid Ontwerp Bestuursrapportage 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 en Ontwerp eerste Begrotingswijziging 2023 Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

Wethouder: Oosters, beleidsterrein: Milieu
Indicatieve behandeltijd: 60 minuten
De raad heeft de ontwerp bestuursrapportage 2022 met de tweede begrotingswijziging 2022 van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en de ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) ontvangen. De RUD stelt de raad in de gelegenheid voor 9 december 2022 te reageren op deze tweede en eerste begrotingswijziging.

Dossier 2956 voorblad

Raadsvoorstel Zienswijzemogelijkheid Bestuursrapportage 2022 en Eerste Begrotingswijziging 2023.docx

Zienswijzebrief Bestuursrapportage 2022 en Eerste begrotingswijziging 2023.docx

Begeleidende brief zienswijze deelnemers eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht.pdf

Ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht.pdf

Begeleidende brief zienswijze deelnemers bestuursrapportage 2022 RUD Utrecht.pdf

Ontwerp Bestuursrapportage 2022 RUD Utrecht.pdf

Behandelvoorraad Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

PROCEDUREEL te bespreken bij de commissie van 17 november 2022

Energie, Duurzaamheid, Circulaire economie (incl. afval), Milieu en Emissieloos vervoer, Wonen en Samen voor Overvecht

Wethouder De Vries		
	Raadsbrief beantwoording diverse toezeggingen wonen, met beantwoording SV 2002 nr. 89	Cie behandeling 1 sept 30 minuten (besluit cie 21 april) In overleg met voorzitter en raadslid Dijkstra niet ingepland op agenda van 2 juni, mede in afwachting van beantwoording van de SV 2022 nr. 89 (ingediend 17 mei) Agendering nog niet ontvangen

Wethouder Van Hooijdonk		
	Energie en Klimaat Raadsvoorstel Actualisatie Warmteplan Beursgebied	Cie 15 minuten

Wethouder Oosters		
	Milieu en emissieloos vervoer Raadsvoorstel zienswijze Ontwerp Kadernota 2024 RUD (nog te ontvangen)	Cie 45 minuten

Te verwachten raadsvoorstellen (mede op basis van de lange termijn agenda)

	Nota Externe veiligheid	Volgt, fatale termijn*
	Nota Geluid	Volgt, fatale termijn*

* Deze raadsvoorstellen zijn vertraagd. De fatale termijn hangt samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Planning Commissie EDW 2022

- 15 december 2022

Agenderingen Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen
Vast te stellen op 17 november 2022

Stukken afkomstig van het college		
Datum: 4 oktober 2022 Onderwerp: Actualisatie Warmteplan Beursgebied Wethouder: Van Hooijdonk Beleidsveld: Energie en Klimaat Griffier: Mariska de Vos	In juni 2021 heeft de gemeenteraad het Warmteplan Beursgebied vastgesteld en het college gemandateerd de energieprestatie van het warmtesysteem van de winnende partij op te nemen en het Warmteplan in werking te laten treden. Helaas is toen in het raadsbesluit niet opgenomen dat aan het college mandaat wordt verleend om het Warmteplan te wijzigen en/of tussentijds te actualiseren. Een actualisatie van het Warmteplan is wel noodzakelijk zodat het aansluit bij de huidige geplande aantallen aansluitingen. De raad wordt derhalve verzocht het college mandaat te verlenen voor deze administratieve handeling.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie EDW 2. Tijd: 15 min 3. Datum: 15 december 2022
Datum: 4 november 2022 Onderwerp: Raadsvoorstel zienswijze Ontwerp Kadernota 2024 RUD (nog te ontvangen) Wethouder: Eva Oosters Beleidsveld: Milieu Griffier: Mariska de Vos	De raad heeft de ontwerp Kadernota 2024 van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) ontvangen. De RUD stelt de raad in de gelegenheid voor 13 januari 2023 hierop te reageren. Het college zal hiervoor een conceptzienswijze opstellen en legt dit ter besluitvorming aan de raad voor. Namens het college is aangegeven dat het raadsvoorstel voor 8 december naar de raad wordt gestuurd.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie EDW 2. Tijd: 45 min 3. Datum: 15 december 2022 Voorgesteld wordt de zienswijze met een behandeltijd van 45 minuten op de agenda van 15 december 2022 te plaatsen i.v.m. fatale termijn (raad van 22 december en reactie voor 13 januari RUD).

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Actualisatie Warmteplan Beursgebied

Beleidsveld	Energie en Klimaat
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Elsert Sikma
Kenmerk	10497989/202209261614-ES;
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het geactualiseerde Warmteplan Beursgebied vast te stellen, waarin de prognose van de bouwproductie en de daarbij behorende energieprestatie is geactualiseerd.

2. Het College te mandateren tot het actualiseren van het warmteplan Beursgebied op de volgende twee momenten:
    a. als bij vaststelling van het MPR of de Bestuursrapportage blijkt dat het bouwprogramma in het Beursgebied wijzigt, en/of;
    b. als er een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem wordt afgegeven en geregistreerd door bureau CRG,

    waarbij het mandaat is beperkt tot
    1. het actualiseren van het aantal aansluitingen en de energieprestatiewaarden op grond van een geactualiseerde prognose voor het Beursgebied zoals deze blijkt uit een door de gemeenteraad vastgestelde MPR of Bestuursrapportage en
    2. het actualiseren van de energieprestatiewaarden naar aanleiding en op grond van een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem afgegeven en geregistreerd door bureau CRG.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

In juni 2021 heeft de gemeenteraad het Warmteplan Beursgebied vastgesteld. Op dit moment wordt uitvoering gegeven aan het raadsbesluit en Warmteplan. Het voorgaande besluit en bijbehorende stukken zijn via de volgende link beschikbaar.

Onderdeel van het Warmteplan is de realisatie van een bepaald programma gedurende de periode van 10 jaar (2021-2031) uitgedrukt in het geplande aantal woningaansluitingen en geplande aantal utiliteitsfuncties. Op basis van de huidige MPR is het geplande programma dat in deze periode wordt gerealiseerd opgeschoven naar achteren ten opzichte van de planning dat vorige jaar in het Warmteplan was voorzien. Indien er minder aansluitingen worden gerealiseerd in de periode 2021-2031 dient ook de berekening van de voorlopige energieprestatie van het warmtesysteem in deze periode daarop te worden gebaseerd.

Na de (maximaal toegestane) looptijd van het Warmteplan, wordt de nieuwbouw die hierna wordt opgeleverd natuurlijk wel aangesloten op het warmtesysteem, maar komt de aansluitplicht voor nieuwbouw te vervallen. Indien gewenst kan de raad dan een nieuw Warmteplan voor dit gebied vaststellen, wederom voor maximaal 10 jaar.

Een actualisatie van het Warmteplan is, hoewel het een administratieve handeling is, wel noodzakelijk zodat het aansluit bij de huidige geplande aantallen aansluitingen.

Om in de toekomst bij programma actualisatie (die in andere raadsbesluiten genomen worden) en bij geactualiseerde energieprestatie-kwaliteitsverklaringen van Bureau CRG te kunnen opnemen in het Warmteplan Beursgebied, wordt de raad verzocht het college mandaat te verlenen voor deze (administratieve) handeling met het recht deze bevoegdheid te ondermandateren.

Na vaststelling van het Warmteplan in juni 2021 is gestart met de aanbesteding van het Warmtesysteem Beursgebied. Deze aanbesteding wordt naar verwachting in november 2022 afgerond. De gemeenteraad zal hier via een separate raadsbrief over worden geïnformeerd.

Context

Aanleiding

In het raadsbesluit Warmteplan Beursgebied (van juni 2021) is het Warmteplan Beursgebied vastgesteld. In het raadsbesluit bij vaststelling van het Warmteplan (juni 2021) zijn kaders vastgesteld waar onder de aanbesteding van het Warmtesysteem moet plaatsvinden. Deze kaders zijn uitgewerkt in een Programma van Eisen en Concessieovereenkomst. Op basis hiervan is de aanbesteding van het Warmtesysteem Beursgebied gestart. Deze aanbesteding wordt naar verwachting in november 2022 afgerond. De gemeenteraad zal hier via een separate raadsbrief over worden geïnformeerd.

Daarbij is in het raadsbesluit (juni 2021) het college gemandateerd om, na gunning van de aanbesteding, de energieprestatie van het warmtesysteem van de winnende partij op te nemen in het Warmteplan en het Warmteplan in werking te laten treden. Helaas is in het raadsbesluit niet opgenomen dat aan het college mandaat wordt verleend om het warmteplan te wijzigen en/of tussentijds te actualiseren als gevolg van een wijziging in het bouwprogramma/aantal aansluitingen of als er een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem wordt afgegeven en geregistreerd door bureau CRG. Dit punt wordt hersteld met een nieuw raadsbesluit. Op grond van het bouwbesluit is het vaststellen of wijzigen van een Warmteplan voorbehouden aan de gemeenteraad.

Verder zijn er andere aanleidingen om het Warmteplan nu te actualiseren. Een Warmteplan heeft volgens het Bouwbesluit een gedligheidsduur van maximaal 10 jaar. Nu we een jaar verder zijn dan ten tijde van het raadsbesluit, zijn de ontwikkelingen in het Beursgebied beter in kaart gebracht en heeft Juridische Zaken samen met onze juridisch adviseur, advocatenkantoor AKD, geadviseerd om het Warmteplan vanuit de voorwaarden die het Bouwbesluit stelt, te actualiseren op:

a. Het aantal geplande aansluitingen voor woningen en het aantal geplande aansluitingen voor utiliteitsbouw, dat naar verwachting gerealiseerd wordt in de periode van 10 jaar (2021-2031);
b. De voorlopige waarde van de energieprestatie die daarbij hoort;

c. Het geactualiseerde Warmteplan treedt in werking na bekendmaking en met inachtneming van de referendumverordening.

Ad a) Het Warmteplan van 2021 ging uit van het aantal geplande aansluitingen nieuwbouw van 9.100 woningen en 525.000 m^2 BVO utiliteitsbouw in het Beursgebied in de periode 2021-2031. Deze aantallen moeten worden bijgesteld. Enerzijds omdat in de prognose ontwikkelingen waren opgenomen die reeds vergund waren (Wonderwoods en Amrath) en het Warmteplan geen betrekking heeft op deze projecten. Daarnaast wordt het aantal geactualiseerd op basis van de actuele prognoses uit de MPR 2022 die al door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Met name de ontwikkeling van Jaarbeursterrein schuift naar achteren (later in de tijd) en dit heeft consequenties voor het aantal op te leveren woningen in de periode 2021 – 2031. Inmiddels is, op basis van de actuele bouwplanning, bekend dat in deze periode naar verwachting het geplande aantal aansluitingen bestaat uit ca.5.200 woningen en ca. 50 aansluitingen voor utiliteitsfuncties (tezamen ca. 390.000 m^2 bvo (variërend van aansluitingen van ca. 1.000 m^2 bvo tot ca. 30.000 m^2 bvo)).

Ad b) Het gewijzigde programma leidt tevens tot de noodzaak om de energieprestatie te bepalen op deze nieuwe aantallen geplande aansluitingen. Dit leidt tot eenzelfde energieprestatiewaarde als was opgenomen in het vorig jaar vastgestelde Warmteplan, maar deze moet in het Warmteplan wel berekend worden op de thans geplande aantallen aansluitingen woningen en utiliteitsfuncties.

Ad c) Op basis van de huidige gegevens kan het geactualiseerde Warmteplan – na bekendmaking en met inachtneming van de referentieverordening) in werking treden en van kracht worden bij raadbesluit.

Juridische context
In een warmteplan is het geplande aantal aansluitingen in een bepaald gebied, op een bepaald distributienet voor warmte, de mate van energiezuinigheid en de mate van bescherming van het milieu (gebaseerd op de energiezuinigheid van het net en het opwekkingsrendement van de getransporteerde warmte) opgenomen voor een periode van ten hoogste 10 jaar of totdat het aantal aansluitingen is bereikt.

De vastgoedeigenaren/ ontwikkelaar zijn vervolgens verplicht om in hun Omgevingsvergunning aanvraag op het onderdeel Energie en Duurzaamheid uit te gaan van de energieprestatie van het warmtesysteem zoals opgenomen in het Warmteplan en daar hun BENG berekening voor hun vastgoed op te baseren. De energieprestatieberekening wordt tenminste iedere 3 jaar opnieuw bepaald en door de autoriteit Bureau Controle en Registratie Gelijkwaardigheid vastgesteld middels een kwaliteitsverklaring en registratie van het warmtesysteem.

Vanwege deze noodzaak wordt mede op advies van advocatenkantoor AKD gevraagd een geactualiseerd Warmteplan vast te stellen.

Dit wordt voorgelegd aan de gemeenteraad omdat op grond van het Bouwbesluit 2012 de Gemeenteraad bevoegd is een warmteplan vast te stellen. Mandatering van het College van de actualisatie van Warmteplannen is niet in het mandaatregister geregeld. Om die reden wordt dit besluit nu voorgelegd aan de gemeenteraad met daarbij de vraag het College te mandateren om het Warmteplan wederom te actualiseren op het moment dat:

a. als bij vaststelling van het MPR of de Bestuursrapportage blijkt dat het bouwprogramma in het Beursgebied wijzigt, en/of;
b. als er een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem wordt afgegeven en geregistreerd door bureau CRG.

Het mandaat is beperkt tot a) het actualiseren van het aantal aansluitingen en de energieprestatiewaarden op grond van een geactualiseerde prognose voor het Beursgebied zoals deze blijkt uit een door de gemeenteraad vastgestelde MPR of Bestuursrapportage (met daarin de peilstok waarmee een update wordt gegeven van de geprognosticeerde bouwproductie) en b) het actualiseren van de energieprestatiewaarden naar aanleiding en op grond van een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem afgegeven en geregistreerd door bureau CRG.

Beoogd effect
Door vaststelling van het geactualiseerde Warmteplan wordt de aansluitplicht voor de nieuwbouw op het duurzame warmtesysteem dat enkel gebruik maakt van lokaal aanwezige hernieuwbare energiebronnen en daarmee een duurzame energieprestatie kent geborgd, zodat daarmee duurzamere gebouwen in het Beursgebied worden gerealiseerd.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- 2017: raadsbesluit Warmtevisie 2017 (link)
- 2020: raadsbrief UtrechtsEnergieProtocol (link)
- 2021: raadsbesluit Warmteplan Beursgebied (link)
- 2021: raadsbesluit Transitievisie Warmte gemeente Utrecht (link)
- 2022: raadsbesluit MPR 2022 (link)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het geactualiseerde Warmteplan Beursgebied vast te stellen waarin de prognose van de bouwproductie en de daarbij behorende energieprestatie is geactualiseerd.
Argumenten	
1.1	Door het Warmteplan te actualiseren is het gebaseerd op actuele gegevens, waardoor het Warmteplan beter toepasbaar is.
	In het raadsbesluit Warmteplan Beursgebied (van juni 2021) is het Warmteplan vastgesteld. Daarbij is het college gemandateerd om, na gunning van de aanbesteding, de energieprestatie van het warmtesysteem van de winnende partij op te nemen in het Warmteplan en het Warmteplan in werking te laten treden. Omdat een warmteplan volgens het Bouwbesluit voor maximaal 10 jaar in een gebied mag gelden en we nu een jaar verder zijn dan ten tijde van het opstellen van het raadsvoorstel, zijn de ontwikkelingen in het Beursgebied beter in kaart gebracht en heeft ons juridisch adviseur, advocatenkantoor AKD, geadviseerd om het warmteplan vanuit de voorwaarden die het Bouwbesluit stelt, te actualiseren op: a. Het aantal geplande aansluitingen voor woningen en het aantal geplande aansluitingen voor utiliteitsbouw, dat naar verwachting gerealiseerd wordt in de 10 jaar periode 2021-2031; b. De voorlopige waarde van de Energieprestatie die daarbij hoort. **Ad a)** Het Warmteplan van 2021 ging uit van het aantal geplande aansluitingen nieuwbouw van 9.100 woningen en 525.000 m^2 BVO utiliteitsbouw in het Beursgebied in de periode 2021-2031. Deze aantallen moeten worden bijgesteld. Enerzijds omdat in de prognose ontwikkelingen waren opgenomen die reeds vergund waren (Wonderwoods en Amrath) en het Warmteplan geen betrekking heeft op deze projecten. Daarnaast wordt het aantal geactualiseerd op basis van de actuele prognoses uit de MPR 2022 die al door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Met name de ontwikkeling van Jaarbeursterrein schuift naar achteren (later in de tijd) en dit heeft consequenties voor het aantal op te leveren woningen in de periode 2021 – 2031. Inmiddels is, op basis van de actuele bouwplanning bekend dat in deze periode het geplande aantal aansluitingen naar verwachting ca.5.200 woningen en ca. 390.000 m^2 bvo utiliteitsbouw (circa 50 aansluitingen) zal worden gerealiseerd. **Ad b)** Het gewijzigde programma leidt tot de noodzaak om de energieprestatie te bepalen op deze nieuwe aantallen geplande aansluitingen. Uit de nieuwe berekening komt vanwege de nog steeds grote schaal van het warmtesysteem wel dezelfde energieprestatiewaarden als in het Warmteplan van vorig jaar is

	opgenomen, maar deze moet in het Warmteplan berekend worden op de huidig geplande aantallen aansluitingen, wat van belang is bij een eventueel verzoek (door ontwikkelende partijen) voor een gelijkwaardige alternatieve warmtevoorziening (conform het Bouwbesluit). Na gunning van de aanbesteding van de concessie van het Warmtesysteem zal de energieprestatie eerst nog door bureau CRG moeten worden berekend, daar gaat veel tijd overheen. Uiteindelijk zal er een door Bureau CRG afgegeven kwaliteitsverklaring worden afgegeven en het warmtenet worden geregistreerd. Iedere drie jaar dient de BCRG-verklaring te worden geactualiseerd. Derhalve stelt college voor om voor nu het actualisatiebesluit te nemen zoals boven beschreven. Een actualisatie van het Warmteplan is, hoewel het een administratieve handeling is, wel noodzakelijk zodat het aansluit bij de huidige verwachte aantallen. De vastgoedeigenaren/ ontwikkelaar zijn namelijk volgens Bouwbesluit verplicht om in hun Omgevingsvergunning aanvraag op het onderdeel Energie en Duurzaamheid uit te gaan van de energieprestatie zoals opgenomen in het Warmteplan en daar hun BENG berekening voor het vastgoed op te baseren.
1.2	Het niet actualiseren van het Warmteplan maakt het plan gevoelig voor bezwaarprocedures
	De prognose van het programma (o.a. woningbouw en kantoren) is van invloed op de energieprestatie die in het Warmteplan wordt vastgelegd. Indien deze prognose niet wordt geactualiseerd en dus ook de energieprestatie daarop wordt aangepast is het Warmteplan volgens huisadvocaat AKD mogelijk gevoelig voor bezwaar en beroepsprocedures. In dat geval is het voorstelbaar dat een rechter besluit dat de gelijkwaardigheidstoets (zoals bedoeld in het Bouwbesluit) niet op basis van de juiste gegevens uitvoerbaar is en kunnen ontwikkelaars van Nieuwbouw in het Beursgebied niet gehouden worden aan de aansluitplicht of het behalen van een tenminste gelijkwaardige energieprestatie die uit het vigerende Warmteplan volgt. Ontwikkelaars kunnen in dat geval een minder duurzame warmtevoorziening realiseren en zullen minder geneigd zijn op het Warmtesysteem aan te sluiten.
Beslispunt	
2	Het College te mandateren tot het actualiseren van het warmteplan Beursgebied op de volgende twee momenten: a. als bij vaststelling van het MPR of de Bestuursrapportage blijkt dat het bouwprogramma in het Beursgebied wijzigt, en/of; b. als er een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem wordt afgegeven en geregistreerd door bureau CRG, waarbij het mandaat is beperkt tot 1. het actualiseren van het aantal aansluitingen en de energieprestatiewaarden op grond van een geactualiseerde prognose voor het Beursgebied zoals deze blijkt uit een door de gemeenteraad vastgestelde MPR of Bestuursrapportage en 2. het actualiseren van de energieprestatiewaarden naar aanleiding en op grond van een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem afgegeven en geregistreerd door bureau CRG.
Argumenten	
2.1	Hiermee wordt onwenselijke vertraging in de besluitvorming voorkomen.
	Mandatering van het College van de actualisatie van Warmteplannen in zijn algemeenheid is niet in het mandaatregister geregeld.

	Het vaststellen van een Warmteplan is op basis van het Bouwbesluit 2012 een bevoegdheid van de gemeenteraad. Deze bevoegdheid kan de gemeenteraad mandateren aan het College. Hierbij kan actualisatie alleen maar plaatsvinden op de volgende twee momenten: a. bij vaststelling van het MPR of de Peilstok (onderdeel bestuursrapportage) blijkt dat het bouwprogramma in het Beursgebied wijzigt, en/of; b. als er een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring van de energieprestatie van het warmtesysteem wordt afgegeven en geregistreerd door bureau CRG,
2.2	Actualisatie van het Warmteplan is een periodieke formele handeling, het mandateren leidt tot snellere eenvoudigere besluitvorming en is daarmee minder belastend voor zowel het ambtelijke als bestuurlijke apparaat.
	Actualisatie van het Warmteplan dient periodiek (om de drie jaar) plaats te vinden of zoveel vaker als er (substantiële) wijzigingen zijn in de bouwproductie en/ of de energieprestatiewaarden. Deze formele handeling is voorbehouden aan de gemeenteraad die daardoor arbeidsintensief is, zeker als er op termijn meer Warmteplannen worden vastgesteld. Gemeenteraad stelt zelf jaarlijks de geactualiseerde prognose vast via vaststelling van het MPR of tussentijds bij vaststelling van de Bestuursrapportage waarin aan de hand van de peilstok een update wordt gegeven van de prognose. Door het College te mandateren kan op basis van het MPR of de Bestuursrapportage het Warmteplan worden geactualiseerd. Door de actualisatie van het Warmteplan te mandateren aan de IRM-Ruimte kan dit besluitvormingsproces eenvoudiger en sneller worden doorlopen.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

Vervolg
Het geactualiseerde Warmteplan, zoals vastgesteld bij raadsbesluit treedt in werking met ingang van vijf weken na de dag van uitgifte in het Gemeenteblad waarin dit besluit wordt geplaatst, tenzij een inleidend verzoek tot een raadgevend referendum over een raadsbesluit is toegelaten.

Het Warmteplan heeft een geldigheidsduur voor een periode van 10 jaar vanaf de oorspronkelijke publicatie van het Warmteplan (vastgesteld bij raadsbesluit juni 2021), tenzij eerder het in dit geactualiseerde Warmteplan genoemde aantal aansluitingen is bereikt.

De aanbestedingsprocedure van het warmtesysteem op basis van de door de raad vastgestelde kaders (besluit juni 2021) heeft inmiddels plaatsgevonden en zal in november 2022 worden afgerond. Dit zal middels een publicatie bekend worden gemaakt.
Hierna start de concessiehouder met de voorbereidingen van de realisatie van het warmtesysteem. Op het moment dat het Warmtesysteem een BCRG-kwaliteitsverklaring geregistreerd heeft gekregen, zal de volgende actualisatie van het Warmteplan worden uitgevoerd.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel.

Communicatie
Over de vaststelling van het geactualiseerde Warmteplan is geen aanvullende communicatie voorzien. Via een raadbrief zal de gemeenteraad na afronding van de aanbestedingsprocedure van het Warmtesysteem Beursgebied over de uitkomst worden geïnformeerd.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Concept geactualiseerd Warmteplan Beursgebied

Bijlagen informatief

-

Gemeente Utrecht

Warmteplan Beursgebied – actualisatie

Datum: 19 september 2022
Opsteller: M.B. Glaser

Het warmteplan heeft een geldigheidsduur van maximaal 10 jaar (vanaf de eerste vaststelling van het warmteplan in 2021).
Het geactualiseerde warmteplan, zoals vastgesteld bij raadsbesluit van @@ november 2022, treedt in werking met ingang van vijf weken na de dag van uitgifte in het Gemeenteblad waarin dit besluit wordt geplaatst, tenzij een inleidend verzoek tot een raadgevend referendum over een raadsbesluit is toegelaten.

Gemeente Utrecht

Samenvatting

Gemeenteraden zijn bevoegd een warmteplan vast te stellen en daarmee de aansluiting op een (aan te leggen) distributienet voor warmte ("Net") in beginsel te verplichten voor nieuw te ontwikkelen bouwwerken, met uitzondering van woningen die particulier worden ontwikkeld (door (collectieve) zelfbouw).
Nieuwbouwwoningen worden sinds 1 juli 2018 (wet VET) niet meer aangesloten op de aardgasinfrastructuur en daarmee is het recht op een aardgasaansluiting voor nieuwbouwwoningen vervallen.
Door een warmteplan vast te stellen zal ook de nieuwe utiliteitsbouw in het warmteplangebied aansluiten op het duurzame warmtenet waardoor deze niet meer op gas aangesloten zal worden.
In een warmteplan worden de energie- en milieuprestaties van het collectieve warmtenet beschreven en daarmee kan de energieprestatie van het warmtesysteem voor een aangesloten bouwwerk worden bepaald. Het warmteplan borgt de mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu van het warmtenet en bevat een beoordelingsmethode voor een gelijkwaardig alternatief[1] ten aanzien van energiezuinigheid en bescherming van het milieu.

Het warmteplan voor Beursgebied geldt voor het aan te leggen warmtenet voor (ten minste) de nieuwbouw in dit gebied. Dit warmtenet levert naast warmte bovendien tevens zeer lage temperatuur warmte: ook wel 'koude' of 'ruimtekoeling' genoemd[2]. Omdat het warmte- en koudeaspect inherent met elkaar verbonden zijn in dit warmtenet, is dit warmteplan automatisch van invloed op (de energie- en milieuprestaties van) koudelevering in dit gebied.

Ten behoeve van optimale benutting van de aanwezige bodemenergie en de beschikbare bronnen, geldt de aansluitplicht tot het bereiken van het aansluiten van ca. 5.200 woningen en ca. 50 aansluitingen van in totaal ca. 390.000 m^2 BVO utiliteitsbouw. Het warmteplan bevat de eisen die van toepassing zijn voor het aantonen van de gelijkwaardigheid op gebied van energiezuinigheid, hernieuwbare energie en milieuparameters zoals NO_x en fijnstof.

Dit warmteplan geldt voor het Beursgebied, voor een periode van 10 jaar, vanaf de eerste vaststelling van dit warmteplan, tenzij eerder het in dit warmteplan genoemde aantal woningaansluitingen en utiliteitsbouw aansluitingen is bereikt, dan wel de totale leveringscapaciteit van de bodem is bereikt.

De gemeenteraad heeft het College gemandateerd die op haar beurt de IRM Ruimte zal mandateren om het Warmteplan gedurende de looptijd te actualiseren indien en uitsluitend in het geval van:

a. Wijzigingen in het bouwprogramma;
b. Het verkrijgen van een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring of vergelijkbare verklaring waaruit de energieprestatie van het warmtesysteem blijkt en geregistreerd wordt.

[1] Zoals bedoeld in artikel 1.3 lid 1 en 4 van het Bouwbesluit 2012

[2] Gebouwen aangesloten op het warmtenet krijgen dus altijd warmte én koude geleverd waardoor er geen additionele koeling nodig is. Het Bouwbesluit 2012 vat zowel de 'koude' (ca. 9 graden) als de 'warmte' samen onder het begrip warmte, aangezien het beide temperaturen boven de 0 graden betreffen.

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Samenvatting 2
Inhoudsopgave 3
1. Inleiding....4
1.1 Energietransitie Utrecht....4

1.2 Het collectief warmtesysteem voor Beursgebied 5

1.3 Waarom is dit warmteplan nodig?....6

2. Begripsbepalingen....7
3. Reikwijdte van het warmteplan 8
3.1 Gebiedsafbakening 8

3.2 Aantal aansluitingen 10

3.3 Geldigheidsduur van het warmteplan 10

4. Het BeursNet....11
4.1 Opwekkingsrendement van het BeursNet 11

4.2 Kenmerken van het BeursNet....12

4.3 Energetische prestatie van het BeursNet vastgelegd in een BCRG-gecontroleerde verklaring 13

5. Beoordeling gelijkwaardige alternatieven....14
5.1 Uitgangspunt aansluitplicht....14

5.2 Uitzondering op de aansluitplicht....14

5.3 Uitgangspunt: meest duurzame alternatief wint 15

Bijlage I Procedure aanvraag vervallen aansluitplicht op het Beursnet op basis van gelijkwaardigheid....16

Colofon

Dit warmteplan Beursgebied is opgesteld door het Team Energietransitie Utrecht en is in samenwerking met de volgende adviesbureaus tot stand gekomen:

- Ingenieursbureau: DGMR
- Ingenieursbureau: IF Technology
- Juridische controle: AKD

1. Inleiding

In het gebied Beursgebied liggen o.a. de deelgebieden Beurskwartier, Merwedekanaalzone zuid, Lombokplein en Kruisvaartkade. Hier worden naar verwachting ca. 5.200 nieuwe woningen en ca. 50 aansluitingen ter grootte van ca. 390.000 m² BVO Utiliteitsbouw gebouwd in een periode van ongeveer 10 jaar.
Deze nieuwbouw wordt van warmte en koude voorzien met een gebiedsgericht laagtemperatuur warmtesysteem dat bestaat uit een systeem van duurzame energiebronnen: aquathermie en ca. 17 WKO's (warmtekoudeopslag in de bodem) en warmtepompen (of alternatieve systemen die dezelfde opwekcapaciteit hebben), leidingen en afgiftesets. Dit warmtesysteem Beursgebied wordt door de gemeente aanbesteed aan een warmtebedrijf dat de bronnen en het netwerk ontwerpt, financiert, realiseert en exploiteert gedurende een periode van ca. 30 jaar.

1.1 Energietransitie Utrecht

Het Utrecht Energie Protocol en het Bodemenergieplan Beursgebied gaan uit van onderstaande uitgangspunten die van belang zijn voor de transitie naar duurzame en hernieuwbare energie.

Optimaal benutten van lokale duurzame bodemenergie
De transitie van aardgas als energiebron naar hernieuwbare energiebronnen, alsook duurzaamheid en milieukwaliteit zijn voor gemeente Utrecht belangrijke uitgangspunten bij de ontwikkeling van Beursgebied. Maar de energie uit hernieuwbare bronnen is schaars. Dit betekent dat we de energie zo efficiënt mogelijk moeten gebruiken en verdelen over de stad. Nieuwbouw is goed te isoleren en kan zo ontworpen worden dat deze een lage temperatuur behoefte heeft. Daarom verwarmen we nieuwbouw bij voorkeur met duurzame lage temperatuur bronnen zoals warmte-koude opslag, aquathermie, of lage temperatuur restwarmte. In de ondergrond van Utrecht is in de bodem veel bruikbare duurzame energie beschikbaar. Deze energie willen we optimaal benutten.

Ook voor Beursgebied geldt dat lokale duurzame bronnen optimaal benut moeten worden. Daarnaast draagt het warmteplan ook bij aan andere doelstellingen van de gemeente inzake duurzaamheid en milieu, zoals het verbeteren van de luchtkwaliteit, beperken van geluidshinder in de omgeving en een evenwichtig en efficiënt gebruik van de bodem, zowel wat betreft ruimte als bodemenergiebenutting.

Duurzame warmte en koude voor zoveel mogelijk gebouwen
In het Bodemenergieplan Beursgebied[3] zijn interferentiegebieden aangewezen waarmee een diepterestrictie van kracht is in het gebied. Toepassing van gesloten bodemwarmtewisselaars is niet gewenst in dit gebied, omdat daarmee de bodemcapaciteit enkel benut kan worden voor individuele aansluitingen en daarmee anderen in het gebied uitgesloten worden van duurzame bodemenergie. Het Warmtesysteem Beursgebied moet ervoor zorgen dat de bodemenergiecapaciteit optimaal benut kan worden voor het gehele gebied en zoveel mogelijk woningen en utiliteitsfuncties hiervan gebruik kunnen maken.
Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om, waar mogelijk, ook bestaande bouw op het Warmtesysteem Beursgebied aan te sluiten. In de regel heeft (vooral de oudere) bestaande bouw behoefte aan hogere temperaturen dan een laagtemperatuur warmtenet kan bieden. Echter, indien bestaande bouw zodanig wordt geïsoleerd en verduurzaamd dat de warmtevraag van het gebouw verlaagd wordt, kan ook bestaande bouw op een laagthermisch warmtenet worden aangesloten.

[3] Bodemenergieplan vastgesteld in het college d.d. 9 maart 2021 en aangeboden aan de Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, vastgesteld op dd [nn].

Hoogthermische warmte voor bestaande bouw, laagthermische warmte voor nieuwbouw
Nieuwbouw heeft een veel lagere temperatuur verwarmingsbehoefte dan bestaande bouw. Om onnodig fossiel energieverbruik te voorkomen, krijgen nieuwbouw woningen en kleinverbruikers in Nederland sinds 2018 geen aansluiting op het aardgasnet meer. Bestaande bouw heeft een hoogthermische warmtevraag waar voor een deel het (bestaande) stadswarmtenet in kan voorzien. Echter, het stadswarmtenet wordt op korte termijn merendeels nog verwarmd door aftapping van de gasgestookte elektriciteitscentrale die CO_2-uitstoot, waardoor stadswarmte niet kwalificeert als hernieuwbare bron.

Op de lange termijn wordt het stadswarmtenet steeds meer voorzien van duurzame bronnen, echter deze zijn net als laagthermische bronnetten ook beperkt in de maximale capaciteit per dag. Wanneer alle bestaande bouw in Utrecht van het gas af zou gaan en op het stadswarmtenet zou worden aangesloten, dan is er in de toekomst ook in het stadwarmtenet onvoldoende duurzame hoogthermische warmte beschikbaar voor de gehele stad. Daarom is het de visie van gemeente Utrecht[4] om het stadswarmtenet in beginsel alleen in te zetten voor bestaande bouw met een hogere temperatuur verwarmingsbehoefte.

Om de lokaal aanwezige duurzame warmte- en koude in de bodem optimaal te benutten, wil de gemeente de nieuwbouw heel bewust niet (doen) aansluiten op hoogthermische warmtenetten. Zo voert de gemeente regie op de energietransitie in de stad en draagt bij aan de aardgasvrije doelstellingen van Utrecht en het landelijk Klimaatakkoord.

1.2 Het collectief warmtesysteem voor Beursgebied

Om de energietransitie in Beursgebied te realiseren, is gekozen voor een collectief warmtesysteem van ca. 17 WKO's, (het "Beursnet"). Het Beursnet wordt daarnaast gevoed met duurzame lage temperatuur warmte, met name afkomstig uit oppervlaktewater (aquathermie) uit het Merwedekanaal. De lage temperatuur wordt gebruikt voor het leveren van koude in de zomer en door middel van warmtepompen wordt in de gebouwen warmte opgewekt voor ruimteverwarming in de winter en voor warm tapwater. De posities van de WKO's worden bepaald aan de hand van het Bodemenergieplan. Het Bodemenergieplan legt posities vast waar warmte- en koudebronnen kunnen komen om de maximale energiepotentie uit de bodem te benutten. Deze posities liggen zo veel mogelijk onder openbaar gebied. Gemeente Utrecht gaat een openbare aanbestedingsprocedure houden voor de concessieovereenkomst. De concessieovereenkomst bestaat uit het ontwerpen, financieren, realiseren en exploiteren (leveren, beheren en onderhouden) van de warmte- en koudelevering aan alle nieuwbouw in Beursgebied. Daarbij heeft de gemeente de wens om ook zoveel mogelijk bestaande bouw en bestaande WKO's hierop aan te sluiten.

De aansluitplicht die via dit warmteplan wordt opgelegd, is niet van toepassing op de bestaande gebouwen[5] en de mogelijke (collectieve) zelfbouwers (thans nog niet voorzien) in Beursgebied. Wel moet het mogelijk zijn dat bestaande bouw en zelfbouwers ook aangesloten kunnen worden op het Net. Dit laatste zal onderdeel uitmaken van de aanbestedingsprocedure voor het Net.

[4] Transitievisie Warmte gemeenteraadbesluit 21 november 2021.
[5] Bouwbesluit 2012 stelt dat alleen een warmteplan kan worden toegepast bij nieuwbouw.

1.3 Waarom is dit warmteplan nodig?

Ordening van de ondergrondse schaarse ruimte
In het Bouwbesluit 2012 is de aansluitplicht op warmtenetten geregeld. Gemeenten hebben de bevoegdheid een warmteplan vast stellen en daarmee de verplichting voor aansluiting op een warmtenet op te leggen voor nieuw te ontwikkelen bouwwerken (tot het geplande aantal aansluitingen is bereikt), met uitzondering van woningen die particulier worden ontwikkeld (door (collectieve) zelfbouw).

Ruimte in de grond steeds schaarser
De verstedelijking neemt steeds meer toe en in centrale gebieden zien we steeds meer schaarste van ruimte zowel bovengronds als ondergronds. Het verlagen van de CO_2-uitstoot in de energietransitie is van groot belang. Ten eerste door de vraag naar energie te verlagen, bijvoorbeeld door isolatie van gebouwen. Ten tweede door hernieuwbare energiebronnen en duurzame warmtenetten te realiseren.
Duurzame warmtesystemen hebben ook ruimte in de ondergrond nodig. En deze ruimte is schaars, zowel in de diepere ondergrond waar WKO's geplaatst worden is er nog maar beperkt ruimte voor deze installaties, maar vooral in de ondiepe ondergrond is er een grote schaarste aan ruimte voor leidingwerk, kabels, riolering. Ondergrondse bouwwerken, bomen met diepe wortels, waterinfiltratie en andere stedelijke functies. De gemeente wil duurzame energievoorzieningen voor haar gebouwen en zal daarvoor de regie moeten voeren op de schaarse ruimte in de bodem.

Energieprestatie warmtesysteem vaststellen
In het warmteplan omschrijft de gemeente de energiezuinigheid en mate van milieubescherming door en van het netwerk en de energiebron. Alternatieve (warmte- (en koude)) oplossingen worden tegen deze omschrijving afgewogen. De norm is hier een collectief laagtemperatuur warmtesysteem dat maximaal gebruik maakt van lokale bronnen. Met een warmteplan voor het Beursnet wordt deze norm uitgewerkt in rekeneenheden en wordt het bereiken van de gewenste energiezuinigheid en mate van milieubescherming bereikt. De geplande energiezuinigheid wordt beschreven door middel van de energieprestatie van het Beursnet en omvat zowel de warmte- als koudeopwekking die technisch onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn (zie hoofdstuk 4).

Een warmteplan bevat de ruimtelijke begrenzing van het gebied, het geplande aantal aansluitingen op het Beursnet en de mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu. De energiezuinigheid van het Beursnet is gebaseerd op de eindsituatie: het moment dat het geplande aantal aansluitingen is bereikt. Het warmteplan geldt voor een periode van ten hoogste tien jaar vanaf het moment dat het warmteplan is vastgesteld in de gemeenteraad. Het warmteplan is tevens een instrument waarmee de gemeente sturing kan geven aan het energiebeleid, waarbij voor een gebied de best passende duurzame energievoorziening gerealiseerd wordt (maatwerk).

Duurzame alternatieven zijn mogelijk
Warmteplannen bieden daarnaast een kader om te waarborgen dat de duurzame alternatieven (op basis van gelijkwaardigheid) kunnen worden toegepast. Duurzame alternatieven moeten ten minste dezelfde mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu realiseren als bij aansluiting van een gebouw op het Beursnet. Als een duurzaam alternatief gelijkwaardig of beter scoort op de criteria die opgenomen zijn in het warmteplan (conform H5 Bouwbesluit 2012), dan vervalt de aansluitplicht op het Beursnet.

2. Begripsbepalingen

De volgende begrippen worden gehanteerd in dit warmteplan.

Beursnet, het BeursNet De energievoorziening die voorziet in transport van warmte en koude vanuit de bronnen en opslagsystemen naar de Bouwwerken. De technische scope van het Beursnet reikt vanaf de thermische energieopwekking – inclusief de opwekinstallaties – en het collectief van regeltechnisch collectief aangestuurde WKO's (al dan niet fysiek georganiseerd in samenwerkende deelnetten) en TEO tot aan de afleverset *in* de woningen of utiliteitsbouw, waar de benodigde warmte voor ruimteverwarming – en tapwaterverwarming en tevens koude voor comfortkoeling (ruimtekoeling) wordt afgeleverd.

Bouwwerken: gebouwen met functies als wonen, kantoren, horeca en utiliteit.

Bureau Controle en Registratie Gelijkwaardigheid (BCRG) Deze onafhankelijke instantie controleert en publiceert gelijkwaardigheids- en kwaliteitsverklaringen van producten en systemen die in de bouw- en installatiesector worden toegepast. Ook verklaringen over de energieprestatie van maatregelen op gebiedsniveau, zoals een warmtenet, worden door BCRG gecontroleerd.

Bodemenergieplan: een bodemenergieplan vastgesteld door College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente en de Gedeputeerde Staten van de provincie, dat de ondergrondse inrichting van een gebied met betrekking tot onder meer bodemenergiesystemen regisseert.

NTA 8800 Bepalingsmethode voor het berekenen van de energieprestatie-indicatoren van een gebouw. Vanaf 1 januari 2021 is de NTA 8800 aangewezen via het Bouwbesluit, en vervangt daarmee de NEN 7120. De energieprestatie van gebouwen moet vanaf dat moment met de NTA 8800 bepaald worden. Ontwikkelaars van gebouwen moeten NTA 8800-berekeningen (laten) uitvoeren.

NTA 8800 – bijlage P: Voor de waardering van gebiedsmaatregelen (zoals het Beursgebied Beursnet) wordt vanuit de NTA 8800 doorverwezen naar bijlage P van de NTA 8800 (voorheen NEN 7125). Bijlage P is de methode voor het bepalen van de energiefactoren van gebiedsmaatregelen. Met deze methode worden de primaire energiefactoren (maat voor de hoeveelheid fossiele brandstof) en de primaire hernieuwbare energiefactoren (maat voor de hoeveelheid hernieuwbare energie) van gebiedsmaatregelen bepaald. Dit zijn eigenschappen van het Beursnet. De exploitant van het Beursnet moet NTA 8800-bijlage P-berekeningen (laten) uitvoeren. In geval van samenwerkende deelnetten, zal er per deelnet een berekening moeten worden uitgevoerd. De gemiddelde energieprestatie van de deelnetten tezamen geldt dan als totale energieprestatie van het Beursnet. Maar voor de vergelijkbaarheid dient de energieprestatie van het betreffende deelnet te worden vergeleken met het alternatief.

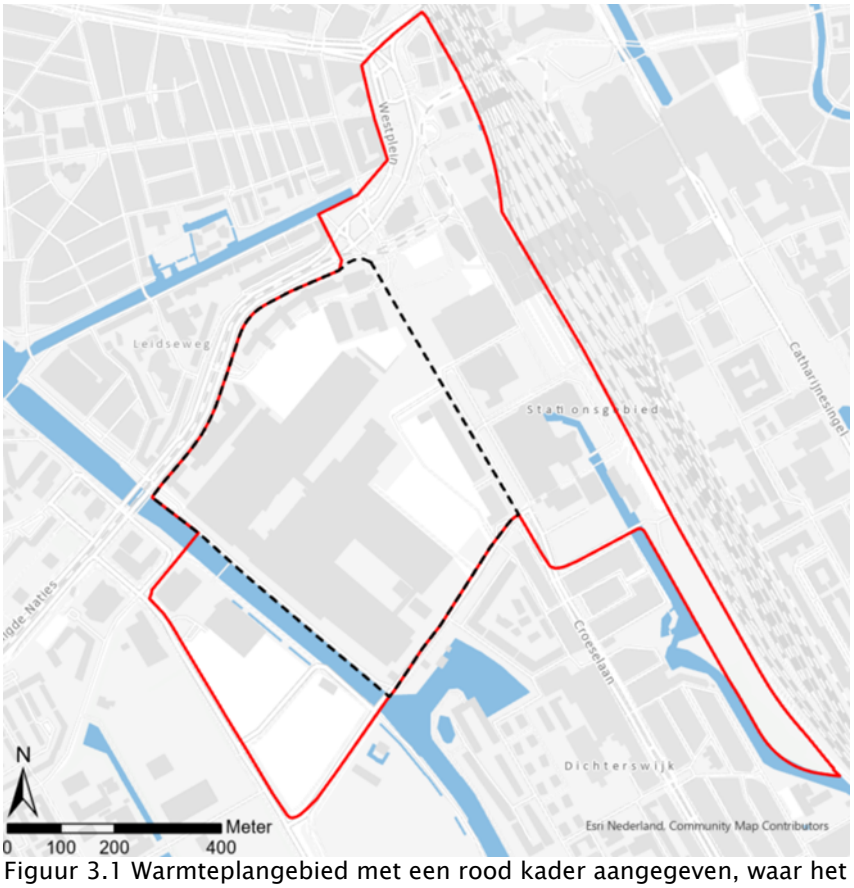
Thermische energie uit oppervlaktewater (TEO): Thermische Energie Oppervlaktewater (TEO) is een energieopweksysteem waarmee de temperatuur van het water gebruikt wordt als warmte- en/of koudebron voor het verwarmen en/of koelen van bouwwerken en woningen.

Warmteplan besluit van de gemeenteraad inzake de aanleg van een distributienet voor warmte in een bepaald gebied, waarin voor een periode van ten hoogste 10 jaar, uitgaande van het voor die periode geplande aantal aansluitingen op dat distributienet, de mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu, gebaseerd op de energiezuinigheid van dat distributienet en het opwekkingsrendement van de over dat distributienet getransporteerde warmte, bij aansluiting op dat distributienet is opgenomen (artikel 1.1., eerste lid van het Bouwbesluit 2012).

3. Reikwijdte van het warmteplan

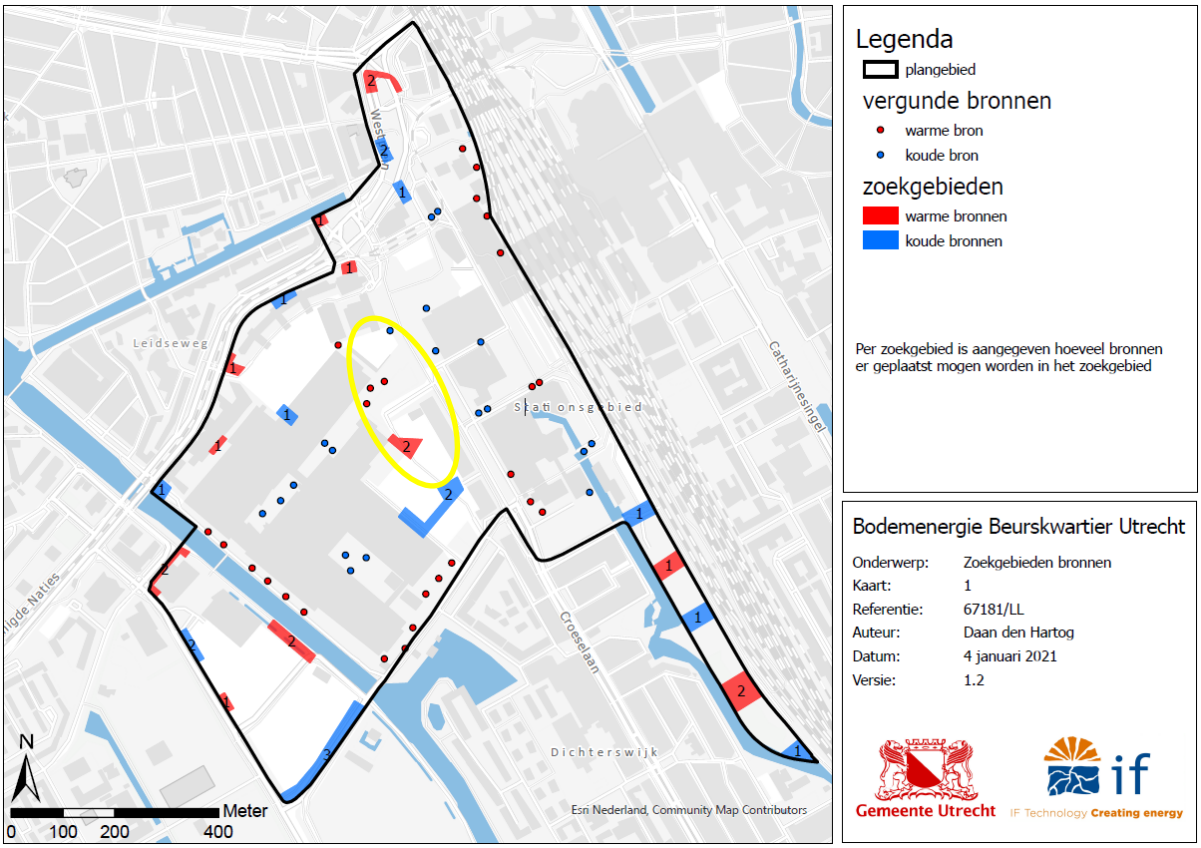
3.1 Gebiedsafbakening

Het plangebied voor het Beursnet waar dit Warmteplan betrekking op heeft, is het Beursgebied Utrecht (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Warmteplangebied met een rood kader aangegeven, waar het BeursNet gerealiseerd wordt voor de aansluiting van de betreffende nieuwbouw (binnen de zwarte stippellijn ligt het oorspronkelijke Beurskwartier).

Bodemenergie zoekgebieden

Figuur 3.2 Beursgebied warmte en koudeposities Bodemenergieplan (WKO-zoekgebied)

In het Bodemenergieplan Beursgebied is het zoekgebied vastgelegd voor het collectieve warmtesysteem met WKO's en TEO installatie(s). Dit gebied betreft het gehele Beursgebied. In figuur 3.2 zijn de warmte en koudeposities weergegeven zoals opgenomen in het Bodemenergieplan. Bij deze posities mag het geselecteerde warmtebedrijf de ca. 17 WKO-doubletten en een TEO-installatie en of alternatieve duurzame warmtebronnen realiseren om de aansluitingen van warmte en koude te voorzien.

Huidige en toekomstige nieuwbouwontwikkeling

Vanzelfsprekend is er in dit dynamische centrumgebied al een aantal ontwikkelingen gaande, die buiten het warmteplan vallen omdat deze ontwikkelingen reeds een omgevingsvergunning hebben. Wel zijn met deze ontwikkelingen in het verleden al afspraken gemaakt over de aansluiting op het collectieve WKO-systeem voor de bronwarmte en koude. Het gebouwzijdige installatiedeel van het warmtesysteem is bij deze ontwikkelingen niet meer in te passen. Er zijn overeenkomsten gesloten om de nieuwe WKO's over te dragen aan het collectieve WKO-Beursnet wanneer daarvoor een warmtebedrijf is geselecteerd door de gemeente. Deze nieuwbouwontwikkelingen die op korte termijn gerealiseerd worden en waarvan de nieuwe WKO-doubletten ook op het Beursnet komen, bevinden zich in figuur 3.2 in de gele cirkel (Galaxy tower en Wonderwoods).

3.2 Aantal aansluitingen

Het totale aantal geplande aansluitingen voor de nieuwe appartementen en utiliteitsbouw in het gebied is als volgt ingeschat:

- Woonfunctie: 5.200 woningaansluitingen met een gemiddelde bruto vloeroppervlakte van 70 m². Dit is inclusief het deel dat eventueel via (collectieve) zelfbouw ontwikkeld wordt.
- Utiliteitsfunctie: ca. 50 aansluitingen met een utiliteitsfunctie met een totaal bruto vloeroppervlak van ca. 390.000 m², variërend per aansluiting van 1.000 m² tot 30.000 m².

De nieuwbouw worden gefaseerd gerealiseerd. Een WKO warmtenet kan modulair gebouwd worden en aansluiten op de fasering van de nieuwbouw. Het betreft telkens ontwikkelingen met een grote hoeveelheid appartementen en soms ook een deel utiliteitsbouw, binnen één gebouw.

3.3 Geldigheidsduur van het warmteplan

Het warmteplan heeft een geldigheidsduur van maximaal 10 jaar (vanaf de eerste vaststelling van het warmteplan) met de mogelijkheid van verlenging als het maximale aantal aansluitingen niet is gerealiseerd. De actualisatie heeft daarop geen invloed. Het geactualiseerde warmteplan Beursgebied wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Het geactualiseerde warmteplan treedt in werking na vaststelling van het actualisatiebesluit van de raad en niet eerder dan nadat de daarbij geldende termijnen inzake referendumverordening en publicatie zijn verstreken.

De raad zal de bevoegdheid om de energieprestatiewaarde en de programmering van de nieuwbouw te actualiseren wanneer hier sprake van is en wanneer er een nieuwe BCRG-kwaliteitsverklaring of gelijkwaardige verklaring van het warmtesysteem is geregistreerd, mandateren aan het college. Dan is voor de actualisatie geen nieuwe raadsbehandeling nodig. Aan het college zal ook de bevoegdheid worden gemandateerd om te besluiten dat dit mandaat wordt doorgelegd aan de dienstdoende IRM Ruimte daar dit administratieve handelingen betreft waarvoor geen inhoudelijk behandeling in college of raad aan de orde is.

Geldende normen

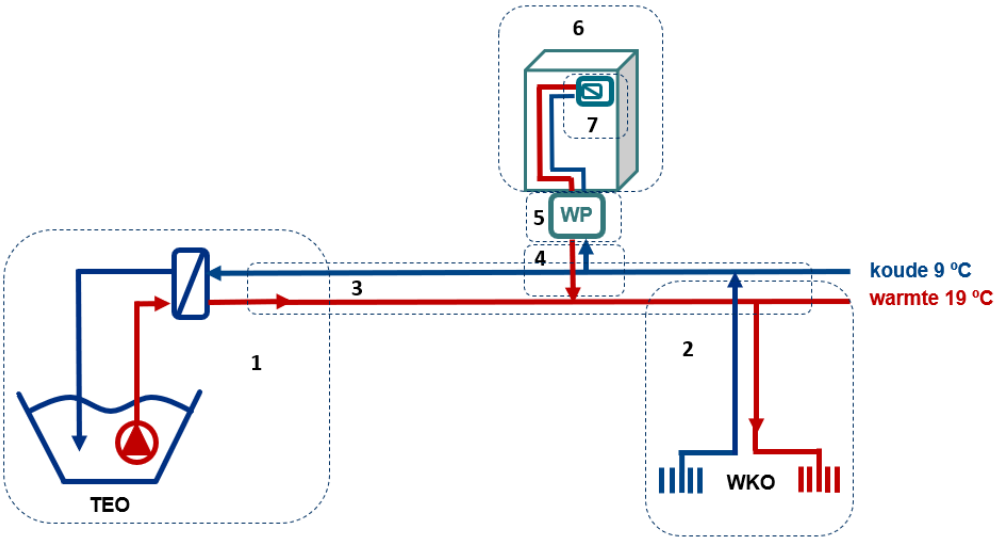
Voor het beoordelen van de energetische kwaliteit van woningen en utiliteitsgebouwen wordt in de bouwregelgeving verwezen naar de energieprestatienorm. Per 1 januari 2021 is deze methodiek aangepast. Op dat moment is de EPC-methode (gebaseerd op NEN 7120) komen te vervallen, en in de plaats daarvan is de BENG-methode (gebaseerd op de NTA 8800) van kracht geworden. De energetische kwaliteit van een gebouw wordt in de NTA 8800 uitgedrukt in drie indicatoren (maximale energiebehoefte, maximaal primair fossiele energiegebruik en minimum aandeel hernieuwbare energie). In de bouwregelgeving staan vanaf 1 januari 2021 de minimumeisen voor deze drie indicatoren per gebruiksfunctie vermeld.

4. Het BeursNet

4.1 Opwekkingsrendement van het BeursNet

Het opwekkingsrendement van het Beursnet dat in het Beursgebied moet worden gerealiseerd en geëxploiteerd, is opgebouwd uit 7 elementen gevisualiseerd in figuur 4.1. De technische scope van het Beursnet reikt vanaf de thermische energieopwekking – inclusief de opwekinstallaties – en het warmtesysteem van WKO's en TEO tot en met de warmte- en koudelevering en warmtapwater aan de afleverset in de woningen en gebouwen. (Dus het Beursnet is inclusief de in het gebouw opgestelde warmtepompen, de warmte-/koudedistributie van de warmtepompen naar de afleversets, en de afleversets in de woningen. De leidingen en installaties na de afleverset in de woning zijn geen onderdeel van het Beursnet).

In figuur 4.1 is de demarcatie schematisch weergegeven. Het warmtebedrijf, wekt de warmte op en levert via het Beursnet de warmte voor ruimteverwarming – en warmtapwater en tevens koude voor comfortkoeling (vloerkoeling).

Figuur 4.1 schematische weergave van het Beursnet voor het Beursgebied

In bovenstaand schema is het Beursnet conceptueel weergegeven. Het gehele systeem bestaat uit verschillende onderdelen, genummerd. Vanuit de bron (1) wordt in de zomer warmte geladen om op te slaan in de WKO (2). Vanuit de WKO wordt warmte (en koude) gedistribueerd via het distributienet (3). Dit distributienet bestaat uit een tweepijpsleidingnet voor de levering van thermische energie aan de warmtepompen. Bouwwerken worden aangesloten op dit net (4). Een bouwwerk heeft een of meerdere warmtepomp(en) (5) om de warmte naar een voor dat pand geschikte temperatuur te brengen. Via een inpandig net (6) wordt de warmte (en koude) en tapwater naar de appartementen gebracht, waarbij de afleverset (7) het leveringspunt van warmte (en koude) en tapwater is aan de installaties van de woningen / het gebouw zelf.

De WKO's bestaan uit open grondwaterbronnen waarmee warmte en koude in ondergrondse zandlagen wordt opgeslagen. Deze WKO's leveren bronwarmte (tussen de 15 en 19 graden en retourwarmte (dit is de 'koude') tussen 6 en 10 graden) dat via het distributienet naar de bouwwerken wordt getransporteerd. De in de bouwwerken geplaatste (lucht)warmtepompen warmen deze bronwarmte op naar de gewenste temperatuur voor laagtemperatuurverwarming (zoals vloerverwarming) en voor de bereiding van warm tapwater. In de zomer wordt vanuit de WKO's koude voor comfortkoeling geleverd aan de bouwwerken. Door een warmtevraag die naar verwachting groter is dan de koudevraag, ontstaat een bodemonbalans tussen de warmtelevering en koudelevering vanuit de bodem. Deze onbalans (koude-overschot) wordt door middel van regenereren hersteld. Het regenereren vindt plaats door in de zomermaanden (circa medio mei tot circa medio september) warmte uit oppervlaktewater uit te wisselen met het koude-

overschot in de bodem. In overeenstemming met NTA 8800 is hier dus sprake van duurzaam opgewekte warmte.

4.2 Kenmerken van het BeursNet

Kenmerken op gebied van energiezuinigheid:

- Warmte- en koudelevering zijn binnen een Beursnet onlosmakelijk met elkaar verbonden (i.v.m. balans in de bodem)[6]. De bouwwerken die op het Beursnet worden aangesloten nemen dus zowel warmte voor ruimteverwarming (en tapwater bij woningen) als koude voor ruimtekoeling af. Het is niet mogelijk om alleen warmte of alleen koude af te nemen.
- De energetische prestatie van het Beursnet wordt vastgelegd in een door BCRG gecontroleerde kwaliteitsverklaring[7] (zie hierna) waarin zowel de primaire energiefactor (maat voor de hoeveelheid fossiele brandstof) als de primaire hernieuwbare energiefactor (maat voor de hoeveelheid hernieuwbare energie binnen het Beursnet) zijn vastgelegd.

Kenmerken op het gebied van milieubescherming:

- Er is geen sprake van NO_x en/of fijnstof uitstoot van het Beursnet binnen het warmteplangebied.

[6] Doordat gebruik wordt gemaakt van een balanssysteem van warmte-/koudeopslag (WKO) is de levering van koude noodzakelijk om het systeem voor warmtelevering goed te laten functioneren. De levering van koude is onlosmakelijk verbonden met de levering van warmte. Dit sluit aan op de regulering van warmte koude systemen conform de Warmtewet, zoals beschreven in paragraaf 2.1.3 van de nota van toelichting op de wijziging van het Warmtebesluit, d.d. 26 maart 2019.

[7] In geval de WKO's in samenwerkende deelnetten worden gerealiseerd maar niet fysiek gekoppeld zijn geldt dat per deelnet een BCRG-verklaring dient te worden afgegeven. Voor de energieprestatie van het warmteplan geldt dan een gemiddelde energieprestatie van de deelnetten gezamenlijk, echter in de gelijkwaardigheidstoets dient dan de energieprestatie van het betreffende deelnet te worden gebruikt als toetsende waarde.

4.3 Energetische prestatie van het BeursNet vastgelegd in een BCRG-gecontroleerde verklaring

De energetische prestatie van het Beursnet wordt uitgedrukt in een aantal indicatoren:

Voorziening	Primaire energiefactor $f_{P;del}$	Hernieuwbare energiefactor $f_{P;ren}$
Verwarming	0,35	0,69
Warm tapwater	0,71	0,54
Koeling	0,08	0,93

Deze waarden zijn de voorlopige referentiewaarden van de gemiddelde energetische prestatie van het Beursnet. De definitieve waarden worden bepaald door het energieconcept van het warmtebedrijf die aanwezen wordt in de Europese aanbesteding. De energieprestatie van dat energieconcept zal tenminste de referentie energieprestatie moeten betreffen, of beter zijn dan opgenomen in dit warmteplan. De definitieve energieprestatie van het Beursnet wordt vastgelegd in een door BCRG gecontroleerde kwaliteitsverklaring. Waarna het warmteplan Beursgebied met deze waarde wordt geactualiseerd.

De primaire energiefactoren geven aan in welke mate het Beursnet gebruik maakt van fossiele energiebronnen. Daarbij geldt hoe lager de primaire energiefactor is, hoe minder fossiele energie in het Beursnet gebruikt wordt. De primaire hernieuwbare energiefactor geeft aan in welke mate in het Beursnet gebruik gemaakt wordt van hernieuwbare energie of restwarmte. Een primaire hernieuwbare energiefactor van 0 betekent dat er geen hernieuwbare energie of restwarmte gebruikt wordt, een getal groter dan 0 geeft aan dat er wel sprake is van het gebruik van hernieuwbare energie en/of restwarmte.

De primaire energiefactoren en de primaire hernieuwbare energiefactoren zijn eigenschappen van het Beursnet. De exploitant van het Beursnet heeft op basis van berekeningen en/of metingen conform bijlage P van NTA 8800 bepaald wat de waarde is van deze factoren. Deze waarden worden na contracteren van de exploitant in het warmteplan opgenomen en daarmee wordt het warmteplan definitief vastgesteld.

De berekening van deze waarden wordt gecontroleerd door BCRG. Deze onafhankelijke instantie controleert en publiceert gelijkwaardigheids- en kwaliteitsverklaringen van producten en systemen die in de bouw- en installatiesector worden toegepast. Ook verklaringen over de energieprestatie van maatregelen op gebiedsniveau (EMG), zoals een warmtenet, worden door BCRG gecontroleerd.

De exploitant van het Beursnet is ervoor verantwoordelijk dat er altijd een geldige verklaring in de database van BCRG opgenomen is. Een afgegeven verklaring heeft een beperkte geldigheidsduur (in de regel drie jaar).

5. Beoordeling gelijkwaardige alternatieven

5.1 Uitgangspunt aansluitplicht

Elk nieuw bouwwerk met één of meer verblijfsgebieden in Beursgebied waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, dient aangesloten te worden op het Beursnet.

5.2 Uitzondering op de aansluitplicht

Uitzondering op de aansluitplicht is wettelijk mogelijk indien ten minste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- het bouwwerk wordt via een (collectief) zelfbouwproject gerealiseerd;
- de aanvrager van de Omgevingsvergunning Bouw wenst een duurzaam alternatief te realiseren dat conform de criteria en richtlijnen gesteld in voorliggend hoofdstuk minimaal dezelfde mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu bereikt als wordt bereikt met aansluiting op het Beursnet zoals omschreven in dit warmteplan;
- het in het warmteplan geplande aantal aansluitingen voor woningen en het aantal geplande aansluitingen voor utilitaire voorzieningen is bereikt op het moment van indienen van de vergunningaanvraag voor de bouw;
- de afstand van het bouwwerk tot het BeursNet (de aansluiting op het Beursnet) is groter dan 40 meter én de aansluitkosten zijn hoger dan bij een aansluitafstand van 40 meter;
- de geldigheidsduur van dit geactualiseerde warmteplan is verstreken, te weten 10 jaar na de eerste vaststelling van het warmteplan.

Deze voorwaarden zijn niet cumulatief bedoeld. Voldoening aan één voorwaarde is voldoende voor uitzondering van de aansluitplicht.

5.3 Uitgangspunt: meest duurzame alternatief wint

Wanneer de aanvrager, niet zijnde (collectieve) zelfbouw, geen gebruik wenst te maken van een aansluiting op het Beursnet, dient deze aan te tonen dat het bouwwerk of het gebruik daarvan voor wat betreft energiezuinigheid en bescherming van het milieu minimaal gelijkwaardig is aan een aansluiting van het bouwwerk op het Beursnet.
Het uitgangspunt is hierbij dat met het alternatief hetzelfde thermisch comfortniveau binnen de gebouwen behaald kan worden. Concreet betekent dit dat in het alternatief uitgegaan moet worden van het leveren van warmte én koeling aan de gebouwen, omdat bij een aansluiting op het Beursnet ook altijd koeling geleverd zal worden en op deze wijze de vergelijkbaarheid compleet is[8].

Het toetsingskader bij het beoordelen van gelijkwaardige alternatieven is als volgt:

Stap 1: stel een NTA 8800-berekening op voor het gebouw waarbij voor de energieopwekking uitgegaan wordt van de aansluiting op het Beursnet (en indien er sprake is van een deelnet, dan dient hier de waarden van het deelnet te worden gebruikt). Gebruik hierbij de door de exploitant van het Beursnet opgegeven waarden voor de primaire energiefactoren en primaire hernieuwbare energiefactoren voor verwarming, tapwater en koeling. Uit deze berekening volgen drie resultaten:

- De energiebehoefte-indicator: $Ewe_{H+C;nd;ventsys=C1}$ in kWh/m^2.jaar
- De primaire-fossiele-energieindicator: Ewe_{PTot} in kWh/m^2.jaar
- Het aandeel hernieuwbare energie $RER_{PrenTot}$ in %.

Deze drie indicatoren moeten voldoen aan de minimum vereisten uit het Bouwbesluit (artikel 5.2).

Stap 2: maak vervolgens een tweede NTA 8800-berekening voor hetzelfde gebouw (met dezelfde geometrische kenmerken en dezelfde indeling in gebruiksfuncties) waarbij uitgegaan wordt van de alternatieve energievoorziening voor warmte en koude, eventueel aangevuld met extra energiebesparende maatregelen. Daarbij moet als uitgangspunt genomen worden dat het gebouw gekoeld wordt. Het resultaat van deze tweede berekening moet ten minste gelijk of beter zijn dan het resultaat van de berekening in stap 1. Hierbij geldt dat voor alle drie de indicatoren uit stap 1 een gelijke of betere score behaald moet worden.

Stap 3: Aanvullend op bovenstaande toets op energiezuinigheid, moet het alternatief ook voldoen aan de volgende randvoorwaarden ten aanzien van de bescherming van het milieu:

- De NO_x- en fijnstofuitstoot van het alternatief is (binnen het warmteplangebied) gelijk aan 0.

Ten slotte:
De procedure voor een aanvraag tot het laten vervallen van de aansluitplicht op het BeursNet op basis van gelijkwaardigheid, is beschreven in bijlage I.

[8] In de NTA 8800 komen gebouwen/woningen die niet gekoeld worden per definitie op een betere energieprestatie uit dan gebouwen die wel gekoeld worden omdat er dan geen energiegebruik voor koeling in rekening gebracht wordt. Dit kan ertoe leiden dat partijen ervoor kiezen om een (woon)gebouw niet te koelen omdat dit in de energetische vergelijking beter scoort. Terwijl dit ook leidt tot een slechter thermisch comfort in de gebouwen. Daarom is het uitgangspunt dat ook bij de alternatieve oplossing de gebouwen voorzien moeten worden van koeling zodat de gebouwen qua comfort gelijkwaardig zijn.

Gemeente Utrecht

Bijlage I Procedure aanvraag vervallen aansluitplicht op het Beursnet op basis van gelijkwaardigheid

Een aanvrager van een omgevingsvergunning die wil bouwen in een warmteplangebied en niet aangesloten wenst te worden op het Beursnet maar een duurzamer of tenminste gelijkwaardig, alternatief wenst te realiseren, moet een aanvraag tot vervallen van de aansluitplicht indienen.
De procedure om te beoordelen of de aansluitplicht kan vervallen, verloopt volgens onderstaand stappenplan.

STAP 0: De aanvraag

De Aanvrager doet een officiële aanvraag voor een omgevingsvergunning en geeft bij deze aanvraag aan dat hij een beroep doet op wettelijke bepalingen waardoor volgens hem geen aansluitplicht geldt. Voor onderbouwing van dit onderdeel van de aanvraag levert de aanvrager de volgende informatie aan:

a. NTA 8800-berekening met aansluiting op het Beursnet conform de gestelde eisen in dit warmteplan.
b. NTA 8800-berekening van het toegepaste alternatief, zonder de aansluiting op het Beursnet.
c. Aanvullende documentatie zoals kwaliteitsverklaringen.
d. Gegevens waaruit aantoonbaar blijkt dat de NO_x- en fijnstofuitstoot van het voorgestelde alternatief gelijk aan 0 is.

STAP 1: toetsing van de aanvraag door de Gemeente

Burgemeester en Wethouders controleren of aanvraag volledig en correct is (ontvankelijkheidstoets):
Zijn alle documenten aangeleverd?

a. Zijn juiste getallen uit NTA 8800 berekening overgenomen?
b. Zijn juiste waarden uit de kwaliteitsverklaring(en) overgenomen?

Nee:
Aanvrager ontvangt aanschrijving dat aanvraag tot vervallen van de aansluitplicht nog niet in behandeling genomen kan worden. De aanvrager wordt op grond van het bepaalde in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld om de benodigde aanvullende gegevens te verstrekken. Indien deze niet binnen de gestelde termijn worden geleverd, wordt de aanvraag omgevingsvergunning, wegens onvolledigheid van stukken, buiten behandeling gelaten.

Ja:
Burgemeester en Wethouders toetsen of de aansluitplicht kan vervallen door:

1. de NTA 8800-berekeningen te controleren
2. te controleren of de energetische prestatie, NO_x- en fijnstofemissie van het duurzame alternatief gelijk of lager dan zijn dan bij aansluiting op het collectieve Beursnet.

STAP 2: besluitvorming door Burgemeester en Wethouders

Nee:
Indien het duurzame alternatief niet voldoet, ontvangt de Aanvrager een weigeringsbesluit van Burgemeester en Wethouders, wegens strijdigheid met het Bouwbesluit. De omgevingsvergunning wordt geweigerd.
Aanvrager kan een nieuwe aanvraag indienen voor omgevingsvergunning op basis van:

1. een aansluiting op het collectieve Beursnet (volgens reguliere procedure voor omgevingsvergunning)
2. een aangepaste aanvraag met een duurzaam alternatief dat gelijkwaardig aan of beter scoort dan aansluiting op het collectieve Beursnet met inachtneming van de overige eisen.

Ja:
Indien het duurzame alternatief wel voldoet aan de criteria: de aanvraag voldoet aan het Bouwbesluit door toepassing van het alternatief. Verdere toetsing vindt plaats aan het bestemmingsplan, Verordening Interferentiegebied en de overige toepasselijke regelgeving.

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 22 september t/m 9 november 2022 – COMMISSIE EDW 17 november 2022

Nr.	Ontvangstdatum	Beleidsveld	Onderwerp	Behandeladvies
1	04-11-2022	Energie en Klimaat	Raadsbrief Vervolg Transitievisie Warmte: buurtaanpak aardgasvrij blok 1	
2	03-11-2022	Energie en Klimaat	Raadsbrief Klimaatpanel	
3	20-10-2022	Energie en Klimaat	Raadsbrief Samenwerkingsovereenkomst Collectief Warmte Koude Opslag op USP	
4	05-10-2022	Energie en Klimaat	Raadsbrief Beantwoording resterende vragen commissie EDW over aanpak koopkracht- en energiecrisis	
5	04-10-2022	Energie en Klimaat	Raadsbrief Stand van zaken Stichting Energietransitie Utrecht (SETU)	
6	23-09-2022	Energie en Klimaat	Raadsbrief Aanvullende storting duurzaamheidsleningen woningeigenaren	
7	09-11-2022	Energie en klimaat	Raadsbrief Opzet onderzoek energieontwikkelbedrijf	
8	18-10-2022	Circulaire Economie	Raadsbrief Tijdelijk geen nascheiding drankenkartons	
9	11-10-2022	Circulaire Economie	Raadsbrief Update onderzoek en pilots Utrechtse duurzame koffiebekers	
10	29-09-2022	Circulaire Economie	Raadsbrief Kostenconsequenties regionaal convenant duurzame woningbouw	
11	08-11-2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	Raadsbrief Nadere regel ‘minder uitstoot houtstook gemeente Utrecht’	
12	23-09-2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	Raadsbrief Jaarrapportage luchtkwaliteit	
13	23-09-2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	Raadsbrief Plan Laadinfrastructuur 2030	

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 22 september t/m 9 november 2022 – COMMISSIE EDW 17 november 2022

14	09-11-2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	Raadsbrief Ontwikkelingen overdracht (basis)taken Omgevingsdienst	
15	08-11-2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	Raadsbrief Nadere regel ‘minder uitstoot houtstook gemeente Utrecht’	
16	02-11-2022	Wonen en Volkshuisvesting	Raadsbrief Planning uitvoering maatregelen wonen 2022 – 2024	
17	20-10-2022	Wonen en Volkshuisvesting	Raadsbrief 3e voortgangsrapportage taskforce Tijdelijke woningen	
18	12-10-2022	Wonen en Volkshuisvesting	Raadsbrief Discriminatiemonitor Utrecht 2022	
19	05-10-2022	Wonen en Volkshuisvesting	Raadsbrief Stand van Zaken en Evaluatie Versnelde huisvesting statushouders	

Verslag openbare middag-vergadering Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

Datum 29 september 2022
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Jolanda Bosma (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, de heer Van Steeg, de wethouders, mevrouw Van Hooijdonk, mevrouw Oosters, mevrouw Voortman en de heer De Vries, de leden, mevrouw M. Biemans (PvdA), de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de heer G. Dijkstra (EénUtrecht), de heer I. El Abassi (DENK), mevrouw R. Heijne (GroenLinks), de heer G.J. te Hoonte (VVD), mevrouw M. Minnaert (BIJ1), mevrouw A. Oudejans (Student & Starter), de heer R. Peters (D66), mevrouw A. Sasbrink (Partij voor de Dieren), mevrouw V. Smit (Volt), mevrouw J. Zwinkels (CDA) en griffier De Vos

Verslag middagvergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

1. Opening 2
2. Vaststellen van de agenda van 29 september 2022 2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen....2
3.1 Raadsvoorstel zienswijze tweede begrotingswijziging 2022 RUD 2
3.2 Raadsvoorstel zienswijze ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 RUD 2
3.3 Nagekomen agenderingen 2
3.3.1 Raadsbrief voorontwerp en vergunningsaanvraag windmolens Rijnenburg en Reijerscop .2
3.4 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven 3
4. Conceptverslag commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen d.d. 1 september 2022 3
5. Toezeggingen/moties 4
6. Ingekomen stukken 4
7. Raadsbrief aanpak koopkracht en energiecrisis....4
Verslag voortzetting openbare middagvergadering Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen .18
Lijst met toezeggingen: 21

1. Opening

De voorzitter, de heer Van Steeg, opent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen en de kijkers thuis van harte welkom.

Er zijn geen mededelingen.

2. Vaststellen van de agenda van 29 september 2022

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

De ingekomen agenderingen worden besproken.

3.1 Raadsvoorstel zienswijze tweede begrotingswijziging 2022 RUD

De RUD stelt de raad voor om voor 9 december te reageren op deze tweede begrotingswijziging 2022. Het college stelt een conceptzienswijze op en stuurt deze voor 10 november naar de raad. Voorgesteld wordt de zienswijze met een behandeltijd van 30 minuten op de agenda van 17 november 2022 te zetten.

3.2 Raadsvoorstel zienswijze ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 RUD

De RUD stelt de raad voor om voor 9 december te reageren op deze eerste begrotingswijziging 2023. Het college stelt een conceptzienswijze op en stuurt deze voor 10 november naar de raad. Voorgesteld wordt de zienswijze met een behandeltijd van 30 minuten op de agenda van 17 november 2022 te zetten.

De heer **Te Hoonte** (VVD) informeert of gecheckt wordt of dit een A-punt betreft.

De **voorzitter** geeft aan dat dit nog gecheckt zal worden.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) merkt op dat deze punten dan wel in samenhang behandeld moeten worden.

De **voorzitter** is het daarmee eens en geeft aan dat punten 3.1 en 3.2 gezamenlijk voor een uur op de agenda worden gezet en eventueel na ontvangst van de zienswijze nog aangepast worden.

3.3 Nagekomen agenderingen

3.3.1 Raadsbrief voorontwerp en vergunningsaanvraag windmolens Rijnenburg en Reijerscop

Er is een voorstel tot agendering van VVD, PVV, Stadsbelang Utrecht, Eén Utrecht en Volt inzake het voorstel over het Voorontwerp en de vergunningsaanvraag voor windmolens Rijnenburg en Reijerscop. De genoemde fracties willen met de wethouder in gesprek over de inhoud van de brief.
Het voorstel is om dit punt te agenderen voor de commissievergadering op 17 november 2022 met een behandeltijd van 90 minuten.

De heer **Peters** (D66) vermoedt dat er meer tijd nodig is voor een goede discussie. Nu hebben alleen partijen met een bepaald standpunt deze agendering ingebracht.
De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat de agendering is rondgestuurd met de vraag of de fractie iets wilde toevoegen. Indien de heer Peters uitgebreid het woord wil voeren dan zal hij schriftelijk een aanvullende agendering moeten indienen.

De heer **Peters** (D66) vindt het lastig om in een agendering al een reactie vast te leggen gebaseerd op de vermoedelijke inbreng van andere fracties. Waarschijnlijk zal hij het tegenovergestelde inbrengen en hij wil de tijd hebben om daarover het debat aan te kunnen gaan.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat dat de heer Peters met een agendering moet komen om spreektijd te kunnen claimen.

De heer **Peters** (D66) geeft aan dat hij zich vergist heeft en dat het bij de behandeling mogelijk is om te interrumperen zonder spreektijd te gebruiken. In dat geval is een agendering niet nodig.

De **voorzitter** concludeert dat de agendering voor 90 minuten zal worden toegevoegd aan de agenda van 17 november 2022.

De heer **Dijkstra** (Eén Utrecht) geeft aan dat er een potentiële agendering van Eén Utrecht zou komen inzake de leegstandsverordening. Inmiddels heeft de wethouder de vragen van de fractie schriftelijk beantwoord. De vraag is nu of er binnen een aantal weken een raadsbrief komt. In dat geval wil de heer Dijkstra de leegstandsverordening agenderen voor de vergadering van 17 november 2022.

Wethouder **De Vries** antwoordt dat de raadsbrief later zal volgen. Als het gaat om de leegstandsverordening zal het debat hierover gevoerd moeten worden. Op de timing komt hij later terug.

De heer **Dijkstra** (Eén Utrecht) zal de brief afwachten.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) meldt dat haar fractie zich momenteel beraadt op een eventuele agendering voor het landelijke actieplan studentenhuisvesting. Wellicht sluit Student & Stad bij deze agendering aan.

De **voorzitter** geeft aan dat hij deze agendering dan graag op korte termijn ontvangt, zodat deze nog geagendeerd kan worden voor 17 november 2022.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat het goed zou zijn om een week voor de commissievergadering de stukken in te leveren, zodat deze tijdig binnen zijn ter voorbereiding.

De **voorzitter** wijst de commissie nog op de raadsbrief van 8 september inzake risicovol project.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat deze geagendeerd moet worden voor de volgende vergadering.

3.4 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

Er zijn geen agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven.

4. Conceptverslag commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen d.d. 1 september 2022

Het verslag van 1 september 2022 van de commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

De lijst toezeggingen-moties-brieven EDW d.d. 21 september 2022 wordt vastgesteld.

6. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

7. Raadsbrief aanpak koopkracht en energiecrisis

Bij dit agendapunt zijn vier verantwoordelijke wethouders aanwezig.

De raadsbrief is geagendeerd door de fracties van D66, PvdA, CDA, Stadsbelang Utrecht, Volt, DENK, VVD, PvdD, Student & Starter en BIJ1.
Een aantal fracties wil specifiek in gesprek over de aanvullende maatregelen die kunnen worden genomen om de energiecrisis te bestrijden. Naast de reeds aangekondigde maatregelen in de brief willen deze fracties extra aanvullende maatregelen die snel en concreet uitvoerbaar zijn, waaronder maatregelen die het college kan nemen in het eigen vastgoed. Deze ochtend is er in de commissie ODW een aantal vragen gesteld die hier zullen worden beantwoord.

De heer **Peters** (D66) vindt dat er nog veel laaghangend fruit geplukt kan worden als het gaat om urgente energiebesparingen. Hij heeft gesproken met inwoners en van hen ook ideeën voor energiebesparing gekregen die door de gemeente opgepakt kunnen worden. Dit betreft de zwembaden, waarbij voor zwembad Fletiomare het verzoek is om de temperatuur te verlagen met 3°C voor het extra warme bad van 30°C naar 27°C.

De heer **Te Hoonte** (VVD) informeert of de heer Peters alleen een verlaging van de temperatuur bij Fletiomare voorstelt.

De heer **Peters** (D66) antwoordt dat Fletiomare te maken heeft met een nieuw energiecontract en daarom op dit moment de enige is die in aanmerking komt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) roept op om dan bij alle zwembaden dezelfde temperatuur aan te houden. Hij vraagt zich af of dit te realiseren is.

De heer **Peters** (D66) geeft aan dat de gemeente alleen directe invloed kan uitoefenen bij de eigen contracten. Voor de contracten die niet onder de gemeente vallen, zou het college een oproep kunnen doen om hier rekening mee te houden. Ten aanzien van de sporthallen stelt de heer Peters voor om de temperatuur terug te brengen naar 18°C.
Wat betreft de buurtcentra vraagt hij het college of deze panden de hele week door verwarmd worden. Indien dat inderdaad het geval is dan is de oproep om de verwarming alleen aan te zetten als er gebruik wordt gemaakt van het buurtcentrum en alleen in de ruimtes die gebruikt worden.
Verder vraagt de heer Peters hoeveel de temperatuur in openbare gebouwen naar beneden kan worden bijgesteld.

Daarnaast roept hij op om apparatuur die niet gebruikt wordt zoveel mogelijk uit te zetten en niet op stand-by. Verder zou ook het gevellicht op het stadhuis uitgezet moeten worden.
Helaas komt het nog voor dat sommige straatlantaarns overdag branden. Kan de wethouder ervoor zorgen dat dit niet meer gebeurt?
De gebruikers van stadsverwarming worden niet geholpen met het prijsplafond van het kabinet. D66 vraagt het college om voor de stadsverwarming met een apart plan te komen zodat deze mensen niet tussen wal en schip vallen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is benieuwd naar de concrete maatregelen die D66 voorstelt voor mensen met stadsverwarming.

De heer **Peters** (D66) vindt het lastig om met concrete voorstellen te komen voor stadverwarming, hij staat open voor suggesties van de andere fracties.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat ten aanzien van de stadverwarming afspraken met energieleveranciers op maat gemaakt moeten worden. Zij informeert of D66 dat ondersteunt.

De heer **Peters** (D66) ondersteunt dit voorstel.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) roept het college op om alle groepen die buiten het prijsplafond dreigen te vallen, zoals mensen met een warmtepomp en chronisch zieken, ook mee te nemen.

De heer **Peters** (D66) sluit zich aan bij deze goede suggestie aan het college.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat de landelijke aandacht voor stadverwarming beperkt is. Hij vraagt de heer Peters hoe D66 hiernaar kijkt en wat de fractie daaraan gedaan heeft om dit landelijk onder de aandacht te brengen.

De heer **Peters** (D66) antwoordt dat hij de zorgen van zijn fractie over heeft gebracht aan de landelijke fractie, hier wil hij zich echter beperken tot de gemeente Utrecht.

De heer **Te Hoonte** (VVD) meent dat de stadsverwarming in één lijn genoemd moet worden met gas en elektriciteit in alle communicatie, ook in de raadsbrief.

De heer **Peters** (D66) vertrouwt op de expertise van het college in dezen.
Voor de studenten wordt al iets gedaan bij werk en inkomen, maar hoe zorgt het college voor verduurzaming van SSH en particuliere panden. Het lijkt of op het stadskantoor op eilandjes wordt gewerkt. De vraag is hoe het college ervoor gaat zorgen dat alle neuzen bij deze crisis dezelfde kant op staan. Er worden veel debatten over verschillende soorten verduurzaming gehouden met verschillende wethouders. De vraag is hoe de onderlinge communicatie en coördinatie is. D66 stelt voor om een crisisteam op te richten voor coördinatie energiebesparing.

Mevrouw **Zwinkels (CDA)** wil de ambtenaren niet tekort doen en informeert of de heer Peters doelt op de communicatie binnen het college.

De heer **Peters** (D66) geeft aan dat dit verschillende afdelingen binnen het stadskantoor betreft. Hij is benieuwd naar de afstemming binnen het kantoor. Het is zeker niet de bedoeling om iets af te doen aan het werk van de ambtenaren.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) informeert hoe de commissie gaat reageren als het college integraal gaat werken.

De heer **Peters** (D66) antwoordt dat bij deze vergadering alle wethouders aanwezig zijn. Dit is een goed voorbeeld van integraal werken.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) roept ook de raad op om integraal te gaan werken.

De heer **Peters** (D66) ondersteunt deze oproep.

De heer **Te Hoonte** meent dat de heer Peters niet tevreden is over hoe dit college het doet. Hij informeert of er een verbetervoorstel komt.

De heer **Peters** (D66) heeft maatregelen genoemd voor eventuele oplossingen. D66 wil de crisis oplossen en zeker niet met de vinger wijzen naar anderen. Hij roept eenieder op om met goede maatregelen te komen. Een crisis vraagt om draconische maatregelen en goede samenwerking.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) bedankt het college voor de acties die al opgepakt zijn, zoals de huis-aan-huisbezoeken. De PvdA-fractie is bezorgd over de uitvoering inzake de energieboxen, hierbij is een capaciteitstekort. De vraag is of de huidige zorgvuldigheid per huishouden (coachgesprek) ook in de huidige crisissituatie gehandhaafd moet worden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) informeert wat er precies in een energiebox zit en hoe effectief de inzet hiervan is.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) geeft aan dat de inhoud van de energiebox beperkt is. De inzet van deze box is logisch bij de aanleiding van een gesprek, maar de box zou uitgebreid kunnen worden als bijvoorbeeld het coachingsgesprek vervalt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt zich af of niet beter afgezien kan worden van de energiebox zodat het geld toegekend kan worden aan mensen van wie de energierekening gestegen is.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) is het daar niet mee eens, het nemen van besparende maatregelen is belangrijker.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt voor om bijvoorbeeld ledlampen uit te delen in ruil voor gloeilampen. Hij vraagt of de PvdA daar ook aan denkt of dat het gaat om het aanpassen van de energiebox.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) geeft aan dat de uitvoering van de energiebox duur is, niet de inhoud. Daarom stelt de PvdA-fractie voor om de boxen te verspreiden via organisaties binnen het sociale domein en de voedselbanken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat het proces van de energieboxen complex is. Dit zou praktischer kunnen binnen de huidige middelen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt zich af de boxen wel gebruikt worden; wanneer dat niet het geval is, is dit een dure maatregel. Een energiebox is vooral nuttig wanneer men zeker weet dat deze wordt geïmplementeerd.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) geeft aan dat de energiebox ook producten bevat die mensen niet kunnen gebruiken. Dit vraagt om meer maatwerk.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) geeft aan dat er wel verschillende typen boxen zijn, afhankelijk van het soort verwarming. Verspreiding via genoemde organisaties helpt eventuele verspilling tegen te gaan.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) informeert hoe bijvoorbeeld studenten meegenomen worden in dit voorstel, zij komen niet bij de genoemde organisaties.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) antwoordt dat studenten de energiebox kunnen aanvragen via de website en dat moet ook zo blijven.
Zij vraagt het college om het verspreiden van de energieboxen op te starten via de organisatie in het sociale domein en de voedselbank. Daarnaast zou de box verspreid moeten worden zonder een coachingsgesprek en dient de inhoud enigszins uitgebreid te worden.

Er kan momenteel niets gedaan worden voor de particuliere huurders. Kan dit wel meegenomen worden in de publiekscampagne waarbij de gemeente de huurders kan attenderen op de mogelijkheden, zoals een isolatievoorstel sturen naar de huurder?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het interessant om particuliere vastgoedbeleggers aan te spreken. Er zijn voorzieningen die onder de aandacht van huurders gebracht kunnen worden. Hij vraagt zich af of de PvdA de huurders of de verhuurders wil aanspreken. Het is een kans om de huurder zelf te laten investeren. Er bestaat zelfs een vergoedingsregeling voor, de SAF.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) antwoordt dat huurders het recht hebben om verhuurders te vragen om minimale isolatiemaatregelen te treffen. De gemeente heeft van rechtswege geen opties hiervoor, maar de huurders wel. Dezen moeten hier dan wel van op de hoogte zijn.

De heer **Peters** (D66) informeert of mevrouw Biemans het een goed idee vindt om een positieve campagne op te zetten voor ondernemers die wel aan energiebesparing doen zodat zij in een positief daglicht worden gezet, bijvoorbeeld door een sticker.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) vindt een sticker niet de eerste keus om ondernemers aan te spreken op energiebesparing. In het geval dat het echt niet mogelijk is om de randen van de wet op te zoeken om ervoor te zorgen dat ’s nachts het licht uitgaat en de deuren dicht worden gehouden, dan is dit wel een mogelijkheid.

De heer **Te Hoonte** (VVD) roept op om meer toezicht van de gemeente op het opvolgen van de bestaande maatregelen, vanuit de maatregelenlijsten RVO.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) sluit zich daarbij aan.

Mevrouw **Sasbrink** vraagt in het kader van verduurzaming of het een idee is om het college op te roepen huurders te begeleiden bij het verduurzamen van hun woningen.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) steunt dit aanvullende punt, wellicht kan het huurteam daarvoor uitgerust worden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de verhuurder de mogelijkheid heeft om tegen een redelijke huurverhoging isolerende maatregelen of verbeteringen toe te voegen. Hij vraagt of mevrouw Biemans dat ook een goede manier vindt.

Mevrouw **Biemans (PvdA)** is het daarmee eens.
Zij vraagt of het college bereid is om de randen van de wet op te zoeken om ondernemers te verplichten om in de nacht het licht uit te doen en overdag de deuren dicht te houden. In dat geval houdt iedereen zich aan dezelfde regels en is er duidelijkheid.
Aan de wethouder Wonen vraagt de PvdA-fractie of hij bereid is om op korte termijn in gesprek te gaan met coöperaties van slecht geïsoleerde huurwoningen inzake het realiseren van een huurverlaging voor deze winter.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is van mening dat de overheid moet bijspringen samen met maatschappelijke organisaties. Er dient meer perspectief te worden geboden aan mensen.
Er is een idee om buurtbewoners elkaar te laten helpen met isoleren van woningen. Hoe kijkt het college naar dergelijke initiatieven en is het een idee om de pilot ‘samen isoleren’ verder op te schalen?

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) spreekt ‘samen isoleren’ zeer aan. Wellicht kunnen bewoners ook ondersteund worden om in de sfeer van de fixbrigades met elkaar aan de slag te gaan.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat een prima idee als het op elkaar aansluit.
Wat betreft stadsverwarming vraagt zij zich af wat de gesprekken met Eneco tot dusver opgeleverd hebben inzake de bandbreedte van prijzen. Zij is blij met de storting inzake de duurzaamheidslening, waarvoor dank aan het college. CDA sluit zich aan bij Stadsbelang Utrecht en PvdA inzake de inhoud van energieboxen.

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Zwinkels ook vindt dat de grote ondernemers meegenomen moeten worden bij de energiebesparende maatregelen.

Mevrouw **Biemans** (PvdA) vindt ook dat de grotere ondernemers meegenomen moeten worden. Echter, bij grote ondernemingen werken veel medewerkers die hun werkgevers wijzen op energiebesparende maatregelen en hiervoor het initiatief nemen. Daarbij is het wel belangrijk dat de signalen vanuit de gemeente komen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of het CDA van mening is dat ook maatschappelijke organisaties die in de problemen dreigen te komen geholpen moeten worden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat voor het maatschappelijk middenveld, waaronder verenigingen, zeker middelen vrijgemaakt moeten worden. Daarbij kan eventueel gekeken worden naar de beschikbare middelen vanuit de coronaperiode. Zij vraagt het college welke budgetten er nog beschikbaar zijn en of deze wellicht voor dit doel ingezet kunnen worden.
Daarnaast wil de CDA-fractie meer inzicht in het energiegebruik in de openbare ruimte en roept zij de raad op betrokken te blijven bij deze grote investeringen.

De heer **Peters** (D66) vraagt of mevrouw Zwinkels het eens is met het zo snel mogelijk invoeren van dimbare straatverlichting.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is voorstander van dimbare ledverlichting, maar daarbij dient wel de veiligheid in de gaten gehouden te worden. Indien mogelijk roept zij op tot het versneld installeren van dimbare ledverlichting.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat dimbare ledlampen duurder zijn dan gewone ledlampen. De vraag is of er nu al dimbare ledlampen geïnstalleerd worden en wat de eventuele meerkosten zijn om dat te doen. Op dit moment worden bij veel straatlantaarns de lampen vervangen door ledlampen, maar het is niet duidelijk of dit gewone of dimbare ledlampen zijn. Het zou niet goed zijn om recent aangebrachte ledlampen nu alweer te vervangen door dimbare ledlampen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat ledverlichting zich binnen vijf jaar terugverdient. Daarom is het goed ook zeker kijken naar de mogelijkheid om met dimbare ledverlichting te besparen. Uiteraard hoeft onlangs aangebrachte ledverlichting niet opnieuw te worden vervangen door dimbare ledlampen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) neemt deel aan de commissie in plaats van de heer Temming. In juli is Stadsbelang Utrecht gekomen met de waarschuwing dat de middenklasse verarmt ten faveure van de laagste inkomensgroepen. Het college hanteert bij de middengroep 150% van het sociaal minimum. Dit zijn geen middeninkomens, middeninkomens beginnen bij gezinnen met een inkomen van 3470 euro. Hier wordt nu niets voor geregeld.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) geeft aan dat het beleid dat nu wordt voorgesteld voor gezinnen is die op 200% van het minimum inkomen zitten. Hiermee heeft de heer Bos het over de groep met een inkomen rond de 3000 euro, daarvoor kiest GroenLinks niet.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat 150% een marginaal inkomen is en geen middeninkomen. De vraag aan de wethouder is welke middeninkomens worden bedoeld.

De heer **Peters** (D66) informeert welke concrete maatregelen de heer Bos voorstelt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) stelt een ander ondersteuningspakket voor, namelijk een gebruiksafhankelijke aanpak. Hiermee kan men komen tot gerichte hulp.

De heer **Peters** (D66) merkt op dat het hier gaat om het plakken van financiële pleisters. Er zijn echter ook energiebesparende maatregelen nodig waarover de heer Bos niets zegt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft hier al heel lang over gesproken, er zijn ook veel investeringen geweest. Men is niet tevreden met de resultaten hiervan. Hij ziet de voorstellen van de heer Peters als een deceptie.

De heer **Peters** (D66) vindt het teleurstellend dat Stadsbelang Utrecht geen energiebesparende maatregelen noemt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat het nu crisis is waarbij kleine maatregelen onvoldoende effect hebben.

Mevrouw **Smit** (Volt) geeft aan dat Volt is geschrokken van de huidige problemen. De crisis is echter ook een kans voor inzet op energiebesparing. In de raadsbrief worden goede maatregelen genoemd, maar Volt mist de doelen en resultaten en strengere verplichtingen. De vraag aan het college is wanneer men tevreden is als het gaat om het zo snel mogelijk uitbetalen van de energievergoeding. Daarnaast wil Volt weten hoeveel ondernemers worden aangesproken als het gaat om energiebesparende maatregelen en of hier strengere doelen aan gesteld worden. In de raadsbrief wordt aan driehonderd huishoudens een aanbod gedaan voor spouwmuur- en vloerisolatie. Dit zal zo snel mogelijk worden uitgebreid naar andere wijken. De vraag is wanneer die uitbreiding zal plaatsvinden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) kan zich vinden in de doelen die mevrouw Smit noemt, maar kan dit niet rijmen met de inbreng van Volt in het debat in de ochtend. Haar vraag is waarom Volt de doelmatigheid niet in de ochtend heeft ingebracht. Vanochtend is er vooral een pleidooi gehouden om geld uit te delen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) informeert wat mevrouw Smit ervan vindt dat iemand met een 150% minimuminkomen eenzelfde netto besteedbaar inkomen heeft als iemand met een inkomen van 3100 euro per maand.

Mevrouw **Smit** (Volt) vindt armoedebestrijding heel belangrijk. Mensen moeten rond kunnen komen en daarvoor moeten middelen ingezet worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) brengt een punt van orde in. Vanochtend is dit debat reeds gevoerd tussen Stadsbelang Utrecht en Volt. Dit moet nu niet overgedaan worden.

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) is van mening dat isolatie van spouwmuren en vloeren niet geëvalueerd zou moeten worden, omdat bekend is dat isolatie werkt. Zij vraagt of mevrouw Smit het ermee eens is dat er bij voorbaat al mee aan de slag gegaan moet worden bij meerdere huishoudens.

Mevrouw **Smit** (Volt) is het daarmee eens.
Volt pleit voor een sterke versimpeling door het direct geven van geld zodat mensen zelf kunnen bepalen waaraan ze het geld uitgeven. Daarnaast zou een aanpak ontwikkeld moeten worden om de beschikbare potjes breder in te zetten.

De heer **Peters** (D66) informeert hoe Volt de energierekening omlaag wil brengen met het nemen van energiebesparende maatregelen.

Mevrouw **Smit** (Volt) sluit zich aan bij maatregelen voor verduurzaming. Hiervoor dienen de gesprekken met ondernemers en bedrijven breed aangegaan te worden.

De heer **El Abassi** (DENK) is blij met de pogingen die worden gedaan tegen de energiecrisis en de toenemende ongelijkheid. DENK heeft nog wel een aantal vragen. In de raadsbrief staat dat er een kledingpas beschikbaar komt voor tweeduizend kinderen. De vraag is waarom dit slechts geldt voor tweeduizend kinderen en wie bepaalt welke kinderen hiervoor in aanmerking komen. Het is niet wenselijk dat kinderen de pas zelf moeten aanvragen, dit zou een extra drempel vormen. Het verzoek aan het college is om de passen rechtstreeks uit te delen. DENK zou graag zien dat de energiebox dichter bij alle Utrechters wordt gebracht. Voor het aanvragen van een dergelijke box dienen veel handelingen te worden verricht welke drempelverhogend werken. DENK roept het college op ervoor te zorgen dat kwetsbare groepen (bijvoorbeeld de mensen met een U-pas) de box thuisbezorgd krijgen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat het betaalbaar blijven van de hoge energierekening voor de VVD uiteenvalt in een aantal verschillende onderwerpen. Het opvangen op korte termijn en ervoor zorgen dat niemand in de kou komt te zitten wordt voor een groot deel landelijk opgepakt. De beste weg is het terugbrengen van het energieverbruik. Hiervoor is al aan het college gevraagd om het gemeentelijk energieverbruik terug te dringen, onder meer voor de zwembaden.

De vraag is of er meer gedaan kan worden voor huiseigenaren die nu ook een hogere energierekening moeten betalen waardoor er minder overblijft voor investering in verduurzaming. Wellicht kan hier gradueler gewerkt worden en in meer wijken worden ingezet.
De maatregelen van Eneco sluiten slecht aan bij stadsverwarming. De VVD roept het college op hiernaar te kijken. Bij elektrische auto’s kan ook een probleem ontstaan, omdat de elektriciteit nu veel duurder wordt, terwijl de olieprijzen momenteel teruglopen. Er moet extra aandacht zijn voor verenigingen waar bij ieder complex de oplossing anders zal zijn, bij financiële problemen dient het bestuur geholpen te worden om het tij te keren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is blij dat de VVD de verenigingen en maatschappelijke organisaties noemt. Zij vraagt of de VVD het eens is met het CDA om aan deze partijen met eigen vastgoed

een energiescan aan te bieden om in kaart te brengen waar het energieverbruik bij hen in zit, zodat de maatregelen daarop aangepast kunnen worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is het hiermee eens. Dit is wellicht al afgedekt met de motie die is overgenomen aan de vastgoedkant. Als er een vraag komt van een vereniging dan moet hier zeker door de gemeente naar gekeken worden. Er dient wel een keuze gemaakt te worden voor wat het meest effectief is, zodat er geen mensen tussen wal en schip vallen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft veel ideeën gehoord, maar hij vraagt zich af waar de VVD het geld vandaan wil halen voor al deze maatregelen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat in de raadsbrief niet wordt gesproken over het aanpassen van de programmabegroting, dus kan dit waarschijnlijk binnen de huidige middelen. Er is een reserve vastgoedverduurzaming aangemaakt, waarvan men gebruik kan maken. Men zit nu in de fase dat mensen geholpen moeten worden met besparing en dat vraagt om een verandering van de mindset.

De VVD vraagt ook extra aandacht voor de VVE's. Hier dient ook naar oplossingen gekeken te worden.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat het al heel lang vijf over twaalf is voor het klimaat. Helaas is er een crisis voor nodig waarbij de economie op het spel staat en individuen stress ervaren door hoge energierekeningen voordat er wordt gesproken over energiebesparende maatregelen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de raad in de volle breedte al langer iets met het klimaat wil en doet. De opmerking van mevrouw Sasbrink doet geen recht aan de gemeente en ook niet aan de mensen met grote financiële problemen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) meent dat er al veel eerder meerdere stappen gezet hadden moeten worden. Maar het is goed dat er nu maatregelen genomen worden. Dat laat onverlet dat mensen die niet rond kunnen komen geholpen moeten worden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) noemt dit een financieel probleem en geen klimaatprobleem. Mensen moeten veel meer betalen voor energie. Het is inderdaad zo dat men harder loopt zodra men in de portemonnee wordt geraakt, maar dit is een energieprobleem en een financieel probleem.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) geeft aan dat dit niet los van elkaar gezien kan worden. Het klimaatprobleem moet worden opgelost om een leuk leven te kunnen hebben.
De vraag aan de wethouder is of de gemeentelijke vastgoedportefeuille een langere terugverdientijd kan krijgen om sneller meer maatregelen te kunnen nemen en of het plan van aanpak verduurzamen kan worden ingezet op energieneutraal gemeentelijk vastgoed.
Ondernemers zullen worden aangesproken op verspilling, zoals open winkeldeuren en terrasverwarming. Dit zou ook buiten de binnenstad moeten gebeuren. De PvdD fractie vraagt zich af waarom dergelijke maatregelen nu pas worden genomen en wat het had opgeleverd als het eerder was aangepakt.
De maatregelen gelden voor dit jaar, maar de PvdD roept de wethouder op om de maatregelen ook de komende jaren voort te zetten en in het duurzaamheidsrapport op te nemen wat er is besproken met ondernemers en wat dit heeft opgeleverd.
In de energiebox zitten vaak dingen die niet gebruikt worden. Daar moet iets mee gebeuren, de energiecoach zou bijvoorbeeld spullen die niet gebruikt worden mee terug kunnen nemen en specifieker kijken wat nodig is.
Wellicht kan de gemeente een rol vervullen bij de bemiddeling tussen mensen die assistentie nodig hebben bij energiebesparende maatregelen en mensen die hierbij willen assisteren.
De laatste vraag van de PvdD is wat de gemeente kan betekenen voor dierenorganisaties die in de problemen komen door de hoge energieprijzen.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) bedankt het college voor de oplossingen die in de raadsbrief worden genoemd. S&S is in gesprek gegaan met inwoners waaruit een aantal vragen naar voren zijn gekomen.

De materialen uit de energiebox zijn soms al na een jaar aan vervanging toe, o.a. het folie voor de ramen. De vraag aan de wethouder is of er eventueel een jaarlijkse aanvulling op de energiebox uitgereikt kan worden.
De informatievoorziening op de website van de gemeente over verduurzaming kan veel begrijpelijker en toegankelijker. De informatievoorziening kan ook breder ingezet worden in ontvangsthallen van buurthuizen en openbare ruimtes.
De samenwerking tussen inwoners als het gaat om isolatie kan wellicht gestimuleerd worden door de inzet van een ideeënbox van inwoners die verstand hebben van isolerende maatregelen. Ook zou er een brainstormgroep opgericht kunnen worden.
Studenten dreigen het onderspit te delven en niet alle studentenorganisaties zijn meegenomen in de concrete oplossingen. De vraag is wat er gedaan kan worden om studenten meer te betrekken bij de oplossingen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) informeert of Student & Starter zelf maatregelen in gedachten heeft.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) geeft aan dat men het brede gesprek mist met studentenorganisaties over de mogelijke oplossingen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) stelt zich voor dat er in studentenhuizen vergelijkbare situaties ontstaan met een huisbaas. Wellicht kan men in het contract met de huisbaas een afspraak maken.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) vindt dit een goede optie.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) geeft aan dat er zeker problemen kunnen ontstaan voor studenten die geen eigen gasaansluiting hebben. Er wordt vaak te laat geacteerd op prijsstijgingen. Dat betekent dat kamerbewoners later worden geconfronteerd met enorme stijgingen van de energiekosten en servicekosten. Wellicht is het goed om daarover van gedachten te wisselen met partijen die hier meer over weten.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) maakt zich hier ook zorgen over, het is zeker goed om hierover van gedachten te wisselen.

De heer **Peters** (D66) informeert of mevrouw Oudejans zich aansluit bij het voorstel van D66 dat de wethouder met SSH in gesprek gaat over verduurzamingsmaatregelen in oude panden. Daarnaast is er nog het voorstel om studenten aan een energiebox te helpen via verenigingen, zodat zij ook zelf energiebesparende maatregelen kunnen nemen.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) sluit zich hierbij aan.

De **voorzitter** geeft aan dat alle agenderende partijen nu aan het woord zijn geweest. Er zijn twee partijen die niet geagendeerd hebben, maar zij willen graag wel iets inbrengen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) complimenteert voor de gezamenlijke brief. Er worden goede maatregelen genoemd. In het debat zijn veel nieuwe ideeën langsgekomen. GroenLinks wenst het college veel succes. De focus in de uitvoering is van groot belang, zodat de voorstellen goed uitgevoerd worden.

De heer **Peters** (D66) is blij dat GroenLinks dit een goede aanpak vindt. De vraag is wat mevrouw Heijnen bedoelt met de focus.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt dat de focus moet liggen bij de belangrijkste maatregelen goed uitvoeren binnen de beschikbare mogelijkheden.

De heer **Peters** (D66) merkt op dat D66 daarom juist simpele maatregelen heeft genoemd die snel winst op leveren en makkelijk uitvoerbaar zijn. Hij gaat ervan uit dat GroenLinks deze maatregelen steunt.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) wenst het college veel succes en wijsheid toe om te kijken wat het kan doen met alles suggesties die vandaag genoemd zijn.

GroenLinks is blij met de subsidieregeling van de provincie gecombineerd met geld van de gemeente zodat huishoudens met een minimuminkomen geholpen kunnen worden met isolatie. GroenLinks is voorstander van het opschalen van deze plannen, ook met het extra geld dat beschikbaar komt van het Rijk.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft het idee ingebracht om inwoners mee te laten helpen aan het isolatieprogramma. Zij informeert of GroenLinks dit dan geen goed idee vindt.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt dit een vorm van opschaling van het isolatieprogramma. Het sluit ook aan bij de ondersteuning door fixbrigades.
GroenLinks zou graag zien dat fixbrigades gecombineerd worden met de 'Vroeg eropaf-methode'. Hiermee kunnen dingen die al in gang gezet zijn gecombineerd worden. De vraag is of de wethouder hier mogelijkheden voor ziet.
Er is sprake van twee communicatiecampagnes, gericht op het nemen van energiemaatregelen en het aanvragen van energievergoedingen. Het is belangrijk dat alle mensen worden bereikt die voor de regeling in aanmerking komen. Hoe bereikt men de groep tot 200% van het sociaal minimum, hier is extra inspanning voor nodig. Kan het college toezeggen contact te leggen met de alliantie inclusieve energietransitie zodat ervoor kan worden gezorgd dat echt iedereen bereikt wordt?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) informeert of GroenLinks een berekening heeft gemaakt ten aanzien van de groep tot 200% en wat hiervan de draagkracht is. De omvang van mensen zonder draagkracht is niet bekend. Om dit in beeld te brengen zouden individuele gesprekken gevoerd moeten worden.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) kent de techniek niet precies maar vindt het belangrijk dat de hulp ten goede komt aan de mensen die het nodig hebben.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt hoe GroenLinks denkt over het controleren van de uitvoering vanuit de raad.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt het belangrijk dat men aan de slag gaat met de maatregelen. Dit moet wel gemonitord worden en daartoe is de raad zeker in staat. Het belangrijkste is dat nu wordt begonnen en later wordt bekeken wanneer een evaluatie plaats moet vinden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) geeft aan dat de maatregelen gelden tot het eind van dit jaar. Het is belangrijk om aan het eind van dit jaar te kijken of men goed op weg is met deze maatregelen en niet langer te wachten met evalueren.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt dat tot het einde van het jaar alle capaciteit nodig is voor de maatregelen. Een tussentijdse update is prima, maar zij vraagt aan het college om aan te geven wat het goede moment is voor een evaluatie.

Mevrouw **Smit** (Volt) informeert of GroenLinks bij een evaluatie het stellen van doelen ook belangrijk vindt, omdat dan de voortgang ten opzichte van de doelen kan worden gemeten.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) geeft aan dat er zo snel mogelijk aan de slag gegaan moet worden en eventuele tussentijdse evaluaties moeten plaatsvinden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) informeert wat er volgens GroenLinks moet gebeuren met het gereserveerde geld indien mocht blijken dat er praktisch geen mensen zijn tot 200% zonder draagkracht.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) wil eerst inzetten op de huidige voorstellen. Bij een evaluatie kan dan gekeken worden wat er met het gereserveerde geld gedaan zou kunnen worden.
GroenLinks vindt het belangrijk dat de communicatiecampagnes gecombineerd worden, zodat op één plek alle informatie gevonden kan worden. De fractie sluit zich aan bij de genoemde suggesties over stadsverwarming.

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) vindt het goed dat er extra maatregelen komen die zijn gekoppeld aan verduurzaming. Het is wel spijtig dat er eerst een energiecrisis nodig is om hiermee vaart te maken. De fractie heeft nog wel enkele vragen voor het college.
Het college zet 700.000 euro in ter ondersteuning van lokale ondernemers, de vraag is of dit genoeg is. In de brief wordt de vraag gesteld wat Utrechters moeten doen om in 2050 nagenoeg fossielvrij te zijn. In het coalitieakkoord pleit men voor zo snel mogelijk klimaatneutraal. De ChristenUnie is van mening dat hiermee niet pas 2050 bedoeld wordt. De vraag aan de wethouder is of zij het hiermee eens is en of zij bereid is om hier in toekomstige brieven stelliger over te zijn.
Verder wil de wethouder in gesprek met inwoners over de vraag welke ideeën en behoeften er zijn bij inwoners als het gaat om fossielvrij. De ChristenUnie juicht dit toe maar wil nog meegeven dat het belangrijk is om vooraf en tijdens de gesprekken duidelijke kaders aan te geven. Het is goed om dit in samenhang met het aangekondigde klimaatberaad te doen.
Als het gaat om verduurzaming door huiseigenaren wordt gesproken over de switch van enkel naar dubbel glas. Inmiddels wordt dubbelglas niet meer gezien als het meest duurzame alternatief. Wellicht is het mogelijk om extra aandacht te geven aan vervanging door HR++- of tripleglas.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor vijf minuten alvorens de beantwoording van het college zal starten.

Om 16.10 uur hervat de **voorzitter** de vergadering.

Beantwoording van het college:

De **voorzitter** geeft het woord aan wethouder De Vries ter beantwoording van de vraag van mevrouw Biemans over de toezeggingenlijst over toezegging T189 verhuurdervergunning.

Wethouder **De Vries** komt daar later op terug.
Inzake de vraag over de leegstandsverordening meldt hij dat er in november een brief komt over algemeen wonen waarin een vooruitblik zal worden gegeven over de leegstandsverordening. Er komt vervolgens een raadsvoorstel in Q2 dat geagendeerd kan worden door de raad.

Wethouder **Voortman** start met de beantwoording van de gestelde vragen.
Het CDA vroeg hoe men ondernemers kan helpen met de hoge energierekening. Ondernemers kunnen gratis energieadvies krijgen via Ondernemers Centraal. Dat wordt betaald uit de toekenmiddelen. De wethouder zal in de gaten houden of dit voldoende is.
Betaling uit de TOSO-middelen is niet mogelijk, een deel daarvan moet namelijk terug. Een deel van de uitvoering wordt doorgeschoven naar 2023 en verder. Dit is namelijk nog nodig voor de verdere afwikkeling van de TOSO.
De maatregelen die zijn gepresenteerd zijn gebaseerd op de minima-effectrapportage. Daarin is te zien dat verschillende groepen in verschillende situaties in financiële problemen komen. Deze groep komt ook in aanmerking voor de energietoeslag. Het bepalen van de draagkracht voor de groep tot 200% gebeurt door te kijken naar de bijzondere bijstand.
Naar aanleiding van de vraag over dierenopvanglocaties met hoge rekeningen meldt de wethouder dat er gesproken wordt met de Dierenbescherming en onderaannemers zoals de vogelopvang. Zij worden ook gewezen op het energieloket.
Ten aanzien van de kledingpas geeft de wethouder aan dat deze in eerste instantie wordt toegewezen aan tweeduizend kinderen tot 150% van het wettelijk sociaal minimum. Er komt een formulier online bij Stichting Leergeld. Mensen dienen alleen een kopie van de U-pas te laten zien en als zij die niet hebben is een loonstrook voldoende. Mocht er meer nodig zijn dan wordt dit bijgesteld.
Half oktober zal de toeslag van 500 euro worden uitbetaald.

De heer **El Abassi** (DENK) vraagt of het niet beter is om voor de groep tot 125% van het sociaal minimum met een U-pas de kledingpas thuis te sturen.

Wethouder **Voortman** zegt toe dat zij hierop terugkomt in de volgende raadscommissie.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat het college nu precies ziet als een middeninkomen.

Wethouder **Voortman** gaat uit van de minima-effectrapportage, deze gaat tot 150% van het sociaal minimum. Daarvan ziet men dat deze mensen in de problemen komen en daarom krijgen deze groepen ook energietoeslag. Van de groepen daarboven zijn geen cijfers bekend.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of er een extra inspanning mogelijk is om de groep die boven 130% sociaal minimum zit beter in beeld te krijgen.

Wethouder **Voortman** geeft aan dat hieraan extra aandacht besteed wordt in de campagnes.

De **voorzitter** geeft aan dat wethouder Voortman de zaal verlaat en hij geeft het woord aan wethouder Oosters.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft nog een punt van orde. Hoe gaat men ermee om als er straks nog een gemiste vraag is voor een wethouder die de zaal al heeft verlaten?

De **voorzitter** geeft aan dat deze vragen dan schriftelijk beantwoord kunnen worden.

Wethouder **Oosters** gaat vervolgens verder met de beantwoording van de vragen voor haar portefeuille.

Per 1 oktober worden er maatregelen genomen bij de zwembaden. Hier wordt de temperatuur van het zwemwater met 1°C tot 1,5°C teruggebracht. Het recreatie- en peuterbad en doelgroepenbad blijven rond de 30°C. Ook de temperatuur van de douches wordt teruggebracht en de boilertemperatuur zal in de nachten teruggebracht worden en de spoelcyclus naar één keer per week.
In Fletiomare wordt de watertemperatuur niet naar beneden gebracht, omdat dit grote gevolgen heeft voor doelgroepen als seniorzwemmen en fysiotherapie.

De heer **Peters** (D66) vraagt zich af of het nog wel uit te leggen is om een zwembad van 30°C te houden tijdens een energiecrisis.

Wethouder **Oosters** vindt het belangrijk dat mensen ook kunnen blijven bewegen en dat zou voor de kwetsbare doelgroepen onmogelijk worden bij het terugbrengen van de temperatuur van het zwemwater. Daarom wordt in dit specifieke zwembad de temperatuur niet teruggebracht.

De heer **Peters** (D66) informeert of het dan in ieder geval mogelijk is om een van de baden van 30°C terug te brengen tot 27°C.

De **wethouder** neemt het mee terug, maar het zal waarschijnlijk niet mogelijk zijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) informeert of op deze locatie eventueel zonneboilers geïnstalleerd kunnen worden.

Wethouder **Oosters** heeft daar op dit moment geen antwoord op, maar komt hier later op terug.

De temperatuur in sporthallen wordt teruggebracht naar 18°C. De regulering in aparte ruimtes wordt nog bekeken, dit is lastiger in verband met vorstschade en arbeidsintensiviteit. De ventilatie zal beter afgestemd worden op daadwerkelijk gebruik.

Laadpalen zijn in beeld bij de gemeente en er wordt gekeken of en wanneer het nodig is om contracten aan te passen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) informeert of er vanuit de gemeente een nieuwe concessie wordt verleend.

Wethouder **Oosters** antwoordt dat zij daar in oktober op terug zal komen.

Ten aanzien van de energiescan geeft de wethouder aan dat Sport Utrecht actief is met het aanbieden van een energiescan bij verenigingen. Sportverenigingen met eigen vastgoed kunnen

via het energieloket advies op maat aanvragen en een subsidieregeling voor de helft van de advieskosten.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) informeert of de regeling om een warmtefoto te maken via Jouw Huis Slimmer opnieuw opengesteld kan worden. Deze regeling is afgelopen.

Wethouder **Oosters** moet hiernaar kijken. De motie die vorige week is ingediend is overgenomen en zal uitgevoerd worden. In Q4 komt er een nieuwe brief met antwoorden.

Vervolgens gaat wethouder **De Vries** verder met de beantwoording van de vragen voor zijn portefeuille.

Vanochtend heeft BIJ1 de vraag gesteld hoe huurders gecompenseerd kunnen worden voor slecht geïsoleerde woningen. Begin oktober heeft de wethouder een eerste overleg met de coöperaties dat gaat om het maken van prestatieafspraken. Er wordt dan gesproken over het betaalbaar houden van huren, duurzaamheid en leefbaarheid. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen om de slechtste labels een lagere huur te geven en het is aan het Rijk om hiervoor beleid te maken. De wethouder zal dit echter tevens meenemen in de gesprekken met de coöperaties om te kijken of hij hierop kan voorsorteren. Verduurzaming is een oplossing om de oorzaak aan te pakken en te komen tot lagere woonlasten, hetgeen de minima ook weer helpt. Een aantal organen voor huurders is in gesprek met particuliere verhuurders over verduurzaming van woningen. Huurders kunnen hiervoor terecht bij het huurteam. Daarnaast wordt gekeken naar de oprichting van een meldpunt. De wethouder zal hier in Q1 2023 op terugkomen.

De heer **Peters** (D66) informeert hoe de doelgroep studenten wordt bereikt bij particuliere huur.

Wethouder **De Vries** geeft aan dat het idee van het meldpunt ook voor studenten geldt.
Ten aanzien van het bevriezen van huren wordt er al gesproken met de coöperaties. Ook Portaal is hier al mee bezig als het gaat om de slecht geïsoleerde woningen en mensen met een laag inkomen.

Gemeentelijke gebouwen, zoals het stadhuis en buurthuizen, worden door meerdere huurders gebruikt. Alle gebruikers zijn mede verantwoordelijk. De gemeente gaat in oktober alle huurders, en eerst de grootverbruikers, per brief benaderen inzake de temperatuur en gebruik van verlichting.
In gemeentelijke gebouwen geldt een gemiddelde temperatuur van 19°C. Hierover zijn in april al mondelinge vragen gesteld en die zijn uitgevoerd.
Inzake de straatverlichting is het uitgangspunt dat alle verlichtingsobjecten aan de gevel die door de gemeente wordt beheerd tussen 23.00 uur en 7.00 uur worden uitgeschakeld. Verlichting langs hoofd- en ontsluitingswegen wordt gedimd tot 50%. Men is bezig met een aanbesteding voor nieuwe schakelkasten. De uitvoering hiervan start eind van dit jaar waardoor de schakeltijden vervolgens makkelijker aangepast kunnen worden.

De heer **Peters** (D66) informeert hoe het kan dat er overdag nog straatlantaarns branden.

Wethouder **De Vries** geeft aan dat hij hierop terug zal komen.

Inzake het gemeentelijk vastgoed en de uitvoering van de motie geeft de wethouder aan dat er wordt gewerkt aan het uitvoeren hiervan. Er zijn veel verschillende panden en er is diversiteit in gemeentelijk vastgoed. Dat is niet eenvoudig en betekent ook iets als het gaat om financiën. Hierop komt hij terug in de voorjaarsnota 2023.

Op de aanpak van eigen vastgoed en de energietransitie wordt teruggekomen in Q1, begin Q2 2023.

Voor verduurzaming gemeentelijk vastgoed is men nu bezig met een nieuwe rekenmethodiek gericht op CO_2-besparing. Ten aanzien van de terugverdientijd wordt al meer gedaan dan wettelijke verplicht is. Alle rendabele investeringen mogen al gedaan worden volgens het financiële reglement, dit wordt bij de voorjaarsnota in beeld gebracht.

Voor ieder project wordt een businesscase opgesteld. De verwachting is dat deze steeds positiever uit zal pakken ten aanzien van energiebesparende maatregelen.

Gemiste vragen

Mevrouw **Biemans** informeert of de wethouder zich in gaat zetten om afspraken te maken met woningcoöperaties voor een huurverlaging voor de winter van woningen met slechte energielabels.
Daarnaast vraagt zij of de huidige mogelijkheden die er zijn voor huurders om de particuliere verhuurder aan te spreken op isolatie worden meegenomen in de publiekscampagne.

De heer **Peters** (D66) vraagt of het gevellicht op het stadhuis vanaf vanavond uitgezet kan worden.
Ten aanzien van de buurtcentra informeert hij of ervoor gezorgd wordt dat alleen de ruimtes verwarmd worden als er iemand aanwezig is.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) informeert of er al inzicht is in het energieverbruik in openbare ruimtes.

Wethouder **De Vries** geeft aan dat hij zich zeker gaat inzetten voor huurverlaging voor woningen met een slecht energielabel.
Ten aanzien van het meenemen van de mogelijkheden voor huurders om particuliere verhuurders te vragen om isolatie verwijst hij naar het meldpunt dat zal worden opgestart. Dit wordt dus niet meegenomen in de publieke campagne.

Op de vraag over het gevellicht zal hij later terugkomen in een gezamenlijke brief met wethouder Oosters in Q4.

Buurtcentra worden door meerdere gebruikers op meerdere tijdstippen gebruikt. Deze partijen en zullen in oktober worden aangeschreven. Eerst wordt gekeken naar de grotere partijen die de meeste energie gebruiken. De resultaten hiervan zullen ook meegenomen worden in de gezamenlijke brief in Q4.

De heer **Peters** (D66) informeert nog naar het antwoord op sluipverbruik binnen het stadhuis en over het bereiken van studenten via de fixteams.

Wethouder **De Vries** zal het sluipverbruik nagaan en hierop terugkomen in de brief in Q4.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat er lang gewerkt wordt aan verduurzaming. Hierbij komt nu een nieuwe dimensie door de geopolitieke situatie, waarbij eventuele schaarste tot de mogelijkheden behoort. Men is bezig met een gedegen aanpak, waarbij wordt bekeken wat sneller en grootschaliger kan.
Er wordt gevraagd om een crisisteam en daarnaast om doelen en evaluaties. Daar zit spanning op. Men wil nu doorpakken met korte klappen en kiest daarmee voor een crisisaanpak. De normale energieaanpak wordt ook voortgezet.

De heer **Peters** (D66) informeert of de wethouder gesteund zou zijn met een motie waarin wordt gevraagd om door te pakken op de maatregelen tegen de energiecrisis.

Wethouder **Van Hooijdonk** antwoordt dat zij uitlegt wat haar perceptie is. De raad kan ervan uitgaan dat dit de boodschap is naar de organisatie. Er wordt bekeken wat de mogelijkheden binnen de huidige organisatie zijn en wat eventueel extra nodig is.

Mevrouw **Smit** (Volt) merkt op dat dit waarschijnlijk lang zal spelen. Zij informeert of er na de evaluatie wel doelstellingen en meetbare resultaten ingevoerd worden.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat er al beleid is waarin de doelen etc. staan. Op die onderdelen wordt geëvalueerd en de raad zal hierover geïnformeerd worden. Het is nu nog niet mogelijk om daar een datum voor te geven.

Ten aanzien van de energiebox geeft de wethouder aan dat dit een manier is om binnen te komen bij mensen en hen te adviseren over verduurzaming. Het alleen uitdelen van de box is beperkt effectief. Momenteel ligt de prioriteit bij het zo snel mogelijk opleiden van energiecoaches, zodat zij bij mensen thuis advies kunnen geven en op maat materialen uitdelen.
Organisaties kunnen daarvoor ook ingezet worden, maar wel voor advies bij de mensen thuis. U-Centraal wordt hier momenteel al voor ingezet. Het verslijten van materialen wordt niet herkend, de prioriteit ligt nu echt bij het bereiken van de mensen.
Bij het aanvragen van de energiebox worden alleen de NAW-gegevens gevraagd. Mocht het niet lukken om de box online aan te vragen dan kunnen mensen ook bellen.
Men probeert om andere intermediaire organisaties zoveel mogelijk in te zetten.

De heer T**e Hoonte** (VVD) vraagt of het idee om eventueel ledlampen uit te delen ook een mogelijkheid zou kunnen zijn.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat de prioriteit ligt bij het opleiden van energiecoaches die advies kunnen geven. Dit is voor het college de sleutel tot succes. De prioriteit ligt niet bij het uitdelen van materialen.

De **voorzitter** geeft aan dat het 16.55 uur is. De wethouder moet nog meerdere vragen beantwoorden. Dit lukt niet voor het vragenuur waar de wethouder bij moet zijn. Wellicht kunnen de vragen schriftelijk beantwoord worden.

Na enige discussie concludeert de **voorzitter** dat de voorkeur uitgaat naar schorsing en voortzetting van de vergadering op een ander moment. De openstaande vragen zullen schriftelijk beantwoord kunnen worden door de wethouder. De beantwoording zal dan worden geagendeerd voor een kort debat volgende week. Er wordt gekeken naar een geschikt moment om dit debat verder af te ronden.

De voorzitter schorst de vergadering om 17.00 uur.

Verslag voortzetting openbare middagvergadering Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

Datum	6 oktober 2022
Locatie	Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door	Jolanda Bosma (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag	

Aanwezigen

De voorzitter, de heer Van Steeg, de wethouder, mevrouw Van Hooijdonk, de leden, mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer G. Dijkstra (EénUtrecht), de heer I. El Abassi (DENK), mevrouw R. Heijne (GroenLinks), de heer G.J. te Hoonte (VVD), mevrouw M. Minnaert (BIJ1), de heer R. Peters (D66), mevrouw Raaijmakers (PvdA), mevrouw A. Sasbrink (Partij voor de Dieren), mevrouw V. Smit (Volt) en mevrouw J. Zwinkels (CDA)

Op 6 oktober 2022 wordt de vergadering voortgezet.

Voorzitter **Van Steeg** heropent de vergadering om 9.00 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Aan de orde is het vervolg van het debat inzake de raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis.
Inmiddels zijn de eerder gestelde vragen schriftelijk beantwoord door wethouder Van Hooijdonk. Speciale dank gaat hierbij uit naar de ambtenaren die hard gewerkt hebben om deze beantwoording mogelijk te maken.

De wethouder krijgt het woord voor haar eerste termijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt de wethouder om per punt enigszins te adresseren waarover gesproken wordt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) had gerekend op nieuwe spreektijden.

De **voorzitter** geeft aan dat de vragen schriftelijk beantwoord zijn, maar hij verzoekt de wethouder om kort in te gaan op de vragen. Het gaat hier om een afronding van het debat van vorige week, waarbij de spreektijden blijven staan.

Wethouder **Van Hooijdonk** zal de brief niet oplezen. De gestelde vragen van de commissie zijn schriftelijk beantwoord en gestructureerd opgezet.
Er zijn meerdere vragen gesteld over stadsverwarming en het prijsplafond energie. In de beantwoording is gemeld dat er aandacht wordt besteed aan de communicatie en het bereiken van de mensen. Daarnaast is gevraagd naar het handhavingsvraagstuk en hoe dit wordt gedaan bij bedrijven waarbij de gemeente geen bevoegdheid heeft. In Q4 zal er een nieuwe brief komen waarin een nieuw overzicht wordt gegeven van de gezette stappen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat de antwoorden worden behandeld als een nieuwe brief; in dat geval had er nieuwe spreektijd toegewezen moeten worden aan de fracties aangezien het nieuwe informatie betreft. Indien men doorgaat met de commissievergadering dan is de toelichting van de wethouder heel summier op een brief die veel informatie bevat.

De **voorzitter** wijst erop dat de brief van de wethouder de beantwoording van de gestelde vragen betreft, derhalve is er geen nieuwe spreektijd.

De heer **Peters** (D66) informeert of de wethouder ook gaat wijzen op de energiebox en fixteams bij de studenten om deze doelgroep te bereiken.
Wethouder **Van Hooijdonk** zal dit meenemen en toetst of dit een speciale aanpak vergt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of er extra aandacht is voor de doelgroepen die buiten het energieplafond vallen, zoals chronisch zieken.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat er veel groepen genoemd worden in het landelijk debat. Het kabinet zoekt momenteel naar oplossingen. Voor een aantal doelgroepen is dit een stap vooruit, waaronder mensen die veel elektriciteit gebruiken. Er wordt ook gekeken naar mensen die gebruikmaken van collectieve warmtesystemen. Ook voor het mkb wordt nog gewerkt aan een regeling. Het prijsplafond kan echter niet verhelpen dat energie duur blijft. De groepen met een minimuminkomen zullen inkomenssteun nodig blijven hebben, daar valt waarschijnlijk ook de groep met gezondheidsklachten onder.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) merkt op dat de PvdD had gevraagd of er gesproken kan worden met ondernemers over de terrasverwarming en de open deuren en of dit kan worden uitgebreid naar andere wijken en voortgezet in 2023. In de brief staat dat dit zo snel mogelijk wordt opgeschaald. GroenLinks wil graag weten of hier nu echt op ingezet wordt.

Wethouder **Van Hooijdonk** antwoordt dat er geen projectplan ligt voor 2023. Het is nu belangrijk om door te pakken en eerst ervaring op te doen en te kijken of de aanpak effectief is. Het begint in de binnenstad. Als de aanpak zinvol en effectief blijkt dan kan dit ook breder worden ingezet. Hierop komt de wethouder terug in de brief in Q4.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt de wethouder om haar lobbykracht te gebruiken om de koppeling met de gasprijzen te reguleren, zodat hier stappen in gezet kunnen worden.

Wethouder **Van Hooijdonk** merkt op dat de prijzen worden gereguleerd aan de hand van de gasprijzen. Daar wil men vanaf, maar de vraag is hoe snel dat kan en wat het alternatief is. Wat betreft het prijsplafond wordt gekeken naar een plafond voor warmte, dit ligt op het niveau van gas. Over de ontkoppeling wordt gesproken met het kabinet, gemeenten oefenen hierbij druk uit op het ministerie.

De heer **Te Hoonte** (VVD) informeert of de gemeente meer kan doen bij het isoleren van huizen.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat er meer gedaan zal worden. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de middelen die worden ontvangen vanuit de provincie en het Rijk.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat bronnen aansluiten voor de stadverwarming nog niet van harte gaat. De vraag is wat er praktisch gebeurt om Eneco aan te spreken. Een huiseigenaar zou een brochure moeten krijgen van Eneco over de mogelijkheden bij de installatie.

Wethouder **Van Hooijdonk** werkt daaraan met een werkgroep met Eneco. Hiervan moet men niet te veel verwachten, de kern is hoe men gebruik en kosten naar beneden krijgt. Mensen kunnen

zelf een alternatief regelen als ze dit willen. Dit punt zal opnieuw aan de orde worden gesteld bij Eneco.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat er sprake is van halve toezeggingen in de brief. Hij informeert of het uitbreiden van de aanpak een toezegging is en of hier dan data aan gehangen kunnen worden.

Wethouder **Van Hooijdonk** licht toe dat wordt ingezet op aan de slag gaan met korte klappen met zoveel mogelijk zaken op zoveel mogelijk plekken. Het college houdt de raad op de hoogte van de voortgang via een nieuwe update in Q4.

De heer **Peters** (D66) merkt op dat wethouder Oosters eerder in de vergadering meldde dat er voor 1 november een brief zou komen. Wethouder De Vries sloot zich daarbij aan. Nu wordt Q4 genoemd. Hij vindt het een kwalijke zaak als er voor het uitschakelen van het gevellicht bij het stadhuis en het terugbrengen van de temperatuur bij zwembaden pas wordt gereageerd in Q4 en dringt erop aan dat dit voor 1 november geregeld wordt.

De **voorzitter** geeft aan dat de formele toezegging Q4 is, maar er zal aan wethouder Oosters worden gevraagd om voor 1 november met een reactie te komen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat het nog mogelijk moet zijn om bij de raadsvergadering van de programmabegroting eventueel moties in te dienen, hiervoor heeft men dan wel tijdig de antwoorden nodig.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of de wethouder kan toezeggen dat de energiebox zo snel mogelijk verspreid zal worden via de voedselbank.

Wethouder **Van Hooijdonk** geeft aan dat zij graag in contact komt met de voedselbank. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is wel het coachingsgesprek, dus dan moet er wel gekeken worden hoe dit georganiseerd kan worden als de energiebox via de voedselbank wordt verstrekt.

Griffier **De Vos** geeft een opsomming van de toezeggingen, t.w.:
Wethouder de Vries zegt toe dat in Q1 2023 een raadsbrief volgt inzake meldpunt particuliere verhuur.
Wethouder de Vries zegt toe dat er in Q1 2023 een raadsvoorstel volgt inzake transitie gemeentelijk vastgoed.
Wethouders Oosters en De Vries sturen een gezamenlijke brief in Q4. Er wordt nog gekeken naar de urgentie in de onderwerpen waarvan de antwoorden eerder kunnen volgen. In deze brief zal ook een update worden gegeven van de lopende acties.

De heer **Peters** (D66) vraagt of de brief geagendeerd moet worden voor de raad. Dit is wel noodzakelijk als de beantwoording van de vragen op zich laat wachten tot de programmabegroting. In dit geval zal hij een drietal moties indienen inzake temperatuur van de zwembaden, gevellicht en sluipverbruik.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt het indienen van moties voor volgende week te snel. Eventuele moties zouden ook bij de programmabegroting ingediend kunnen worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat het pas bij de programmabegroting geagendeerd kan worden. In de raadsvergadering daarna kan tijd worden gereserveerd voor zaken die niet bij de programmabegroting besproken kunnen worden.

De **voorzitter** stelt voor om wethouder Oosters te vragen om voor de programmabegroting met antwoorden te komen, zodat agendering voor volgende week niet nodig is.

De heer **Peters** (D66) verzoekt wel om een agendering voor volgende week. Dit voor de zekerheid zodat er ruimte is voor het indienen van korte moties. Een kwartier is voldoende.

De heer **Te Hoonte** (VVD) sluit zich hierbij aan.

De **voorzitter** concludeert dat D66 een agendering maakt voor de raadsvergadering, dit op voorwaarde dat de antwoorden van wethouder Oosters volgende week binnenkomen. Vervolgens wordt gekeken of er onderwerpen zijn die nog behandeld moeten worden tijdens de programmabegroting.

De **voorzitter** bedankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 9.30 uur.

Lijst met toezeggingen:

Wethouder De Vries zegt toe:

- Wethouder De Vries zegt toe dat in Q1 2023 een raadsbrief volgt inzake meldpunt particuliere verhuur.
- Wethouder De Vries zegt toe dat in Q1-Q2 2023 een raadsvoorstel volgt inzake transitie gemeentelijk vastgoed.

Wethouders Oosters en De Vries zeggen toe:

Wethouders Oosters en De Vries komen in Q4 2022 met een gezamenlijke raadsbrief met daarin opgenomen temperatuur zwembaden, zonneboilers, gevellicht stadhuis en sluipverbruik.*
Wethouder Van Hooijdonk zegt toe in de gezamenlijke brief ook een update van alle lopende acties op te nemen.

*Er wordt gestreefd om met een ‘snellere’ brief te komen inzake zwembaden, sluipverbruik en gevelverlichting. Doel is deze aan te leveren voor bespreking commissies PB.

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(141/587) 22/T192	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Circulaire Economie	Wethouder Schilderman Eind Q4 2022 volgt een raadsbrief met eerste ervaringen aanbieden regels bedrijfsafval.	30-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(142/587) 22/T191	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Circulaire Economie	Wethouder Schilderman Voor 29 sept 2022 volgt een raadsbrief inzake financiële impact streven naar ambitieniveau goud bij convenant duurzaam wonen.	29-09-22 Afgedaan met 'Raadsbrief kostenconsequenties regionaal Convenant duurzame woningbouw' verstuurd op 29-09-2022 met kenmerk 10375253.
(178/587) 22/T154	Vragenuur 02-06-22	Vragen van de heer Bos (Stadsbelang Utrecht) inzake "Wat is waar betreffende de dieselgeruchten over twintig nieuwe kraantrechtercombinaties?"	Circulaire Economie	Wethouder Voortman zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 per raadsbrief informeren over de keuze voor kraantrechtercombinaties met een brandstofmotor voor het legen van afvalcontainers in plaats van (volledig) elektrische exemplaren in de recente aanbesteding. In de brief neemt zij tevens de specificaties van de aanbesteding en een voertuigenvergelijk met de gekozen en elektrische exemplaren op.	30-09-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(527/587) 20/T400	Raad 05-11-20	RV Nota Inkoop	Circulaire Economie	M332 Maak Utrecht Circulair concreet en controleerbaar	29-12-23 *(stand van zaken) Na de evaluatie van het programma Utrecht Circulair in 2022 starten we met een nieuw plan voor het vervolg, inclusief nieuwe doelstellingen. De raad wordt hierover in 2023 geïnformeerd.*
(530/587) 20/T385	cie. S&R 29-10-20	Raadsvoorstel Utrecht Circulair 2020-2023	Circulaire Economie	De wethouder zegt toe de raad in Q2 2022 de evaluatie van circulaire inkoop te sturen.	01-07-22 *(stand van zaken) Zie Tussenbericht: Raadsbrief "Duurzaamheidsverslag, Voortgangsrapportage Energie van de stad Bomenbalans en Meerjaren Groenprogramma 2021". Verstuurd op 17 mei 2022 met als kenmerk 9796315/20220412IK. Na de zomer volgt evaluatie over circulair inkopen.*
(252/587) 22/M100	Raad 10-03-22	Debat Energievisie	Energie	M100 Bewoners betrekken energievisie	30-06-22 *(stand van zaken) Het bewonerspanel start naar verwachting in Q1 2023.*
(349/587) 21/T502	EtDW 04-11-21	8. Raadsvoorstel Transitievisie Warmte deel II	Energie	De wethouder zegt toe de raad in Q2 2022 te informeren over: -de strategie voor de binnenstad -over de invulling van het 1e tijdsblok 2021-2030 -over de rol van de raad en proces besluitvorming wijkuitvoeringsplannen en -over de uitkomsten van het onderzoek met corporaties	19-05-22 *(stand van zaken) Volgt in Q4 2022.*
(373/587) 21/T428	Raad 25-11-21	Raadsvoorstel Transitievisie Warmte deel II	Energie	M439 Communicatie op logische momenten	25-05-22 *(stand van zaken) Wordt meegenomen in de wijkuitvoeringsplannen*
(387/587) 21/M366	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Energie	M366 Verken zorgvuldig windenergie op Lage Weide rekeninghoudend met de buurt	30-12-22 *(stand van zaken) Volgt bij de bespreking van de klimaatvisie.*
(409/587) 21/M318	Raad 07-10-21	Raadsvoorstel Regionale Energiestrategie 1.0	Energie	Motie 318 RES Zonnethermie van regionaal belang	07-01-22 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(477/587) 21/M105	Raad 03-06-21	Transitievisie Warmte deel I	Energie	M105 Nieuwe biomassacentrales zijn niet-wenselijk	31-12-21 *(stand van zaken) Wordt meegenomen in de klimaatvisie*
(511/587) 21/T26	Raad 21-01-21	LIS raad 21 januari 2021	Energie	Raadsbrief Beantwoording vragen uit Raadsinformatiebijeenkomst Energieopslag. De raad ontvangt naar verwachting in Q4 2021 het nieuwe beleid voor bodemenergie.	09-12-21 *(stand van zaken) Planning voor nieuw beleid voor bodemenergie volgt.*
(513/587) 20/T599	Raad 17-12-20	LIS raad 17 december 2020	Energie	Raadsbrief Voortgang Overvecht-Noord aardgasvrij. De in de brief genoemde toezegging wordt toegevoegd aan toezegging 20/T336 in de lijst van toezeggingen: De raad ontvangt eind 2021 het wijkuitvoeringsplan voor de energietransitie in Overvecht-Noord.	30-09-22 *(stand van zaken) Stand van zaken: beantwoording volgt in Q4 2022*
(514/587) 20/T598	Raad 17-12-20	LIS raad 17 december 2020	Energie	Raadsbrief Toelichting 3,75 miljoen voor Overvecht-Noord. De raad ontvangt in het 3e kwartaal 2021 de uitkomsten van deelonderzoeken om tot een sluitende businesscase te komen voor diverse alternatieve warmteoplossingen in Overvecht-Noord.	30-09-22 *(stand van zaken) Stand van zaken: beantwoording volgt in Q4 2022*
(538/587) 20/T336	Raad 17-09-20	LIS raad 17 september 2020	Energie	Het Wijkuitvoeringsplan (WUP) voor Overvecht Noord zal in concept en op hoofdlijnen naar verwachting eind 2021 gereed zijn.	30-09-22 *(stand van zaken) Stand van zaken: beantwoording volgt in Q4 2022*
(542/587) 20/T260	Raad 20-02-20	LIS/ Raadsbrief Elektrisch koken Overvecht-Noord	Energie	De wethouder zegt toe de raad eind 2020 een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte ter besluitvorming voor te leggen geldend voor Overvecht-Noord om daar onder voorwaarden geen kookgas meer te kunnen gebruiken.	31-12-20 *(stand van zaken) Stand van zaken in brief Voortgang elektrisch koken Overvecht-Noord van 20 december (kenmerk 7264623/20211214/LO)*
(543/587) 20/M195	Raad 16-07-20	Actuele moties	Energie	M195 Inkoop gemeentelijk gas	31-12-20 *(stand van zaken) Loopt.*
(547/587) 20/T229	Raad 09-07-20	Raadsvoorstel Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop	Energie	M185 Nedereindse plas	30-12-22 *(stand van zaken) Q4 2022*
(548/587) 20/M176	Raad 09-07-20	Raadsvoorstel Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop	Energie	Motie roei-, sport- en recreatiewater in Rijnenburg	31-12-20 *(stand van zaken) Stavaza in raadsbrief Selectiebesluit Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop van 19-02-2021 met als kenmerk4445445/20210216/HK*
(578/587) 19/T541	Raad 21-11-19	Lijst Ingekomen Stukken	Energie	In december 2020 raadsvoorstel over de mogelijke besluitvormingstrajecten bij aardgasvrij maken van Overvecht Noord, met specifieke rollen en taken van de raad daarin.	30-09-22 *(stand van zaken) Stand van zaken: volgt bij het WUP OVN in Q4 2022.*
(37/587) 22/T288	Raad 13-10-22	Debat Raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Energie en Klimaat	M279 Direct energie besparen helpt iedereen	13-01-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(71/587) 22/T253	Raad 16-06-22	Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022-2030	Energie en Klimaat	Wethouder Van Hooijdonk zal aan het begin van het vierde kwartaal laten zien wat er mogelijk is op het vlak van energiebesparing en de raad hierover per brief informeren.	31-10-22 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(81/587) 22/T243	Vragenuur 25-08-22	Airco aan, deuren dicht	Energie en Klimaat	Wethouder Eerenberg zegt toe dat in de reguliere voorgangsrapportage Energie een terugkoppeling wordt opgenomen over de wijze waarop het proces is verlopen om winkeliers te stimuleren de deuren dicht te houden bij warm weer, en de resultaten hiervan	25-11-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(146/587) 22/T187	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Energie en Klimaat	Wethouder Van Hooijdonk Sociaal besparingsoffensief (doelen klimaatvisie) volgt in Q4 2022 en bij 1e herziening programma in Q2 2023.	30-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(147/587) 22/T186	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Energie en Klimaat	Wethouder Van Hooijdonk In Q1 2023 volgt een raadsbrief inzake ontwikkelbedrijf.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(148/587) 22/T185	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Energie en Klimaat	Wethouder Van Hooijdonk In Q4 2022 volgt een raadsbrief inzake klimaatberaad.	30-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(149/587) 22/T184	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Energie en Klimaat	Wethouder Van Hooijdonk In Q4 2022 volgt een raadsbrief inzake uitkomst juridisch onderzoek zon op dak.	30-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(150/587) 22/T183	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Energie en Klimaat	Wethouder Van Hooijdonk Voor of na de zomer 2022 volgt een plan van aanpak zon op dak.	21-09-22 Zie Raadsbrief Vaststelling Nieuw programma zon op dak & netoplossingen van 7 juli 2022.
(167/587) 22/T166	Vragenuur 25-08-22	Vragen van de heer Peters (D66), mevrouw Heijne (GroenLinks), de heer Van Heuven (PvdD) en mevrouw Biemans (PvdA) inzake: Airco aan, deuren dicht.	Energie en Klimaat	Wethouder Eerenberg In de reguliere voorgangsrapportage Energie wordt een terugkoppeling opgenomen over de wijze waarop het proces is verlopen om winkeliers te stimuleren de deuren dicht te houden bij warm weer , en de resultaten hiervan.	25-11-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(177/587) 22/T155	Vragenuur 02-06-22	Vragen van mevrouw Biemans (PvdA), de heer Peters (D66), de heer Te Hoonte (VVD), de heer Dijkstra (EenUtrecht), de heer Essabiri (DENK) en de heer Van Heuven (PvdD) inzake versnellen energiebesparingsmaatregelen	Energie en Klimaat	Wethouder Voortman zal de raad uiterlijk in het vierde kwartaal van 2022 per raadsbrief informeren over de resultaten van de pilot “fixteam” van Mitros, die als doel heeft om snel energiebesparende maatregelen door te voeren in de woningen met een laag energielabel.	31-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(188/587) 22/T145	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Energie en Klimaat	M168 Woningeigenaren proactief informeren over zonnepanelen	07-10-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(190/587) 22/T143	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Energie en Klimaat	M165 Maak verduurzaming sportaccommodaties mogelijk	07-10-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(208/587) 22/T130	Raad 16-06-22	Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022-2030	Energie en Klimaat	M139 maak energiebesparing mogelijk voor mensen die het niet kunnen betalen	16-09-22 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(209/587) 22/T129	Raad 16-06-22	Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022-2030	Energie en Klimaat	M138 Pak die energieverspilling aan	31-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(210/587) 22/T128	Raad 16-06-22	Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022-2030	Energie en Klimaat	M137 Nu voorbereiden op een winter gas crisis	16-09-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(285/587) 22/T37	EtDW 20-01-22	Raadsvoorstel Zienswijzemogelijkheid Kadernota RUD Utrecht 2023	Handhaving Milieu	De raad ontvangt 3e kwartaal 2022 een brief met reflectie op de taken van de RUD na invoering omgevingswet en de taakverdeling tussen gemeente en RUD. (termijn op voorwaarde van inwerkingstelling omgevingswet per 1 juli 2022)	30-09-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(479/587) 21/T176	cie. S&R 29-04-21	Raadsvoorstel Zienswijzemogelijkheid ontwerp programmabegroting Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht 2022	Handhaving Milieu	De wethouder vraagt de RUD om een plan toe te sturen voor 1 september over de meerkosten van de omgevingswet, en stuurt dit plan in Q3 naar de raad.	30-09-21 *(antwoord niet aangegeven)*
(145/587) 22/T188	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Milieu en Emissieloos Vervoer	Wethouder Oosters Begin Q4 2022 volgt een raadsbrief inzake subsidie houtstook, inclusief regels voor vervanging	15-11-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(180/587) 22/T152	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	M208 Geen subsidie voor vervangen kachel	07-10-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(191/587) 22/T142	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	M164 Meer ambitie in laadinfrastructuur	07-10-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(192/587) 22/T141	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	M163 De Groene Verantwoordingsdag	07-10-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(391/587) 21/T411	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Milieu en Emissieloos Vervoer	M347 Extra subsidie voor U-pas houders voor verwijderen rookkanaal of vervangen kachel	10-12-21 *(antwoord niet aangegeven)*
(475/587) 21/T187	Vragenuur 22-04-21	Vragen van mevrouw Heijne (GroenLinks), de heer Wijmenga (ChristenUnie) en de heer Schreuder (D66) inzake "schone en stille taxi's ".	Milieu en Emissieloos Vervoer	Wethouder Eerenberg zal in december en zo mogelijk eerder aan de raad terugkoppelen hoe de gesprekken met de taxibranche inzake schone en stille taxi's zijn verlopen. Ook zal hij een terugkoppeling geven over zijn actie tegen het stationair draaien van taxi's, waarbij ook de regiotaxi's zullen worden meegenomen.	31-12-21 *(stand van zaken) Terugkoppeling van het gesprek met de taxibranche schone en stille taxi's heeft plaatsgevonden bij raadsbrief van 15 maart 2022 kenmerk 4239706/20220222/MK.*
(531/587) 20/T379	Raad 15-10-20	LIS raad 15 oktober 2020, raadsbrief Handhavingsvoorbeeld Rotterdam aanpak geluidsoverlast van verkeer	Milieu en Emissieloos Vervoer	Het college zegt toe de raad te informeren over de mogelijkheid om een zogenaamde ‘Lawaaiflitspaal’ in te zetten zodra de technische en juridische randvoorwaarden voldoende duidelijk zijn.	30-06-22 *(stand van zaken) Q4 2022*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(222/587) 22/T111	Vragenuur 24-02-22	Vragen van de heer Zwanenberg (GroenLinks) en de heer Rood (GroenLinks) inzake Vieze ramen op grote hoogte	Wonen	Wethouder Diepeveen zal de raad op de hoogte brengen van de resultaten van het gesprek met SSH om de patstelling rondom de vieze ramen in de studentencomplexen te doorbreken.	24-06-22 *(stand van zaken) We hebben SSH geïnformeerd over de vragen die in de raad zijn gesteld en de zorgen die op dit punt bestaan overgebracht. Het verhelpen van vieze ramen valt onder de bedrijfsvoering van een individuele corporatie en de SSH geeft aan hierin stappen te zetten.*
(224/587) 22/T108	Raad 10-03-22	Raadsvoorstel Wijziging voorwaarden middenhuur	Wonen	Wethouder Diepeveen zal, indien amendement 41 wordt aangenomen, binnen een jaar terugkomen naar de raad met de effecten ervan op de bouw van middenhuurwoningen. (is aangenomen)	10-03-23 *(stand van zaken) Zoals beschreven in de raadsbrief 'Planning uitvoering maatregelen wonen 2022 - 2024' van 2 november 2022 nemen we deze toezegging mee in de MPR van juli 2023, waarin de totale impact van de nieuwe maatregelen op middenhuur in beeld wordt gebracht.*
(248/587) 22/T77	Raad 10-03-22	RV Wijziging voorwaarden Middenhuur	Wonen	M109 Meer toegang tot middenhuur	31-12-24 *(antwoord niet aangegeven)*
(250/587) 22/M111	Raad 10-03-22	Wijziging Huisvestingsverordening ivm wet opkoopbescherming	Wonen	M111 Huizen om in te wonen, niet voor speculanten en beleggers	31-03-23 *(stand van zaken) Deze motie wordt meegenomen bij de herziening van de Huisvestingsverordening, die in de eerste helft van 2023 wordt aangeboden aan de Raad.*
(263/587) 22/T70	Vragenuur 10-02-22	Vragen van de PvdA-fractie inzake voorrang voor regionale kopers bij nieuwbouwhuizen	Wonen	Wethouder Diepeveen Zal in uiterlijk Q2 2022 bij de raad terugkomen om te spreken over de inzet tijdens de wetconsultatie over de nieuwe Huisvestingswet.	30-06-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(319/587) 21/T538	EtDW 09-12-21	Raadsvoorstel Actieplan betaalbare koopwoningen	Wonen	De raad ontvangt in Q1 2022 informatie over de verdere uitwerking van maatregelen uit het actieplan betaalbare koopwoningen voor de iets langere termijn (waaronder het fonds en erfpacht, alsmede informatie over de pilot koopcoöperaties.	31-03-22 *(stand van zaken) Zoals aangegeven in de raadsbrief 'Planning uitvoering maatregelen wonen 2022 - 2024' van 2 november 2022 ontvangt de Raad in Q2 2023 een nadere uitwerking van het Actieplan Betaalbare koopwoningen en het Actieplan Wooncoöperaties.*
(331/587) 21/T521	Raad 23-12-21	Besluit tot wijziging van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019 Gemeente Utrecht	Wonen	M489 Huurbehoud bij van groot naar beter	23-03-22 *(stand van zaken) Deze motie wordt meegenomen in de gesprekken over de prestatieafspraken. Naar verwachting wordt de raad hierover in Q1 2023 geïnformeerd.*
(332/587) 21/T520	Raad 23-12-21	Besluit tot wijziging van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019 Gemeente Utrecht	Wonen	M488 Definitie huishoudens	01-07-22 *(stand van zaken) Deze motie wordt meegenomen bij de herziening van de Huisvestingsverordening, die in de eerste helft van 2023 wordt aangeboden aan de Raad.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(333/587) 21/T519	Raad 23-12-21	Actieplan betaalbare koopwoningen	Wonen	M484 Bij afwijken maak woningen goedkoper	01-07-22 Zoals beschreven in de raadsbrief 'Planning uitvoering maatregelen wonen 2022 - 2024' van 2 november 2022 voeren wij deze motie uit op projectniveau wanneer bij betaalbare koop de hardheidsclausule (afwijkingsmogelijkheid) wordt toegepast. Over afwijkingen die voortkomen uit het toepassen van de hardheidsclausule zal jaarlijks gerapporteerd worden bij het MPR.
(334/587) 21/T518	Raad 23-12-21	Actieplan betaalbare koopwoningen	Wonen	M482 Naast een minimale ondergrens ook een gemiddeld aantal m2 opnemen	01-07-22 Deze motie voeren we uit sinds het nieuwe coalitieakkoord, zoals ook beschreven staat in de recent gepubliceerde raadsbrief Woningbouwambities in relatie tot het coalitieakkoord.
(351/587) 21/T491	Vragenuur 25-11-21	Vragen van de heer Zwanenberg (GroenLinks) en mevrouw Heijne (GroenLinks) inzake Samen verduurzamen in Pijlsweerd	Wonen	Wethouder Diepeveen zal in de eerste helft van 2022 spreken met de corporaties over het samen optrekken bij verduurzaming in de casus Pijlsweerd en elders in de stad en aan de raad terugkoppelen welke afspraken over samenwerken daaruit voortvloeien.	30-06-22 *(stand van zaken) Het streven is om de raad in Q4 2022 te informeren over de eerste bevindingen van de pilots.*
(353/587) 21/T488	Raad 16-12-21	Discriminatie op de woningmarkt	Wonen	M456 Bestraf discriminatie woningmarkt	30-12-22 *(stand van zaken) Recent hebben we de raad geïnformeerd over onze aanpak van discriminatie op de woningmarkt middels de discriminatiemonitor 2022. Voor het eind van dit jaar zullen we dit opnieuw doen.* *De voorbereidingen voor de verhuurdervergunning lopen momenteel en een voorstel hiervoor volgt in Q3 2023.*
(415/587) 21/T369	Raad 15-07-21	Debat regionale huisvestingsverordening irt de U10 Governance	Wonen	Wethouder Diepeveen zal terugkomen op het verloop van de pilot in Oog en Al met oudere bewoners die kunnen verhuizen in hun eigen wijk wanneer de woningen bewoond worden en het college weet hoe het uitgepakt heeft.	31-12-21 *(stand van zaken) Het analyseren van de evaluatie van de pilot kostte meer tijd dan vooraf werd gedacht. Het streven is om de raad uiterlijk in Q1 2023 te informeren.*
(512/587) 20/M452	Raad 17-12-20	Actuele Moties	Wonen	M452 Compensatie sociale huurwoningen Wilhelminawerf	31-12-21 *(stand van zaken) SPvE Archimedeslaan is in lijn met percentages woonvisie waarmee aan deze motie wordt voldaan.*
(518/587) 20/T534	Raad 26-11-20	LIS raad 26 november 2020	Wonen	De raad ontvangt in 2023 een voorstel voor een volledige herziening van de Huisvestingsverordening.	19-01-23 *(stand van zaken) De herziening van de Huisvestingsverordening wordt in de eerste helft van 2023 aangeboden aan de Raad.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(76/587) 22/T248	Raad 16-06-22	Jaarstukken 2021	Wonen en Volkshuisvesting	Wethouder De Vries zal in gesprek gaan met de corporaties om de bestaande woningvoorraad te optimaliseren en om een beter zicht te krijgen op de aantallen van de te huisvesten doelgroepen, de raad hierover per brief informeren in Q3 en daarover desgewenst in Q4 met de raad spreken.	30-12-22 *(stand van zaken) De beschikbare aantallen van de te huisvesten doelgroepen zullen met de raad worden gedeeld in een raadsbrief rondom de jaarwisseling. Verder zal deze toezegging worden meegenomen in het proces van de Woonzorgvisie.*
(144/587) 22/T189	EtDW 23-06-22	Voorjaarsnota	Wonen en Volkshuisvesting	Wethouder De Vries In Q3 2022 volgt een raadsbrief inzake verhuurdersvergunning.	30-09-22 *(stand van zaken) Zoals beschreven in de raadsbrief 'Planning uitvoering maatregelen wonen 2022 - 2024' van 2 november 2022 zullen we de raad in Q1 2023 informeren over de uitgangspunten van de verhuurdersvergunning. Op dat moment is er namelijk meer duidelijkheid over de landelijke wet goed verhuurderschap.*
(174/587) 22/T158	Vragenuur 09-06-22	Vragen van mevrouw Passier (Volt), de heer Zwanenberg (GroenLinks), mevrouw Hessel (SP), de heer Van der Zweth (PvdA), de heer Sungur (Denk), mevrouw Meerding (VVD), mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Oudejans (Student & Starter), mevrouw Sasbrink (PvdD), mevrouw Minnaert (Bij1), de heer Temming (Stadsbelang Utrecht), de heer Dijkstra (EenUtrecht) en de heer Bosch (PVV) inzake de Hanoidreef.	Wonen en Volkshuisvesting	Wethouder Streefland Zegt toe dat de gemeente bij de prestatieafspraken van 2022 niet alleen zal kijken naar het energielabel dat een woning krijgt, maar ook specifiek zal kijken of er sprake is van bovenmatig veel schimmel. De gemeente zet hierbij in op afspraken met een dwingend karakter.	30-09-22 *(stand van zaken) Beide punten zullen worden meegenomen in de gesprekken over de prestatieafspraken. Naar verwachting wordt de raad hierover in Q1 2023 geïnformeerd.*
(176/587) 22/T156	Vragenuur 02-06-22	Vragen van mevrouw Sasbrink (PvdD) en de heer Zwanenberg (GroenLinks) inzake groenvernietiging door woningbouwcorporaties.	Wonen en Volkshuisvesting	Wethouder Diepeveen zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 per raadsbief informeren over de uitkomsten van het gesprek met Bo-Ex over de leeghalen van tuinen wanneer huurder een woning verlaat en over de circulariteit van achtergebleven meubels en vloeren e.d.	30-09-22 Het gesprek met Bo-Ex heeft plaatsgevonden: het beheer van tuinen (w.o. bij mutaties) valt onder de bedrijfsvoering van corporaties. In beginsel voeren corporatie bij mutatie geen, of slechts marginaal, onderhoud aan tuinen uit. Zij doen dit alleen in gevallen waarin sprake is van overlast / dreigende beschadiging van hun eigendom.
(186/587) 22/M179	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Wonen en Volkshuisvesting	M179 Onafhankelijk schimmelexpert	31-03-23 *(stand van zaken) Deze motie wordt meegenomen in de gesprekken over de prestatieafspraken. Naar verwachting wordt de raad hierover in Q1 2023 geïnformeerd.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven EDW dd9 november 2022(inclusief voortgangsinformatie).

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(204/587) 22/T134	Vragenuur 12-05-22	Vragen van mevrouw Assen (PvdA) inzake "Is woningvoorrang voor vitale beroepen in de praktijk een wassen neus?"	Wonen en Volkshuisvesting	Vragen van mevrouw Assen (PvdA) inzake "Is woningvoorrang voor vitale beroepen in de praktijk een wassen neus?" Wethouder Van Hooijdonk Deelt mee dat wethouder Diepenveen de gestelde vragen (“Is woningvoorrang voor vitale beroepen in de praktijk een wassen neus?” vragenuur d.d. 12 mei 2022) betrekt en beantwoord in de in september toegezegde brief over de huisvestingsverordening en het middenhuur segment.	30-09-22 *(stand van zaken) Zoals beschreven in de raadsbrief 'Planning uitvoering maatregelen wonen 2022 - 2024' van 2 november 2022 willen wij de raad hierover informeren begin 2023.*

Openbare lijst van ingekomen stukken voor commissie EDW van 17 november 2022

Nummer	**Ingekomen stuk**
Nr. 1	Petitie Energiecompensatie voor alle studenten!
Nr. 2	Mail vergeten oorzaak woningnood

Het ingekomen stuk met afdoeningsvoorstel staat voor leden, conform AVG, in iBabs achter een slotje.

Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

Dossiernummer	3023
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 november 2022
Agendapunt	7
Titel	Raadsvoorstel Chw bestemmingsplan kookgasvrij Overvecht
ID	3215
Behandelend ambtenaar	Baktash Ibrahimi
Telefoon	0611108553
E-mail	baktash.ibrahimi@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	Ruimtelijke ordening
Portefeuillehouder	Wethouder Van Hooijdonk
Beleidsveld	Energie en Klimaat
Referendabel	Ja
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Mariska de Vos/Cie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen/06 38628458
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen	17 november 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststelling Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht

Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	G. Ruighaver en B. Ibrahimi
Kenmerk	10595320
Vergaderdatum Raad	Volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het vaststellingsrapport *Chw Bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht* vast te stellen;

2. Geen exploitatieplan vast te stellen;

3. Het *Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht* dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.MRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.gml met ondergrond NL.MRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.dgn vast te stellen, waarmee het mogelijk wordt om de woningen binnen het plangebied in dit deel van Overvecht-Noord kookgasvrij te maken en de gewenste overgang naar elektrisch koken mogelijk te maken

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

Met het vaststellen van het Crisis- en herstelwet (Chw) bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht wordt de uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord mogelijk gemaakt. In het bestemmingsplan is een juridische regeling opgenomen waarmee het niet is toegestaan om in het plangebied, na 1 januari 2024 te beschikken over een kookgasaansluiting. De gewenste overgang naar elektrisch koken wordt hiermee mogelijk gemaakt voor het gehele plangebied.

Context

Aanleiding

In Overvecht-Noord ligt 84 kilometer aan brosse gasleidingen, die voor 2024 om veiligheidsredenen moeten worden vervangen. De gemeente Utrecht heeft de ambitie om de wijk Overvecht-Noord voor 2030 aardgasvrij te maken. Om vervanging van de gasleidingen te voorkomen in gebieden waar uitsluitend kookgas wordt gebruikt wil de gemeente samen met Stedin en woningbouwcorporatie Mitros woningen elektrisch laten koken. Dat kan doordat de gemeente de bevoegdheid heeft gekregen vanuit Crisis- en herstelwet om gebieden aan te wijzen in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte waar het niet is toegestaan om een gasaansluiting te hebben.

Ligging van het plangebied

Het plangebied, dat door de gemeente Utrecht in het 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht' is aangewezen, ligt in de Utrechtse wijk Overvecht-Noord. Het omvat 10 bouwvolumes met in het totaal circa 320 woningen. Deze woningen zijn huurwoningen in eigendom van de woningcorporatie Mitros. Het plangebied ligt globaal ten zuidwesten van Park de Gagel, ten zuidoosten van de Japuradreef ten noordoosten van de Costa Ricadreef en ten noordwesten van de Panamadreef.

Het oorspronkelijke plangebied, zoals het ter inzage was gelegd omvatte 11 bouwvolumes en 360 woningen. Stedin is sinds eind 2019 bezig met het vervangen van de gasleidingen in Overvecht-Noord. Met Stedin is afgesproken dat het plangebied, zoals hiervoor beschreven, buiten de vervangingsopgave blijft. Hierdoor worden de omringende gasleidingen wel vervangen. Tijdens de vervanging van een van de naastgelegen gebieden ten noordwesten van het plangebied is onlangs per ongeluk ook het gasnet van één van de wooncomplexen (40 woningen aan de Fazendadreef) binnen het oorspronkelijke plangebied vervangen. Dit betekent dat dit wooncomplex niet meer voldoet aan de voorwaarden die voortvloeien uit de Crisis- en herstelwet. Het vaststellen van het voorliggende bestemmingsplan is namelijk, zoals hiervoor is aangegeven, alleen mogelijk voor een gebied waar vervanging van het verouderde gasnet voorkomen moet worden. Op grond hiervan is het wooncomplex waar het gasnet per ongeluk is vervangen niet meegenomen in het definitieve plangebied. Alhoewel bewoners in dit complex juridisch niet gedwongen kunnen worden om mee te doen, is de inzet van Mitros – op basis van het resultaat van de draagvlakmeting – er toch op gericht om de bewoners ertoe te bewegen op vrijwillige basis de overstap te maken naar elektrisch koken.

Voortraject en achtergrond

Op 29 oktober 2019 hebben wij u geïnformeerd over het Transitieplan Overvecht-Noord, dat de route schetst om de wijk voor 2030 aardgasvrij te maken. Van de ca. 8000 woningen in deze wijk heeft meer dan de helft (ongeveer 4400 woningen) een gasaansluiting die alleen gebruikt wordt om te koken. Deze woningen beschikken al over een warmteaansluiting en kunnen volledig aardgasvrij worden door de gasaansluiting te vervangen door elektrisch koken. We kunnen dus relatief eenvoudig meer dan de helft van de woningen in deze wijk aardgasvrij maken. Niet alleen helpt dit bij het behalen van de ambitie om deze wijk voor 2030 aardgasvrij te maken. Als we dit vóór 2024 realiseren, kunnen we ook nog een deel van de genoemde vervangingsopgave van netbeheerder Stedin voorkomen. Een deel van die 4400 woningen ligt namelijk aan een leiding die vervangen moet worden én die alleen voor dat kookgas gebruikt wordt. Het grootste deel van deze woningen is in bezit van corporaties. De maatschappelijke kosten die gepaard gaan met het vervangen van die ‘kookgasleidingen’ vinden we onwenselijk, temeer omdat die leidingen volgens planning per 2030 niet meer gebruikt worden. Het niet meer vervangen van gasleidingen is bovendien een uitgangspunt in de gemeentelijke visie op de warmtevoorziening, die door uw raad is vastgesteld op 2 november 2017.

Bij het bepalen van het projectgebied is in afwijking van eerdere aantallen en ambitie een kleiner gebied geselecteerd. Mede door een langere behandeltijd van de aanvraag Chw bij de Ministerie, de noodzaak van Stedin om tijdig te starten met de vervangingsopgave en de gestelde voorwaarden

waar een projectgebied aan moet voldoen het zoekgebied sterk verkleind. Binnen dit zoekgebied is uiteindelijk een aaneengesloten gebied gevonden waar het gasnet nog vervangen moet worden en uitsluitend sociale huurwoningen staan. Betaalbaarheid werd mogelijk gemaakt vanuit Rijkssubsidie en de bereidheid van de woningbouwcorporaties om te investeren in hun woningvoorraad om het project mogelijk te maken.

Naast de juridische bevoegdheid die de gemeente heeft op grond van de Crisis- en herstelwet om een bestemmingsplan in te zetten voor het hiervoor beschreven plangebied, zijn er vanuit de gemeente voorwaarden opgesteld waaraan voldaan moet worden voordat gebruik gemaakt mag worden van deze bevoegdheid. Namelijk, (1) bewoners gaan er financieel niet op achteruit als gevolg van deze overstap op elektrisch koken. (2) Bewoners worden, indien gewenst, volledig ontzorgd bij dit proces. (3) Het beëindigen van kookgasaansluiting leidt tot het voorkomen van vervanging van gasleidingen die uitsluitend gebruikt worden voor kookgas. (4) Onafhankelijke partij(en) die de belangen van huurders vertegenwoordigen positief adviseren over het aanbod, en (5) ruim een meerderheid van de bewoners van het projectgebied moeten instemmen om gebruik te maken van het aanbod. Ruim een meerderheid is hierin gedefinieerd als 70% of meer van de circa 320 woningen van het projectgebied die instemmen met het aanbod. Er is gekozen voor 70% omdat bij andere, vergelijkbare projecten dit percentage gebruikt als drempelwaarde. Door voor een ruime meerderheid te kiezen, waarborgen de gemeente en dat het project en het daarmee samenhangende Chw bestemmingsplan op voldoende draagvlak kan rekenen bij de bewoners in het plangebied. Aan bovenstaande voorwaarden is voldaan, zie argument 1.4.

Zienswijze Chw bestemmingsplan
Het college heeft op 23 augustus 2022 besloten het ontwerp bestemmingsplan ter inzage te leggen. Gedurende een periode van 6 weken was het mogelijk om een zienswijze in te dienen tegen dit ontwerp bestemmingsplan. Er is één zienswijze binnengekomen binnen deze periode. De indiener van deze zienswijze woont niet in het projectgebied. De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassingen in het bestemmingsplan. De beantwoording van de zienswijze is opgenomen in het vaststellingsrapport en de zienswijze is opgenomen in een bijlage bij het vaststellingsrapport.

Juridisch kader Crisis- en herstelwet
Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht maakt het – in afwijking van de Gaswet – juridisch mogelijk om in het aangewezen plangebied per 1 januari 2024 de kookgasaansluitingen te beëindigen en zodoende de gewenste overgang naar elektrisch koken af te kunnen dwingen. De bevoegdheid om het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht op te stellen is in 2021 aan de gemeente toegekend met toepassing van de van de Crisis- en herstelwet (Chw). In een nadere uitvoeringsregeling van de Crisis- en herstelwet, het zogeheten Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (Bu Chw), heeft het Rijk juridische voorwaarden gesteld aan deze bevoegdheid.

De bevoegdheid is, zoals volgt uit het Bu Chw, beperkt tot gebieden waar de bestaande gastransportleidingen om veiligheidsredenen moeten worden vervangen en daarnaast reeds in de warmtebehoefte van de woningen is voorzien door middel van een aansluiting op een warmtenet. Daarnaast moet, zoals volgt uit het Bu Chw, in het bestemmingsplan een redelijke termijn worden bepaald na vaststelling van het bestemmingsplan. In de periode voor vaststelling van dat bestemmingsplan zal de gemeente al beginnen met een traject van ontzorging. Tijdens dat traject worden bewoners begeleid en ondersteund bij het vrijwillig beëindigen van kookgasaansluitingen en de overgang naar een andere, elektrische kookvoorziening. Indien bewoners niet willen meegaan in dit traject en hun kookgasaansluiting weigeren te beëindigen, zal de netbeheerder na de in het bestemmingsplan opgenomen datum de levering van gas beëindigen. Daarmee is vanaf dat moment invulling gegeven aan het verbod genoemd in het bestemmingsplan. Handhavend optreden door de gemeente is dan niet meer nodig. Het opleggen van een dwangsom aan bewoners zal niet aan de orde zijn.

Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht voldoet aan de hierboven beschreven juridische voorwaarden, zoals die in het Bu Chw zijn opgenomen. Binnen het door de gemeente aangewezen plangebied liggen uitsluitend verouderde gasleidingen, die om veiligheidsredenen voor 1 januari 2024 moeten worden verwijderd. Daarnaast geldt 1 januari 2024 als redelijke termijn. Er loopt momenteel een uitgebreid ontzorgtraject waarbij de bewoners in het plangebied zoveel mogelijk worden

gefaciliteerd om een vrijwillige overstap naar elektrisch koken te maken. In dit opzicht kan het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht als een (juridische) ‘stok achter de deur’ worden beschouwd.

Juridische context
Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan vast. Nadat het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan bekend is gemaakt, staat hiertegen zes weken lang beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 8.2 lid 2 sub a van de Wro).

Beoogd effect
Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht maakt het juridisch mogelijk om in dit deel van Overvecht-Noord de woningen kookgasvrij te maken en de gewenste overgang naar elektrisch koken mogelijk te maken. Dit plan faciliteert het volledig kookgasvrij maken van de circa 320 woningen in het plangebied. Het project Chw Overvecht-Noord en dit Chw ontwerpbestemmingsplan dragen daarnaast ook bij aan het behalen van de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid, in het bijzonder de warmtetransitie van de gebouwde omgeving.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening
De gemeenteraad is op diverse momenten geïnformeerd over elektrisch koken in Overvecht-Noord. Op 7 februari 2020, 25 mei, 9 december en 20 december 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd over elektrisch koken in Overvecht-Noord. Op 9 juni 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over de inhoud van het project Chw Overvecht-Noord en de verwachte planning. Op 1 september 2022 is de gemeenteraad per brief (kenmerk 7264623/20220815/BI) geïnformeerd over de ter inzagelegging van het Chw Ontwerpbestemmingsplan.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico’s

Beslispunt	
1	Het vaststellingsrapport *Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht* vast te stellen.
Argumenten	
1.1	In het vaststellingsrapport worden de binnengekomen zienswijzen gemotiveerd beantwoord en wordt duidelijk aangegeven tot welke wijzigingen ze hebben geleid
	Er is 1 reactie (zienswijze) op het bestemmingsplan ingediend. De indiener woont niet in het plangebied. Deze zienswijze is in behandeling genomen, omdat juridisch gezien ‘een ieder’ een zienswijze mag indienen. De ingediende zienswijze is in het vaststellingsrapport samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Naar aanleiding van deze zienswijze is het bestemmingsplan niet aangepast. Door het vaststellingsrapport vast te stellen, is duidelijk dat de raad een afweging heeft gemaakt over de ingediende zienswijze.
1.2	In het vaststellingsrapport zijn een aantal noodzakelijke actualiseringen van de toelichting opgenomen.
	De toelichting van het bestemmingsplan is op een aantal onderdelen geactualiseerd.

	• Paragraaf 1.2 (Ligging en begrenzing plangebied), paragraaf 4.2 (Project Chw Overvecht-Noord: huurwoningen Mitros) en paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) worden op onderdelen geactualiseerd naar aanleiding van het feit, dat per abuis voor 40 woningen aan de Fazendadreef, die onderdeel zijn van het oorspronkelijke plangebied, de oude gasleidingen zijn vervangen door nieuwe gasleidingen. Gevolg hiervan is dat deze woningen niet meer vallen binnen de juridische reikwijdte van dit bestemmingsplan en derhalve het plangebied is aangepast. • Paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) en paragraaf 5.2 (Financiële uitvoerbaarheid) worden op onderdelen geactualiseerd naar aanleiding van de recente instelling van een prijsplafond door het kabinet vanwege de hoge energieprijzen. Dit prijsplafond raakt met name de financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. • Paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) wordt geactualiseerd naar aanleiding van het doorlopen ontzorgtraject en de uitgevoerde draagvlakmeting. • Paragraaf 5.4 (Overleg) wordt geactualiseerd naar aanleiding van de formele reactie van de Provincie Utrecht op de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. In het vaststellingrapport is in hoofdstuk 2, paragraaf 2.3.4, opgenomen welke onderdelen van de toelichting zijn aangepast door hierin op te nemen welke tekst uit de toelichting is verwijderd en welke nieuwe tekst daarvoor in de plaats komt.
Beslispunt	
2	Geen exploitatieplan vast te stellen.
Argumenten	
2.1	Er is geen exploitatieplan nodig om de ontwikkeling mogelijk te maken.
	Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad besluiten of een exploitatieplan moet worden vastgesteld (op grond van de Wet ruimtelijke ordening). Bij dit plan zijn de gemeentelijke kosten anderszins verzekerd waardoor de exploitatieplanplicht voor het kostenverhaal vervalt. De gemeentelijke kosten voor dit project en bestemmingsplan worden gedekt uit het programma Duurzaamheid, onderdeel Energietransitie. Ook is het niet nodig een exploitatieplan vast te stellen omdat het niet nodig is een tijdvak (waarbinnen de exploitatie van de gronden zal plaatsvinden) of fasering (van de uitvoering) te bepalen en het is niet nodig om eisen, regels of een uitwerking van regels te stellen.
Beslispunt	
3	Het *Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht* dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.MRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.gml met ondergrond NL.MRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.dgn vast te stellen, waarmee het mogelijk wordt om de woningen binnen het plangebied in dit deel van Overvecht-Noord kookgasvrij te maken en de gewenste overgang naar elektrisch koken mogelijk te maken
Argumenten	
3.1	Het plan voor het elektrisch koken in Overvecht-Noord draagt bij aan de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid.

	Er worden ca. 320 woningen in Overvecht aardgasvrij gemaakt. Dit draagt bij aan het behalen van de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid, in het bijzonder de warmtetransitie van de gebouwde omgeving.
3.2	Het plan draagt bij aan een verlaging van de energiekosten voor de huurders.
	Door de overgang van kookgas naar elektrisch koken besparen de bewoners van de betreffende huurwoningen van woningbouwcorporatie Mitros maandelijks naar verwachting circa €150,- per jaar op hun energiekosten. De besparing ontstaat, doordat huurders geen aardgasaansluiting meer hebben. Hierdoor geen vastrecht aan Stedin verschuldigd zijn maar ook geen vastrecht aan hun energieleverancier meer hoeven te betalen.
3.3	Door uitvoering van het plan wordt voorkomen dat bestaande brosse gasdistributieleidingen vervangen moeten worden.
	Door de uitvoering van dit project wordt ook voorkomen dat bestaande verouderde gasdistributieleidingen door netbeheerder Stedin vervangen moeten worden met de daarbij behorende werkzaamheden en kosten.
3.4	Er wordt voldaan aan de gemeentelijke randvoorwaarden om op grond van de Crisis- en herstelwet een bestemmingsplan in te zetten.
	Naast de juridische bevoegdheid die de gemeente heeft op grond van de Crisis- en herstelwet om een bestemmingsplan in te zetten voor het hiervoor beschreven plangebied, zijn er vanuit de gemeente 5 voorwaarden opgesteld waaraan voldaan moet worden voordat gebruik gemaakt mag worden van deze bevoegdheid. Hieronder wordt toegelicht hoe aan deze voorwaarden is voldaan: (*1) bewoners gaan er financieel niet op achteruit als gevolg van deze overstap op elektrisch koken.* De financiële lasten bestaan uit eenmalige investeringskosten en de maandelijkse exploitatielasten. De eenmalige investeringskosten wordt volledig door Mitros gedragen. Dit zijn zowel alle technische gebouwgebonden maatregelen als de kosten voor een elektrische kooktoestel, nieuwe pannenset en overige attributen. De bewoners binnen het plangebied maken hiervoor geen kosten.. Het gevolg hiervan is terug te zien op de maandelijkse exploitatielasten van de bewoner. Door elektrisch te koken besparen de bewoners circa €180,- tot €300,- per jaar. Dat komt vooral, omdat ze geen vastrecht voor gas meer verschuldigd zijn. Met de recente introductie van het prijsplafond door het Rijk, waarbij de prijzen voor gas en elektriciteit kunstmatig laag worden gehouden resulteert tot een verlaging in de besparing. Bewoners besparen in de meest ongunstige scenario circa €150,- par jaar, afhankelijk van wanneer ze de gasmeter later verwijderen. Dit geldt uitsluitend voor de eerst jaar waarin het prijsplafond van toepassing is. Het Rijk heeft aangegeven dat het prijsplafond in gaat op 1 januari 2023 en loopt tot eind 2023. Het kost bewoners dus niks om elektrisch te gaan koken. Naar verwachting besparen ze de eerste jaar circa €150,- en daarna jaarlijks gemiddeld zo een €200,-. *(2) Bewoners worden, indien gewenst, volledig ontzorgd bij dit proces.* Bewoners worden volledig ontzorgd en goed geïnformeerd over wat er gaat gebeuren en de gevolgen voor hen. Ze kunnen ervoor kiezen ontzorgd te worden en hun voorkeur aangeven voor type apparatuur. De uitvoering en aanpassingen aan de woning wordt door Mitros gecoördineerd. Het doel is de werkzaamheden zoveel mogelijk te combineren, zodat in een aantal uren de transitie van gas naar elektriciteit gereed is. *(3) Het beëindigen van kookgasaansluiting leidt tot het voorkomen van vervanging van gasleidingen die uitsluitend gebruikt worden voor kookgas.*

	De 320 woningen hebben nog een verouderde gasleiding, die voor 1 januari 2024 vervangen moet worden. Door in de tweede kwartaal van 2023 uitvoering te geven aan het project wordt voorkomen dat de gasleiding vervangen worden. Alle 320 woningen zijn aangesloten op het warmtenet en gebruiken gas niet om hun woning te verwarmen. *(4) Onafhankelijke partij(en) die de belangen van huurders vertegenwoordigen positief adviseren over het aanbod.* Bij de oorspronkelijk plannen was het de bedoeling om een vertegenwoordiging van huurdersbelangen een beoordeling te geven van het aanbod die bewoners zouden ontvangen. Hierin ging het om een aantal duizenden woningen die hiervoor in aanmerking zou komen. Het project is sinds dien sterk in formaat afgenomen. Waardoor directe beoordeling van het aanbod en de besparing door de bewoners zelf mogelijk is. Mede omdat veel aandacht is besteed aan informatievoorziening. Daarnaast is het Chw bestemmingsplan en het aanbod voor de huurders door het klankbordgroep Overvecht-Noord bekeken. Hiertegen zijn geen bezwaren kenbaar gemaakt. In Overvecht-Noord of Utrecht zijn geen huurders belangenvereniging actief waardoor overleg heeft plaatsgevonden met de Woonbond. Hier blijkt op korte termijn een beoordeling van het aanbod aan de huurders niet mogelijk. Wij verwachten gezien de overwegend ruime meerderheid van de bewoners dat vrijwillig instemt met het aanbod en ook het gebrek aan ingediende zienswijzen door bewoners binnen het plangebied dat een verdere beoordeling van het aanbod aan de huurders van Mitros niet nodig. *(5) Ruim een meerderheid van de bewoners van het projectgebied moeten instemmen om gebruik te maken van het aanbod (70% of meer van de circa 320 woningen van het projectgebied moet instemmen met het aanbod)* De inzet van woningbouwcorporatie Mitros is erop gericht om alle huurwoningen in het plangebied op vrijwillige basis te voorzien van een elektrische kookplaat. Hier wordt invulling aan gegeven door bewoners te verleiden met een goed aanbod, goede communicatie en een ontzorgingstraject. Het is er tevens op gericht een ruime meerderheid, ten minste 70%, van de huurders de overstap maakt naar elektrisch koken. Middels een draagvlakmeting is in kaart gebracht wat bewoners van het aanbod van Mitros vinden en of ze willen instemmen met het aanbod om volledig van het aardgas afgesloten te worden. De meting is gestart door een inloopbijeenkomst te organiseren in de modelwoning. De modelwoning was hiervoor ingericht met de apparatuur die de bewoners aangeboden hebben gekregen. Ook de pannenset en andere attributen zijn getoond. Bewoners hadden de mogelijkheid om vragen te stellen aan de gemeente over het voorliggende bestemmingsplan en aan Mitros over de werkzaamheden en het aanbod. Bewoners hadden ook de mogelijkheid om middels een formulier gelijk aan te geven of ze gebruik willen maken van het aanbod en dat ze in stemmen met het voorstel van Mitros om woningen aardgasvrij te maken. Bewoners ontvingen de dag na de inloopbijeenkomst een brief van Mitros met toelichting en een formulier om hun voorkeur door te geven. Ook was het mogelijk om individueel een afspraak in te plannen in het modelwoning en aanvullend zo vragen te stellen.
Kanttekeningen/ risico's	
1	<u>Uitvoeringsrisico door korte termijn voor besluitvorming</u>
	Om tijdig uitvoering te kunnen geven aan het project moet het bestemmingsplan onherroepelijk zijn. Een bestemmingsplan kan op twee manieren onherroepelijk worden. Nadat het in de gemeenteraad is vastgesteld en er geen beroep bij de Raad van State (RvS) is aangetekend tegen het vaststellingsbesluit, of als er een uitspraak van de RvS ligt op een ingediend beroep. Omdat er een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan ligt, houden we rekening met het scenario

	dat er beroep aangetekend wordt bij de RvS. Daarnaast kan een andere belanghebbende ook in beroep gaan tegen het vaststellingsbesluit. Een eventueel beroep wordt met voorrang behandeld door de RvS, maar behandeling kan alsnog naar verwachting negen tot tien maanden in beslag nemen. Dit komt o.a. door lange wachttijd bij de RvS. Stedin is verplicht om uiterlijk op 1 januari 2024 het gasnetwerk in het projectgebied te vervangen. Om te voorkomen dat zij vervanging van het gasnetwerk gaan voorbereiden, hebben zij tijdig zekerheid nodig over het al dan niet afsluiten van het (kook)gas. Daarom is het van belang dat het bestemmingsplan met urgentie dit jaar nog wordt vastgesteld. Dat is net voldoende tijd om eventueel de uitspraak van de RvS af te wachten en de laatste woningen in het plangebied die niet vrijwillig elektrisch willen gaan koken alsnog een elektrisch kooktoestel aan te bieden en de kookgasaansuiting te verwijderen.

Financiën

Er worden gemeentelijke kosten gemaakt voor het opstellen van het bestemmingsplan en de eventuele daartegen gevoerde procedures. Daarnaast worden er kosten gemaakt voor projectleiding en communicatie vanuit de gemeente om afstemming met woningbouwcorporatie Mitros, netbeheerder Stedin en de bewoners mogelijk te maken. Deze kosten worden gedekt uit het programma Duurzaamheid, onderdeel Energietransitie.

Als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan wordt de kans op planschade geschat op nihil. De ruimtelijke gevolgen van dit bestemmingsplan zijn zeer beperkt, omdat dit bestemmingsplan enkel het afsluiten van een kookgasaansluiting voor circa 320 woningen betreft. De onderliggende bestemmingen in het plangebied vanuit reeds geldende bestemmingsplannen blijven van kracht.

De uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord wordt gedaan door woningbouwcorporatie Mitros. De hierbij behorende kosten die gemaakt moeten worden om de transitie (van koken op gas naar elektrisch koken) voor bewoners kostenneutraal te laten verlopen zijn voor woningbouwcorporatie Mitros. Er is geen anterieure overeenkomst gesloten tussen de gemeente Utrecht en woningbouwcorporatie Mitros. Eventuele toegekende planschadeclaims, volgens een inschatting is de kans hierop nihil, zijn voor rekening van de gemeente Utrecht.

Vervolg

Na vaststelling wordt het vaststellingsbesluit gepubliceerd in het digitale gemeenteblad via officielebekendmakingen.nl en op de websites utrecht.nl/bestemmingsplan en ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan wordt samen met het vaststellingsrapport zes weken ter inzage gelegd.

Belanghebbenden kunnen tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de Raad van State. De indieners van zienswijzen worden via een brief op de hoogte gebracht van het vaststellingsbesluit. In de brief en in de publicatie staat aangegeven hoe belanghebbenden tegen het vaststellingsbesluit beroep kunnen instellen bij de Raad van State.

Participatie

De huurders van de betreffende woningen in het plangebied zijn en worden via diverse kanalen geïnformeerd over het project en het bestemmingsplan. De informatie over het project komt voornamelijk van de eigenaar van de woningen, woningbouwcorporatie Mitros, die dit in afstemming met de gemeente doet. Na het collegebesluit over de ter inzagelegging van het Chw ontwerpbestemmingsplan zijn de betrokken huurders over de inhoud van het ontwerpbestemmingsplan en het project Chw Overvecht-Noord schriftelijk geïnformeerd.

Tijdens de periode van terinzagelegging van het Chw ontwerpbestemmingsplan hebben huurders en andere belanghebbenden de gelegenheid gekregen om hun vragen over het project en het Chw bestemmingsplan te stellen aan medewerkers van de gemeente Utrecht en van woningbouwcorporatie Mitros tijdens een informatiebijeenkomst. Ook is er vanuit Mitros ruimte

geboden om individueel in gesprek te gaan met huurders en belanghebbenden en tijdens deze gesprekken vragen te beantwoorden.

Communicatie

De indieners van zienswijzen op het Chw Ontwerpbestemmingsplan zijn op de hoogte gesteld dat het college van burgemeester en wethouders het raadsvoorstel met daarin het antwoord op hun zienswijzen aan de raad ter vaststelling heeft aangeboden. Zie verder hierboven onder het kopje ‘vervolg’ over de wijze van communicatie over het vaststellingsbesluit. Er is geen aanvullende communicatie voorzien.

Niet-Referendabel

De Verordening raadgevend referendum is niet van toepassing, omdat het een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van een bestemmingsplan (artikel 3 lid 2 onder f Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming:

- Link naar RO-publiceer met volledige Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht
- Vaststellingsrapport Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht (1 PDF bestand)

Bijlagen informatief

- Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht (1 PDF bestand van de toelichting, van de bijlagen bij de toelichting en van de regels)
- Verbeelding van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht (1 PDF bestand)

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht

Vastgesteld, datum volgt na vaststelling

Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Aanleiding en doelstelling 7
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 7
1.3 Geldende plannen 8
1.4 Bestemmingsplanmethodiek 8
1.5 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Relevant beleidskader 9

2.1 Rijksbeleid 9
2.2 Provinciaal en regionaal beleid 10
2.3 Gemeentelijk beleid warmtetransitie 10
2.4 Gemeentelijk beleid Overvecht Noord aardgasvrij 11
2.5 Conclusie 12

Hoofdstuk 3 Relevant juridisch kader 13

3.1 Toepassing Crisis- en herstelwet 13
3.2 Bevoegdheid gemeente Utrecht 14

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving 17

4.1 Vervanging gasdistributienet Overvecht-Noord 17
4.2 Project Chw Overvecht-Noord: huurwoningen Mitros 17
4.3 Project Chw Overvecht-Noord: omvang plangebied 18
4.4 Project Chw Overvecht-Noord: werkzaamheden Mitros 19

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid 21

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 21
5.2 Financiele uitvoerbaarheid 22
5.3 Technische uitvoerbaarheid 24
5.4 Overleg 25

Hoofdstuk 6 Juridische plantoelichting 27

6.1 Inleiding 27
6.2 Planvorm 27
6.3 Opbouw regels 27
6.4 Artikelsgewijze toelichting 27
6.5 Juridische toelichting planregels 28

Bijlagen toelichting 37

Bijlage 1 Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet Tranche 22 39

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 78

Artikel 1 Begrippen 78

Hoofdstuk 2 Gebiedsaanduiding 80

Artikel 2 Specifieke gebiedsaanduiding 80

Hoofdstuk 3 Algemene regels 81

Artikel 3 Werking van dit bestemmingsplan 81

Hoofdstuk 4 Slotregels 82

Artikel 4 Slotregel **82**

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Utrecht heeft de ambitie om de wijk Overvecht-Noord voor 2030 aardgasvrij te maken. Stedin moet in Overvecht-Noord het verouderde gastransportnet, dat voor een aanzienlijk deel bestaat uit enkel kookgasaansluitingen, vervangen.

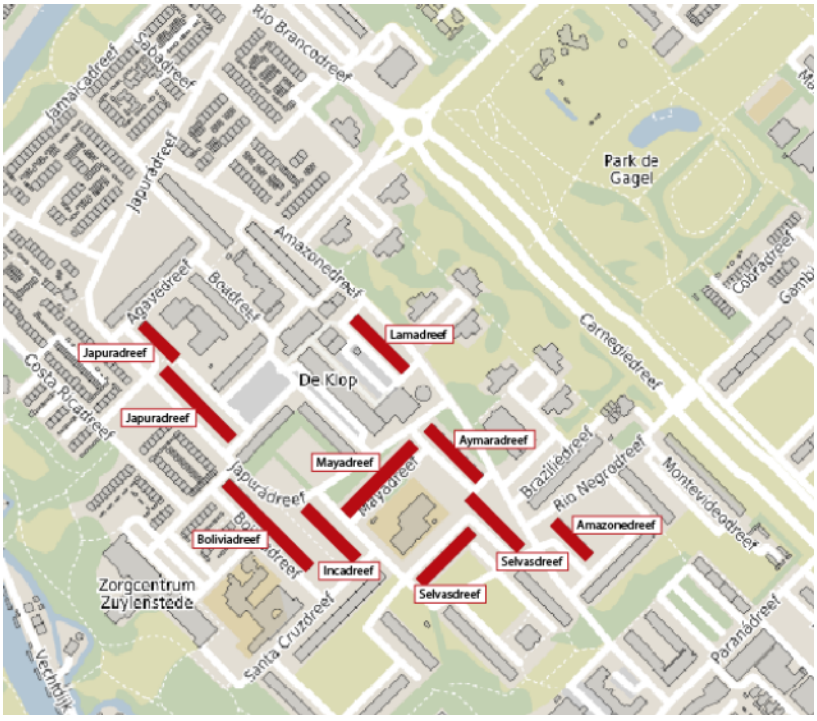
Op grond van de Crisis-en herstelwet (hierna: Chw) heeft het Rijk een bevoegdheid toegekend aan de gemeente Utrecht om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor Overvecht-Noord gebieden aan te wijzen, waarbinnen het verboden is te beschikken over een kookgasaansluiting vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Deze inzet van de Chw is erop gericht om te voorkomen dat het verouderde gastransportnet in het aangewezen (plan-)gebied in zijn geheel wordt vervangen door een nieuw gastransportnet. Hiermee samenhangend kan de toepassing van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte als een 'juridische stok achter de deur' worden beschouwd om alle bewoners in het aangewezen (plan)gebied op vrijwillige basis de overstap te laten maken naar elektrisch koken.

Woningcorporatie Mitros heeft in overleg met de gemeente en netbeheerder Stedin een aantal van haar in Overvecht-Noord gelegen woningen geselecteerd als plangebied voor de inzet van de Chw. Het door de gemeente opgestelde bestemmingsplan met verbrede reikwijdte opgesteld maakt het - met inachtneming van bepaalde voorwaarden - juridisch mogelijk om in dit deel van Overvecht-Noord het gastransport te verbieden en daardoor de overgang naar elektrisch koken mogelijk te maken. Dit bestemmingsplan wordt hierna aangeduid als 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht'.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied, dat door de gemeente Utrecht in het 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht' is aangewezen, is gelegen in de Utrechtse wijk Overvecht en omvat 10 bouwblokken met in het totaal circa 320 woningen. Deze woningen zijn huurwoningen in eigendom van de woningcorporatie Mitros. Het plangebied ligt globaal ten zuidwesten van Park de Gagel, ten zuidoosten van de Japuradreef, ten noordoosten van de Costa Ricadreef en ten noordwesten van de Panamadreef.

Hieronder is het plangebied (Afbeelding 1) aangeven waarbij de rode bouwblokken het daadwerkelijke plangebied betreffen.

Afbeelding 1 Situering van het plangebied bestaande uit 10 bouwblokken

1.3 Geldende plannen

Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht gaat een aanvulling vormen op de reeds geldende bestemmingsplannen in het plangebied. De geldende bestemmingsplannen in het plangebied zijn de volgende bestemmingsplannen.

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Bestemmingsplan Overvecht-Noordelijke stadsrand	21 juni 2012	
CHW Algemene regels over bouwen en gebruik	30 november 2017	

In het najaar van 2022 wordt naar verwachting het Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht vastgesteld. Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht gaat, na vaststelling door de gemeenteraad, ook een aanvulling vormen op dit Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht.

1.4 Bestemmingsplanmethodiek

Het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (hierna: Bu Chw) is met ingang van 28 oktober 2016 gewijzigd. Sinds die datum beschikt de gemeente Utrecht juridisch gezien over één bestemmingsplan voor het hele grondgebied, verder 'het bestemmingsplan van Utrecht' genoemd. Dat bestemmingsplan kan in zijn geheel of gedeeltelijk gewijzigd worden.

De gemeente Utrecht is opgenomen in artikel 7g van het Bu Chw. Daardoor mag de gemeente de experimenteerbepalingen uit artikel 7g van dat besluit gebruiken. Op grond van artikel 7c van het Bu Chw kunnen onder andere regels in het bestemmingsplan worden opgenomen over het behouden of maken van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In de vakliteratuur spreekt men van 'een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte'. Met 'verbreed' wordt dan bedoeld: niet alleen 'een goede ruimtelijke ordening' (bestemmingsplan), maar ook andere aspecten van de fysieke leefomgeving (Omgevingswet, die vanaf 2021 gaat gelden), waaronder bijvoorbeeld gezondheid en duurzaamheidsaspecten.

Dit bestemmingsplan betreft een zogenaamde partiële paraplu herziening. Dat betekent dat de onderliggende bestemmingsplannen slechts op onderdelen worden gewijzigd.

In dit geval wordt een planologisch-juridische regeling opgenomen om een kookgasaansluiting voor de in het plangebied gelegen woningen te verbieden. Vanaf 1 januari 2024 is het verboden om te beschikken over een kookgasaansluiting. Voor deze datum worden alle woningen in het plangebied voorzien van een elektrische kookplaat. De verwarming van de woningen gaat via een warmtenet en daarvoor is geen gasaansluiting in gebruik.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders. In dit verband wordt vooral ingegaan op het nationale en het gemeentelijke beleidskader voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. In aansluiting op dit beleidskader wordt in hoofdstuk 3 het relevante juridisch kader in het kort uiteengezet, waarbij de toepassing van de reikwijdte van de Chw voor het project Chw Overvecht Noord centraal staat. Hoofdstuk 4 gaat over de planbeschrijving. In dit hoofdstuk wordt het plangebied voor het experiment Chw Overvecht Noord, dat betrekking heeft op een afgebakend project van woningcorporatie Mitros, inhoudelijk beschreven. In hoofdstuk 5 komt de uitvoerbaarheid en de haalbaarheid van het project Chw Overvecht Noord aan bod. Het gaat in dit verband om een toelichting op de maatschappelijke, financiële en technische uitvoerbaarheid. Ten slotte bevat hoofdstuk 6 een juridische toelichting op de planregels.

In Bijlage 1 bij de toelichting is het Bu Chw Tranche 22 opgenomen. In dit besluit is specifiek voor de Utrechtse wijk Overvecht opgenomen dat de gemeente Utrecht hiervoor een nieuw bestemmingsplan mag vaststellen om een deel van de woningen in deze wijk verplicht gasloos te maken.

Hoofdstuk 2 Relevant beleidskader

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Nationaal Klimaatakkoord

In 2015 zijn in Parijs internationale afspraken gemaakt om de CO^2-uitstoot terug te dringen. Nederland heeft haar inspanning vastgelegd in een nationaal Klimaatakkoord dat in juni 2019 is gepresenteerd. Hierin hebben meer dan 100 partijen afspraken vastgelegd over het verlagen van de CO^2-uitstoot. Het plan is dat in Nederland in 2030 de uitstoot met 49% is verminderd ten opzichte van 1990. Op hoofdlijnen is de EU nu tot een akkoord gekomen voor een hoger 2030-doel: ten minste een reductie van 55% ten opzichte van 1990. Dit betekent dat waarschijnlijk de opgave tot 2030 groter wordt. Eén van de afspraken in het Klimaatakkoord is dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 volledig CO^2-vrij is. In 2050 gebruiken we daarom geen aardgas meer in onze gebouwen. Het is nodig dat we hiervoor een omslag maken: meer dan 7 miljoen woningen en 1 miljoen andere gebouwen (fabrieken, kantoren, scholen en bijvoorbeeld opslagruimtes) moeten duurzamer worden en voor hun verwarming en koken geen aardgas meer gebruiken. In het Klimaatakkoord is een hele reeks afspraken gemaakt voor een CO^2-vrije verwarming van gebouwen, waarbij wordt uitgegaan van een wijkgerichte aanpak, die gericht is op het wijk-voor-wijk verduurzamen van de gebouwde omgeving. Zo kunnen zowel de bewoners als de gebouweigenaren (zoals kantoren en ziekenhuizen) betrokken worden bij de verduurzaming van de wijk. Ook is de wijk de makkelijkste schaal om stap voor stap en op natuurlijke momenten een alternatief voor aardgas toe te passen en de kosten te beperken.

In het Klimaatakkoord is een (stapsgewijze) aanpak afgesproken voor de verduurzaming van 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen in 2030, waarbij naast het aardgasvrij maken van wijken ook isolatie en andere CO^2-besparende maatregelen nadrukkelijk deel uitmaken van de wijkgerichte aanpak. Ook isolatie en de hybride warmtepomp kunnen kosteneffectieve maatregelen zijn om als tussenstap naar volledig aardgasvrij al veel CO^2-reductie te realiseren. Ook met deze tussenstappen kan dus het doel van 1,5 miljoen te verduurzamen woningen en de 3,4 Mton CO^2 reductie in 2030 gehaald worden.

De gemeente heeft de regie over de wijkgerichte aanpak. Gemeenten hebben voor eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) en een Regionale Energiestrategie (RES) moeten opstellen.

2.1.2 Interbestuurlijk Programma Aardgasvrije Wijken (PAW)

In 2018 is gestart met het interbestuurlijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen. In het PAW wordt in de gemeentelijke proeftuinen ervaring opgedaan met de wijkgerichte aanpak en de verschillende technieken en werkwijzen die daarbij ingezet kunnen worden. Belangrijke aandachtspunten zijn initiatief, participatie en draagvlak van bewoners en hoe deze aanpakken naar de toekomst toe opgeschaald kunnen worden en verbonden kunnen worden met andere fysieke en sociale opgaven in de wijk. Via het Kennis en Leerprogramma aardgasvrije wijken (onder regie van VNG) worden de proeftuinen ondersteund en de geleerde lessen gedeeld met alle gemeenten. Waar zich in lokale uitvoering knelpunten voordoen worden deze geagendeerd en waar mogelijk opgelost. In 2018 zijn in het kader van de eerste tranche 27 proeftuinen aangewezen.

2.1.3 Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'

Eind 2021 hebben VVD, D66, CDA en ChristenUnie een nieuw coalitieakkoord gesloten. Dit akkoord is op 15 december 2021 gepresenteerd en bevat de plannen voor de komende kabinetsperiode, waaronder de plannen voor verduurzaming van de gebouwde omgeving.

De aanpak van het kabinet Rutte IV is gericht op een slim en pragmatisch huizen en bedrijven te verduurzamen. In dit verband worden de volgende concrete maatregelen genoemd.

- Het op basis van een programmatische aanpak - met een langjarig Nationaal Isolatieprogramma mét commitment en middelen tot ten minste 2030 - woningen sneller, slimmer en socialer isoleren.
- Het met normering en positieve prikkels bevorderen dat verhuurders huurwoningen met slechte

isolatie verduurzamen. Woningen met slechte isolatie mogen op termijn niet meer worden verhuurd. Ook wordt het voor VvE's en woningeigenaren makkelijker gemaakt om te verduurzamen. Het Warmtefonds wordt hiervoor ingezet en het mkb krijgt er toegang toe.
- De hybride warmtepomp is op korte termijn voor de meeste woningen een goede warmteoplossing. Via normering krijgen leveranciers de verantwoordelijkheid om steeds meer (hybride) warmtepompen te installeren, in combinatie met een subsidie voor de meerkosten die huishoudens moeten maken.
- Op wijkniveau wordt, waar dat kosteneffectief kan, ingezet op de realisatie van duurzame warmtenetten. De onrendabele top van collectieve warmteprojecten zal deels worden gefinancierd uit een nationale subsidieregeling, zodat dit voor huishoudens betaalbaar blijft.
- Er komt een bijmengverplichting voor groen gas in het gasnet.

De aanpak van de gebouwde omgeving van het kabinet Rutte IV moet ertoe bijdragen dat de in het Klimaatakkoord afgesproken doelstellingen voor de gebouwde omgeving, zoals wijkgerichte aanpak om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken, worden gehaald.

2.2 Provinciaal en regionaal beleid

De RES van de regio U16 (RES U16) is een van de dertig Regionale Energie Strategieën, die in de afgelopen jaren in Nederland zijn opgesteld. De RES U16 is een samenwerkingsverband van 21 overheden, waaronder de gemeente Utrecht, en netbeheerder Stedin, en draagt bij aan het behalen van de landelijke doelstellingen van het Klimaatakkoord. Concreet betekent dit dat de regio U16 bijdraagt aan de landelijke doelstelling van 35 TWh elektriciteit op land met zonne- en windenergie in 2030. En dat binnen de regio U16 wordt afgesproken hoe bovengemeentelijke warmtebronnen worden ontwikkeld en gebruikt voor het verduurzamen van de gebouwde omgeving.

Het warmtehoofdstuk binnen de RES noemen we de Regionale Structuur Warmte (RSW). De overstap naar duurzame warmte vindt met name plaats op lokaal niveau. De RSW gaat in op de regionale aspecten van de warmtetransitie en richt zich onder andere op warmtebronnen die de potentie hebben om in meerdere gemeenten warmte te leveren, zogenaamde bovengemeentelijke warmtebronnen. Hoe gemeenten regie gaan voeren op de warmtetransitie is onderdeel van de gemeentelijke transitievisies warmte (TVW's). Ook het onderzoek naar de lokale inzet van warmtebronnen vindt plaats in de gemeentelijke TVW's, evenals het tempo dat zij hanteren en welke warmteoplossingen per wijk, buurt of gebied het meest voor de hand liggen. In het vervolgproces wordt de RSW gevoed met informatie uit de TVW's. Daaruit blijkt of meerdere gemeenten naar eenzelfde bron kijken of welke gemeenten mogelijk een tekort hebben aan duurzame warmte, waardoor naar oplossingen buiten die gemeenten moet worden gekeken.

De gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen hebben eind 2021 besloten over de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 van de energieregio Utrecht. 15 gemeenten, 4 waterschappen, en de provincie stelden de RES 1.0 vast. De RES is vervolgens aangeboden aan het Nationaal Programma RES voor een doorrekening en advies door het Planbureau voor de Leefomgeving.

De voorgestelde ontwikkeling past binnen het geldende provinciale en regionale beleid.

2.3 Gemeentelijk beleid warmtetransitie

2.3.1 Transitievisie Warmte (2021)

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat alle gemeentes een Transitievisie Warmte opstellen die het veranderingstraject naar een CO^2-vrije gebouwde omgeving voor de bestaande gebouwen in kaart brengt. In de Transitievisie Warmte staat hoe de gemeente een aardgasvrije stad gaat maken en welke planning daarvoor wordt gehanteerd. De gemeente Utrecht heeft in 2021 de Transitievisie Warmte in twee delen vastgesteld en gepubliceerd.

Transitievisie Warmte deel I omvat een analyse naar duurzame alternatieven voor aardgas voor de verwarming van de gebouwde omgeving in Utrecht. In dit verband is in het bijzonder een onderzoek uitgevoerd naar de laagst maatschappelijke kosten van een alternatieve duurzame warmtevoorziening. In aansluiting hierop wordt ingegaan op de verwachte toekomstige (aanpassing en/of uitbreiding van de) energie-intrastructuur voor warmte. Tevens wordt in de Transitievisie Warmte deel 1 het volgende aangegeven:

- Criteria voor het bepalen van de volgorde van buurten waarin we starten met het opstellen van Wijkuitvoeringsplannen. Dit is het plan waarin samen met alle belanghebbenden in de wijk de definitieve keuze wordt gemaakt voor de warmteoplossing(en) in een buurt.

- Hoe de gemeente met het gewenste isolatieniveau en de verwachte infrastructuur ervaring willen opdoen in projecten van initiatiefnemers uit de markt en uit de samenleving. En hoe we afspraken maken op welke manier publieke waarden bij collectieve warmtenetten worden ingevuld.

Met deze visie en strategie biedt de gemeente Utrecht bewoners, bedrijven en vastgoedeigenaren helderheid over (1) de aanpassing van hun gebouw(en) en (2) de verwachte warmte-infrastructuur voor hun buurt.

Deel II van de Transitievisie Warmte geeft aan wanneer en in welke buurten de gemeente Utrecht gaat beginnen met het gebiedsgericht aardgasvrij maken van gebouwen. In deze buurten begint de gemeente met de gebiedsaanpak. De gemeente stelt samen met bewoners en overige betrokkenen een Wijkuitvoeringsplan op. Daarin wordt de definitieve keuze voor een warmte-oplossing vastgelegd en bepalen we hoe we de transitie in de buurt gaan uitvoeren. Wijkuitvoeringsplannen kunnen pas worden vastgesteld als de randvoorwaarden rond onder andere betaalbaarheid en wettelijke verankering, voldoende door het Rijk zijn ingevuld.

2.3.2 Coalitieakkoord 2022 - 2026 'Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat'

In maart 2022 hebben nieuwe gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Op 1 juni 2022 heeft de nieuw gevormde coalitie het coalitieakkoord 'Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat' gepresenteerd. Dit coalitieakkoord richt zich op de aanpak van drie belangrijke onderwerpen in de periode 2022-2026: de groeiende ongelijkheid in de stad Utrecht, de grote woningnood en de klimaatcrisis.

Wat betreft de klimaatcrisis wordt in het coalitieakkoord aangegeven dat er wereldwijd een klimaatcrisis gaande is en de urgentie om maatregelen te nemen alleen maar toeneemt om de aarde leefbaar te houden voor de generaties. De nieuwe coalitie voelt de verantwoordelijkheid om het onderste uit de kan te halen en een maximale bijdrage te leveren samen met Utrechters, corporaties en maatschappelijk partners. Een klimaatvriendelijk Utrecht wordt door de nieuwe coalitie als een kans gezien op toekomstbestendige banen, comfortabel en betaalbaar wonen, zeggenschap over ons eigen energiesysteem, innovatie en lokale bedrijvigheid. Klimaatbeleid is volgens de nieuwe coalitie meer dan energietransitie. Van de energievisie die al in de planning stond wil de nieuwe coalitie een klimaatvisie.

Als het gaat om de ambities ten aanzien van de verduurzaming van de gebouwde omgeving bevat het nieuwe coalitieakkoord de volgende punten:

- Voor de 40.000 gasaansluitingen die genoemd zijn in ons warmteplan (transitievisie warmte) om over te gaan op een duurzaam alternatief maken we de komende vier jaar wijkuitvoeringsplannen en gaan we aan de slag met de uitvoering hiervan. Voorwaarden zijn onder meer dat het alternatief voor bewoners betaalbaar is en dat er zicht is op duurzame warmte.
- De gemeente gaat actief aan de slag met aquathermie en geothermie. In 2025 maken we een volgend warmteplan (transitievisie warmte) waarin we vooruitkijken naar 2035.
- De gemeente staat open voor een actievere rol van de gemeente in het bedrijf Stedin en in het warmtesysteem van Eneco.

2.4 Gemeentelijk beleid Overvecht Noord aardgasvrij

De gemeente Utrecht heeft de ambitie om de wijk Overvecht-Noord voor 2030 aardgasvrij te maken; de wijk is daartoe in 2018 – in het kader van het interbestuurlijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) – aangemerkt als aardgasvrije proeftuin. Overvecht-Noord telt ongeveer 8000 woningen. Meer dan de helft, ongeveer 4400 woningen, heeft een gasaansluiting die alleen gebruikt wordt om te koken. Hiervan is 90% in bezit van de woningcorporaties Mitros, Bo-ex en Portaal. De 4400 'kookgaswoningen' hebben al een warmtenetaansluiting en kunnen volledig aardgasvrij worden als het gasfornuis vervangen wordt door een elektrische kookplaat. De gemeente kan dus relatief eenvoudig meer dan de helft van de woningen in deze wijk aardgasvrij maken. Dit helpt bij het behalen van de ambitie om deze wijk voor 2030 aardgasvrij te maken. Daarnaast kan de gemeente, als we dit vóór 2024 realiseren, ook voorkomen dat netbeheerder Stedin een aantal kilometers verouderde gasleidingen moet vervangen.

Stedin moet in Overvecht-Noord in totaal 20 km verouderd gasnet vervangen; 6,5 km daarvan wordt alleen gebruikt voor het kookgas. De maatschappelijke kosten voor het vervangen van juist die 'kookgasleidingen' vindt de gemeente onwenselijk, niet alleen omdat ze enkel voor koken gebruikt worden, maar ook omdat die leidingen volgens planning per 2030 niet meer gebruikt worden. Daarmee zou het een desinvestering van maatschappelijke middelen zijn op de langere termijn. Daar

komt bij dat in relatief korte tijd tweemaal werkzaamheden op die plekken uitgevoerd moeten worden.

Dit inzicht leidde ertoe dat Stedin, de drie betrokken woningcorporaties en de gemeente Utrecht een samenwerking zijn aangegaan, met als doel de 4400 'kookgaswoningen' te laten overstappen op elektrisch koken. Uitgangspunt van deze samenwerking is het organiseren van een aantrekkelijk alternatief (elektrisch koken), dat we de bewoners van deze woningen met een kookgasaansluiting kunnen aanbieden. Lokale stakeholders en bewoners uit de wijk zijn nauw betrokken bij dit traject. De betrokken partners hebben daarbij vooraf enkele randvoorwaarden gesteld:

- Bewoners gaan er financieel niet op achteruit als gevolg van deze overstap op elektrisch koken.
- Bewoners worden, indien gewenst, volledig ontzorgd bij dit proces.

Het doel van de gemeente is dat er op deze manier een dusdanig aantrekkelijk aanbod ontstaat voor de huurders, dat een ruime meerderheid van de huurders bereid is om elektrisch te gaan koken en op deze manier ook een bijdrage te leveren aan de energietransitie.

2.5 Conclusie

De voorgestelde ontwikkeling in het plangebied voor het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht is een ontwikkeling die past binnen het rijksbeleid, binnen provinciaal en regionaal beleid en past ook binnen het gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 3 Relevant juridisch kader

3.1 Toepassing Crisis- en herstelwet

3.1.1 Afwijking Gaswet

Op grond van de huidige Gaswet dan wel Wet ruimtelijke ordening is het niet mogelijk om als gemeente te besluiten dat het beschikken over een gasaansluiting niet langer is toegestaan, terwijl dit wel noodzakelijk is om te voorkomen dat de gasinfrastructuur in het gebied alsnog moet worden vernieuwd. Echter, de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) biedt de mogelijkheid om ten behoeve van experimenten af te wijken van de Gaswet om een duurzame ontwikkeling in de fysieke leefomgeving te bevorderen.

Deze mogelijkheid is ontstaan, doordat een in de Tweede Kamer aangenomen amendement de Gaswet heeft toegevoegd aan de lijst van wetten waarvan op grond van artikel 2.4 Chw mag worden afgeweken voor experimenten. Het gaat hierbij om het amendement van de leden Dik-Faber en Van Eijs, Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019, 35 013, nr. 8. De toelichting van dit amendement gaat expliciet in op de reikwijdte van de bevoegdheid van gemeenten in het kader van deze experimenten.

"….. Het is belangrijk dat voortvarend werk wordt gemaakt van de afbouw van de afhankelijkheid van aardgas in de gebouwde omgeving waarin de gemeente de regie krijgt. Gemeenten willen de bevoegdheid om in het bestemmingsplan verbrede reikwijdte per wijk of gebied een datum op te nemen waarop de gasaansluitingen van bestaande gebouwen afgekoppeld (kunnen) worden en daarmee de wijk of het gebied aardgasvrij wordt. Op die manier kan worden geëxperimenteerd aan de hand van concrete voorbeelden.

Vooruitlopend op het wijzigingsspoor energie kan tevens de verhouding tussen het energierecht (motief marktordening) en het omgevingsrecht (motief beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving) nader worden verduidelijkt en ingevuld. Het gaat daarbij om de verankering van gemeentelijke bevoegdheden in bestemmingsplannen verbrede reikwijdte en niet om de beheerstaken van netbeheerders. Verdere invulling van de experimenteerruimte vindt op basis van artikel 2.4 in een AMvB plaats, waarbij het wenselijk is om de AMvB op korte termijn op te stellen en in ieder geval gemeenten en netbeheerders te betrekken bij de uitwerking."

3.1.2 Aanvraag gemeente Utrecht

Zoals is aangegeven in paragraaf 2.4 heeft de gemeente Utrecht de ambitie om de wijk Overvecht-Noord voor 2030 aardgasvrij te maken. Hoewel de gemeente er - in samenwerking met netbeheerder Stedin en de drie betrokken woningcorporaties - naar streeft om middels een dusdanig aantrekkelijk aanbod zoveel mogelijk bewoners er toe te bewegen vrijwillig de overstap te maken naar elektrisch koken, houdt de gemeente er rekening mee dat een aantal bewoners niet zal ingaan op dit aanbod en dus wil vasthouden aan koken op gas via de bestaande gasaansluiting. Om te voorkomen dat Stedin ten behoeve van deze bewoners de gasleidingen moet vervangen, terwijl er in de vorm van elektrisch koken een duurzaam alternatief voorhanden is, heeft de gemeente bij brief van 5 november 2019 de aardgasvrije proeftuin Overvecht-Noord in het kader van de Crisis- en Herstelwet als experiment aangemeld c.q. aangevraagd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Deze aanmelding c.q. aanvraag is er op gericht dat de gemeente een bevoegdheid krijgt om in de aardgasvrij proeftuin Overvecht-Noord - in afwijking van de Gaswet en onder bepaalde voorwaarden - de kookgasaansluiting te beëindigen.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties heeft de gemeente Utrecht bij brief van 15 juni 2020 in de gelegenheid gesteld om aan de hand van een aantal vragen haar aanvraag project Chw Overvecht-Noord nader toe te lichten. Bij brief van 8 september 2020 haar aanvraag uitgebreid toegelicht. In de toelichting op de aanvraag geeft de gemeente het volgende aan:

"We beschouwen dit traject als een leerproces. Het is voor een deel pionieren en antwoorden vinden op nieuwe vraagstukken. Niet alleen draagt dit bij aan onze lokale ambitie aardgasvrij binnen deze proeftuin en de stad Utrecht. Het kan óók helpen bij het landelijke vraagstuk hoe de vraag naar en het gebruik van gas teruggedrongen kan worden, wat daarbij belangrijk is voor bewoners, en hoe een verbod op het leveren van gas zou uitpakken. Dit project biedt dus een kans om op behapbare schaal belangrijke inzichten te krijgen die helpen bij een landelijk vraagstuk waar alle gemeenten en het rijk voordeel van kunnen hebben. Wij beseffen dat dit project een breder doel dient en nemen graag onze verantwoordelijkheid hierin. U kunt ons helpen door met ons te erkennen dat het hier gaat om leren en kennis vergaren / verspreiden. Dat we niet van tevoren alle stappen en uitkomsten al kunnen voorspellen, maar dat dit leerproces op zichzelf voldoende relevant is om aan te gaan. U helpt ons door ons bevoegdheden te verlenen waarmee we ook daadwerkelijk die leerervaring kunnen opdoen".

3.1.3 Randvoorwaarden gemeente Utrecht

Het door de gemeente Utrecht aangemelde project Chw Overvecht-Noord is als onderdeel van eenentwintigste tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (hierna: Bu Chw) op grond van artikel 5.2a van de Chw door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties bij brieven van 7 februari 2020 voorgelegd aan beide Kamers der Staten-Generaal (Kenmerk: 2020-0000057787 resp. 2020-0000057789). De eenentwintigste tranche van het Bu Chw is op 7 februari 2020 gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 2020, 7147). Naar aanleiding van deze voorpublicatie zijn ten aanzien van het experiment Chw voor Overvecht-Noord geen zienswijzen ontvangen.

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft op 21 februari 2020 een aantal schriftelijke vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en koninkrijkrelaties. Deze vragen zijn naar aanleiding van de aangenomen motie Koerhuis/Krol aangehouden. Uit de motie Koerhuis/Krol blijkt dat de Tweede Kamer zorgen had over de gevolgen van het experiment voor bewoners en over de handhaving. Naar aanleiding hiervan is er veelvuldig overleg geweest tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelatie en de gemeente Utrecht. De zorgen in de Tweede Kamer hebben ertoe geleid dat de gemeente heeft toegezegd dat extra waarborgen te zullen hanteren bij de uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord.

Bij brief van 8 september 2020 heeft de gemeente laten weten alleen gebruik te zullen maken van de bevoegdheden die de gemeente krijgt op basis van het Bu Chw voor het project Chw Overvecht-Noord als:

- het beëindigen van kookgasaansluitingen daadwerkelijk leidt tot het voorkomen van vervanging van gasdistributieleidingen die uitsluitend worden gebruikt voor kookgas.
- een ruime meerderheid van de huishoudens aan de betreffende afsluitbare gasdistributieleiding vrijwillig op het aanbod ingaan.
- de bewoners geen kosten als gevolg van deze overstap maken.
- de onafhankelijke partijen die de belangen van huurders en woningeigenaren vertegenwoordigen positief adviseren over het aanbod en de gestelde randvoorwaarden.
- de bewoner (indien gewenst) volledig ontzorgt wordt bij de overstap.

Bij kamerbrief van 21 december 2020 (Kamerstukken II, 2020/21, 32 127, nr. 242) zijn de vragen van de Tweede Kamer beantwoord op basis van de antwoorden en toezegging van de gemeente. De brief van de gemeente d.d. 8 september 2020 is separaat bijgevoegd. De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft de antwoorden en toezegging van de gemeente voor kennisgeving aangenomen.

De hierboven gestelde randvoorwaarden c.q. waarborgen, zoals deze zijn uitgewerkt in de brief van de gemeente d.d. 8 september 2020, komen in relatie tot de uitvoerbaarheid van onderhaving Chw bestemmingsplan nader aan de orde. Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 5 van de toelichting.

3.2 Bevoegdheid gemeente Utrecht

Na parlementaire behandeling, zoals hiervoor is beschreven, is het door de gemeente Utrecht aangemelde project Chw Overvecht-Noord opgenomen in de tweeëntwintigste tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. Artikel I, onderdeel E, heeft betrekking op het opnemen van het experiment Chw voor Overvecht-Noord.

Het hiervoor op 1 december 2021 genomen besluit is op 10 december 2021 in werking getreden. Ten gevolge van deze inwerkingtreding beschikt de gemeente over de bevoegdheid - om binnen bepaalde juridische voorwaarden - in het plangebied Overvecht-Noord kookgasafsluitingen te

beëindigen op grond van een bestemmingsplan verbrede reikwijdte. Deze bevoegdheid en voorwaarden zijn expliciet neergelegd in artikel 7ag van het Bu Chw. De tweeëntwintigste tranche van het Bu Chw, artikel I, onderdeel E, voorziet in de invoeging van artikel 7ag.

Artikel 7ag wordt in de Nota van toelichting nader toegelicht. Wat betreft de doelstelling van het experiment bevat deze toelichting de volgende beschrijving:

"Dit innovatieve experiment maakt het voor de gemeente Utrecht mogelijk om invulling te geven aan het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid door een natuurlijk vervangingsmoment van bestaande gasleidingen te benutten. Het grootste potentieel voor verduurzaming in Overvecht-Noord bestaat bij woningen en bedrijven waar aardgas wordt gebruikt voor verwarming van de gebouwen. Het beëindigen van de kookgasaansluitingen in het plangebied levert een relatief kleine bijdrage aan de CO2-reductie in het gebied, maar is een belangrijke stap in de energietransitie in het gebied. Met dit experiment kan onder meer ervaring worden opgedaan met het ontzorgen van bewoners. Deze ervaringen kunnen vervolgens worden benut bij de verdere energietransitie in het gebied, overige gebieden in Utrecht en de rest van Nederland."

Artikel 7ag Bu Chw Artikel 7ag Bu Chw omvat naast een omschrijving van de gemeentelijke bevoegdheid onder meer ook een omschrijving van de juridische voorwaarden waaraan voldaan moet worden door de gemeente Utrecht. De reikwijdte van de gemeentelijke bevoegdheid en de geldende voorwaarden worden in het kader van de juridische plantoelichting (hoofdstuk 6 van de toelichting) nader beschreven.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de reden van de ruimtelijk ingreep, het experiment Chw Overvecht Noord, het plangebied en de geplande werkzaamheden van corporatie Mitros.

4.1 Vervanging gasdistributienet Overvecht-Noord

Stedin, regionaal netbeheerder voor elektriciteit en gas, verzorgt in de gemeente Utrecht de gasdistributie. In het verleden zijn grijs gietijzeren en asbestcement leidingen toegepast als hoofdleidingen in het gasdistributienet. In de loop van de jaren zijn kunststof materialen beschikbaar gekomen die worden gebruikt voor de aanleg en vervanging van gasleidingen. Sinds 2009 loopt een grootschalig gassaneringsprogramma om de verouderde grijs gietijzeren en asbestcement gasleidingen te vervangen.

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) houdt toezicht op de regionale gasnetten. Bij het toezicht ligt de nadruk op de veiligheid van het netwerk, de gasmeter en de gaskwaliteit. Op 27 januari 2019 heeft een gasexplosie plaatsgevonden in Den Haag. Naar aanleiding hiervan heeft de SodM onderzoek laten doen naar de gasexplosie. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat een scheur in een grijs gietijzeren gasleiding de oorzaak van de explosie is geweest. Deze brosse leidingen vormen een risico en moeten hierdoor vervangen worden. Het was initieel afgesproken dat gasdistributieleidingen uiterlijk in 2032 vervangen moeten zijn. In juni 2019 heeft de SodM gevraagd of de saneringsopgave versneld kan worden. Op dat moment lag er in de gemeente Utrecht nog 84 km gasleidingen die nog vervangen moesten worden. Ook het vervangen van deze leidingen moet dus versneld gebeuren.

Naar aanleiding van het verzoek van SodM om de vervangingsopgave extra te versnellen heeft Stedin onderzoek gedaan naar mogelijkheden om zoveel mogelijk te versnellen. In een brief van 17 september 2019 (met kenmerk: Kf/U/09/2019) vraagt netbeheerder Stedin het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht om voor zover mogelijk prioriteit te geven aan de vervangingsopgaven.

Stedin heeft een meerjarige vervangingsprogramma opgesteld waarbij uiterlijk in 2028 alle brosse gasleidingen vervangen moeten zijn. Overvecht-Noord is in de planning van Stedin eerder al aan de buurt. De gasleiding hier moeten uiterlijk voor 1 januari 2024 vervangen zijn. Dit gebeurt in 3 fases in de periode tussen 2021 en 2024. Te beginnen waar dit de meeste prioriteit heeft. De gefaseerde uitvoering maakt het voor de gemeente mogelijk om haar verduurzamingsopgave en de wens om de gasleidingen niet te hoeven vervangen mogelijk. Iedere fase omvat ongeveer 1/3 van Overvecht-Noord. Deze omvang past in het streven om de uitvoering van de vervangingsopgave voor 1 januari 2024 af te ronden. Wanneer alle woningen in de wijk Overvecht-Noord uiterlijk voor 1 januari 2024 van het gasdistributienet zijn afgesloten , dan wordt het gasdistributienet mogelijk niet direct verwijderd. Afsluiting van het gasdistributienet betekent dat er geen druk meer op de gasdistributieleidingen staat en er geen aardgas meer doorheen stroomt. Om overlast voor de bewoners te beperken wordt de daadwerkelijke verwijdering van het gasdistributienet voor zover mogelijk afgestemd op andere infrastructurele vervangingsopgaven in de wijk. Denk bijvoorbeeld aan vervanging van de riolering, wegen en/of waterleidingen.

4.2 Project Chw Overvecht-Noord: huurwoningen Mitros

Stedin heeft Overvecht-Noord opgesplitst in 3 fases waarbinnen de brosse gasdistributieleidingen vervangen moeten gaan worden. Om op 1 januari 2024 klaar te zijn met de vervangingsopgave is Stedin reeds gestart met het vervangen van het gasdistributienet in bepaalde delen van Overvecht-Noord. Fase 2 is momenteel in uitvoering en wordt naar verwachting eind 2022 afgerond waarna fase 3 in begin 2023 start. In fase 3 waar het gasdistributienet nog niet vervangen is, is de gemeente Utrecht samen met de woningbouwcorporaties opzoek gegaan naar woningen, die aangesloten zijn op het warmtenet, maar voor het koken op gas een gasaansluiting hebben. Stedin is gevraagd om te analyseren welke woningen in Overvecht-Noord aardgasvrij dienen gemaakt te worden, zodat het resulteert in het kunnen verwijderen van een maximaal aantal meters gasdistributieleidingen.

Een aantal wooncomplexen van woningbouwcorporatie Mitros zijn daarbij naar voren gekomen als meest kansrijk om hier aan bij te dragen. In het bestuurlijk overleg, waarin de gemeente Utrecht, Stedin en Mitros gezamenlijk optrekken, is begin 2022 besloten deze wooncomplexen van Mitros als plangebied aan te wijzen voor het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht. .

Het project Chw Overvecht-Noord omvat in het bijzonder 34 portieken in 10 bouwvolumes in een aaneengesloten gebied. Dit zijn portiekwoningen met een lift en 10 woningen per portiek. Deze ca.

320 woningen zijn van het type 3½ hoog (4 woonlagen). Van dit type woningen heeft Mitros er totaal circa 830 in Overvecht-Noord. Allen worden verhuurd in de sociale huur. De woningen zijn gebouwd tussen 1960 en 1970 en hebben stadsverwarming. Er wordt uitsluitend voor koken nog aardgas gebruikt in deze woningen. Tussen 2012 en 2018 is er groot onderhoud uitgevoerd waarbij de meterkasten zijn gemoderniseerd, de woningen extra zijn geïsoleerd en bij een gedeelte van de woningen reeds de infrastructuur voor elektrisch koken is gerealiseerd. De woningen hebben energielabel A/B. In het projectgebied is uitsluitend eigendom van Mitros aanwezig en is geen sprake van zogenaamd 'gespikkeld particulier eigendom' wat in andere delen wel het geval is. Zo kan gericht samengewerkt worden met Mitros en Stedin aan een passend aanbod voor de bewoners om de overstap naar elektrisch koken te versnellen. Deze woningen zijn na het aansluiten en in gebruik nemen van een inductiekookplaat volledig aardgasvrij. Hierdoor zijn bewoners onder andere geen vastrecht meer verschuldigd en dus besparen zij op de maandelijkse energielasten. Hoewel het mogelijk is dat alle bewoners binnen een redelijke termijn vrijwillig overgaan naar elektrisch koken, is niet uit te sluiten dat één of meerdere bewoners in het plangebied deze overstap niet willen maken. Om deze reden is door alle bestuurlijk overleg-partijen de mogelijkheid verkend om de hiervoor bedoelde Mitros-woningen als plangebied aan te wijzen in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte waarbinnen het verboden is na 1 januari 2024 te beschikken over een kookgasaansluiting. Artikel 7ag Bu Chw 22ste tranche dient voor deze aanwijzing als juridische grondslag. In hoofdstuk 6, paragraaf 6.5, wordt nader ingegaan op deze juridische grondslag. In de uitvoering van de 3e fase wordt rekening gehouden met het projectgebied van Mitros door dit gebied als laatste te vervangen.

Het hierboven omschreven project heeft een lange doorlooptijd, niet alleen omdat er een bestemmingsplanprocedure doorlopen moet worden, maar ook om de bewoners goed te kunnen informeren en het ontzorgingstraject onder de aandacht te brengen. Het communicatietraject en het ontzorgingstraject is in juni 2022 gestart. Bewoners zijn in juni 2022 geïnformeerd over de procedure, de verwachte planning en de rechtsbescherming ten aanzien van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht. Om de bewoners voldoende tijd te geven om goed na te denken over de mogelijkheden is vanuit Stedin meegedacht om meer tijd te creëren voor de uitvoerbaarheid van het project. Dat is gedaan door de vervanging van het gasdistributienet in dit gebied als laatste, van fase 3 aan te pakken. Hierbij is de datum van 1 januari 2024 belangrijk om twee redenen. Enerzijds is 1 januari 2024 de uiterlijke datum waarop het gasdistributienet in dit gebied om eerder genoemde veiligheidsredenen vervangen of afgesloten moet zijn. Anderzijds, omdat de uiterste datum is voor bewoners, die niet uit eigen beweging gebruik willen maken van het aanbod van Mitros, na deze datum afgesloten gaan worden van aardgas. De bewoners, die in het kader van het ontzorgingstraject vrijwillig zijn ingegaan op het aanbod van Mitros, gaan begin 2023 over naar elektrisch koken. Van de bewoners, die niet voor 1 januari 2024 gebruik hebben gemaakt van dit aanbod, zal vanaf deze datum hun kookgasaansluiting worden beëindigd om op deze wijze de overstap naar elektrisch koken af te dwingen. Wel zal in dit geval aan een aantal voorwaarden moeten worden voldaan, die in paragraaf 5.1.2 nader worden toegelicht.

Stedin kan vervanging van het gasdistributienet binnen het projectgebied niet verder uitstellen, omdat er met verwijzing naar paragraaf 4.1 een prioritering gemaakt is aan de hand van de kwaliteit- en risicoanalyse van Stedin, dit op verzoek van de SodM. Daarnaast zijn er in andere gebieden in Utrecht vergelijkbare gasdistributieleidingen die aan vervanging toe zijn en die na 1 januari 2024 aan de beurt zijn om vervangen te worden.

4.3 Project Chw Overvecht-Noord: omvang plangebied

Het door de gemeente Utrecht in het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht aangewezen plangebied valt binnen de reikwijdte van het plangebied, zoals dat is opgenomen is artikel 7ag Bu Chw 22ste tranche. Het plangebied voor het project Chw Overvecht-Noord, zoals aangewezen in dit bestemmingsplan, is door de reeds uitgevoerde onderdelen van de vervangingsopgave van Stedin sterk verkleind ten opzichte van het plangebied dat hoort bij artikel 7ag Bu Chw 22ste tranche. De gefaseerde vervanging van Stedin maakt het mogelijk om uitsluitend naar een project in de laatste fase van Overvecht-Noord te kijken.

In het hele gebied van fase 3 is vooralsnog veel zogenaamd 'gespikkeld eigendom' aanwezig van zowel woningbouwcorporaties, particulier eigendom, bedrijven en maatschappelijk voorzieningen. Hierdoor is het niet mogelijk de gehele fase 3 aan te wijzen als plangebied. Zoals eerder gemotiveerd, is betaalbaarheid voor de diverse doelgroepen vooralsnog tot op het heden niet geregeld waardoor elektrisch koken voor bepaalde doelgroepen een financiële drempel blijft. Daarnaast hebben de diverse vastgoedobjecten verschillende natuurlijke momenten om over te stappen op inductie. Voor eigenaren die onlangs nog een nieuwe keuken gekocht hebben is overstappen op inductie binnen een tijdspad van twee jaar niet haalbaar. Hierdoor is gekeken naar een aaneengesloten gebied waar diversiteit aan eigendommen en financiële haalbaarheid gewaarborgd is.

Het plangebied, zoals dat is bepaald op de bij dit bestemmingsplan behorende verbeelding, is voor uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord voldoende groot om vervanging van het gasdistributienet te voorkomen. Mitros heeft zich als eigenaar van de betreffende woningen gecommitteerd om elektrisch koken voor haar huurder in het plangebied volledig kostenneutraal te laten verlopen. De uitvoering van de benodigde werkzaamheden door Mitros en Stedin wordt mede bepaald door het proces en doorlooptijd die nodig is om het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht bestemmingsplan met verbrede te formaliseren. Ook het communicatietraject met de huurders en de draagvlakmeting onder de huurders heeft tijd nodig. De uitvoering zal naar verwachting in 2023 plaatsvinden. Mitros heeft als eigenaar van de woningen voldoende tijd om de nodige voorbereidingen te treffen en om de daadwerkelijk uitvoering binnen een korte periode te laten plaatsvinden.

Ook Stedin heeft naar verwachting voldoende tijd om het gasdistributienet in het plangebied voor het project Chw Overvecht-Noord af te sluiten en eventueel ook al te verwijderen. Als de planning van de uitvoering van de benodigde werkzaamheden meer vertraging oploopt is er een risico dat het gasdistributienet van Stedin ook voor de woningen van Mitros alsnog vervangen moet worden. Uiterlijk 1 januari 2024 is het betreffende deel van het gasdistributienet van Stedin vernieuwd of er wordt geen gas meer getransporteerd door de gasdistributieleidingen. De laatste optie wordt door alle betrokken partijen nagestreefd.

4.4 Project Chw Overvecht-Noord: werkzaamheden Mitros

De gemeente Utrecht, Stedin, Mitros en de andere corporaties in Overvecht-Noord hebben ten behoeve van het project Chw Overvecht-Noord, zoals hiervoor beschreven, gezamenlijk een pilot gedaan eind 2021 om vergaande inzichten te krijgen in datgene wat nodig is om woningen die op stadsverwarming aangesloten zijn en uitsluitend 'kookgas' gebruiken, aardgasvrij te maken. In samenwerking met lokale marktpartijen die gezamenlijk Project-O hebben gevormd is de pilot uitgevoerd. Hier zijn 40 corporatiewoningen voorzien van elektrische kooktoestellen en zijn de bewoners volledig ontzorgt. 19 Mitros woningen zijn in de pilot aardgasvrij gemaakt. Tijdens de pilot is er veel technische en procesmatige inzichten verkregen dit ingezet kan worden bij het uitvoeren van de woningen hier.

Mitros heeft aangegeven zich maximaal in te zetten om haar huurders in het plangebied voor het project Chw Overvecht-Noord volledig te ontzorgen. Er zijn zowel diverse technische werkzaamheden aan de woning als administratieve werkzaamheden, die gedaan moeten worden voordat woningen aardgasvrij zijn en de voordelen van een aardgasvrij-woning benut kunnen worden. Mitros verzorgt beide soorten werkzaamheden aan de woningen.

De ingreep om elektrisch koken technisch mogelijk te maken beperkt zich tot de meterkast en de keuken van de woning. De woningen hebben twee keukenopstellingen. In beide gevallen is de afstand van de meterkast tot aan de woning beperkt om een aansluiting in de keuken te krijgen.

Aanpassing in de meterkast
Er vindt een aanpassing aan de individuele meterkast van de woningen plaats. De meterkast wordt uitgebreid met een extra groep waarop de inductiekookplaat wordt aangesloten en verzwaard om meer vermogen mogelijk te maken. De kabel vanuit de meterkast verloopt naar de plek van de keuken. Vervolgens wordt de infrastructuur van de woning licht uitgebreid met een extra Perilex-wandcontactdoos in de keuken ter plaatse van de opstelplaats van de inductiekookplaat.

Aanpassingen in de keuken
In de keuken komt een Perilex-wandcontactdoos. Dat is een krachtstroomaansluiting waar de nieuwe kooktoestel op wordt aangesloten. De huurders krijgen een nieuwe kooktoestel die voor hen wordt geïnstalleerd, getest, aangesloten en gebruiksklaar opgeleverd. De nieuwe kooktoestel gebruikt in plaat van aardgas elektriciteit om op te kunnen koken. De oude gaskooktoestel wordt als gewenst afgevoerd door Mitros.

Verwijderen van de bestaande gasaansluiting
Nadat de nieuwe kooktoestel operationeel is en klaar voor gebruik. Wordt de bestaande gasaansluiting verwijderd. Hiervoor trekt Mitros samen op met Stedin die de gasaansluiting mag verwijderen. Stedin is eigenaar van de gasmeter en transportleiding in de portieken die verwijderd moeten worden om woningen aardgasvrij te maken. Hierna zijn de bewoners geen vastrecht meer verschuldigd en hebben ze een besparing. Wel moeten de bewoners zelf hun energiecontract voor aardgas opzeggen, hiervoor is er ondersteuning vanuit Mitros, voor zover nodig.

Mitros streeft ernaar om de werkzaamheden zoveel mogelijk te combineren en geschakeld te laten uitvoeren. Gemiddeld gezien duurt het een halve dag per woning om alle voorzieningen te treffen.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Ontzorgtraject

Overvecht-Noord is uiterlijk in 2030 aardgasvrij. Daar is deze wijk uiterst geschikt voor, omdat er al voor een overgroot deel aangesloten is op een warmtenet. Overvecht-Noord is ook een pilotwijk waar met diverse instrumenten kennis en ervaring wordt opgedaan om versnelling in andere wijken in Utrecht en de rest van Nederland mogelijk te maken. Een pilotwijk heeft als voordeel dat ook meer middelen is beschikbaar gesteld om overstap naar aardgasvrij mogelijk te maken. Onderdeel hiervan voor de bewoners van dit projectgebied is dat het kostenneutraal verloopt en volledig ontzorgt worden. Bewoners van dit projectgebied dragen door mee te doen bij aan de Europese, landelijke en lokale doelstellingen. Gebruik van fossiele brandstoffen te minimaliseren en daar waar mogelijk duurzame, hernieuwbare energiebronnen te gebruiken. Aardgas is een fossiele brandstof die niet hernieuwbaar is, Nederland kiest ervoor om aardgas zo snel mogelijk uit te faseren en alternatieven daarvoor in te zetten.

De transitie van aardgas naar alternatieven betekend ook dat slimme keuzes gemaakt moeten worden. Voor Overvecht-Noord is het een gegeven dat uiterlijk 2030 het gasdistributienet verwijderd gaat worden. Het is hierdoor wijs om daar waar mogelijk het gasdistributienet niet te vervangen. De netbeheerders, waaronder Stedin, staan de komende jaren voor een enorme opgave, waarbij de energie-infrastructuur gemoderniseerd moet worden. De gedeeltelijke elektrificatie van de samenleving zorgt voor enorme capaciteitstekorten op het net. Maar ook gebrek aan investeringskapitaal bij de netbeheerders. Stijgende vastrecht voor de klanten van de netbeheerders is hier een gevolg van. Hierdoor is het wijs om daar waar mogelijk onnodige investeringen te voorkomen. Zoals het vervangen van een gasnetwerk die binnen een fractie van het levensduur weer onklaar gemaakt moet worden en op termijn weer verwijderd moet worden. De kosten en implicaties van straten die binnen een korte periode meerdere keren open moeten is hoog op de wijk en de bewoners van de wijk.

In het geval van dit project van Mitros, worden diverse doelstellingen bereikt. Daarnaast is er ook een groot voordeel voor de bewoners van het projectgebied. Zei dragen niet alleen bij aan de doelstellingen, maar hebben zelf ook een voordeel hierbij. Koken op inductie heeft veel voordelen op het binnenklimaat van een woning. In plaats van openvuur waarbij risico's zijn voor onvolledige verbranding, kooktoestellen die aan blijven en het vrijkomen van o.a. fijnstof, hebben inductiekookplaten deze nadelen niet, en zijn ze na wat oefenen veel beter te regelen dan koken op aardgas. Bewoners besparen daarnaast ook nog op de kosten. Bewoners van het projectgebied gebruiken aardgas uitsluitend om te koken. Het vastrecht die hiuurders aan de netbeheerder en energieleverancier betalen omdat zij een aansluiting hebben weegt niet op tegen het gebruik dat er tegenover staat. De besparing van ongeveer €180,- tot met € 300,- per jaar is ook hard nodig in tijden waarbij kosten voor energie sterk zijn gestegen. De verwachting is dat in 2023 bewoners door het vanwege de hoge energieprijzen onlangs ingestelde prijsplafond een lagere besparing hebben van ongeveer €150,-. In paragraaf 5.2 wordt de financiële uitvoerbaarheid van het project nader toegelicht.

5.1.2 Randvoorwaarden gemeente Utrecht

Zoals eerder aangeven onder hoofdstuk 3, paragraaf 3.1.3, heeft de gemeente heeft vijf randvoorwaarden opgesteld om de Crisis- en herstelwet als instrument in te kunnen zetten. Namelijk, (1) bewoners gaan er financieel niet op achteruit als gevolg van deze overstap op elektrisch koken. (2) Bewoners worden, indien gewenst, volledig ontzorgd bij dit proces. (3) Het beëindigen van kookgasaansluiting leidt tot het voorkomen van vervanging van gasleidingen die uitsluitend gebruikt worden voor kookgas. (4) Onafhankelijke partij(en) die de belangen van huurders vertegenwoordigen positief adviseren over het aanbod, en (5) ruim een meerderheid van de bewoners van het projectgebied moeten instemmen om met het project mee te doen en gebruik maken van het aanbod van Mitros. Ruim een meerderheid is hierin gedefinieerd als 70% of meer van de ca. 320 woningen van het projectgebied die instemmen met het aanbod van Mitros om mee te doen. 70% is een ruimte meerderheid en is gekozen omdat Mitros bij andere, vergelijkbare renovatie projecten dit percentage gebruikt als drempelwaarde. Door voor een ruime meerderheid te kiezen, waarborgt de gemeente en Mitros dat het plan op voldoende draagvlak kan rekenen bij de bewoners. Daarnaast geeft het voldoende aanleiding om gebruik te maken van de bevoegdheid om ook bij de overige bewoners elektrisch koken te implementeren. Hierdoor wordt ook voorkomen dat voor een kleine deel van de bewoners een gasnetwerk vervangen hoeft te worden. Hierin wegen de maatschappelijke belang zwaarder dan die van minderheid in het gebied.

Op basis hiervan heeft de woningbouwcorporatie Mitros een aanbod ontwikkeld voor haar huurders. Het aanbod bestaat uit een ontzorgingstraject waarbij Mitros naast alle woning gebonden aanpassingen ook de administratieve taken op zich neemt. De bewoners worden begeleid naar de nieuwe manier van koken en krijgen daarvoor de voorzieningen die het mogelijk maken. De begeleiding en informatievoorziening vindt primair plaats via brieven, omdat de bewoners op eigen gelegen en tempo de brieven kunnen doornemen. Aanvullend bied Mitros de mogelijkheid om inhoudelijk de brief met hen door te spreken en vragen te beantwoorden. Dat kan in persoon bij de bewoners thuis, bij Mitros op kantoor of via de telefoon en e-mail.

Naast informeren zijn ook diverse andere activiteiten onderdeel van het ontzorgtraject voor de bewoners. Zo is in het plangebied een modelwoning met een elektrisch kooktoestel geïnstalleerd. In dezelfde modelwoning worden ook activiteiten, zoals een kookcursus met instructies gegeven. Bewoners krijgen ook een kookboekje ter inspiratie en waarin instructies zijn opgenomen. Op deze wijze is geprobeerd om de bewoners in het plangebied zoveel mogelijk inzicht te geven in de positieve effecten van elektrisch koken, zodat zij wat betreft de mogelijke overstap naar elektrisch koken een bewuste keuze kunnen maken.

In september 2022 is door woningcorporatie Mitros een draagvlakmeting uitgevoerd, waarbij aan de bewoners in het plangebied afzonderlijk de vraag is voorgelegd of zij al dan niet instemmen met het aan hen voorgelegde (vrijwillige) aanbod

Het ontzorgtraject is vanuit maatschappelijk perspectief uitvoerbaar en is op gericht dat een ruime meerderheid, ten minste 70%, van de huurders de overstap maakt naar elektrisch koken.

De bewoners in het plangebied voor het project Chw Overvecht-Noord worden gevraagd zitting te nemen in een klankboardgroep waar ze onder anderen mee mogen denken over het aanbod, communicatie en participatie. Maar ook om de belangen van huurders van het projectgebied te vertegenwoordigen.

5.2 Financiele uitvoerbaarheid

Zowel gemeente Utrecht, netbeheerder Stedin als woningbouwcorporatie Mitros maken kosten om het project Chw Overvecht-Noord mogelijk te maken. Voor de gemeente en de netbeheerder bestaan deze kosten voornamelijk uit het beschikbaar stellen van capaciteit om het project mede mogelijk te maken. Wat betreft de uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord en het ontwikkelen van een aanbod richting huurders en de bijbehorende kosten hiervan, liggen deze uitvoeringskosten bij woningbouwcorporatie Mitros.

Inzicht in de kosten

De kosten om elektrisch te koken zijn op te splitsen in twee groepen. Er zijn gebouw gebonden aanpassingen die koken op elektriciteit mogelijk maken en het kooktoestel zelf dat het daadwerkelijk koken mogelijk maakt. In de verdeling van de kosten in een normale situatie zijn de gebouw gebonden aanpassingen voor de rekening voor de verhuurder. De kosten voor een kooktoestel zijn dan voor de gebruiker/huurder. In dit geval worden alle kosten door Mitros betaald.

Op basis van de pilot die gedraaid is, zijn er inzichten verkregen in wat de kosten zijn voor de

aanpassingen die gedaan moeten worden. De prijzen zijn geïndexeerd omdat zowel de tarieven van de installateurs als de prijzen van kooktoestellen sterk zijn gestegen de afgelopen periode. Verwachting is dat de prijzen de komende periode verder zullen stijgen. De onderstaande prijzen zijn dan ook indicatief om een inzicht te geven uit welke onderdelen de benodigde investering is opgebouwd.

Nuts kosten

Nuts kosten bestaan uit afsluiten gasmeter, verwijderen gasaansluiting, meterwissel verzwaren van de aansluiting en zekeringswissel voor de zwaardere aansluiting. Voor de eerste twee handeling zijn er tijdelijk geen kosten mee gemoeid. Sinds 1 maart 2021 is er een nieuwe tijdelijke regeling waarbij voor het afsluiten en verwijderen van de gasaansluiting door de netbeheerder geen kosten in rekening gebracht mag worden. Voor de meterwissel zijn de kosten € 67,76 en de zekerwissel € 235,72. In totaal wordt € 303,48 in de btw aan nutskosten gemaakt. Deze kosten zijn specifiek omdat Stedin werkt met vaste prijzen voor standaard aanpassingen in de meterkast. Stedin beperkt zich tot de aanpassingen aan het gedeelte waar zij eigenaar van zijn.

Kosten gebouw gebonden aanpassingen

De aanpassingen, die in de meterkast nodig zijn aan het gedeelte van de bewoners wordt door de installateurs van Mitros uitgevoerd. De aanpassingen die gemaakt moeten worden om een nieuwe groepenkast aan te maken door de installateur zijn ongeveer € 600,- incl. btw. De huidige infrastructuur moet worden uitgebreid met een krachtstroomaansluiting in de keuken en een perilex-aansluiting. De kosten hiervan zijn ongeveer € 700,- incl. btw. Inclusief overige kosten van de installateur van ongeveer € 150,- incl. btw, is de totale investering aan gebouw gebonden aanpassingen ongeveer € 1450,- incl. btw.

Kosten kooktoestel en pannenset

Er zijn divers mogelijkheden aan kooktoestellen beschikbaar. Er zijn 3 type kooktoestellen. Inbouwkookplaat, opbouwkookplaat en een inductie kookfornuis. Uitgaande van de pilot zijn merendeel van de kooktoestellen in de huidige situatie een fornuis op gas met als tweede inbouwkookplaten. Het aanbod van Mitros zal vergelijkbaar zijn met het huidige kooktoestel. De bewoner kan kiezen wat hij/zij wil. De prijzen van de kooktoestellen variëren tussen de € 500,- en € 1200,- afhankelijk van het type. Zo zijn de inbouw en opbouw kooktoestellen ongeveer tussen de € 600,- - € 900,- incl. btw per stuk. Inductie fornuizen van vergelijkbare kwaliteit zijn door hun combinatie van oven en kookplaat duurder. De kosten hiervan liggen ongeveer tussen € 800,- - € 1.200. Om op inductie te kunnen koken zijn soms nieuwe pannen nodig die op inductie werken. Mogelijk hebben bewoners al pannen die multifunctioneel zijn en ook op inductie kunnen koken. Naast een inductie kooktoestel krijgen de bewoners allemaal een pannenset die op inductie werkt. Het zijn pannen die vergelijkbaar zijn aan de in de pilot ook zijn gebruikt. De kosten van de pannenset zijn ongeveer € 100,- incl. btw.

In totaal zijn de kosten om de woningen aan te passen en op inductie te laten koken ongeveer € 2.700,- incl. btw per woning.

Het aanbod voor de bewoners is volledig kostenneutraal. Alle kosten die worden gemaakt om de woning elektrisch te laten koken worden door Mitros betaald. Het gaat hierbij in hoofdlijnen om: aanpassingen in de meterkast en in de keuken, een nieuw kooktoestel en nieuwe pannen die op inductie werken.

Ook de kosten die vanuit Stedin gemaakt moeten worden om de aardgasaansluitingen en transportleidingen in de portieken te verwijderen worden door Mitros bekostigd. Mitros kan dit financieel dragen, doordat wijzigingen in de verhuurderheffing haar de ruimte geeft om meer te investeren in hun woningen. Daarnaast is er een subsidiemogelijkheid waar Mitros gebruik van kan maken om een gedeelte van de kosten te compenseren. Er worden geen financiële risico's bij de huurders gelegd. Bewoners in het plangebied gaan daarentegen besparen op de energiekosten, doordat ze elektrisch gaan koken. Deze energiekostenbesparing is, gezien de reguliere marktarieven, significant en treedt vooral op bij het verwijderen van de gasmeter. Bewoners dragen bovendien jaarlijks via de energieleverancier een vastrecht aan de netbeheerder af. Dit bedrag is minimaal €150,- per jaar. Hierin is ook rekening gehouden met de introductie van het prijsplafond, dat per 1 januari wordt ingevoerd (zie onderstaande inspringende en schuine tekst), en het effect hiervan op de hiervoor beschreven kostenbesparing.

Het prijsplafond is tijdelijk van aard en loopt tot eind 2023. Op basis van de reguliere markttarieven is de verwachting dat de energiekostenbesparing van de bewoners meer zal zijn, ook omdat de

verhouding in markttarieven tussen elektriciteit en aardgas groter is dan met het prijsplafond. Daarnaast besparen bewoners in het plangebied op de verhoging van het vastrecht die jaarlijks door netbeheerder Stedin wordt doorgevoerd. Stedin heeft voor 2023 reeds een verhoging van het vastrecht aangekondigd van ca. € 30,-. De verwachting is dat bewoners mede hierdoor na het prijsplafond meer energiekosten gaan besparen dan hierboven is geprognotiseerd

Prijsplafond op energie

Door de sterk stijgende prijzen van energie (aardgas, elektriciteit en warmte) heeft het Rijk moeten ingrijpen door een prijsplafond te introduceren. Vanaf 1 januari 2023 geldt het prijsplafond voor alle huishouden. Hiermee is een maximum tarief afgedwongen van € 1,45 per kubieke meter voor aardgas tot een maximum verbruik van 1.200 kubieke meter. Voor elektriciteit geldt er een tarief van € 0,40 per kWh voor een maximum verbruik van 2.900 kWh per jaar.

Ook de gebruikers van warmte zoals bewoners die aangesloten zijn op een warmtenet gaan erop vooruit. De koppeling tussen de prijs voor aardgas en warmte zorgt ervoor dat ze niet meer betalen dan € 47,39 per gigajoule warmte.

5.3 Technische uitvoerbaarheid

De technische aanpassingen aan de woningen zijn vrij eenvoudig te realiseren, maar bestaan uit een reeks van werkzaamheden die afhankelijk zijn van de wensen van de bewoners en de beschikbaarheid van partners die ieder voor een deel verantwoordelijk zijn voor de werkzaamheden.

De woningen lijken vrij veel op elkaar maar onderscheiden zich onder andere in de opstelling van de keuken en waar de gasaansluiting zich bevindt. Een gedeelte van de woningen heeft de gasmeter buiten de woning op de portiek. Daarnaast zijn beperkt aantal woningen die reeds elektrisch koken en een redelijk aantal woningen die de nodig infrastructuur hebben, een aansluiting in de meterkast, kabel naar de opstelplaats kooktoestel en een perilex-aansluiting. Om maatwerk te kunnen leveren worden de woningen geschouwd vooraf de woningen aangepakt worden.

Het aanbod voor de woningen is gebaseerd op basis van een aantal uitgangspunten die voor alle woningen gelijk zijn. Te beginnen bij de aansluitwaarde die de woningen momenteel hebben. Veel van de bestaande woningen hebben een zogenaamde 1-fase-aansluiting. Bij een 1-fase-aansluiting komt een elektriciteitskabel met twee draden de meterkast binnen. De aansluiting wordt verzwaard van 1-fase naar 3-faseaansluiting. Bij een 3-fasenaansluiting komen drie fasedraden de meterkast binnen, ze leveren hierdoor een groter vermogen. Een groter vermogen is nodig omdat de elektrische kooktoestellen krachtstroom nodig hebben om te kunnen functioneren. De verzwaring moet worden aangevraagd bij Stedin en wordt ook door Stedin uitgevoerd. Hiervoor is een eenmalige investering nodig die door Mitros wordt bekostigd. Een verzwaring van 1-fase naar 3-fase veranderd niet de verschuldigde vastrecht van de bewoners, maar blijft het gelijk. Door een 3-faseaansluiting te nemen worden de woningen ook toekomstbestendig gemaakt. Een 3-faseaansluiting is de nieuwe standaard aansluitwaarde voor woningen. De aanpassing wordt per woning in de meterkast gedaan. Naast een verzwaring moet ook de groepenkast uitgebreid worden met een nieuwe 'kookgroep' voor het elektrische kooktoestel. Dat is nodig om voldoende vermogen naar het kooktoestel te kunnen krijgen.

De keukens in deze portieken liggen tegenover de meterkast. De afstand tussen de keuken en de meterkast ca. 3 meter. Er moet een elektradraad naar de opstelplaats in de keuken getrokken worden. Als uitgangspunt is genomen dat dit via een bestaande loze mantelbuis naar de opstelplaats in de keuken kan verlopen. In het geval dat er geen mantelbuis beschikbaar is zal de kabel langs het plafond naar de keuken verlopen. Via de wand naar beneden waar een perilex-aansluiting op de wand gemonteerd wordt. Hier kan het kooktoestel op aangesloten worden.

De bewoners krijgen een kooktoestel aangeboden van Mitros. Uit de pilot die gedaan is, is te concluderen dat ongeveer de helft van de bewoners gebruik maakt van een fornuis en de rest van de mensen een combinatie van inbouw of opbouw kooktoestellen heeft. Om hierin tegemoet te komen bied Mitros haar huurders een verscheidenheid van elektrische kooktoestellen met vergelijkbare mogelijkheden. Zo kan een huurder die in de huidige situatie een gasfornuis heeft in de nieuwe situatie een elektrisch kooktoestel kiezen. De elektrische kooktoestellen zijn allemaal A-kwaliteit inductie, omdat het o.a. energiezuiniger, veiliger en schoner is dan het alternatief.

De nieuwe inductiekooktoestellen worden aangesloten en gebruiksklaar voor de bewoners opgeleverd. Mitros bied ook aan om de bestaande kooktoestel te laten verwijderen en afvoeren.

Om op inductie te kunnen koken zijn specifieke pannen nodig. Mogelijk dat een gedeelte van de

bewoners bestaande pannen op inductie werken. Mitros levert in ieder geval een pannenset die op inductie werkt. Zo hoeven de bewoners zelf niet afzonderlijk nog hierin te investeren.

De bestaande gasleiding vanuit de gasmeter naar de keuken wordt niet verwijderd maar afgedopt. De gasmeter en de stijgleidingen en beugels die van Stedin zijn worden allemaal verwijderd. Stedin zal alle gasleidingen tot aan het trottoir waar de hoofdtransportleiding van aardgas zit, verwijderen. Op de locaties van de stijgleiding wordend de gaten brandwerend afgewerkt. Hierna zijn de woningen aardgasvrij en kan direct gebruik gemaakt worden van het inductiekooktoestel. De bewoners zijn dan geen vastrecht meer verschuldigd en besparen zo op hun energierekening.

De werkzaamheden per woning bestaat uit diverse partijen die een gedeelte van de werkzaamheden voor hun rekening nemen. Om overlast voor de bewoners zoveel mogelijk te beperken is het streven om de werkzaamheden gecoördineerd uit te voeren zodat het in een halve dag geregeld is voor de bewoner.

Kostenverhaal, planschade en exploitatieplan
De gronden in het plangebied zijn in eigendom van woningbouwcorporatie Mitros. Gemeenten zijn op grond van de Wro verplicht om de kosten van een grondexploitatie te verhalen. In dit geval is er geen gemeentelijke grondexploitatie van toepassing.

De gemeentelijk kosten voor de begeleiding en toetsing van aanvragen voor vergunningen, worden uit de daarvoor bestemde leges gedekt. De gemeentelijke kosten voor het maken en in procedure brengen van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht worden gedekt vanuit het budget voor het project Chw Overvecht-Noord.

Het kostenverhaal is in dit geval anderszins verzekerd. In paragraaf 5.2 is beschreven welke kosten worden gemaakt en op welke wijze deze worden gedekt en betaald.

Naast de kosten voor het maken van het Chw bestemmingsplan, die zijn gedekt uit het projectbudget, moet een inschatting worden gemaakt van het risico van planschade.

Dit Chw bestemmingsplan betreft alleen een juridische regeling om het koken op gas in het plangebied vanaf 1 januari 2024 te verbieden. De woningen die allen in eigendom van woningbouwcorporatie Mitros zijn, worden allen voorzien van een elektrische kookvoorziening. Voor de huurders van deze woningen is dit kosteloos en in het traject worden zij geheel ontzorgt. Het risico op planschade als gevolg van dit voorliggende Chw bestemmingsplan wordt geschat op nihil. Eventuele kosten van toch toegekende verzoeken tot planschade zijn voor rekening van de gemeente.

Gelet op het bovenstaande is er geen noodzaak tot het vaststellen van een exploitatieplan.

5.4 Overleg

Als onderdeel van het opstellen van een (ontwerp-)bestemmingsplan is vooroverleg verplicht met andere overheden die mogelijk in hun belang geraakt kunnen worden, zoals de Provincie en het Waterschap. Ook andere belanghebbenden mogen geraadpleegd worden bij de planvorming. In dit geval zijn de Provincie, het Waterschap en de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de gemeente Utrecht geraadpleegd bij het opstellen van dit (ontwerp-)bestemmingsplan.

Provincie Utrecht en het Waterschap HDSR

In het vooroverleg met de Provincie Utrecht zijn de kaders van het project en de gevolgen van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht nader toegelicht. Ook is de samenwerking voor dit project tussen netbeheerder Stedin, woningbouwcorporatie Mitros en de gemeente toegelicht. Geconcludeerd is, dat het plan, zoals dat in dit bestemmingsplan is omschreven, niet in strijd is met de belangen van de provincie, en daardoor in procedure gebracht kon worden. Bij e-mail van 2 september 2022 heeft de gemeente Utrecht aan de Provincie Utrecht laten weten dat het Chw ontwerp-bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht met ingang van 2 september 2022 gedurende zes weken ter inzage ligt. In reactie hierop heeft de Provincie bij brief van 16 september 2022 (met zaakkenmerk en -nummer: Z2022-00000371 / D2022-00002149) aangegeven dat de gemeente met deze kennisgeving heeft voldaan aan artikel 3.8 lid 1, sub b, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De Provincie heeft hieraan toegevoegd, dat het Chw ontwerp-bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht geen aanleiding geeft tot het plaatsen van opmerkingen in het kader van het provinciaal belang, zoals dat is opgenomen in de Omgevingsvisie Provincie Utrecht en geborgd in de bijbehorende Interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht.

Het waterschap, in dit geval het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR), is geïnformeerd over de inhoud van dit bestemmingsplan en het daarmee samenhangende project. Dit plan heeft

geen ruimtelijke impact en heeft naar verwachting ook geen gevolgen voor de waterhuishouding. Het bestemmingsplan kan daardoor in procedure worden gebracht. Het waterschap wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en kan eventueel ook reageren op het Ontwerpbestemmingsplan.

Afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving

De rol van de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de gemeente Utrecht in dit project is vooral gericht op veiligheid van gebouwen. Er worden geen aanpassingen aan de gebouwen gedaan waardoor geen vergunningen nodig zijn voor de aanpassingen. Wel is er extra aandacht bij de uitvoering voor brandcompartimenten en veilige installaties die door professionele partijen uitgevoerd en gekeurd worden. Dit gebeurt binnen de geldende regels vanuit het Bouwbesluit.

Hoofdstuk 6 Juridische plantoelichting

6.1 Inleiding

Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

6.2 Planvorm

Dit Chw bestemmingsplan is een paraplubestemmingsplan voor een beperkt plangebied in Overvecht-Noord. Dit Chw bestemmingsplan bevat een planologisch-juridische regeling om de uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord, zoals uiteengezet is in de planbeschrijving van hoofdstuk 4, mogelijk te maken. De regels uit de reeds geldende bestemmingsplannen in het plangebied blijven grotendeels van kracht.

6.3 Opbouw regels

De regels van dit Chw bestemmingsplan zijn opgenomen in 4 hoofdstukken. De regels bestaan totaal uit 4 artikelen. Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels en bestaat uit een aantal in dit plan gebruikte begrippen. Hoofdstuk 2 bevat de in dit bestemmingsplan opgenomen gebiedsaanduiding. In hoofdstuk 3 zijn de algemene regels van dit plan opgenomen en het laatste en vierde hoofdstuk bevat de slotregel van dit Chw bestemmingsplan.

6.4 Artikelsgewijze toelichting

Een aantal artikelen uit de regels van dit Chw bestemmingsplan worden in deze paragraaf nader toegelicht.

Hoofdstuk 1

Artikel 1.7 Kookgasaansluiting

Een kookgasaansluiting is een gasaansluiting, waarbij de aangesloten onroerende zaak ook een aansluiting heeft op een warmtenet. De gasaansluiting wordt gebruikt voor koken en het warmtenet voor ruimteverwarming en mogelijk verwarming van tapwater. Het begrip kookgasaansluiting wordt in paragraaf 6.3 (juridische toelichting planregels) nader toegelicht met betrekking tot de juridische voorwaarden voor de uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord.

Artikel 1.8 Gastransportnet

Een gastransportnet bestaat uit een stelsel van (ondergrondse) leidingen waardoor gas getransporteerd wordt. In het kader van het project Chw Overvecht-Noord gaat het om een lokaal verouderd gastransportnet dat gas transporteert voor koken. Het gastransportnet is via een kookgasaansluiting verbonden met de onroerende zaak. Stedin is op grond van de Gaswet als regionaal netbeheerder verantwoordelijk voor het gastransport.

Artikel 1.11 Warmtenet

Een warmtenet bestaat uit een stelsel van (ondergrondse) leidingen waardoor warm water wordt wordt getransporteerd. In het kader van het project Chw Overvecht Noord gaat het om een lokaal warmtenet in beheer van Eneco, dat – naast het gastransportnet van Stedin – warm water transporteert voor de verwarming van aangesloten onroerende zaken. Met verwijzing naar het begrip kookgasaansluiting – is de aanwezigheid van een warmtenet (mede)bepalend voor uitvoering van het project.

Hoofdstuk 2

Artikel 2 Specifieke gebiedsaanduiding
In dit artikel wordt via een specifieke gebiedsaanduiding 'Overige zone - Kookgasvrij' een gebied aangegeven waarvoor het na 1 januari 2024 verboden is om te beschikken over een kookgasaansluiting.

Het in dit bestemmingsplan voor het project Chw Overvecht-Noord aangewezen plangebied geldt vanaf 1 januari 2024 een verbod voor onroerende zaken om te beschikken over een kookgasaansluiting. Binnen deze termijn hebben de betreffende bewoners voldoende tijd om met behulp van het door Mitros ingezette ontzorgtraject een elektrische kookvoorziening te realiseren en een gedwongen beëindiging van de kookgasaansluiting na 1 januari 2024 te voorkomen

Hoofdstuk 3

Artikel 3 Werking van dit bestemmingsplan

Voor het plangebied van het project Chw Overvecht-Noord, zoals aangewezen in dit bestemmingsplan zijn reeds eerder door de gemeenteraad van Utrecht vastgestelde bestemmingsplannen van toepassing. Deze bestemmingsplannen komen ten gevolge van de vaststelling van dit bestemmingsplan niet te vervallen. Dit betekent dat het bestaande gebruik van de gronden of bouwwerken, die gelegen zijn binnen het in dit bestemmingsplan, aangewezen plangebied, voor zover niet sprake is van strijd met de verbodsbepaling van artikel 3, is toegestaan. Niet aannemelijk is overigens dat er in de praktijk sprake zal zijn van strijdigheid.

Hoofdstuk 4

Artikel 4 Slotregel

In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

Geen overgangsrecht

In dit bestemmingsplan is geen overgangsrecht voor bouwen en voor gebruik opgenomen. Met verwijzing naar artikel 7ag, zesde lid, Bu Chw, is overgangsrecht niet van toepassing. Zie ook bijlage 1 bij de toelichting (Bu Chw Tranche 22) en de opgenomen tekst in paragraaf 6.5.4. Toepassing van het overgangsrecht zou tot gevolg hebben dat een bestaande kookgasaansluiting in het plangebied in gebruik mag blijven. Daarom is het noodzakelijk voor het slagen van het project Chw Overvecht Noord in dit plan geen overgangsrecht op te nemen.

6.5 Juridische toelichting planregels

6.5.1 Bestemmingsplan verbrede reikwijdte

Een bestemmingsplan mag op grond van de Wet ruimtelijke ordening alleen regels bevatten die zuiver vanuit een ruimtelijk perspectief relevant zijn. Deze restrictie heft het project Chw Overvecht-Noord met het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op. In een dergelijk bestemmingsplan mogen bijvoorbeeld ook regels worden opgenomen die betrekking hebben op energie en duurzaamheid. Een groot aantal gemeenten experimenteert reeds, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en in bijzonder de komst van het omgevingsplan, met een dergelijk bestemmingsplan.

Met het toevoegen van de Gaswet in 2019 biedt de Crisis- en herstelwet ruimte aan gemeenten om de bevoegdheid te krijgen om in het bestemmingsplan verbrede reikwijdte per wijk of gebied een datum op te nemen waarop de gasaansluitingen van bestaande gebouwen afgekoppeld (kunnen) worden en daarmee de wijk of het gebied aardgasvrij wordt. Op die manier kan worden geëxperimenteerd aan de hand van concrete voorbeelden met het terugdringen van het gebruik van de afhankelijkheid van aardgas in de gebouwde omgeving het beste kan worden vormgegeven en tegen welke wettelijke en andere belemmeringen daarbij wordt aangelopen. De gemeente Utrecht is de eerste gemeente die van deze mogelijkheid gebruik maakt. Met dit experiment krijgt de gemeente de mogelijkheid om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen het verboden is te beschikken over een kookgasaansluiting vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Bij de uitwerking van dit experiment zal de gemeente rekening moeten houden met de randvoorwaarden in artikel 7c en 7ag van het Bu Chw en daarnaast de

genoemde eigen randvoorwaarden hanteren alvorens gebruik te maken van de bevoegdheid om een verbod in het bestemmingsplan op te nemen.

Zoals uit de in hoofdstuk 4 opgenomen planbeschrijving naar voren komt, gaat het om een project in de wijk Overvecht-Noord waarbij alleen een overgang naar elektrisch koken nodig is en daarmee het minst ingrijpende experiment binnen de reikwijdte van deze bevoegdheid is. Voor de gemeente Utrecht is dit experiment in dit stadium van het proces een noodzakelijke stap. Het is voor de gemeente noodzakelijk om een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, met daarin een verbod op het hebben van een kookgasaansluiting al tijdens deze fase van ontzorgen en verleiden vast te stellen. Als de gemeente zou wachten tot dit proces is afgerond, dan zou het procedureel niet mogelijk zijn om, indien noodzakelijk, van het verbod gebruik te kunnen maken voordat de gasleidingen in de wijk om veiligheidsredenen vervangen moeten zijn. Ook vanuit rechtsbescherming is het vaststellen van een bestemming met daarin een verbod een gewenste stap.

Hoewel de bij het project Chw Overvecht-Noord betrokken partijen streven naar een aanbod waar alle bewoners op instappen, houden zij er rekening mee dat een relatief beperkt aantal dat misschien niet doet. Om te voorkomen dat de verouderde gasdistributieleidingen voor een relatief klein aantal bewoners toch vervangen moeten worden met de overlast die daarmee gepaard gaat, terwijl ze over een paar jaar niet meer nodig zijn, krijgt de gemeente met het experiment in artikel 7ag Bu Chw de mogelijkheid om onder voorwaarden een verbod om te beschikken over een kookgasaansluiting in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op te nemen.

Zoals hiervoor is aangegeven, gelden op basis van artikel 7ag Bu Chw een aantal voorwaarden waaraan de gemeente Utrecht moet voldoen om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen het verboden is te beschikken over een kookgasaansluiting vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Deze juridische voorwaarden moeten worden onderscheiden van de door de gemeente gestelde voorwaarden, die in hoofdstuk 3 (paragraaf 3.1.3) zijn behandeld. Hieronder worden de juridische voorwaarden van artikel 7ag Bu Chw nader toegelicht. Daarbij wordt ook ingegaan op de vraag op welke wijze de gemeente in haar bevoegdheid een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op te stellen voor het project Chw Overvecht-Noord, zoals beschreven in hoofdstuk 4, wordt begrensd. In dit verband wordt tevens, daar waar dat noodzakelijk is, ingegaan op de door de gemeente gestelde voorwaarden, die als extra waarborgen moeten worden aangemerkt om het project Chw Overvecht-Noord te mogen uitvoeren. In aansluiting op de juridische reikwijdte van de gemeentelijke bevoegdheid, die centraal staat in paragraaf 6.5.2, worden vervolgens enkele juridische onderwerpen toegelicht die raken aan de uitoefening van deze bevoegdheid.

6.5.2 Juridische voorwaarden gemeentelijke bevoegdheid

Kookgasaansluiting (artikel 7ag lid 1)

Het eerste lid wordt bepaald wat voor de toepassing van artikel 7ag moet worden verstaan onder een kookgasaansluiting. Een kookgasaansluiting is een gasaansluiting, waarbij de aangesloten onroerende zaak ook een aansluiting heeft op een warmtenet. Er zijn gebieden waar gebouwen zijn aangesloten op zowel een warmtenet, het gasnet als het elektriciteitsnet. De aansluiting op het warmtenet wordt dan doorgaans gebruikt om gebouwen te verwarmen en voor warmwater. De aanwezige gasaansluiting wordt dan doorgaans uitsluitend gebruikt voor koken, waar een goed alternatief voor is. Ook wanneer de gasaansluiting feitelijk wordt gebruikt voor andere functies of apparaten, zoals een geiser voor verwarming van tapwater of een gashaard, is er ingevolge het eerste lid sprake van een kookgasaansluiting, omdat er immers tevens een aansluiting is op een alternatief die kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte.

Het begrip kookgasaansluiting, zoals opgenomen in artikel 7ag Bu Chw, is in overeenstemming met deze bepaling overgenomen in de begrippen die in de regels van dit Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht worden gehanteerd. Met verwijzing naar de planbeschrijving in hoofdstuk 4, paragraaf 4.2, beschikken alle woningen binnen het door de gemeente in dit bestemmingsplan aangewezen plangebied voor het project Chw bestemmingsplan Overvecht-Noord over een aansluiting op het bestaande warmtenet. De kookgasaansluiting wordt enkel gebruikt om de woningen te voorzien van kookgas en niet ook gebruikt voor verwarming van de woningen.

Afwijking Gaswet (artikel 7ag lid 2)

Het tweede lid geeft de mogelijkheid om in afwijking van artikel 62 van de Gaswet en in aanvulling op artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening, in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen het verboden is over een kookgasaansluiting te beschikken vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Op grond van het bepaalde in artikel

7c, dertiende lid, van het Bu Chw kan de gemeenteraad van Utrecht deze bevoegdheid delegeren aan het College van burgemeester en wethouders. Het tweede lid biedt de gemeente samen met het bepaalde in artikel 7c en 7g van het Bu Chw de flankerende maatregel die nodig is voor een succesvol experiment. De afwijking van artikel 62 van de Gaswet is noodzakelijk om de gemeenteraad de bevoegdheid te geven om beperkingen te stellen aan de aanwezigheid van aansluitingen voor het transport en de levering van gas. Zonder deze afwijkingsmogelijkheid van artikel 62 van de Gaswet is de gemeente niet bevoegd deze regels te stellen. In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte staat de gehele fysieke leefomgeving centraal, waardoor in het plan ook regels gesteld mogen worden met oog op onder andere veiligheid en duurzaamheid. Om in het belang van veiligheid en duurzaamheid regels te kunnen stellen over het beschikken over kookgasaansluitingen, is afwijking van artikel 62 van de Gaswet dus noodzakelijk. Op grond van artikel 10, zevende lid, onder b, van de Gaswet heeft het college van burgemeester en wethouders al de bevoegdheid om gebieden aan te wijzen waar de aansluitplicht voor de netbeheerder niet geldt, indien zich daar een warmtenet of andere energie-infrastructuur bevindt of gaat bevinden die in de verwachte warmtebehoefte kan voorzien. Met die aanwijzing kunnen echter bestaande gasaansluitingen niet worden verboden. Het tweede lid maakt dit wel mogelijk. Op grond daarvan kan tevens het beschikken over kookgasaansluitingen worden verboden.

De gemeente Utrecht heeft middels vaststelling van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht een plangebied voor het project Chw Overvecht-Noord aangewezen, waarbinnen woningen vanaf 1 januari 2024 niet meer mogen beschikken over een aansluiting voor kookgas. Dit betekent dat de gemeente Utrecht gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid van artikel 7ag, tweede lid, Bu Chw om te mogen afwijken van artikel 62 Gaswet. Het bestemmingsplan zal eind 2022 of begin 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad van Utrecht. Derhalve zal van delegatie van de aan de gemeenteraad toekomende bevoegdheid aan het college van burgemeester en wethouders geen sprake zijn.

Wat betreft het bepalen van de ten hoogste toegestane tijdsduur van de afwijking van de Gaswet, is voor het project Chw Overvecht-Noord geen tijdsduur opgenomen, omdat dit project is gekoppeld aan het experiment met het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (artikel 7c van het Bu Chw). Daarom geldt de tijdsduur van dat project.

Redelijke termijn (artikel 7ag lid 2)

In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte moet gemotiveerd worden dat sprake is van een redelijke termijn tussen het moment van vaststellen van het bestemmingsplan verbrede reikwijdte en het moment dat het beschikken over kookgasaansluitingen niet meer is toegestaan, gelet op de omstandigheden in het betreffende gebied. Betrokkenen dienen voldoende tijd te hebben om een andere, elektrische kookvoorziening te realiseren. Met het vaststellen van het bestemmingsplan wordt de redelijke termijn als bedoeld in het tweede lid van artikel 7ag van het Bu Chw bestuursrechtelijk geborgd.

In artikel 3.2 van de planregels van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht is 1 januari 2024 als redelijke termijn bepaald. Vanaf deze datum is het volgens de bepaling verboden om binnen het door de gemeente Utrecht aangewezen plangebied voor project Chw Overvecht-Noord te beschikken over een kookgasaansluiting. In hoofdstuk 4 (planbeschrijving) is uiteengezet dat de gekozen datum van 1 januari 2024 voor het plangebied samenhangt met de gefaseerde vervangingsopgave van Stedin met betrekking tot brosse gasleidingen in Overvecht-Noord. Vervolgens is in hoofdstuk 5 (uitvoerbaarheid bestemmingsplan) uitgewerkt op welke wijze, d.w.z. in maatschappelijk, financieel en technisch opzicht, de gemeente Utrecht de bewoners in het plangebied zoveel mogelijk op vrijwillige basis voor 1 januari 2024 de overstap wil laten maken van koken op gas naar elektrisch koken. In de periode voor vaststelling van dit bestemmingsplan is de gemeente al beginnen met een traject van ontzorging. Tijdens dit traject worden bewoners begeleid en ondersteund bij het vrijwillig beëindigen van kookgasaansluitingen en de overgang naar een andere, elektrische kookvoorziening. Uit deze toelichting volgt dat de bewoners voldoende tijd wordt gegeven om de overstap te realiseren naar elektrisch koken.

Dit betekent dat bewoners in het aangewezen plangebied, die niet ingaan op het aanbod en dus vasthouden aan hun kookgasaansluiting, in strijd handelen met artikel 3.2 van onderhavig bestemmingsplan en er juridisch toe gedwongen kunnen worden vanaf 1 januari 2024 de kookgasaansluiting te beëindigen. De gemeente Utrecht heeft echter als voorwaarde aan deze doorzettingsmacht gesteld, dat ten minste 70% van de bewoners zal moeten instemmen met het (kostenneutrale) 'aanbod', voordat na 1 januari 2024 (direct) zal worden overgegaan tot een gedwongen beëindiging van de kookgasaansluiting.

Fictiebepaling (artikel 7ag lid 3)

Het derde lid regelt dat op de dag volgend op de datum, bedoeld in het tweede lid, degene die over de kookgasaansluiting beschikt, geacht wordt de netbeheerder te hebben verzocht om beëindiging van die aansluiting. Deze bepaling maakt het mogelijk voor de netbeheerder om ook bij bewoners die weigeren of nalaten zelf te verzoeken om beëindiging van de aansluiting, de benodigde handelingen te verrichten om de aansluiting vanaf de vastgestelde datum te beëindigen. De aansluiting is beëindigd op het moment dat er geen verbinding meer is tussen het gasnet en de onroerende zaak. In verband met de beëindiging van de aansluiting kan de netbeheerder op grond van deze bepaling – vanaf de in het bestemmingsplan verbrede reikwijdte vastgestelde datum – tevens het gasnet in het gebied buiten gebruik nemen.

Stedin is als netbeheerder op grond van de Gaswet verantwoordelijk voor het gastransport binnen het plangebied voor het project Chw Overvecht-Noord, dat door de gemeente Utrecht in dit bestemmingsplan is aangewezen. Op grond van het bepaalde in artikel 7ag, derde lid, Bu Chw zal Stedin na 1 januari 2024 het transport van gas beëindigen binnen het aangewezen plangebied. Daarmee wordt vanaf dat moment invulling gegeven aan het verbod genoemd in het bestemmingsplan. In hoofdstuk 5, paragraaf 3 (technische uitvoerbaarheid) is ingegaan op de werkzaamheden, die door Stedin (in samenwerking met Mitros) stapsgewijs moeten worden verricht om de kookgasaansluiting daadwerkelijk te beëindigen.

Vervanging bestaande gasleidingen (artikel 7ag lid 4)

In het vierde lid wordt ten eerste bepaald dat dit experiment is beperkt tot gebieden waar de bestaande gasdistributieleidingen om veiligheidsredenen moeten worden vervangen.

In hoofdstuk 4, paragraaf 4.1, van dit bestemmingsplan is aangegeven dat netbeheerder Stedin de zogeheten brosse gasdistributieleidingen in Overvecht-Noord dient te vervangen dan wel buiten gebruik te stellen. Dit gebeurt in een aantal fasen. Zoals in hoofdstuk 4, paragraaf 4.2, is vermeld heeft het gebied voor het project Chw Overvecht-Noord, dat door de gemeente Utrecht in dit bestemmingsplan is aangewezen, betrekking op fase 3 van deze vervangingsopgave. Binnen dit plangebied is het verboden dat woningen vanaf 1 januari 2024 nog beschikken over een kookgasaansluiting. Na 1 januari 2024 zal Stedin het transport van gas beëindigen op grond van het bepaalde in artikel 7ag, derde lid, Bu Chw. Daarmee wordt vanaf dat moment invulling gegeven aan het verbod genoemd in het bestemmingsplan.

Aansluiting warmtenet (artikel 7ag lid 4)

In het vierde lid wordt ten tweede bepaald dat reeds in de warmtebehoefte van de woningen is voorzien door middel van een aansluiting op een warmtenet. Dit laat onverlet dat de netbeheerder de toestand van de leidingen continu monitort en waar nodig maatregelen treft om de veiligheid te garanderen.

De huurwoningen van Mitros binnen het plangebied, waarop dit bestemmingsplan betrekking heeft, zijn aangesloten op het bestaande warmtenet. Dit warmtenet wordt door Eneco geëxploiteerd. In dit verband wordt verder verwezen naar hoofdstuk 4 (planbeschrijving), waarin de achtergrond en omvang van het project Chw Overvecht-Noord nader worden beschreven.

Gebiedsaanwijzingsbesluit (artikel 7ag lid 4)

Ten slotte is in het vierde lid opgenomen dat het, om herleving van de aansluitplicht als bedoeld in artikel 10, zesde lid, onder a, van de Gaswet te voorkomen, noodzakelijk is dat de gemeente met gebruikmaking van artikel 10, zevende lid, onder b, van de Gaswet het gebied ook aanwijst als gebied waar zich, in dit geval, een warmtenet bevindt dat in de warmtebehoefte kan voorzien.

De gasaansluitplicht geldt alleen als de netbeheerder een verzoek krijgt om een aansluiting te maken. De gebieden waarvoor de gasaansluitplicht geldt staan in de bestaande Gebiedsindelingscode Gas, die gebaseerd is op de Gaswet. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) houdt in het kader van de Gebiedsindelingscode Gas een zogeheten gasregister bij. Hierin zijn al bestaande uitzonderingen op de gasaansluitplicht opgenomen.

Per 1 juli 2018 is de Wet Voortgang Energietransitie als onderdeel van de huidige Gaswet opgenomen, die onder andere bepaalt dat gemeenten per 1 juli 2018 gebieden kunnen aanwijzen:

- waar nieuwbouw als uitzondering toch op verzoek op gas aangesloten moet worden (artikel 10 lid 7, onder a, Gaswet;
- waar ondanks dat er al een gasnet ligt geen nieuwe aansluitingen op het gasnet mogen worden gemaakt, omdat er een warmtenet of andere energie-infrastructuur komt (artikel 10 lid 7,

onder b, Gaswet).

In art. XVa lid 2 Wet VET staat dat gebieden die in de Gebiedsindelingscode gas zijn uitgezonderd vanwege een bestaand of toekomstig warmtenet worden gelijkgesteld met gebieden die zijn aangewezen als bedoeld in art. 10 lid 7 onder b Gaswet. Voor de uitzondering op de gasaansluitplicht voor kleinverbruikers in verband met een bestaand of toekomstig warmtenet staan in de Gebiedsindelingscode gas drie soorten gebieden waar om die reden geen gasaansluitplicht geldt (art. 4.2 sub a Gebiedsindelingscode gas):

a. Gebieden met een door de gemeenteraad vastgesteld warmteplan als bedoeld in art. 1.1 Bouwbesluit 2012:

b. Gebieden waarin een warmte-aansluitplicht geldt op grond van een gemeentelijke bouwverordening van vóór het Bouwbesluit 2012 (zie art. 9.2.10 Bouwbesluit 2012),

c. Gebieden die zijn opgenomen in Bijlage 1 van de Gebiedsindelingscode gas. Dit zijn postcodes van aansluitingen op 31-12-2014 bestaande warmtenetten. Deze kunnen overlappen met sub a en b.

Uit het gasregister komt naar voren dat alle adressen van de huurwoningen van Mitros, waarop met verwijzing naar hoofdstuk 4 (planbeschrijving) het bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor het project Chw Overvecht-Noord betrekking heeft, hierin vanaf 2016 staan vermeld. Op basis hiervan dient te worden vastgesteld dat ter voorkoming van het herleven van de gasaansluitplicht van de hiervoor bedoelde huurwoningen van Mitros geen gebiedsaanwijzingsbesluit als bedoeld in artikel 10 lid 7, onder b, Gaswet is vereist.

Plangebied (artikel 7ag lid 7)

Het zevende lid bepaalt welk plangebied gebruik kan maken van de toepassing van Chw: Overvecht-Noord in de gemeente Utrecht. Overvecht-Noord is een van de 27 proeftuinen van het Programma Aardgasvrije Wijken. Het plangebied Overvecht-Noord is aangegeven op de kaart in bijlage 185 van tweeëntwintigste tranche van het Bu Chw.

Het plangebied dat door de gemeente in dit bestemmingsplan is aangewezen, en waarbinnen het per 1 januari 2024 verboden is voor bewoners om te beschikken over een kookgasaansluiting, valt binnen de reikwijdte van het plangebied Overvecht-Noord, zoals is aangegeven op de kaart in bijlage 185 van tweeëntwintigste tranche van het Bu Chw.

In hoofdstuk 4, paragraaf 4.3, is in het kader van de planbeschrijving uiteengezet dat de omvang van het project Chw Overvecht-Noord experiment aanzienlijk is verkleind ten opzichte van de oorspronkelijke omvang van het project. Het aangewezen plangebied is op de bij dit bestemmingsplan behorende verbeelding opgenomen, zie ook paragraaf 1.2 van de toelichting.

6.5.3 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

In het vijfde lid van artikel 7ag Bu Chw is bepaald dat artikel 7c, negende lid, onder a, onder 2°, van het Bu Chw voor dit experiment niet van toepassing is. Daarmee is geregeld dat bij vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte duidelijk moet zijn dat en op welke wijze het bestemmingsplan financieel, technisch en maatschappelijk uitvoerbaar is. Bij de financiële haalbaarheid van het bestemmingsplan moet de gemeente onder meer aandacht besteden aan de verdeling van de kosten van het uitfaseren van de gasinfrastructuur, zoals gemeente, netbeheerder en betrokken woningcorporaties zijn overeengekomen. In artikel 7c, negende lid, onder a, onder 2°, van het Bu Chw is voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte opgenomen dat van de gemeente niet kan worden verlangd dat ze reeds bij het opstellen van het bestemmingsplan aangeeft hoe dit zal worden uitgevoerd. Reden hiervoor is dat de gemeente mogelijke ontwikkelingen vooral faciliteert en in mindere mate zelf de uitvoering van het bestemmingsplan ter hand neemt. Om deze reden is artikel 3.1.6, eerste lid, onder f, van het Besluit ruimtelijke ordening niet van toepassing voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte. Deze bepaling zou voor dit project Chw Overvecht-Noord er echter toe leiden dat bij vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte de haalbaarheid en betaalbaarheid van het alternatief van de kookgasaansluitingen nog niet hoeft te worden aangetoond. Dit is onwenselijk. Daarom is deze bepaling buiten toepassing verklaard.

In hoofdstuk 5 van dit bestemmingsplan heeft de gemeente inzicht te geven in de financiële, technische en maatschappelijke uitvoerbaarheid. Dit vormt daarmee een bestuursrechtelijke onderbouwing en borging van het 'aanbod' ten behoeve van een vrijwillige overstap naar elektrisch koken. Voor de gemeente Utrecht is het bovendien noodzakelijk om het bestemmingsplan al tijdens de fase van ontzorgen en verleiden vast te stellen. Als de gemeente zou wachten tot dit proces is afgerond, dan zou het procedureel niet mogelijk zijn om, indien noodzakelijk, van het verbod gebruik

te kunnen maken voordat de gasdistributieleidingen in de wijk om veiligheidsredenen vervangen moeten zijn met de eerder genoemde ongewenste effecten tot gevolg.

6.5.4 Overgangsrecht

In het zesde lid van artikel 7ag Bu Chw is bepaald dat het opnemen van het in de artikelen 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3 van het Besluit ruimtelijke ordening voorgeschreven overgangsrecht niet van toepassing is. Op grond van dit eerbiedigend overgangsrecht in het Besluit ruimtelijke ordening mogen bouwwerken die ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan legaal aanwezig zijn en met het nieuwe bestemmingsplan in strijd zijn, blijven voortbestaan. Hetzelfde geldt voor met het nieuwe bestemmingsplan strijdig gebruik; dit mag worden voortgezet. Het overgangsrecht heeft dus onder meer tot gevolg dat een bestaande kookgasaansluiting in gebruik mag blijven. Daarom is het noodzakelijk van dit eerbiedigend overgangsrecht af te kunnen wijken om te voorkomen dat het aanwijzen van gebieden waarin het beschikken over kookgasaansluitingen niet langer is toegestaan, niet effectief kan worden geëffectueerd.

6.5.5 Onderzoeken

De ruimtelijke gevolgen van de in dit Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht mogelijk gemaakte ontwikkeling zijn nihil. Ten behoeve van dit bestemmingsplan zijn dan ook geen speciefieke ruimtelijke onderzoeken uitgevoerd.

Besluiten over activiteiten met ingrijpende gevolgen voor het milieu kunnen alleen dan verantwoord worden genomen indien de mogelijke milieugevolgen van te voren goed bekend zijn. Door een zorgvuldig, met procedurele waarborgen omgeven onderzoek voorafgaande aan milieurelevante besluiten moet worden verzekerd dat de milieubelangen een volwaardige plaats krijgen in de besluitvorming en niet bij voorbaat ondergeschikt worden gemaakt aan het streven van de (publieke of particuliere initiatiefnemer tot realisering van zijn voornemens. Om deze reden is het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) ontwikkeld. Voordat sommige voor het milieu verstrekkende besluiten worden genomen moet een m.e.r. worden opgesteld waarin de mogelijke gevolgen voor het milieu van het te nemen besluit worden geïnventariseerd.

Het m.e.r.-instrument is overeenkomstig Europees recht in de Nederlandse wetgeving verankerd, in het bijzonder de Wet milieubeheer (Wm). Ten eerste wordt op grond van artikel 7.2 lid 1, onder a, van de Wm in (onderdeel C van de bijlage bij) het Besluit m.e.r. een aantal activiteiten aangewezen die altijd m.e.r.-plichtig zijn. Daarbij zijn soms drempelwaarden aangegeven. Ten tweede zijn op grond van artikel 7.2 lid 1, onder b, van de Wm in (onderdeel D van de bijlage bij) het Besluit m.e.r. activiteiten aangewezen die alleen onder bijzondere omstandigheden m.e.r.-plichtig zijn. Het bevoegd gezag moet in ieder concreet geval beoordelen of, gezien de concrete omstandigheden, een m.e.r. noodzakelijk is.

In verband met de beoogde vaststelling door de gemeenteraad van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht, waarin het verboden is over een kookgasaansluiting te beschikken vanaf 1 januari 2024, heeft de gemeente dit Chw bestemmingsplan en het project Chw Overvecht-Noord getoetst aan de op grond van de Wm geldende m.e.r.-regels. Uitkomst van deze toetsing is dat er geen sprake is van een m.e.r.-(beoordelings)plicht met betrekking tot het project Chw Overvecht-Noord en de hieraan verbonden uitvoeringsactiviteiten. Er is voor dit project en voor dit Chw bestemmingsplan dan ook geen milieueffectrapport opgesteld.

6.5.6 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden
Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingsplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet

handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten bij handhaving van bestemmingsplannen tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk c.q. gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan tot (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit.

In het Chw bestemmingsplan kookgasvrij Overvecht is het plangebied vastgesteld waarbinnen bewoners niet meer over een kookgasaansluiting mogen beschikken vanaf een in dit bestemmingsplan opgenomen datum. Deze datum betreft 1 januari 2024. In de periode voor vaststelling van dit bestemmingsplan is de gemeente in samenwerking met woningbouwcorporatie Mitros al begonnen met een traject van ontzorging van de huurders. Tijdens dat traject worden de bewoners van de van huurwoningen van woningbouwcorporatie Mitros begeleid en ondersteund bij het vrijwillig beëindigen van kookgasaansluitingen en de overgang naar een andere, elektrische kookvoorziening. Indien een minderheid van bewoners niet wil meegaan in dit traject en hun kookgasaansluiting weigert te beëindigen, zal netbeheerder Stedin na 1 januari 2024 het transport van gas beëindigen op grond van het bepaalde in artikel 7ag, derde lid, Bu Chw. Daarmee wordt vanaf dat moment invulling gegeven aan het verbod genoemd in het bestemmingsplan. Handhavend optreden door de gemeente is dan niet meer nodig. Het opleggen van een dwangsom aan bewoners zal niet aan de orde zijn.

6.5.7 Huurrecht

De woningen in het plangebied Overvecht-Noord zijn allen huurwoningen in bezit van woningbouwcorporatie Mitros. De gemeente Utrecht, de netbeheerder Stedin en de woningcorporaties werken al geruime tijd samen aan de uitfasering van de gasinfrastructuur in Overvecht-Noord. Zoals reeds beschreven, leidt de uitvoering van het project Chw Overvecht-Noord ertoe dat kookgasaansluitingen moeten worden beëindigd op grond van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Bij de uitoefening van haar bevoegdheid van artikel 7ag Bu Chw zal de gemeente met de hiervoor genoemde samenwerkingspartners rekening moeten met enkele huurrechtelijke bepalingen.

De werkzaamheden die in het kader van het project Chw Overvecht-Noord moeten worden verricht in huurwoningen moeten worden aangemerkt als dringende werkzaamheden in de zin van artikel 7:220, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Dit houdt in dat de huurder die werkzaamheden moet gedogen. Tegelijkertijd leiden de werkzaamheden als gevolg van dit experiment niet tot een hogere huurprijs op grond van 7:255 BW. Verder leidt het verbod op het hebben van een kookgasaansluiting tot een verbouwing van de opstelplaats voor een kooktoestel. De kookgasaansluiting moet immers worden beëindigd. Voorts volgt uit de artikelen 4.38, 4.40 en 4.42 van het Bouwbesluit 2012 de verplichting tot het aanwezig zijn van een opstelplaats voor een kooktoestel, zowel bij nieuwbouw, verbouw als bestaande bouw. Eventuele noodzakelijke werkzaamheden, bijvoorbeeld aanpassingen in de meterkast, om aan die verplichting te kunnen voldoen, zijn daarom ook te kwalificeren als dringende werkzaamheden in de zin van artikel 7:220 van het BW. Indien de woning is verhuurd met een kooktoestel geldt ook voor eventuele noodzakelijke werkzaamheden om het kooktoestel veilig en goed te laten functioneren dat die te kwalificeren zijn als dringende werkzaamheden in de zin van artikel 7:220 BW. De verhuurder moet de huurder het ongestoorde genot van het gehuurde verschaffen. Indien het kooktoestel tot het gehuurde behoort, geldt die verplichting ook daarvoor.

Gelet op het feit dat de werkzaamheden bij huurwoningen, die voortvloeien uit het in het bestemmingsplan opgenomen verbod om te beschikken over een kookgasaansluiting, zijn aan te merken als dringende werkzaamheden, is het (formele) instemmingsrecht van de huurder richting de

verhuurder in het geval project Chw Overvecht-Noord derhalve niet aan de orde. Dit doet echter niet af aan de door de gemeente Utrecht gestelde voorwaarde dat ten minste 70% van de bewoners binnen het plangebied, dat in dit bestemmingsplan is aangewezen voor het project Chw Overvecht-Noord, op vrijwillige basis bereid is de overstap te maken naar elektrisch koken.

6.5.8 Eigendomsrecht

Het opnemen van een verbod op het hebben van een kookgasaansluiting in een bestemmingsplan is een inperking van het eigendomsrecht, in die zin dat middels een dergelijk verbod het gebruik van het eigendom wordt gereguleerd. Een eigenaar wordt immers verboden een kookgasaansluiting te hebben. De met dit experiment geïntroduceerde bevoegdheid om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte een verbod op het hebben van een kookgasaansluiting op te nemen, dient ertoe om het gebruik van aardgas te verminderen in relatie tot de klimaatdoelstelling en een betaalbare infrastructuur te borgen. De mogelijke inbreuk op het eigendomsrecht is noodzakelijk en proportioneel, omdat alleen door middel van regulering geborgd kan worden dat daadwerkelijk alle bewoners stoppen met het gebruiken van gas. Het inzetten van (uitsluitend) alternatieven, zoals stimulering en financiering, kan ertoe leiden dat een klein aantal bewoners gas blijft gebruiken, waardoor de gasleidingen alsnog vervangen moeten worden. De proportionaliteit van de inbreuk wordt verder versterkt door de harde randvoorwaarden van de gemeente Utrecht dat bewoners geen extra kosten als gevolg van deze overstap hebben en desgewenst volledig ontzorgd worden bij dit proces en er een positief advies ligt van de onafhankelijke partijen die de belangen van huurders en woningeigenaren vertegenwoordigen over het aanbod en de gestelde randvoorwaarden. Omdat de regulering van het eigendom in overeenstemming is met het algemeen belang en de vereisten van noodzakelijkheid en proportionaliteit, is deze gerechtvaardigd en is er derhalve geen sprake van strijd met het eigendomsrecht.

6.5.9 Nadeelcompensatie

Indien een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kent het bestuursorgaan de benadeelde desgevraagd een vergoeding toe. Schade blijft in elk geval voor rekening van de aanvrager voor zover:

- hij het risico van het ontstaan van de schade heeft aanvaard.
- hij de schade had kunnen beperken door binnen redelijke grenzen maatregelen te nemen, die tot voorkoming of vermindering van de schade had kunnen leiden;
- de schade anderszins het gevolg is van een omstandigheid die aan de aanvrager kan worden toegerekend of
- de vergoeding van de schade anderszins is verzekerd.

In hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 (randvoorwaarden gemeente Utrecht), is vermeld dat de gemeente Utrecht randvoorwaarden heeft gesteld aan het gebruik van de bevoegdheid op grond van artikel 7ag Bu Chw tot het opnemen van een verbod op een kookgasvoorziening in het bestemmingsplan. Eén van deze voorwaarden is dat de betreffende bewoners als gevolg van de overstap van koken op gas naar elektrisch koken er financieel niet op achteruit mogen gaan. In hoofdstuk 5, pararaaf 5.2 (financiële uitvoerbaarheid), is uiteengezet op welke wijze de gemeente invulling geeft aan deze randvoorwaarde. Deze kostenneutrale inzet van de gemeente aan de voorkant van het proces moet er toe leiden dat eventuele verzoeken om nadeelcompensatie als gevolg van onevenredige schade aan de achterkant grotendeels kunnen worden beperkt dan wel kunnen worden afgewezen.

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet Tranche 22

Staatsblad
van het Koninkrijk der Nederlanden

Jaargang 2021

600

Besluit van 1 december 2021 tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (tweeëntwintigste tranche))

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 juli 2021, nr. 2021-0000350283, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat;
Gelet op artikel 2.4 van de Crisis- en herstelwet;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 22 september 2021, nr. W04.21.0204/I);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 november 2021, nr. 2021-0000607886, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:
bestemmingsplan met verbrede reikwijdte: bestemmingsplan als bedoeld in artikel 7c of 7g;.

B

Artikel 6j wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het eerste tot en met vijfde lid tot tweede tot en met zesde lid wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, luidende:
1. Het verbod uit artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht geldt, voor zover het gaat om de gronden, bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, onder b, c of d, van die wet, tot 1 september 2025 niet voor een bouwactiviteit als bedoeld in het derde lid

die wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een architect of een dienstverrichter als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de architectentitel.

2. Het tweede lid (nieuw) komt te luiden:
2. In afwijking van het eerste lid geldt het verbod uit artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet voor een bouwactiviteit als bedoeld in het derde lid die wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een architect of een dienstverrichter als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de architectentitel die voldoet aan de in het vierde lid genoemde eisen.

3. In het vierde lid (nieuw) wordt «eerste lid» vervangen door «tweede lid».

4. Het vijfde lid (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt «eerste lid» vervangen door «eerste en tweede lid».

b. In onderdeel a wordt «de architect heeft» vervangen door «indien het tweede lid van toepassing is, heeft de architect».

4. In het zesde lid (nieuw) vervalt «tot zes maanden na de inwerkingtreding van de Omgevingswet».

C

Artikel 6p wordt als volgt gewijzigd :

1. In het eerste lid vervalt onderdeel a, onder verlettering van de onderdelen b tot en met i tot a tot en met h.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
4. In aanvulling op artikel 8 van de Woningwet kunnen in de periode tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor te bouwen gebruiksfuncties waarvoor een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vereist is, in de bouwverordening voorschriften worden opgenomen die voorzien in lagere maximumwaarden voor energiebehoefte en primair fossiel energiegebruik en een hogere minimumwaarde voor het aandeel hernieuwbare energie dan bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012.

D

Na artikel 6t wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6u

1. Dit artikel is tot 1 januari 2035 van toepassing op de gebieden Carnisse, Oud Charlois en Tarwewijk in de gemeente Rotterdam, zoals aangegeven op de kaart in bijlage 187.
2. In aanvulling op artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet kunnen burgemeester en wethouders een vergunning als bedoeld in dat lid ook verlenen voor de verhuur van een woning welke ten tijde van het aanvragen van de vergunning bestemd is om te worden samengevoegd met een of meerdere andere woningen.

3. In afwijking van artikel 15, tweede lid, van de Leegstandwet stellen burgemeester en wethouders een formulier beschikbaar via welke de eigenaar een vergunning als bedoeld in het tweede lid kan aanvragen.

4. In afwijking van artikel 15, derde lid, van de Leegstandwet wordt de vergunning, bedoeld in het tweede lid, slechts verleend indien:

a. de woning, voor de verhuring waarvan de vergunning wordt aangevraagd, leegstaat;

b. de eigenaar aantoont dat de te verhuren woonruimte, gelet op de omstandigheden en mogelijkheden, in voldoende mate zal worden bewoond; en

c. de eigenaar, bedoeld onder b, de gemeente Rotterdam of een op grond van artikel 19, eerste lid, van de Woningwet toegelaten woningcorporatie is.

5. Onverminderd artikel 15, zesde lid, tweede volzin, van de Leegstandwet kunnen burgemeester en wethouders de vergunning, bedoeld in het tweede lid, op verzoek van de eigenaar telkens met ten hoogste drie jaren verlengen, met dien verstande dat de vergunning tot uiterlijk 1 januari 2035 kan worden verlengd.

6. Artikel 15, vijfde lid en zesde lid, laatste volzin, van de Leegstandwet is niet van toepassing.

7. In afwijking van artikel 15, negende lid, laatste volzin, van de Leegstandwet is het bepaalde in het derde lid van overeenkomstige toepassing.

8. Artikel 16 van de Leegstandwet is van overeenkomstige toepassing, behoudens het tweede lid, met dien verstande dat in het vierde en zesde lid van dat artikel een vergunning als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onderdelen a, b en c, van de Leegstandwet wordt gelezen als een vergunning als bedoeld in het tweede lid.

E

Na artikel 7af wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 7ag

1. In dit artikel wordt verstaan onder kookgasaansluiting: aansluiting als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder m, van de Gaswet waarbij de onroerende zaak ook een aansluiting heeft op een warmtenet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Warmtewet dat kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte.

2. In afwijking van artikel 62 van de Gaswet en in aanvulling op artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening kunnen in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden worden aangewezen waarbinnen het verboden is te beschikken over een kookgasaansluiting vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum.

3. Op de dag volgend op de in het bestemmingsplan gestelde datum, bedoeld in het tweede lid, wordt degene die over een kookgasaansluiting beschikt geacht de netbeheerder te hebben verzocht om beëindiging van die aansluiting.

4. Het tweede lid kan uitsluitend worden toegepast, indien:

a. de bestaande gastransportleidingen om veiligheidsredenen aan vervanging toe zijn;

b. de onroerende zaken zijn aangesloten op een warmtenet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Warmtewet dat kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte; en

c. het college van burgemeester en wethouders het gebied, bedoeld in het tweede lid, heeft aangewezen als een gebied in de zin van artikel 10, zevende lid, onder b, van de Gaswet.

5. Artikel 7c, negende lid, onder a, onder 2°, is niet van toepassing.

6. Indien gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in het tweede lid, zijn de artikelen 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3 van het Besluit ruimtelijke ordening niet van toepassing.

7. Dit artikel is van toepassing op het plangebied Overvecht-Noord in de gemeente Utrecht, zoals aangegeven op de kaart in bijlage 185.

F

Na artikel 7ah worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 7ai

1. In dit artikel wordt verstaan onder:

a. *geconcentreerd afvalwater:* afvalwater, dat afvalstoffen bevat bestaande uit uitwerpselen afkomstig van vacuümtoiletten of voedselresten als bedoeld onder b;

b. *voedselresten:* afvalstoffen afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen en daarmee samenhangende activiteiten.

2. In aanvulling op artikel 10.32a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet milieubeheer kan de gemeenteraad bij verordening bepalen dat bij het brengen van afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen en daarmee samenhangende activiteiten in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, wordt voldaan aan de in die verordening gestelde regels. In de verordening kan worden afgeweken van artikel 6 van het Besluit lozing afvalwater huishoudens en artikel 3.131, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

3. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, geldt voor een afvoervoorziening voor afvalwater afkomstig van een opstelplaats voor een watercloset en van een opstelplaats voor een keukengootsteenbak voorzien van apparatuur voor het vermalen van voedselresten, in afwijking van de artikelen 6.15, tweede lid, en 6.16, tweede lid, onder a en b, van het Bouwbesluit 2012, het volgende:

a. de afvoervoorziening is aangesloten op een vacuümleiding;

b. gebouwgebonden vacuümleidingen hebben een diameter van ten minste 50 mm, waarbij niet wordt voorzien in een ontluchtingsleiding;

c. vacuümleidingen voeren uitsluitend geconcentreerd afvalwater af; en

d. vacuümleidingen worden aangesloten op het vacuümriool.

4. Dit artikel is tot 1 januari 2040 van toepassing op de volgende gebieden:

a. Buiksloterham in de gemeente Amsterdam, zoals aangegeven op de kaart in bijlage 188;

b. Strandeiland en Buiteneiland in de gemeente Amsterdam, zoals aangegeven op de kaart in bijlage 189.

Artikel 7aj

1. Dit artikel geldt tot 1 januari 2036 voor de Sluisbuurt in de gemeente Amsterdam, zoals aangegeven op de kaart in bijlage 190.

2. In de titels 10.4 en 10.6 van de Wet milieubeheer wordt, in aanvulling op artikel 1.1 van die wet, onder huishoudelijke afvalstoffen ook begrepen bedrijfsafvalstoffen voor zover deze de volgende fracties bevatten:

a. afgedankte elektrische en elektronische apparatuur;

b. bioafval;

c. drankenkartons;

d. glas;

e. kunststof;

f. metaal;

g. papier;

h. restafval; of

i. textiel.

3. Indien de fracties, bedoeld in het tweede lid, door de oorspronkelijke leverancier als retourvracht kunnen worden meegenomen, is het tweede lid niet van toepassing.

Artikel 7ak

1. In aanvulling op artikel 10.32a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet milieubeheer kan de gemeenteraad bij verordening bepalen dat bij in die verordening aangegeven gevallen van het telen of het kweken van gewassen in een kas wordt voldaan aan de in die verordening gestelde regels bij het in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater brengen van:

a. drainwater;

b. drainagewater afkomstig van een teelt waarbij gewassen op een bodem groeien die in verbinding staat met de ondergrond;

c. spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie; of

d. ander afvalwater, dat gewasbeschermingsmiddelen bevat.

2. In de verordening, bedoeld in het eerste lid, kan worden afgeweken van artikel 3.64a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

3. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, is, in afwijking van artikel 3.63, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het in een oppervlaktelichaam lozen van spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie, drainwater en drainagewater afkomstig van een teelt waarbij gewassen op een bodem groeien die in verbinding staat met de ondergrond verboden.

4. In de verordening, bedoeld in het eerste lid, worden in ieder geval regels opgenomen die ertoe strekken dat de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen, die met het bedrijfsafvalwater in het openbaar vuilwaterriool wordt gebracht, zoveel mogelijk wordt beperkt.

5. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, geldt voor degene die het zuiveringtechnisch werk exploiteert, waarin het afvalwater, bedoeld in het eerste lid, wordt gebracht, in ieder geval het volgende:

a. een aanvullende zuiveringsstap voor het verwijderen van nutriënten uit het afvalwater wordt ingevoerd;

b. iedere zes maanden wordt aan burgemeester en wethouders gerapporteerd over de voortgang van het hergebruiken van het gezuiverde water; en

c. ieder kwartaal wordt aan burgemeester en wethouders bericht over de planning voor de oplevering van de zuiveringstechnologie en over de inspanningen die worden gepleegd om de opleveringsdatum te verkorten.

6. Dit artikel is tot 1 januari 2024 van toepassing op glastuinbouwbedrijven in de gemeente Westland, die kunnen aantonen dat zij hun afvalwater via de nog te realiseren collectieve zuiveringsvoorziening bij de Nieuwe Waterweg zullen laten zuiveren.

G

Er worden vijf bijlagen toegevoegd zoals opgenomen in de bijlage bij dit besluit:

a. bijlage 185 (Utrecht, Overvecht-Noord);
b. bijlage 187 (Rotterdam, Carnisse, Oud Charlois en Tarwewijk);
c. bijlage 188 (Amsterdam, Buiksloterham);
d. bijlage 189 (Amsterdam, Strandeiland en Buiteneiland);
e. bijlage 190 (Amsterdam, Sluisbuurt).

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

ARTIKEL III

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (tweeëntwintigste tranche).

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 1 december 2021

Willem-Alexander

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

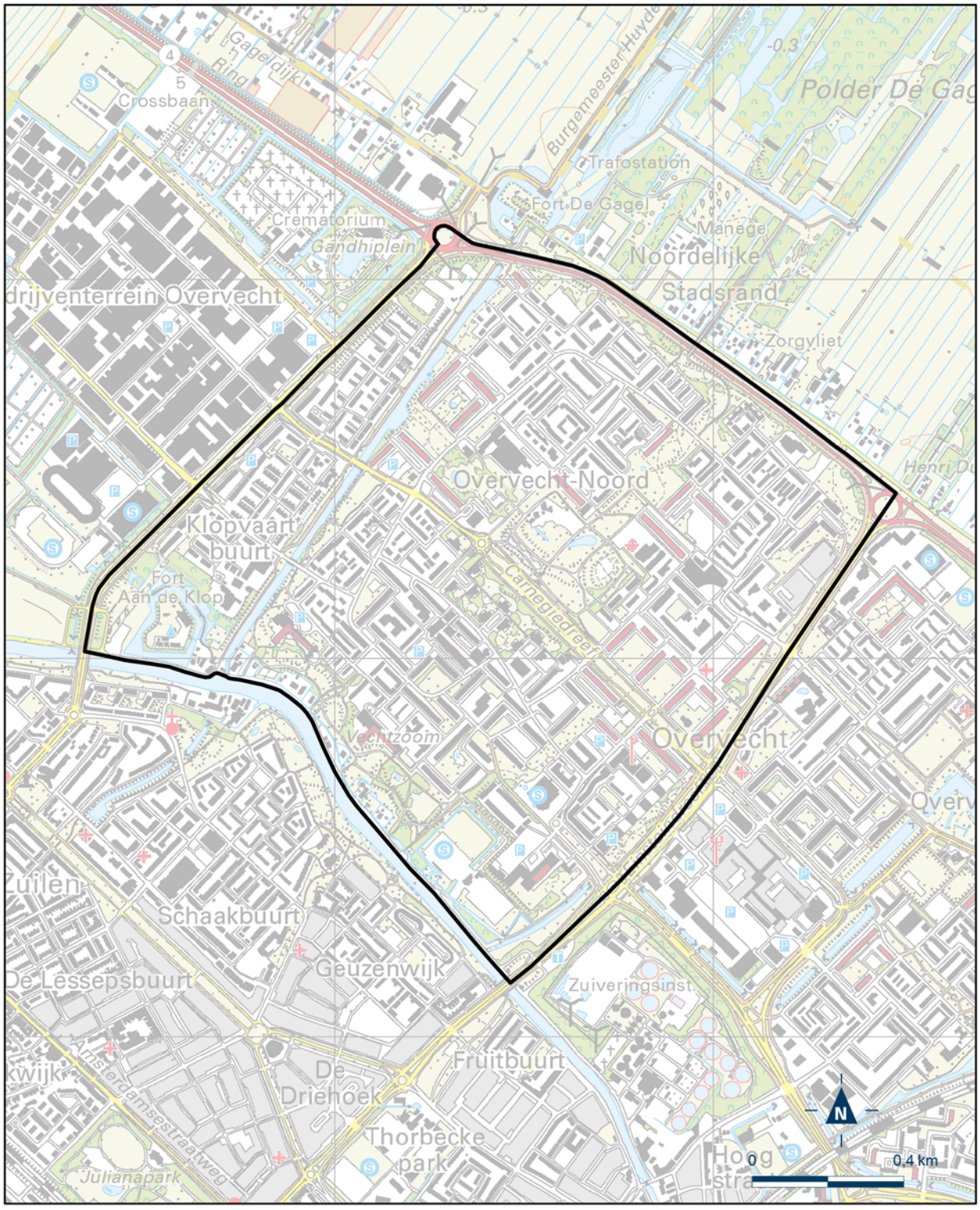
Uitgegeven de *negende* december 2021

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

stb-2021-600
ISSN 0920 - 2064
's-Gravenhage 2021

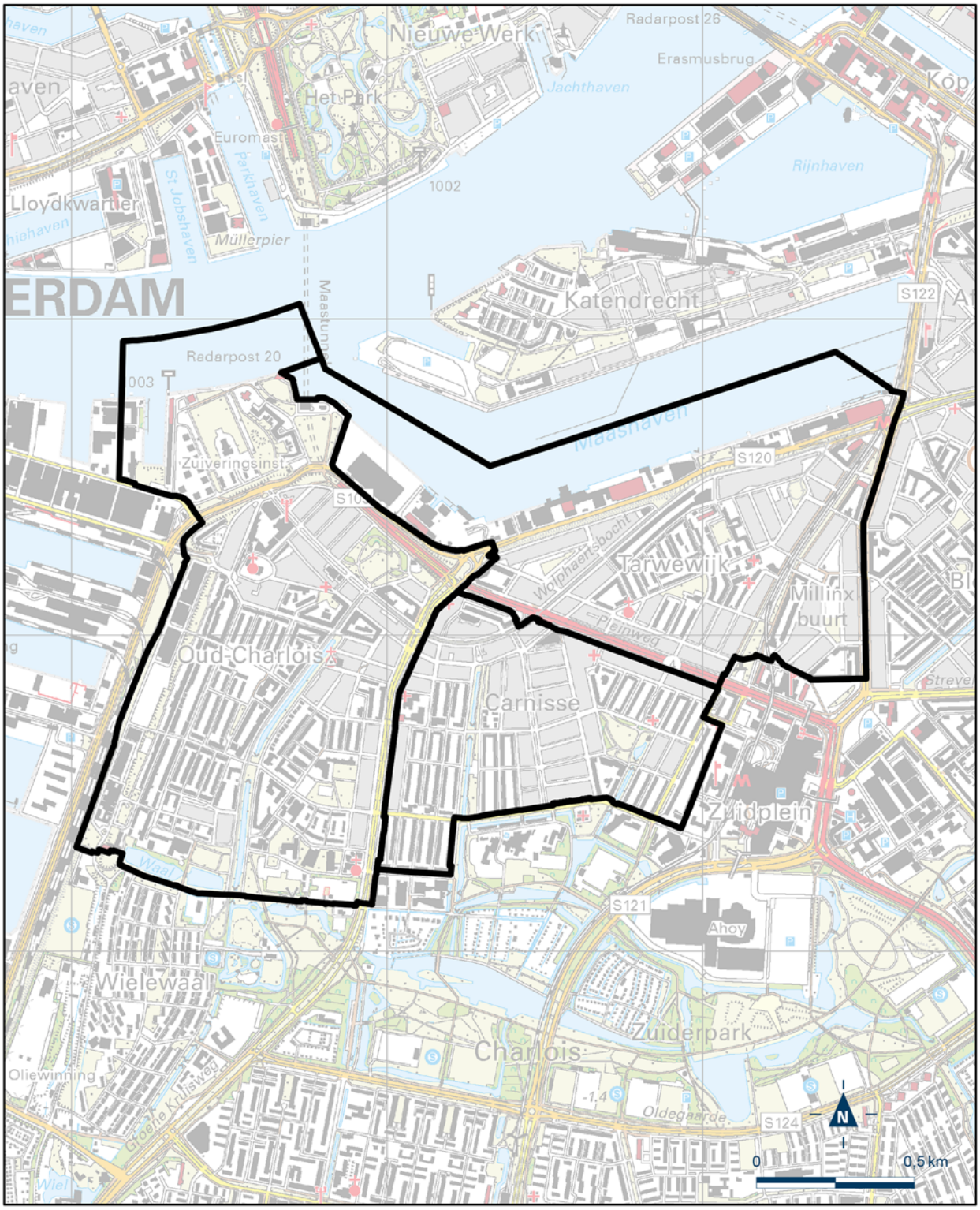
Bijlage 185 bij Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Kaart Utrecht, Overvecht-Noord

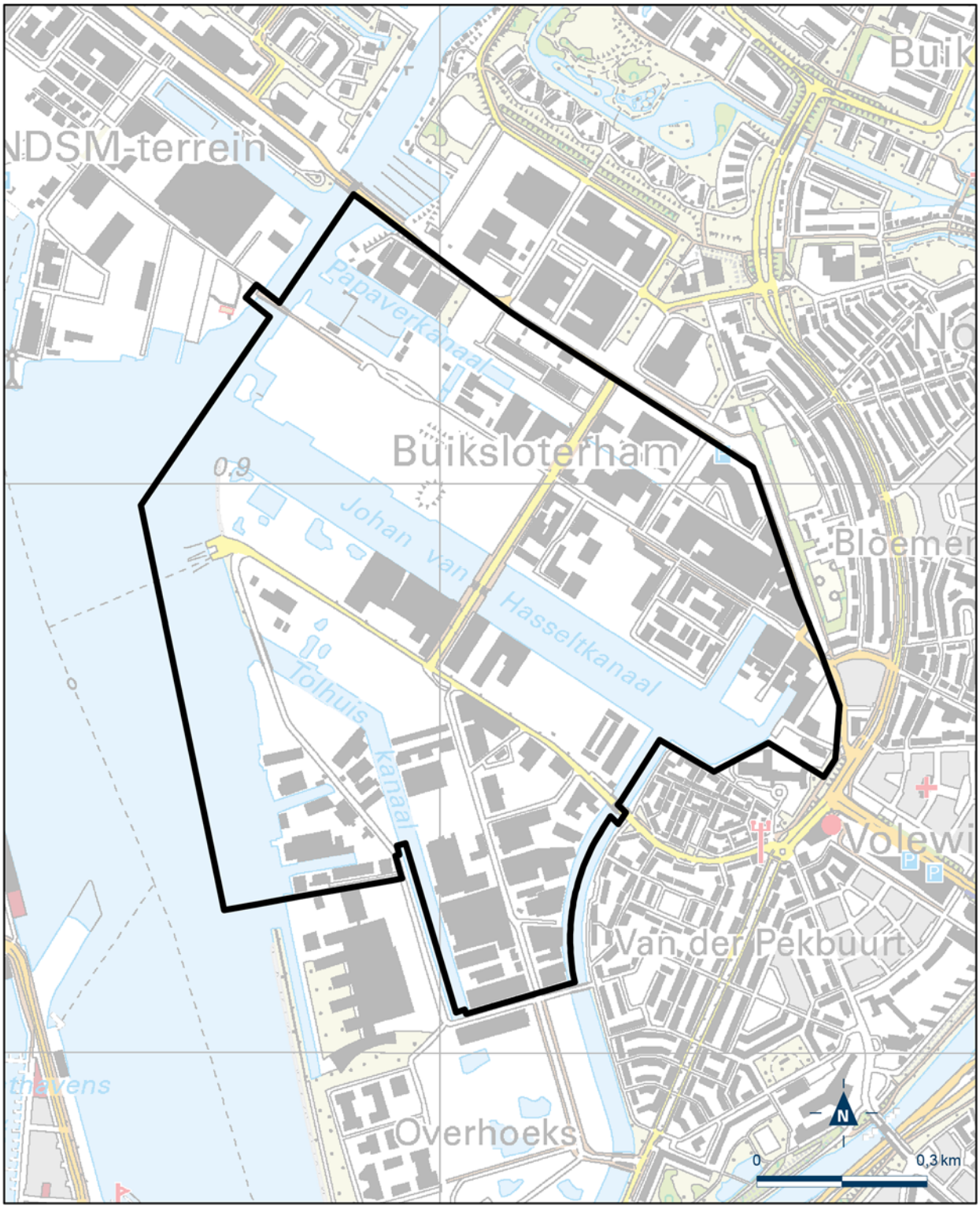
Bijlage 187 bij Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Kaart Rotterdam, Carnisse, Oud Charlois en Tarwewijk

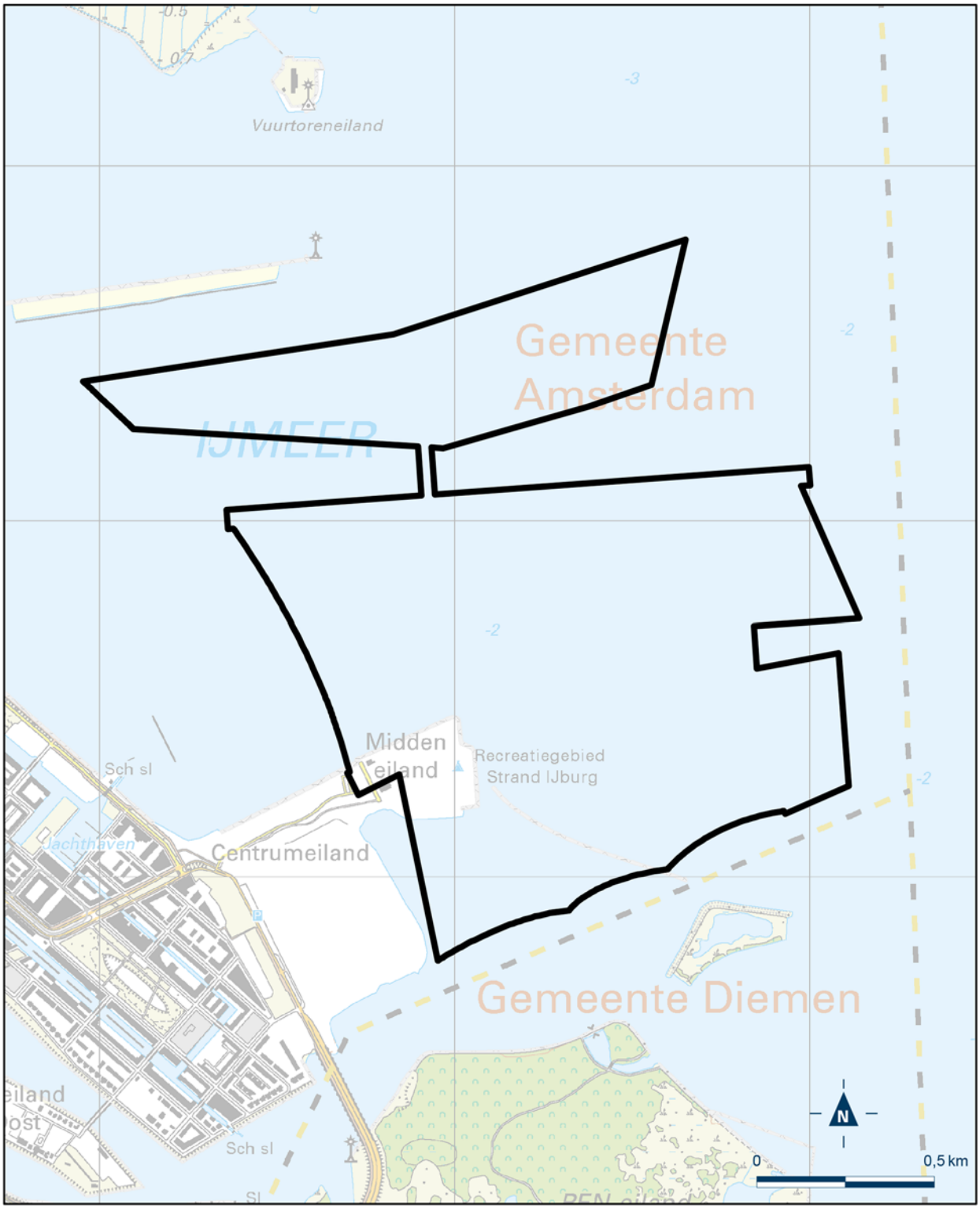
Bijlage 188 bij Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Kaart Amsterdam, Buiksloterham

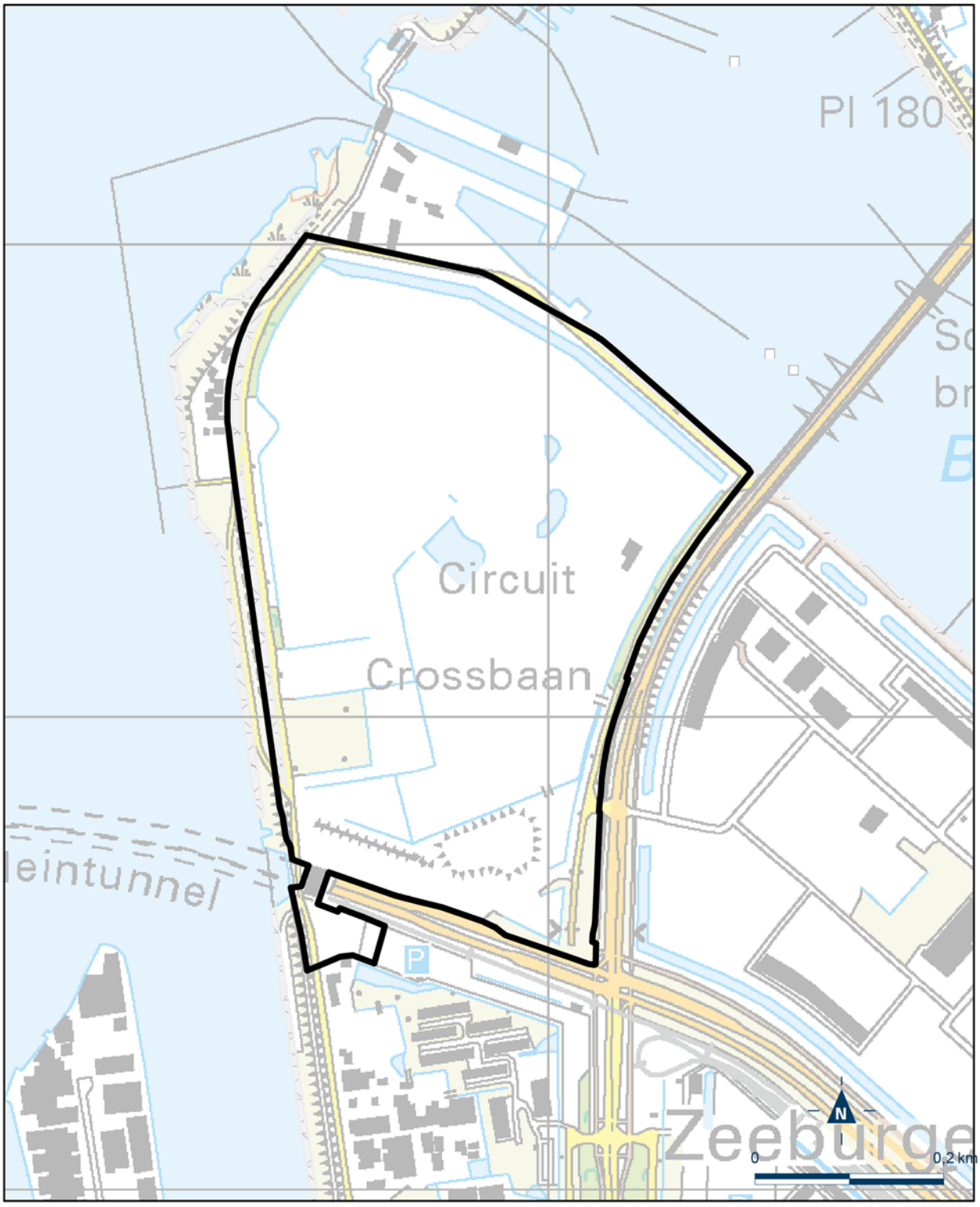
Bijlage 189 bij Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Kaart Amsterdam, Strandeiland en Buiteneiland

Bijlage 190 bij Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

Kaart Amsterdam, Sluisbuurt

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

Dit besluit bevat de zogenoemde tweeëntwintigste tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (hierna: Bu Chw).

Met artikel I wordt het Bu Chw gewijzigd en aangevuld.

In *onderdeel A* is ten behoeve van het experiment aardgasvrije wijken, dat in *onderdeel E* wordt toegevoegd, een definitie opgenomen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Omdat dit begrip in meerdere artikelen van het Bu Chw wordt gebruikt, is ervoor gekozen om een definitie van dit begrip op te nemen in de algemene definitiebepaling van het Bu Chw.

In *onderdeel B* wordt het experiment Architect aan Zet, bedoeld in artikel 6j van het Bu Chw, aangepast, waarbij rekening wordt gehouden met de scheiding tussen de technische en ruimtelijke bouwactiviteit, ook wel de knip genoemd, die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt geïntroduceerd. Door deze aanpassing kan het experiment na inwerkingtreding van de Omgevingswet uitsluitend nog worden gebruikt ten behoeve van de ruimtelijke bouwactiviteit. Daarnaast is de tijdsduur van het experiment aangepast naar 1 september 2025.

In *onderdeel C* wordt een nieuw lid toegevoegd aan het experiment met de strengere EPC *(artikel 6p)*, waarmee de experimenteermogelijkheid voor gemeenten wordt aangepast aan de systematiek van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (hierna: BENG).

In *onderdeel D* wordt een nieuw experiment als bedoeld in artikel 2.4 van de Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) aan het Bu Chw toegevoegd. Het gaat om een experiment met de Leegstandwet in de gemeente Rotterdam waarmee het in een aantal gebieden mogelijk wordt om een woonruimte tijdelijk te verhuren voor een periode van ten hoogste veertien jaar in plaats van zeven jaar, als die woonruimte bestemd is om te worden samengevoegd met een of meerdere andere woonruimten *(artikel 6u)*.

In *onderdeel E* wordt een nieuw experiment als bedoeld in artikel 2.4 van de Chw aan het Bu Chw toegevoegd. Het gaat om een experiment waarmee de gemeente Utrecht de mogelijkheid krijgt om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen het beschikken van bestaande kookgasaansluitingen niet langer is toegestaan *(artikel 7ag)*. Dit experiment was aanvankelijk onderdeel van de eenentwintigste tranche van het Bu Chw. Het experiment is echter geschrapt uit die tranche van het Bu Chw vanwege de aangenomen motie van de leden Koerhuis en Krol.[1] Naar aanleiding van de motie Koerhuis en Krol is het experiment in beraad gehouden en zijn aan de gemeente Utrecht aanvullende vragen gesteld. De gemeente heeft die vragen beantwoord en daarbij aangegeven dat de voorgenomen uitvoering van het experiment op onderdelen is aangepast in de geest van de motie. Tevens heeft de gemeente Utrecht een flink aantal toezeggingen gedaan. De toelichting op het experiment is naar aanleiding van de aangenomen motie aangescherpt met gebruikmaking van de nieuwe inzichten en toezeggingen van de gemeente Utrecht.

[1] Kamerstukken II 2020/21, 32 813, nr. 467.

In *onderdeel F* worden drie experimenten als bedoeld in artikel 2.4 van de Chw aan het Bu Chw toegevoegd. Het gaat om een experiment waarmee een nieuwe vorm van sanitatie mogelijk wordt gemaakt in drie gebieden in de gemeente Amsterdam *(artikel 7ai)*. Op basis van dit experiment kunnen voedselresten worden geloosd en kan een scheiding tussen het grijs- en zwartwatercircuit en een aansluiting op het vacuümriool worden voorgeschreven. Verder bevat dit onderdeel een experiment met een ondergronds afvaltransportsysteem in de gemeente Amsterdam *(artikel 7aj)*. In het experiment wordt een aantal fracties van bedrijfsafvalstoffen gelijkgeschakeld aan huishoudelijke afvalstoffen, hetgeen betekent dat de gemeente voortaan verantwoordelijk is voor de inzameling daarvan. Tot slot bevat dit onderdeel een experiment met betrekking tot collectieve zuivering van afvalwater dat afkomstig is van glastuinbouwbedrijven *(artikel 7ak)*. Dit experiment is van toepassing op de gemeente Westland.

In de artikelen II en III worden de inwerkingtreding respectievelijk de citeertitel geregeld.

Op grond van artikel 5.2a van de Chw is het ontwerpbesluit op 22 juni 2020 in de Staatscourant gepubliceerd (Stcrt. 2020, nr. 31393). Naar aanleiding van de voorpublicatie van het ontwerpbesluit is een zienswijze ontvangen van Waterson (hierna: indiener). Waterson is een bedrijf dat mobiele zuiveringsinstallaties exploiteert. De zienswijze heeft betrekking op het experiment collectieve zuivering dat is opgenomen in artikel 7ak. Indiener verzoekt in zijn zienswijze om artikel 7ak te heroverwegen en in het artikel concrete voorwaarden op te nemen om de waterkwaliteit in de overbruggingsperiode te verbeteren. In de zienswijze stelt indiener onder meer dat het experiment leidt tot het twee jaar langer lozen van ongezuiverd afvalwater op het oppervlaktewater. Dit is echter niet geheel juist. Op grond van het derde lid is het verboden om het afvalwater direct te lozen in een oppervlaktelichaam. De bedrijven die aan de collectieve zuivering zullen meedoen, zullen het afvalwater vanaf de start van het experiment volledig op het vuilwaterriool moeten lozen, of, mocht dat vanwege de capaciteit van het vuilwaterriool nog niet (volledig) kunnen, voorafgaand aan eventuele lozing op het oppervlaktewater zuiveren. Hiermee wordt het regionale oppervlaktewater ontzien.

Bij lozing op het vuilwaterriool zal het water in het zuiveringtechnisch werk worden gezuiverd, waarbij ook een deel van de gewasbeschermingsmiddelen uit het water wordt verwijderd. Wel is het zo dat die zuivering tot uiterlijk 1 januari 2024 nog niet zal voldoen aan het vereiste dat ten minste 95% van de werkzame stoffen die bestaan uit organische verbindingen, uit het water wordt verwijderd. Dit nadeel, dat speelt tot de periode dat de collectieve zuiveringsinstallatie operationeel zal zijn, is bij het mogelijk maken van het experiment afgewogen tegen de in de toelichting beschreven gunstige milieugevolgen op langere termijn. Daarbij is wel de voorwaarde gesteld dat voor de korte termijn al zoveel mogelijk compenserende en mitigerende maatregelen worden genomen. Van die maatregelen kan ook mobiele zuivering onderdeel uitmaken, bijvoorbeeld voor de grote lozers. Er is voor gekozen deze maatregelen door de bevoegde instanties in het gebied vorm te laten geven, om zo optimaal de kennis van de specifieke problematiek te benutten.

Verder stelt indiener dat het experiment tuinders niet stimuleert tot verantwoord hergebruik van water. Dit is niet correct. De huidige wetgeving die hergebruik van water stimuleert (emissienormen voor substraatteelten en recirculatieplichten voor zowel substraatteelt als

grondgebonden teelt[2]), is en blijft onverkort van toepassing. De collectieve zuivering is dus geen vrijbrief om ongelimiteerd te lozen. Daarnaast is een verplichting opgenomen voor degene die het zuiveringtechnisch werk exploiteert om iedere zes maanden te rapporteren over de voortgang van het hergebruiken van het gezuiverde water, wat uit milieuoogpunt een aanvullende opbrengst is. Het experiment is dus wel degelijk gericht op het stimuleren van het hergebruik van water.

Daarnaast wijst indiener op normoverschrijdingen van het gewasbeschermingsmiddel imidacloprid in het oppervlaktewater. Imidacloprid mag echter sinds 1 juni 2021 niet meer verkocht worden en mag vanaf 1 januari 2022 niet meer toegepast worden.[3] Overigens was ook al voor deze data duidelijk dat deelname aan de collectieve zuivering niet samen zou gaan met toepassing van imidacloprid.

Wat betreft de normoverschrijdingen van overige gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater levert de collectieve zuivering een extra bijdrage, omdat de leden van de coöperatie niet direct mogen lozen op oppervlaktewater maar verplicht zijn een rioollozingsprotocol te volgen. Door dit protocol moeten zij hun watersysteem in kaart brengen, waardoor onbedoelde lozingen naar lokaal oppervlaktewater in beeld komen en gesaneerd moeten worden. Verder is tussen de betrokken partijen overeengekomen[4] dat de leden de kwaliteit van hun waterstromen zullen meten volgens een gezamenlijk protocol. Het rioollozingsprotocol en het meetprotocol dragen derhalve bij aan het waterbewustzijn van de deelnemende bedrijven en zullen leiden tot een verbetering van de lokale waterkwaliteit.

Tot slot wijst indiener op het risico van oneerlijke concurrentie. Dit risico is in dit project ondervangen doordat de deelnemers tot nu toe de ontwikkelkosten van de collectieve zuivering hebben betaald en vanaf 1 januari 2021 de volledige bijdrage aan de coöperatie betalen. Door deze marktconforme bijdrage te betalen is er geen sprake van oneerlijke concurrentie.

Op grond van artikel 5.2a van de Chw is het ontwerpbesluit door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij brieven van 22 juni 2020 (2020-0000351659 respectievelijk 2020-0000351745) voorgelegd aan beide Kamers der Staten-Generaal (Kamerstukken II 2019/20, 32 127, nr. 240). De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft op 10 juli 2020 een aantal schriftelijke vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze vragen zijn bij brief van 25 januari 2021 beantwoord (Kamerstukken II 2020/21, 32 127, nr. 243), waarna de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken het ontwerpbesluit heeft aangemeld voor een VSO.

Tijdens het VSO over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet op 20 mei 2021 is een motie ingediend. De motie Koerhuis (Kamerstukken II 2020/21, 32 127, nr. 245) gericht op het

---

[2] Zie voor de emissienormen voor substraatteelten: artikel 3.66, vierde lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer en onder het nieuwe regime artikel 4.791e van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zie voor de recirculatieplichten: artikel 3.66, derde lid, respectievelijk 3.71, zesde lid, onder a, van het Activiteitenbesluit milieubeheer en onder het nieuwe regime artikel 4.791c, tweede lid, respectievelijk 4.791l, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

[3] Zie Stcrt. 2020, 63637 en het besluit intrekking toelating op verzoek toelatinghouder met kenmerkt «11483 N» van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb): https://ctgb-prd.s3.eu-central-1.amazonaws.com/0afe9bf4ef93220b1bd5ae7b1778fd6e_20201634_201127+11483+BESL.pdf

[4] Bestuurlijk convenant Collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg, 12 oktober 2020.

maken van een impactanalyse op de bouwkosten voor iedere gemeente die een lokaal strengere energie-eis wil stellen, is niet aangenomen. Daarmee is de voorhang van de tweeëntwintigste tranche van het Bu Chw afgerond.

Verder is de tijdsduur van het experiment collectieve zuivering, zoals opgenomen in het zesde lid van artikel 7ak, verlengd tot 1 januari 2024. De gemeente Westland heeft verzocht om het experiment met een jaar te verlengen, aangezien de realisatie van de innovatieve, collectieve zuiveringsinstallatie meer tijd vergt. Dit komt mede omdat bij de beoogde zuiveringstechniek bromaat ontstaat, hetgeen de nodige aandacht vergt in het kader van normstelling en vergunningverlening.

Het experiment stelt de gemeente Westland in staat om bij verordening regels te stellen aan het lozen. Dit biedt in de periode tot het operationeel zijn van de collectieve zuiveringsinstallatie de mogelijkheid om, in overleg met het Hoogheemraadschap van Delfland, indien nodig aanvullende maatregelen voor te schrijven ter beperking van emissies van gewasbeschermingsmiddelen.

Voorts is de verlenging van het experiment Architect aan Zet, zoals opgenomen in artikel 6j van het Bu Chw, uit deze tranche van het Bu Chw gehaald. Een verlenging van dit experiment was aanvankelijk in deze tranche van het Bu Chw opgenomen, omdat dit de eerstvolgende tranche was waarin de verlenging kon worden meegenomen. Aangezien deze tranche niet meer op tijd in werking kan treden om het experiment zonder onderbreking voort te zetten, is de verlenging meegenomen met het nader rapport over de drieëntwintigste tranche van het Bu Chw. Intussen is gebleken dat voornoemd experiment nog aanpassing behoeft met het oog op de scheiding tussen de technische en ruimtelijke bouwactiviteit, ook wel de knip genoemd, die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt geïntroduceerd. Ook wordt de tijdsduur van het experiment nogmaals aangepast, omdat na overleg met de gemeente Rotterdam is gebleken dat het de voorkeur geniet om uit te gaan van een vaste datum: 1 september 2025. Daarom is een aanpassing van dit experiment weer opgenomen in deze tranche van het Bu Chw.

Inzake het experiment aardgasvrije wijken in de gemeente Utrecht, dat is opgenomen in onderdeel E, geldt dat dit experiment eerder was opgenomen in de eenentwintigste tranche van het Bu Chw. Het experiment is dan ook als onderdeel van de eenentwintigste tranche van het Bu Chw op grond van artikel 5.2a van de Chw op 7 februari 2020 gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 2020, 7147). Naar aanleiding van de voorpublicatie zijn over dit onderdeel van het ontwerpbesluit geen zienswijzen ingediend.

Voorgenoemd experiment is als onderdeel van de eenentwintigste tranche van het Bu Chw op grond van artikel 5.2a van de Chw door de Minister voor Milieu en Wonen bij brieven van 7 februari 2020 (2020-0000057787 respectievelijk 2020-0000057789) voorgelegd aan beide Kamers der Staten-Generaal (Kamerstukken II 2019/20, 32 127, nr. 237). De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft op 21 februari 2020 een aantal schriftelijke vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De vragen betreffende het experiment aardgasvrije wijken zijn naar aanleiding van de aangenomen motie van de leden Koerhuis en Krol aangehouden. Deze vragen zijn op basis van de antwoorden en toezeggingen van de gemeente Utrecht separaat beantwoord met de Kamerbrief van 21 december 2020 (Kamerstukken II, 2020/21, 32 127, nr. 242). De

vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft deze antwoorden voor kennisgeving aangenomen.

II. Artikelsgewijs

Onderdeel B

Met *onderdeel B* wordt het experiment Architect aan Zet, zoals opgenomen in artikel 6j van het Bu Chw, op een aantal onderdelen technisch aangepast. De tijdsduur van het experiment is met de drieëntwintigste tranche van het Bu Chw[5] verlengd tot zes maanden na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De verlenging van het experiment heeft tot gevolg dat het experiment na inwerkingtreding van de Omgevingswet via artikel 4.30 van de Invoeringswet Omgevingswet, ook voor onder de Omgevingswet ingediende aanvragen om een omgevingsvergunning voor omgevingsplanactiviteiten voor bouwwerken, kan worden voortgezet op grond van het experimenteerartikel van de Omgevingswet: artikel 23.3. Onder de Omgevingswet zal de omgevingsvergunningplicht voor een bouwactiviteit, zoals thans opgenomen in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), worden gesplitst in de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit met het oog op een technische toets (de zo wel genoemde technische bouwactiviteit) en een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor bouwwerken met het oog op een ruimtelijke toets (de zo wel genoemde ruimtelijke bouwactiviteit). Deze scheiding tussen de technische en ruimtelijke bouwactiviteit wordt ook wel de knip genoemd.

De technische bouwactiviteit gaat over de toets van een aanvraag aan de regels over de technische bouwkwaliteit uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Bij de ruimtelijke bouwactiviteit wordt een bouwwerk getoetst aan de regels in het omgevingsplan, bijvoorbeeld regels over de bouwhoogte, het bebouwingspercentage, de functietoedeling en welstand. Dit betreft een omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk.

Onder de Omgevingswet zal de technische toets voor een aanzienlijk deel van de bouwwerken niet langer worden uitgevoerd door de gemeente, maar door een onafhankelijke kwaliteitsborger. Dit nieuwe systeem van kwaliteitsborging wordt gefaseerd ingevoerd met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, waarvan de inwerkingtreding gekoppeld is aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Gelet op dit nieuwe systeem is het onwenselijk dat met het experiment Architect aan Zet daarvan wordt afgeweken door een eigen systeem van kwaliteitsborging met een architect in stand te houden. Bovendien wenst ook de gemeente Rotterdam na inwerkingtreding van de Omgevingswet het experiment Architect aan Zet uitsluitend voort te zetten voor de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk.

Aan het experiment is daarom een nieuw eerste lid toegevoegd waarmee vooruit wordt gelopen op de knip tussen het technische en het ruimtelijke deel van de vergunning. Het eerste lid bepaalt dat tot 1 september 2025 het verbod op het bouwen van een bouwwerk zonder omgevingsvergunning niet geldt voor zover dat betrekking heeft op het ruimtelijke deel, waaraan thans via artikel 2.10, eerste lid, onder c en d, van de Wabo wordt getoetst. Tevens is onderdeel b van het eerste lid van artikel 2.10 van de Wabo hieraan toegevoegd, omdat de nu nog in de bouwverordening opgenomen regels over bodemgevoelige gebouwen op bodemgevoelige locaties onder de Omgevingswet zijn opgenomen in de

[5] Stb. 2021, 345.

bruidsschat en onderdeel worden van de beoordelingsregels voor een omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk (zie in dit verband artikel 22.29, eerste lid, onderdeel c, van de bruidsschat).

Voorwaarde voor het buiten toepassing blijven van de vergunningplicht op genoemde onderdelen van het toetsingskader is wel dat de bouwactiviteit wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een architect of een dienstverrichter als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de architectentitel. De architect is er daarmee verantwoordelijk voor dat het bouwen plaatsvindt in overeenstemming met het bestemmingsplan, de redelijke eisen van welstand en de bouwverordening. Voor het technische deel van de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit – de toets aan artikel 2.10, eerste lid, onder a, van de Wabo – blijft de vergunningplicht onverkort gelden. Overigens zullen de bouwwerken, bedoeld in het derde lid (nieuw), onder de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen vergunningvrij zijn, ofwel vallen onder gevolgklasse 1.[6] Voor bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 moet een onafhankelijke kwaliteitsborger worden ingeschakeld die beoordeelt of het bouwwerk aan de technische regels voldoet.

Na inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het experiment via artikel 4.30 Invoeringswet Omgevingswet alleen kunnen worden voortgezet voor zover het betreft de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk. Het tweede lid, waarin is bepaald dat in het geheel geen omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk nodig is, loopt niet door na de inwerkingtreding van de Omgevingswet en behoudt dus evenmin zijn werking via het overgangsrecht. Dit betekent dat, wanneer het bouwwerk niet vergunningvrij of meldingplichtig is, een omgevingsvergunning voor de (technische) bouwactiviteit nodig is. Voor de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk loopt het experiment door tot 1 september 2025. In die periode is er geen vergunning nodig voor een omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk, mits (zoals al eerder beschreven) de bouwactiviteit wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van een architect of een dienstverrichter als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de architectentitel. Ook gaat het buiten toepassing blijven van de vergunningplicht uitsluitend op voor zover er sprake is van een binnenplanse omgevingsplanactiviteit. Wanneer de bouwactiviteit een buitenplanse omgevingsplanactiviteit betreft, is dit experiment niet van toepassing en zal dus een vergunning moeten worden aangevraagd. Na 1 september 2025 loopt het experiment af en herleeft de vergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk weer.

Zoals reeds aangegeven, is met de drieëntwintigste tranche van het Bu Chw de tijdsduur van het experiment Architect aan Zet verlengd tot zes maanden na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Na overleg met de gemeente Rotterdam is echter gebleken dat het de voorkeur geniet om uit te gaan van een vaste datum. Daarom wordt de tijdsduur voor het ruimtelijke deel van de vergunning, zoals opgenomen in het eerste lid, aangepast tot 1 september 2025.

Om te regelen dat tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog gebruik kan worden gemaakt van het experiment zonder knip, is in het *tweede lid* (nieuw) geregeld dat tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet het verbod op het bouwen van een bouwwerk, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo, niet geldt als de bouwactiviteit wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een architect of een dienstverrichter als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de

[6] Zie artikel 2.15d van het Bbl voor de bouwwerken die vergunningvrij zijn voor wat betreft de bouwactiviteit en zie artikel 2.17 van het Bbl voor bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1.

architectentitel die voldoet aan de in het vierde lid (nieuw) gestelde eisen. Dit betekent ook dat pas na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gebruik kan worden gemaakt van het eerste lid.

Verder zijn de verwijzingen in de overige leden aangepast op het nieuw ingevoegde eerste lid. De aanvullende eisen die aan een architect worden gesteld in het kader van zijn taak als kwaliteitsborger zijn niet van toepassing op het eerste lid, aangezien met de knip de taak van kwaliteitsborger voor de architect komt te vervallen.

Onderdeel C

Met *onderdeel C* wordt een lid toegevoegd aan het experiment met een strengere EPC, zoals opgenomen in artikel 6p van het Bu Chw. De experimenteermogelijkheid van gemeenten om een strengere EPC voor te schrijven wordt aangepast aan de BENG-systematiek. Dit nieuwe vierde lid maakt het mogelijk dat gemeenten besluiten bij nieuwbouw waarvoor een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vereist is, in de bouwverordening voorschriften op te nemen die voorzien in lagere maximumwaarden voor energiebehoefte en primair fossiel energiegebruik en een hogere minimumwaarde voor het aandeel hernieuwbare energie dan bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012 (hierna: Bouwbesluit). Van deze mogelijkheid kan gebruik worden gemaakt in de periode tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In het Besluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 en van enkele andere besluiten inzake bijna energie-neutrale nieuwbouw (Stb. 2019, 501) is een soortgelijke wijziging opgenomen die ervan uitging dat BENG in werking zou treden per 1 juli 2020. Omdat de inwerkingtreding van BENG is uitgesteld tot 1 januari 2021, wordt het Bu Chw gewijzigd via deze tranche. Om de nieuwe inwerkingtredingsdatum aan te houden, zullen de onderdelen A en B, derde lid, van artikel II van het Besluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 en van enkele andere besluiten inzake bijna energie-neutrale nieuwbouw niet in werking treden.

Onderdeel D

Onderdeel D bevat een nieuw experiment, dat hieronder wordt toegelicht.

Artikel 6u (tijdelijke verhuur, Rotterdam)

In 2018 hebben verschillende partijen, waaronder de gemeente Rotterdam en woningbouwcorporatie Woonbron, afspraken gemaakt om te investeren in de wijken Carnisse, Oud Charlois en Tarwewijk. Deze wijken zijn in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (hierna: NPRZ) aangewezen als zogenoemde focuswijken. In het NPRZ werken het Rijk, de gemeente Rotterdam, woningcorporaties, zorginstellingen, schoolbesturen, bedrijfsleven, politie en Openbaar Ministerie samen aan een goede, gezonde en veilige toekomst voor Rotterdam-Zuid. Doel van het programma is om de bevolkingssamenstelling, het opleidingsniveau, de arbeidsparticipatie en de woon- en leefkwaliteit in die wijken in 20 jaar naar het gemiddelde niveau van woonwijken in de vier grote steden in Nederland te brengen.

De woningvoorraad in de drie genoemde focuswijken bestaat vooral uit naoorlogse portiek- en flatwoningen van geringe omvang (vaak minder dan 50 m^2). Veel woningen worden bewoond door één- of tweepersoonshuishoudens, waaronder veel starters op de woningmarkt. Het kwaliteitsniveau van de woningen en wooncomplexen voldoet vaak niet aan de hedendaagse woonwensen. Vanwege de geringe omvang van de woningen en de afwezigheid van een goed aanbod aan ruimere woningen in de wijken, is de doorstroming groot en zijn de mogelijkheden beperkt om in de wijken zelf een wooncarrière te maken, wat de beoogde opwaardering van en de sociale cohesie in de wijk niet ten goede komt.

Ter verbetering van de woonkwaliteit en om een groter aanbod van meer geschikte woonruimte voor diverse doelgroepen zoals gezinnen en sociale stijgers te creëren, willen de gemeente Rotterdam en een aantal woningcorporaties een groot aantal woningen (gedacht wordt aan ongeveer 700) in die wijken verwerven. Twee of drie naast elkaar gelegen woningen worden dan samengevoegd tot één woning, die vervolgens verkocht of verhuurd zal worden. De samengevoegde woningen worden verbeterd en zoveel mogelijk verduurzaamd waardoor ze zullen voldoen aan hedendaagse woonwensen van verschillende groepen woonconsumenten. De samengevoegde woningen zijn vooral bedoeld voor sociale stijgers of mensen met middeninkomens omdat differentiatie in woningtype en prijssegment in de wijken gewenst is.

Destijds zijn veel sociale huurwoningen verkocht met de constructie van het maatschappelijk gebonden eigendom (MGE, later Koopgarant). Het aankopen en samenvoegen van woningen in wooncomplexen zal een lange doorlooptijd vergen, omdat de woningen op vrijwillige basis aan de gemeente en woningcorporaties aangeboden moeten worden en geen te hoge prijzen voor de woningen betaald kunnen worden, omdat het project dan financieel onhaalbaar wordt.

Het zal dus de nodige tijd kosten alvorens voldoende woningen zijn verworven die daadwerkelijk samengevoegd kunnen worden. Ook vergt het tijd om een akkoord te krijgen van de VvE van het wooncomplex waarin de woningen zijn gesitueerd en voor het wijzigen van de splitsingsakte. Dit betekent dat het jaren kan duren voordat er clusters van woningen beschikbaar zijn voor samenvoeging. Het is niet uitgesloten dat de periode tussen het verwerven van de eerste woningen en het samenvoegen met een aangrenzende woning meer dan tien jaar duurt.

Het is uiteraard zeer wenselijk dat de woningen bewoond blijven in de periode tussen de aankoop en de start van de werkzaamheden tot samenvoeging. Het is ook belangrijk dat de samenvoeging niet gehinderd wordt doordat de huurcontracten van de zittende bewoners niet binnen een redelijke termijn opgezegd kunnen worden. Een tijdelijke huurovereenkomst op basis van artikel 15 van de Leegstandwet biedt een goede mogelijkheid om de verworven woningen niet leeg te laten staan en toch op korte termijn over de woningen te kunnen beschikken als samenvoeging met een naburige woning mogelijk wordt. De termijn waarop op grond van de Leegstandwet een woonruimte in een woning tijdelijk kan worden verhuurd is echter maximaal zeven jaar.

Een periode van zeven jaar zal in veel gevallen te kort zijn om een samenvoeging te realiseren. Als de woning na die zeven jaar nog niet samengevoegd kan worden, is tijdelijke verhuur niet meer toegestaan en is alleen antikraakbewoning mogelijk. Dergelijke bewoning is om uiteenlopende redenen minder gewenst en levert aanzienlijk minder huuropbrengsten op waardoor de financiële haalbaarheid van het project

onder druk komt te staan. Om voldoende woningen te verwerven en samen te voegen kan in de periode tot 2035 tijdelijke verhuur noodzakelijk zijn.

Op grond van artikel 15, zesde lid, eerste volzin, van de Leegstandwet wordt de vergunning voor tijdelijke verhuur in beginsel verleend voor ten hoogste twee jaren en kan deze op verzoek van de eigenaar telkens met ten hoogste een jaar worden verlengd. Gelet op de duur van het experiment zou een verleende vergunning een groot aantal keren verlengd kunnen of moeten worden. In het experiment is de verlengingsduur van een vergunning daarom verlengd naar drie jaar. Daardoor neemt de administratieve belasting van het college van burgemeester en wethouders en de eigenaar niet toe. Relatief gezien neemt deze zelfs af, omdat met de vijf verlengingen die op grond van de Leegstandwet nodig zijn om zeven jaar tijdelijke verhuur mogelijk te maken nu veertien jaar tijdelijke verhuur kan plaatsvinden.

Verder is in artikel 16, tiende lid, van de Leegstandwet bepaald dat burgemeester en wethouders in de vergunning vermelden tegen welke huurprijs de woning ten hoogste mag worden verhuurd. Het vaststellen van een maximale huurprijs voor de volledige tijdsduur van het experiment is onwenselijk, omdat deze dan niet kan worden aangepast aan de inflatie. Het buiten toepassing verklaren van de huurprijsbescherming door geen maximale huurprijs in de vergunning te vermelden is echter ook niet gewenst. Het gaat immers om woningen die tijdelijk verhuurd worden aan de doelgroepen. Daarom is het gewenst dat een maximale huurprijs wordt geborgd die voldoet aan de daaromtrent gestelde wet- en regelgeving.

Door het verlengen van de termijn van tijdelijke verhuur neemt de huurbescherming van de huurders af. Het maatschappelijk belang van het structureel op orde krijgen van de focuswijken door het realiseren van meer woningdifferentiatie in de momenteel eenzijdige woonwijken, weegt daar echter tegenop. Bovendien wordt zoveel mogelijk gezocht naar huurders die uiteindelijk een samengevoegde woning willen bewonen.

Voor een verdere verduidelijking van dit experiment wordt artikel 6u onderstaand per lid besproken.

In het *eerste lid* is de tijdsduur van het experiment bepaald, evenals het toepassingsgebied van het experiment. Tot 1 januari 2035 kunnen burgemeester en wethouders gebruikmaken van dit experiment in de gebieden Carnisse, Oud Charlois en Tarwewijk in de gemeente Rotterdam.

Het *tweede lid* regelt dat burgemeester en wethouders, in aanvulling op artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet, een vergunning als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van die wet kunnen verlenen als het gaat om een woning welke ten tijde van de aanvraag van de vergunning bestemd is om te worden samengevoegd met een of meerdere andere woningen. Hiermee wordt voor dit experiment een nieuwe categorie woningen aan het eerste lid van artikel 15 van de Leegstandwet toegevoegd.

Het *derde lid* bepaalt dat burgemeester en wethouders een formulier beschikbaar moeten stellen voor het aanvragen van een vergunning als bedoeld in het tweede lid. Dit is een afwijking van artikel 15, tweede lid, van de Leegstandwet, waarin onder meer is bepaald dat dit formulier overeenkomstig een door de minister vastgesteld model beschikbaar wordt gesteld.

In het *vierde lid* is vervolgens geregeld aan welke voorwaarden moet worden voldaan om een vergunning als bedoeld in het tweede lid te verlenen. Zo moet de woning, waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, leegstaan (onder a) en moet de eigenaar aantonen dat de woning in voldoende mate zal worden bewoond (onder b). Verder moet de gemeente Rotterdam of een woningcorporatie die op grond van artikel 19, eerste lid, van de Woningwet is toegelaten eigenaar zijn van de woning (onder c). Particuliere verhuurders kunnen dus geen gebruikmaken van het experiment.

In het *vijfde lid* is bepaald dat een vergunning als bedoeld in het tweede lid telkens met ten hoogste drie jaren kan worden verlengd, met dien verstande dat de vergunning tot uiterlijk 1 januari 2035 kan worden verlengd. Hiermee is geregeld dat na afloop van het experiment geen vergunningen meer op grond van dit experiment kunnen gelden. Dit is een aanvulling op artikel 15, zesde lid, tweede volzin, van de Leegstandwet waarin voor de verschillende categorieën woningen een kortere verlengingstermijn en een kortere maximale duur van de vergunning is bepaald. De eerste volzin van het zesde lid van artikel 15 van de Leegstandwet blijft onverkort van toepassing. Dit betekent dat een vergunning als bedoeld in het tweede lid wordt verleend voor een periode van ten hoogste twee jaar, waarna deze kan worden verlengd.

Verder wordt, om te voorkomen dat verworven woningen niet onder dit experiment vallen als zij in de voorafgaande vijf jaren zijn verhuurd met een vergunning op grond van de Leegstandwet, artikel 15, vijfde lid en zesde lid, laatste volzin, van die wet voor dit experiment in het *zesde lid* buiten toepassing verklaard.

Het *zevende lid* verklaart, in afwijking van artikel 15, negende lid, laatste volzin, van de Leegstandwet, het bepaalde in het tweede lid van overeenkomstige toepassing. Hiermee wordt voorkomen dat bij verlenging van de vergunning weer moet worden getoetst aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 15, derde lid, van de Leegstandwet, in plaats van aan de voorwaarden van dit experiment, zoals opgenomen in het derde lid.

Tot slot wordt in het *achtste lid* artikel 16 van de Leegstandwet, met uitzondering van het tweede lid van dat artikel, van overeenkomstige toepassing verklaard op dit experiment. Hiermee worden de bepalingen met betrekking tot de huur- en huurprijsbescherming bij tijdelijke huurovereenkomsten van overeenkomstige toepassing verklaard op een vergunning als bedoeld in het tweede lid. Om aan te geven welke termijnen voor de vergunning, bedoeld in het tweede lid, moeten worden aangehouden, is tevens bepaald dat een verwijzing naar artikel 15, eerste lid, onderdelen a, b en c, van de Leegstandwet in het vierde en zesde lid van artikel 16 van die wet moet worden gelezen als een verwijzing naar de vergunning, bedoeld in het tweede lid.

Onderdeel E

Met *onderdeel E* wordt een nieuw experiment toegevoegd aan het Bu Chw. Het experiment wordt hieronder toegelicht.

Artikel 7ag (aardgasvrije wijken, Utrecht)

In het plangebied Overvecht-Noord in Utrecht zijn gasleidingen aanwezig die sterk verouderd zijn, waardoor veiligheidsrisico's kunnen ontstaan. Daardoor moet de netbeheerder de gasleidingen versneld vernieuwen, indien er gebruikers op zijn aangesloten. Haaks daarop staat de ambitie van de gemeente Utrecht om uiterlijk in 2030 in Overvecht-

Noord geen gebruik meer te maken van aardgas voor onder meer verwarming, koken, verwarming van tapwater en haarden. In het plangebied maken circa 4.400 woningen doorgaans uitsluitend gebruik van gas om te koken. De verwarming van de woningen en, in de meeste gevallen, de verwarming van warmtapwater, vindt plaats via stadswarmte. Uitfasering van de gasinfrastructuur is daardoor relatief eenvoudig te realiseren, omdat geen ingrijpende maatregelen aan de woning of aan de energie-infrastructuur hoeven te worden genomen.

De woningen in het plangebied zijn vrijwel uitsluitend corporatiewoningen. De gemeente, de netbeheerder en woningcorporaties werken al geruime tijd samen aan de uitfasering van de gasinfrastructuur in Overvecht-Noord. Zij zijn voor dit experiment samen onder meer in overleg om de totale kosten (bijvoorbeeld kooktoestel, eventuele geiser, verzwaring van de elektriciteitsaansluiting) en besparingen (bijvoorbeeld vervallen vastrecht) in beeld te brengen en te bepalen welk aandeel elk van hen hierin heeft. De uitkomsten van dit overleg kunnen worden meegenomen in de bredere discussie over de betaalbaarheid van de uitfasering van de gasinfrastructuur. In dit experiment kan bij de verdeling van de kosten niet worden afgeweken van de wettelijke kaders die gelden voor de gemeente, netbeheerder en woningcorporaties. De gemeente Utrecht heeft aangegeven alleen van dit experiment gebruik te zullen maken als:

- het beëindigen van kookgasaansluitingen daadwerkelijk leidt tot het voorkomen van vervanging van gasleidingen die uitsluitend worden gebruikt voor kookgas;
- een ruime meerderheid van de huishoudens aan de betreffende afsluitbare leiding vrijwillig op het aanbod ingaat;
- de bewoner geen kosten als gevolg van deze overstap heeft;
- de onafhankelijke partijen die de belangen van huurders en woningeigenaren vertegenwoordigen positief adviseren over het aanbod en de gestelde randvoorwaarden; en
- de bewoner (indien gewenst) volledig ontzorgd wordt bij de overstap.

Door de gemeente Utrecht wordt ook al geruime tijd in algemene zin met bewoners gesproken over het aardgasvrij maken van het plangebied en wordt een pilot gedaan met een beperkt aantal woningen. Met de pilot toetsen de gemeente Utrecht, netbeheerder en woningbouwcorporaties of zij tot een haalbaar en opschaalbaar kostenplaatje kunnen komen met de garantie van kostenneutraliteit voor bewoners.

Een traject van volledig vrijwillige uitfasering van kookgasaansluitingen brengt het risico met zich mee dat enkele bewoners niet mee willen gaan of zonder duidelijke reden in het geheel niet reageren op voorstellen tot uitfasering van de kookgasafsluitingen. Dit leidt tot het risico dat de gasinfrastructuur toch in stand gehouden en vernieuwd zal moeten worden voor slechts een beperkt aantal gebruikers. Het is niet wenselijk om hoge kosten te maken voor het (vervangen en) in stand houden van een gasnet voor een relatief kleine groep bewoners die om hen moverende redenen, die ook gelegen kunnen zijn buiten een voorkeur voor gas, niet hebben gekozen voor een tijdig aangekondigd, redelijk en betaalbaar (duurzaam) alternatief. Daarom heeft Utrecht aanvullende instrumenten nodig zodat het plan succesvol kan worden uitgevoerd.

Op grond van huidig recht is het niet mogelijk om te besluiten dat het beschikken over kookgasaansluitingen niet langer is toegestaan, terwijl dit wel noodzakelijk is om te voorkomen dat de gasinfrastructuur in het gebied alsnog moet worden vernieuwd. Met dit experiment krijgt de gemeenteraad van Utrecht de mogelijkheid om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen gebouweige-

naren en bewoners niet meer over een kookgasaansluiting mogen beschikken vanaf een in dat bestemmingsplan opgenomen datum. Deze datum moet worden bepaald met inachtneming van een redelijke termijn na vaststelling van het bestemmingsplan. In de periode voor vaststelling van dat bestemmingsplan zal de gemeente al beginnen met een traject van ontzorging. Tijdens dat traject worden bewoners begeleid en ondersteund bij het vrijwillig beëindigen van kookgasaansluitingen en de overgang naar een andere, elektrische kookvoorziening. Indien bewoners niet willen meegaan in dit traject en hun kookgasaansluiting weigeren te beëindigen, zal de netbeheerder na de in het bestemmingsplan opgenomen datum de levering van gas beëindigen. Daarmee is vanaf dat moment invulling gegeven aan het verbod genoemd in het bestemmingsplan. Handhavend optreden door de gemeente is dan niet meer nodig. Het opleggen van een dwangsom aan bewoners zal niet aan de orde zijn.

Dit innovatieve experiment maakt het voor de gemeente Utrecht mogelijk om invulling te geven aan het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid door een natuurlijk vervangingsmoment van bestaande gasleidingen te benutten. Het grootste potentieel voor verduurzaming in Overvecht-Noord bestaat bij woningen en bedrijven waar aardgas wordt gebruikt voor verwarming van de gebouwen. Het beëindigen van de kookgasaansluitingen in het plangebied levert een relatief kleine bijdrage aan de CO_2-reductie in het gebied, maar is een belangrijke stap in de energietransitie in het gebied. Met dit experiment kan onder meer ervaring worden opgedaan met het ontzorgen van bewoners. Deze ervaringen kunnen vervolgens worden benut bij de verdere energietransitie in het gebied, overige gebieden in Utrecht en de rest van Nederland.

Zoals reeds benadrukt, leidt dit experiment ertoe dat kookgasafsluitingen moeten worden beëindigd op grond van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Daaruit voortvloeiende werkzaamheden bij huurwoningen zijn daarom dringende werkzaamheden in de zin van artikel 7:220, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Dit houdt in dat de huurder die werkzaamheden moet gedogen. Tegelijkertijd leiden de werkzaamheden als gevolg van dit experiment niet tot een hogere huurprijs op grond van 7:255 BW. Verder leidt het verbod op het hebben van een kookgasaansluiting tot een verbouwing van de opstelplaats voor een kooktoestel. De kookgasaansluiting moet immers worden beëindigd. Voorts volgt uit de artikelen 4.38, 4.40 en 4.42 van het Bouwbesluit 2012 de verplichting tot het aanwezig zijn van een opstelplaats voor een kooktoestel, zowel bij nieuwbouw, verbouw als bestaande bouw. Eventuele noodzakelijke werkzaamheden, bijvoorbeeld aanpassingen in de meterkast, om aan die verplichting te kunnen voldoen, zijn daarom ook te kwalificeren als dringende werkzaamheden in de zin van artikel 7:220 van het BW. Indien de woning is verhuurd met een kooktoestel geldt ook voor eventuele noodzakelijke werkzaamheden om het kooktoestel veilig en goed te laten functioneren dat die te kwalificeren zijn als dringende werkzaamheden in de zin van artikel 7:220 BW. De verhuurder moet de huurder het ongestoorde genot van het gehuurde verschaffen. Indien het kooktoestel tot het gehuurde behoort, geldt die verplichting ook daarvoor.

Voor de tijdsduur van dit experiment is geen bepaling opgenomen, omdat dit experiment is gekoppeld aan het experiment met het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. Daarom geldt de tijdsduur van dat experiment, zoals opgenomen in artikel 7c, achttiende lid, respectievelijk artikel 7g, vijfde lid, van het Bu Chw.

Voor een verdere verduidelijking van dit experiment wordt artikel 7ag onderstaand per lid besproken.

In het *eerste lid* wordt bepaald wat voor de toepassing van artikel 7ag moet worden verstaan onder een kookgasaansluiting. Een kookgasaansluiting is een gasaansluiting, waarbij de aangesloten onroerende zaak ook een aansluiting heeft op een warmtenet. Er zijn gebieden waar gebouwen zijn aangesloten op zowel een warmtenet, het gasnet als het elektriciteitsnet. De aansluiting op het warmtenet wordt dan doorgaans gebruikt om gebouwen te verwarmen en voor warmwater. De aanwezige gasaansluiting wordt dan doorgaans uitsluitend gebruikt voor koken, waar een goed alternatief voor is. Ook wanneer de gasaansluiting feitelijk wordt gebruikt voor andere functies of apparaten, zoals een geiser voor verwarming van tapwater of een gashaard, is er ingevolge het eerste lid sprake van een kookgasaansluiting, omdat er immers tevens een aansluiting is op het warmtenet die kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte.

Het *tweede lid* geeft de mogelijkheid om in afwijking van artikel 62 van de Gaswet en in aanvulling op artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening, in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen het verboden is over een kookgasaansluiting te beschikken vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Op grond van het bepaalde in artikel 7c, dertiende lid, van het Bu Chw kan de gemeenteraad deze bevoegdheid delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Het tweede lid biedt de gemeente samen met het bepaalde in artikel 7c en 7g van het Bu Chw de flankerende maatregel die nodig is voor een succesvol experiment. De afwijking van artikel 62 van de Gaswet is noodzakelijk om de gemeenteraad de bevoegdheid te geven om beperkingen te stellen aan de aanwezigheid van aansluitingen voor het transport en de levering van gas. Zonder deze afwijkingsmogelijkheid van artikel 62 van de Gaswet is de gemeente niet bevoegd deze regels te stellen. In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte staat de gehele fysieke leefomgeving centraal, waardoor in het plan ook regels gesteld mogen worden met oog op onder andere veiligheid en duurzaamheid. Om in het belang van veiligheid en duurzaamheid regels te kunnen stellen over het beschikken over kookgasaansluitingen, is afwijking van artikel 62 van de Gaswet dus noodzakelijk. Op grond van artikel 10, zevende lid, onder b, van de Gaswet heeft het college van burgemeester en wethouders al de bevoegdheid om gebieden aan te wijzen waar de aansluitplicht voor de netbeheerder niet geldt, indien zich daar een warmtenet of andere energie-infrastructuur bevindt of gaat bevinden die in de verwachte warmtebehoefte kan voorzien. Met die aanwijzing kunnen echter bestaande gasaansluitingen niet worden verboden. Het tweede lid maakt dit wel mogelijk. Op grond daarvan kan tevens het beschikken over kookgasaansluitingen worden verboden.

In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte moet gemotiveerd worden dat sprake is van een redelijke termijn tussen het moment van vaststellen van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en het moment dat het beschikken over kookgasaansluitingen niet meer is toegestaan, gelet op de omstandigheden in het betreffende gebied. Betrokkenen dienen voldoende tijd te hebben om een andere, elektrische kookvoorziening te realiseren.

Het *derde lid* regelt dat op de dag volgend op de datum, bedoeld in het tweede lid, degene die over de kookgasaansluiting beschikt, geacht wordt de netbeheerder te hebben verzocht om beëindiging van die aansluiting. Deze bepaling maakt het mogelijk voor de netbeheerder om ook bij bewoners die weigeren of nalaten zelf te verzoeken om beëindiging van de aansluiting, de benodigde handelingen te verrichten om de aansluiting vanaf de vastgestelde datum te beëindigen. De aansluiting is beëindigd op het moment dat er geen verbinding meer is tussen het gasnet en de

onroerende zaak. In verband met de beëindiging van de aansluiting kan de netbeheerder op grond van deze bepaling – vanaf de in het bestemmingsplan verbrede reikwijdte vastgestelde datum – tevens het gasnet in het gebied buiten gebruik nemen.

In het *vierde lid* wordt bepaald dat dit experiment is beperkt tot gebieden waar de bestaande gastransportleidingen om veiligheidsredenen moeten worden vervangen en daarnaast reeds in de warmtebehoefte van de woningen is voorzien door middel van een aansluiting op een warmtenet. Dit laat onverlet dat de netbeheerder de toestand van de leidingen continu monitort en waar nodig maatregelen treft om de veiligheid te garanderen. Verder is in dit lid opgenomen dat het, om herleving van de aansluitplicht als bedoeld in artikel 10, zesde lid, onder a, van de Gaswet te voorkomen, noodzakelijk is dat de gemeente met gebruikmaking van artikel 10, zevende lid, onder b, van de Gaswet het gebied ook aanwijst als gebied waar zich, in dit geval, een warmtenet bevindt dat in de warmtebehoefte kan voorzien.

In het *vijfde lid* is bepaald dat artikel 7c, negende lid, onder a, onder 2°, van het Bu Chw voor dit experiment niet van toepassing is. Daarmee is geregeld dat bij vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte duidelijk moet zijn dat en op welke wijze het bestemmingsplan financieel, technisch en maatschappelijk uitvoerbaar is. Bij de financiële haalbaarheid van het bestemmingsplan moet de gemeente onder meer aandacht besteden aan de verdeling van de kosten van het uitfaseren van de gasinfrastructuur, zoals gemeente, netbeheerder en betrokken woningcorporaties zijn overeengekomen. In artikel 7c, negende lid, onder a, onder 2°, van het Bu Chw is voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte opgenomen dat van de gemeente niet kan worden verlangd dat ze reeds bij het opstellen van het bestemmingsplan aangeeft hoe dit zal worden uitgevoerd. Reden hiervoor is dat de gemeente mogelijke ontwikkelingen vooral faciliteert en in mindere mate zelf de uitvoering van het bestemmingsplan ter hand neemt. Om deze reden is artikel 3.1.6, eerste lid, onder f, van het Besluit ruimtelijke ordening niet van toepassing voor bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte. Deze bepaling zou voor dit experiment er echter toe leiden dat bij vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte de haalbaarheid en betaalbaarheid van het alternatief van de kookgasaansluitingen nog niet hoeft te worden aangetoond. Dit is onwenselijk. Daarom is deze bepaling buiten toepassing verklaard.

In het *zesde lid* is bepaald dat het opnemen van het in de artikelen 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3 van het Besluit ruimtelijke ordening voorgeschreven overgangsrecht niet van toepassing is. Op grond van dit eerbiedigend overgangsrecht in het Besluit ruimtelijke ordening mogen bouwwerken die ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan legaal aanwezig zijn en met het nieuwe bestemmingsplan in strijd zijn, blijven voortbestaan. Hetzelfde geldt voor met het nieuwe bestemmingsplan strijdig gebruik; dit mag worden voortgezet. Het overgangsrecht heeft dus onder meer tot gevolg dat een bestaande kookgasaansluiting in gebruik mag blijven. Daarom is het noodzakelijk van dit eerbiedigend overgangsrecht af te kunnen wijken om te voorkomen dat het aanwijzen van gebieden waarin het beschikken over kookgasaansluitingen niet langer is toegestaan, niet effectief kan worden geëffectueerd.

Het *zevende lid* bepaalt welk plangebied gebruik kan maken van dit experiment: Overvecht-Noord in de gemeente Utrecht. Overvecht-Noord is een van de 27 proeftuinen van het Programma Aardgasvrije Wijken.

Onderdeel F

Met *onderdeel F* worden drie nieuwe experimenten toegevoegd aan het Bu Chw. De experimenten worden hieronder toegelicht.

Artikel 7ai (nieuwe sanitatie, Amsterdam)

De gemeente Amsterdam heeft grote ambities op het gebied van duurzaamheid en wil de verduurzaming van de stad versnellen. In het document Duurzaam Amsterdam, zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Amsterdam op 11 maart 2015, is deze ambitie verder uitgewerkt naar doelstellingen voor duurzame energie, schone lucht, een circulaire economie en een klimaatbestendige stad. De structuurvisie 2040 schetst het instrumentarium voor een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en beschrijft de ambitie om een groot deel van de energiebehoefte van Amsterdam zelf op te wekken. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016 – 2021 (GRP) omvat beleid voor de watertaken van de gemeente (stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater). Deze taken zijn belegd bij Waternet. In het GRP zijn duurzaamheid en innovatie belangrijke pijlers voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken. In dat kader wordt gewerkt aan initiatieven op het gebied van bron-gescheiden inzameling van afvalwater (nieuwe sanitatie), het terugwinnen van koude en warmte uit afvalwater en inzameling van voedselresten via het riool (pilot voedselrestenvermalers) in plaats van met het vast afval. Amsterdam wil via dit experiment invulling geven aan deze initiatieven in de gebieden Buiksloterham, Strandeiland en Buiteneiland.

Buiksloterham ligt in Amsterdam aan de Noordelijke IJ-oever en is een transformatiegebied dat verandert van een industrieel bedrijventerrein naar een circulaire stadswijk gericht op wonen en werken, waarbij maximaal 8.575 woningen gerealiseerd worden. De gebiedsontwikkeling van Buiksloterham loopt tot ongeveer 2030. Strandeiland maakt deel uit van de archipel IJburg: een groep van kunstmatige eilanden in het IJmeer aan de oostkant van Amsterdam. Strandeiland is het tweede eiland van IJburg 2 dat wordt aangelegd. Strandeiland behoort met 8.000 woningen tot een van de grootste toekomstige stadswijken van Amsterdam. In 2040 is de ontwikkeling van Strandeiland naar verwachting helemaal afgerond. Buiteneiland is het laatste eiland van de IJburgarchipel en het derde eiland van IJburg 2. Buiteneiland wordt een natuurlijk ogend landschap dat de setting vormt voor kunst, cultuur, sport, recreatie en natuurbeleving. Verder wordt voorzien in een woningbouwprogramma van 200 tot 500 woningen. Bij de aanleg van Buiteneiland wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van grond die vrijkomt bij bouwprojecten elders in de stad. Hierdoor verloopt de aanleg van Buiteneiland geleidelijker, waarbij nu gedacht wordt aan een periode van tussen de 15 en 17 jaar.

Nieuwe sanitatie is gericht op het maximaal (terug)winnen van energie en grondstoffen uit afvalwater en het minimaliseren van het drinkwatergebruik. Huishoudelijk afvalwater is afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden. Ook het afvalwater uit bedrijven dat naar aard en samenstelling overeenkomt met afvalwater uit particuliere huishoudens valt onder de categorie huishoudelijk afvalwater. Bij nieuwe sanitatie wordt huishoudelijk afvalwater gesplitst in twee afvalwaterstromen: het geconcentreerde afvalwater (zwart afvalwater) en het overige afvalwater (grijs afvalwater). Door het splitsen van het huishoudelijk afvalwater wordt dit zoveel mogelijk gescheiden aan de bron. Dit resulteert in twee afvalwaterstromen met verschillende samenstelling en eigenschappen, waardoor terugwinning van energie en grondstoffen efficiënter kan worden gerealiseerd dan bij

een gemengde inzameling. Ook de zuivering van het afvalwater is efficiënter.

Vanaf de bron (opstelplaats voor een watercloset en eventueel een opstelplaats voor een keukengootsteenbak) wordt het geconcentreerde zwartwater (toiletwater en eventueel voedselresten) ingezameld en afgevoerd via een vacuümriool. Het grijswater, dat bestaat uit de overige huishoudelijke afvalwaterstromen, wordt via een conventioneel vrijverval riool ingezameld. Er is dus sprake van twee verschillende rioolsystemen. De rioolsystemen worden aangelegd door Waternet.

Het vacuümriool is een uitbreiding ten opzichte van traditionele riolering. Hiervoor wordt een vacuümleiding aangelegd die wordt aangesloten op het vacuümriool in het midden van de straat. Het vacuümriool wordt op onderdruk gehouden door vacuümpompen die zowel centraal als gebouwgebonden kunnen worden uitgevoerd. Via de vacuüm-units wordt het zwartwater vervolgens verpompt naar de in de wijk gelegen zwartwaterzuivering. Geconcentreerd zwartwater is uitstekend vergistbaar waarbij biogas wordt geproduceerd. Het toevoegen van vermalen voedselresten uit de keuken levert na vergisting in de lokale zuivering een dubbel zo hoge biogasproductie op ten opzichte van een conventionele zuivering. Toepassing van apparatuur voor het vermalen van voedselresten (voedselrestenvermalers), waarbij voedselresten via de «zwartwaterstroom» worden ingezameld en verwerkt, past binnen het Amsterdamse afvalbeleid en de circulaire ambities en duurzaamheidsambities van de gemeente. Toepassing hiervan is niet verplicht. Maar indien gekozen wordt voor aanleg, kan deze uitsluitend worden aangesloten op de vacuümleiding.

Om nieuwe sanitatie mogelijk te maken is het nodig om af te wijken van het Bouwbesluit, het Besluit lozing afvalwater huishoudens (hierna: Blah) en het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Aanleg vacuümrioolsysteem

Een bouwwerk moet op grond van artikel 6.15 van het Bouwbesluit zodanige voorzieningen voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater hebben dat het water zonder nadelige gevolgen voor de gezondheid kan worden afgevoerd. Voor nieuwbouw geldt dat iedere gebruiksfunctie met een toilet- of badruimte of met een andere opstelplaats voor een lozingstoestel een afvoervoorziening voor huishoudelijk afvalwater moet hebben die voldoet aan de NEN 3215. NEN 3215 schrijft voor dat huishoudelijk afvalwater en regenwater gescheiden worden gehouden. Grijs en zwart afvalwater zijn samen huishoudelijk afvalwater. Het aanleggen van gescheiden leidingen voor grijs en zwart water past wel binnen de NEN 3215, maar dan moeten beide leidingsystemen voldoen aan de eisen voor leidingen voor huishoudelijk afvalwater. Dit betekent een spoelvolume van ten minste 6 liter en een voorgeschreven minimale ontwerpmiddellijn van een toestelleiding en ontluchting. Voor het inzamelen van geconcentreerd zwart afvalwater is een vacuümriool nodig om het spoelvolume te beperken. Een vacuümtoilet gebruikt slechts 1 liter drinkwater per spoelbeurt in plaats van circa 7 liter zoals bij een conventioneel toilet. Het vacuümriool wordt op onderdruk gehouden. Hierdoor is sprake van een dunnere buis en kan deze niet ontlucht worden. Met dit experiment wordt het mogelijk om hiervan af te wijken.

Het gescheiden rioolsysteem moet tijdens de bouw worden gerealiseerd. Bij de bouw kan het aanleggen van een gescheiden grijs- en zwartwatercircuit op grond van de bouwregelgeving wel worden toegestaan, maar het kan niet worden afgedwongen. Het toepassen van

gelijkwaardige oplossingen, zoals vacuümriolering, is een recht van degene die bouwt, maar geen verplichting. Ook de mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften opgenomen in artikel 4, derde lid, van het Blah biedt hiervoor geen oplossing, omdat tijdens de bouw nog geen sprake is van een lozing door een huishouding en dus geen maatwerkvoorschrift kan worden gesteld. De gemeente kan in de verordening voorschrijven dat de afvoervoorziening van het huishoudelijk afvalwater van het toilet en de voedselrestenvermaler aangesloten dient te worden op de vacuümleiding en deze wordt aangesloten op het vacuümriool, hiermee is de aanleg en het in stand houden van een gescheiden rioolsysteem geborgd.

Lozing voedselresten

Op dit moment is in artikel 6 van het Blah een verbod opgenomen voor het lozen van huishoudelijk afvalwater dat afkomstig is van het bereiden van voedingsmiddelen (en daarmee samenhangende activiteiten) dat door versnijdende of vermalende apparatuur is versneden of vermalen. Daarmee zijn voedselrestenvermalers zélf niet verboden, het lozen van de vermalen resten op de gemeentelijke riolering echter wel. Voor bedrijven geldt eenzelfde bepaling op grond van artikel 3.131, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. In het experiment is het mogelijk gemaakt om voedselresten te lozen in het vacuümriool.

Dit experiment draagt bij aan een innovatieve duurzame ontwikkeling door het op innovatieve wijze gescheiden inzamelen van het geconcentreerd afvalwater via een vacuümriool. Hierdoor levert dit afvalwater na vergisting een hogere biogasproductie op. Dit wordt ingezet in de lokale warmte- en koudeopslag en voor elektriciteitsvoorzieningen van de vergister zelf. Hiermee ontstaat een cyclisch duurzaam proces. Toepassing van voedselrestenvermalers zorgt – naast een verhoogde biogasproductie – voor een verhoging van het comfort en een verbetering van de hygiëne in de keuken. Met één druk op de knop zijn immers de voedselresten uit de keuken verdwenen. Tevens worden op deze manier voedselresten uit het restafval gehouden, waardoor minder restafval wordt geproduceerd en minder vrachtwagenbewegingen in de wijk nodig zijn. Door de toepassing van het vacuümriool voor het toilet is tot slot sprake van een drinkwaterbesparing van circa 25% op het totale drinkwatergebruik.

Voor een verdere verduidelijking van dit experiment wordt artikel 7ai onderstaand per lid besproken.

Het *eerste lid* bevat een eigen begripsbepaling waarmee de begrippen «geconcentreerd afvalwater» en «voedselresten» worden geduid. Onder geconcentreerd afvalwater wordt afvalwater verstaan dat uitwerpselen afkomstig van vacuümtoiletten of voedselresten als bedoeld onder b bevat. Met de zinsnede «uitwerpselen afkomstig van vacuümtoiletten» wordt de reikwijdte beperkt; in die zin dat uitwerpselen afkomstig van reguliere toiletten, die zijn aangesloten op conventioneel vrijverval riool, niet onder deze definitie vallen en daarmee ook niet onder dit experiment. Verder bepaalt onderdeel b van dit lid wat onder «voedselresten» moet worden verstaan. Dit zijn afvalstoffen afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen en daarmee samenhangende activiteiten.

Het *tweede lid* bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels kan stellen over het brengen van afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen en daarmee samenhangende activiteiten in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater. Daarbij kan de gemeenteraad afwijken van het bepaalde in artikel 6 van het Blah en artikel 3.131, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit

vormt een aanvulling op artikel 10.32a, eerste lid, onder a, van de Wet milieubeheer (hierna: Wm). Op grond van dit lid kan de gemeenteraad bepalen dat geconcentreerd afvalwater, bestaande uit voedselresten, moet worden geloosd op een vacuümriool. Daarnaast wordt met deze mogelijkheid ook vooruitgelopen op de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet kan de gemeenteraad in het omgevingsplan regels stellen over het lozen van huishoudelijk afvalwater en ander afvalwater afkomstig van het bereiden van voedingsmiddelen.

Het *derde lid* maakt afwijking van het Bouwbesluit mogelijk wat betreft de eisen aan een afvoervoorziening voor bepaalde lozingstoestellen. Aan een afvoervoorziening voor een watercloset en voor een keukengootsteenbak voorzien van apparatuur voor het vermalen van voedselresten worden in dit lid andere eisen gesteld. Zo moet de afvoervoorziening worden aangesloten op een vacuümleiding (onder a) en moet die vacuümleiding zijn aangesloten op een vacuümriool. Dit heeft tot gevolg dat enkel vacuümtoiletten mogen worden geïnstalleerd. Verder is bepaald dat de vacuümleidingen in het gebouw een diameter hebben van ten minste 50 mm en niet worden voorzien van een ontluchtingsleiding (onder b). Ook is bepaald dat vacuümleidingen uitsluitend geconcentreerd afvalwater afvoeren (onder c). Dit betekent dat overig huishoudelijk afvalwater (grijs water), bijvoorbeeld afkomstig van douche, bad of vaatwasser, niet mag worden afgevoerd via een vacuümleiding. Dergelijk huishoudelijk afvalwater moet worden afgevoerd via een conventioneel vrijverval riool.

In het *vierde lid* is de tijdsduur en het toepassingsbereik van het experiment opgenomen. Het artikel is tot 1 januari 2040 van toepassing op de gebieden Buiksloterham, Strandeiland en Buiteneiland in de gemeente Amsterdam.

Artikel 7aj (ondergronds afvaltransportsysteem, Amsterdam)

Amsterdam werkt aan een schonere en duurzamere stad, waar afval meer als grondstof wordt beschouwd dan als afval. De nieuwe Sluisbuurt, waar in hoge dichtheden ongeveer 5.600 woningen voor ongeveer 10.700 inwoners zullen worden gebouwd, volgt deze doelstellingen. Vanwege de hoge dichtheid, de beperkte openbare ruimte en de prioriteit voor fietsers en voetgangers, is voor traditionele afvalinzameling met ondergrondse containers vrijwel geen ruimte beschikbaar en vormen de rijbewegingen voor het ophalen van het afval een grote belasting voor de buurt.

Al langere tijd is Amsterdam voor de Sluisbuurt een alternatief afvalsysteem aan het onderzoeken. In 2017 is onderzocht (technisch en financieel) of een Ondergronds Afval Transportsysteem (OAT) gerealiseerd kon worden. Daarbij is geconstateerd dat een OAT positieve maatschappelijke effecten heeft op ruimtegebruik, hogere afvalscheidingsresultaten, de kwaliteit van de buitenruimte en verminderde overlast meebrengt in de vorm van emissies, stank, geluid, onveiligheid en minder zwerfafval. Op 20 december 2017 heeft de gemeenteraad van de gemeente Amsterdam ingestemd met de komst van het OAT in de Sluisbuurt en heeft budget vrijgemaakt om het OAT te realiseren.

Het OAT bestaat uit een stelsel van buizen onder de grond waardoor afval wordt getransporteerd vanuit een inwerpopening (in de gebouwen in de Sluisbuurt) naar de terminal (overslag station vanwaar het afval getransporteerd wordt naar de verwerker). Het gescheiden inzamelen van afval is mogelijk door op verschillende tijdstippen verschillende fracties door dezelfde buis te transporteren naar de terminal. Deze terminal wordt geplaatst aan de andere kant van Piet Hein-tunnel.

Met het OAT kunnen de volgende fracties worden ingezameld:
– bioafval;
– kunststof, metaal en drankenkartons, ook wel plastic, metaal en drankenkartons (PMD) genoemd;
– papier; en
– restafval.

Voorts heeft de gemeente Amsterdam in aanvulling op het OAT besloten om voor andere fracties (onder meer glas, grof karton, textiel en afgedankte elektrische apparatuur) rolcontainers bij te plaatsen. Hiermee wordt verkeerd gebruik van het OAT tegengegaan, blijft de kwaliteit van de ingezamelde afvalstoffen op peil en worden bewoners zo goed mogelijk gefaciliteerd in het gescheiden kunnen aanbieden van de verschillende stromen. Het OAT en de rolcontainers zijn daarmee een complementair systeem van afvalinzameling voor de Sluisbuurt.

Amsterdam wil zoveel mogelijk bedrijven gebruik laten maken van het OAT. Op grond van artikel 10.21 van de Wm is de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen een wettelijke taak van de gemeente. Alle huishoudens worden aangesloten om zo het afval via het OAT en de rolcontainers in te zamelen. De gemeente wil ook het afval van de toekomstige bedrijven in de Sluisbuurt waar deze fracties aan afvalstromen ontstaan, inzamelen via het OAT en de rolcontainers. Op grond van huidige wetgeving is de inzameling van bedrijfsafvalstoffen geen wettelijke taak van de gemeente, maar is dit de verantwoordelijkheid van de bedrijven. Deze bedrijven moeten het afval scheiden en gescheiden afgeven. Een belangrijk deel van deze bedrijfsafvalstoffen is vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen.

Met dit experiment worden in hoofdstuk 10 van de Wm, in aanvulling op artikel 1.1 van die wet, de specifieke bedrijfsafvalstoffen: afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, bioafval, glas, papier, plastic, metaal en drankenkartons (PMD), restafval en textiel gelijkgeschakeld met huishoudelijke afvalstoffen. Hiermee wordt de gemeente verantwoordelijk voor de inzameling van deze fracties bedrijfsafvalstoffen. De gemeente gebruikt voor deze inzameling in de Sluisbuurt het OAT en de rolcontainers. Uitzondering op deze verplichting zijn retourvrachten. Grote ondernemingen hebben vaak een eigen inzamelsysteem van afval via de bevoorradingsketen. Na bevoorrading van de onderneming neemt de vrachtwagen afval mee terug. Dit eigen inzamelsysteem wordt uitgezonderd van dit experiment.

Verder wordt in dit experiment aangesloten bij deze specifieke fracties, omdat de gemeente deze ook al gaat inzamelen voor huishoudens via het OAT en de rolcontainers. Door zowel huishoudelijk afval als de in de tweede lid genoemde fracties van bedrijfsafvalstoffen gezamenlijk in te zamelen, wordt de efficiency vergroot en tevens de druk op de openbare ruimte en het aantal verkeersbewegingen in de wijk beperkt. Dit experiment voorziet niet in een volledige gelijkschakeling van bedrijfsafvalstoffen met huishoudelijke afvalstoffen. Voor de overige fracties die vrij kunnen komen, blijven de bedrijven zelf verantwoordelijk. Hierbij kan gedacht worden aan klein chemisch afval, grof afval, rubber, medicijn- en medisch afval, horeca-vet en -oliën. De verwachting is dat dit geen grote hoeveelheden zijn, die door (gespecialiseerde) afvalinzamelaars zullen moeten worden ingezameld. Ook de inzameling van dit type afvalstoffen vindt plaats door verschillende (gespecialiseerde) afvalinzamelaars. Het OAT en de rolcontainers zijn niet geschikt om deze afvalstromen in te zamelen. Ook gevaarlijke afvalstoffen vallen hier niet onder. Deze zijn en blijven op basis van artikel 1.1 van de Wm uitgezonderd van bedrijfsafvalstoffen en worden door het gelijkschakelen in het experiment dus ook

geen huishoudelijke afvalstoffen. De Wm, het Activiteitenbesluit milieubeheer en de verplichtingen uit vergunningen blijven daarop onverkort van toepassing.

Dit experiment draagt bij aan een duurzame ontwikkeling doordat specifieke fracties uit één gebied centraal worden ingezameld op een locatie. Dit is efficiënt en zorgt voor een hoger scheidingspercentage van afvalstoffen en een verbetering in kwaliteit, zodat meer grondstoffen kunnen worden teruggewonnen. Door de inzameling via het OAT en de rolcontainers geeft dit meer ruimte voor de inrichting van openbare ruimte en wordt het aantal verkeersbewegingen teruggebracht. Doordat de inzet van traditionele inzamelvoertuigen tot een minimum wordt gereduceerd, neemt ook de verkeersveiligheid toe. Omdat op basis van dit experiment de inzameling van de in het tweede lid genoemde fracties van bedrijfsafvalstoffen voortaan een wettelijke taak is van de gemeente, heeft dit gevolgen voor mogelijkheid van bedrijven om een contract te sluiten met commerciële afvalinzamelaars. Voor wat betreft de inzameling van die fracties van bedrijfsafvalstoffen is dit namelijk niet mogelijk. Gelet op de beoogde doelstelling van dit experiment, te weten het vergroten van de schaarse openbare ruimte en het beperken van het aantal verkeersbewegingen, wordt deze beperking echter gerechtvaardigd. Het gelijkschakelen van bepaalde fracties van bedrijfsafval is immers een geschikte en noodzakelijke maatregel om de doelstelling van het experiment te bereiken. Voorts gaat de gemeente, in samenwerking met de branche van afvalinzamelaars en -verwerkers, zich inspannen om de marktwerking zoveel mogelijk in stand te houden.

Het OAT zal worden ontworpen op een totale levensduur van 50 jaar. De gemeente wordt eigenaar van het OAT en de terminal, maar een door middel van een aanbesteding aangezochte OAT-exploitant voert de aanleg, de exploitatie, het beheer en het onderhoud uit. Deze aanbesteding is afgerond. De definitieve gunning en contractondertekening is naar verwachting begin mei 2020. Na de inzameling in de containers van de terminal zal het afval met vrachtwagens naar de verwerker moeten worden vervoerd (natransport). Gelet op de ontwikkelingen op het gebied van afval in Amsterdam is nog niet volledig uitgekristalliseerd op welke wijze het natransport en de verwerking zullen plaatsvinden.

Amsterdam heeft ook een experiment in de negen straatjes voor het gezamenlijk inzamelen van huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval (Stb. 2020, 75). Voor (de uitvoering van) dit experiment is de gemeente in gesprek met marktpartijen over de verschillende aspecten van bedrijfsafval in Amsterdam en de inzet van de gemeente om een efficiënte en effectieve inzameling van bedrijfsafval te realiseren. Uit deze gesprekken is gebleken dat voor de marktpartijen het belangrijk is om regie te voeren over de contracten met de klant en de grondstoffen. De logistiek is van ondergeschikt belang. Zij staan, in beginsel, positief tegenover een regierol op het onderdeel logistiek voor de gemeente.

Om het ontstane vertrouwen te behouden en draagvlak voor het experiment in de Sluisbuurt bij marktpartijen te creëren, zal in de verdere uitwerking van het experiment in overleg gekeken worden naar mogelijkheden om in de Sluisbuurt de regierol van de gemeente op het onderdeel van de logistiek vorm te geven en de marktwerking in stand te houden. De gemeente doet dit in samenwerking met de branche. De gemeente neemt hierbij, voor zover van toepassing, de aanbestedingsregels, de Wet Markt en Overheid en de Wet op de vennootschapsbelasting in acht.

Voor een verdere verduidelijking van dit experiment wordt artikel 7aj onderstaand per lid besproken.

In het *eerste lid* is de tijdsduur van het experiment opgenomen. Dit artikel is tot 1 januari 2036 van toepassing. Ook is in dit lid bepaald dat het experiment van toepassing is op het gebied de Sluisbuurt in de gemeente Amsterdam.

Het *tweede lid* schakelt voor de toepassing van hoofdstuk 10 van de Wm bepaalde fracties van bedrijfsafval gelijk aan huishoudelijke afvalstoffen. Het gaat om de fracties afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, bioafval, glas, papier, plastic, metaal en drankenkartons (PMD), restafval en textiel. Wat betreft de terminologie van deze fracties is zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande en toekomstige wet- en regelgeving. Door het gelijkschakelen van deze fracties aan huishoudelijke afvalstoffen, is het inzamelen daarvan voortaan op grond van artikel 10.21 van de Wm een wettelijke taak van de gemeente. Wat betreft verplichtingen uit andere hoofdstukken van de Wm worden deze fracties van bedrijfsafvalstoffen niet gelijkgeschakeld aan huishoudelijke afvalstoffen. Fracties die niet worden genoemd in het tweede lid vallen niet onder dit experiment, zoals klein chemisch afval, grof afval, rubber, medicijn- en medisch afval, horeca-vet en -oliën. Dit betekent dat die fracties dan ook hebben te gelden als bedrijfsafvalstoffen en bedrijven derhalve zelf verantwoordelijk zijn voor de inzameling daarvan. Op de niet-genoemde fracties blijven de Wm, het Activiteitenbesluit milieubeheer en verplichtingen uit vergunningen onverkort van toepassing.

Grote voorzieningen, zoals scholen, supermarkten en ketens, hebben vaak al geregeld dat vrachtwagens die de bevoorrading doen, ook vol terugrijden. Het afval van deze grote voorzieningen wordt dus vaak mee teruggenomen door dezelfde vrachtwagen die ook de bevoorrading doet. Met dit experiment is niet beoogd om dit retoursysteem te verstoren. Daarom is in het *derde lid* bepaald dat als de fracties, bedoeld in het tweede lid, door de leverancier kunnen worden meegenomen als retourvracht, het tweede lid niet van toepassing is. Dit betekent dat in die gevallen de fracties niet worden beschouwd als huishoudelijke afvalstoffen en de gemeente op grond van artikel 10.21 van de Wm niet verantwoordelijk is voor de inzameling daarvan.

Artikel 7ak (collectieve zuivering, Westland)

Vanaf 1 januari 2018 zijn glastuinbouwbedrijven op grond van de artikelen 3.64a en 3.64b van het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht om gewasbeschermingsmiddelen die bestaan uit organische verbindingen, uit hun afvalwater te zuiveren. Zuiveringsinstallaties moeten de gewasbeschermingsmiddelen voor minimaal 95% verwijderen uit het te lozen water. Het gaat om drainwater bij substraatteelt, drainagewater bij grondgebonden teelt en filterspoelwater dat gewasbeschermingsmiddelen bevat. Voor tuinders die aan deze verplichting willen voldoen via een gezamenlijke (collectieve) voorziening is er in artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit milieubeheer een mogelijkheid om via maatwerk, te verlenen door bevoegd gezag, een realisatietermijn te krijgen tot uiterlijk 1 januari 2021. Die mogelijkheid ziet op twee situaties:
– het collectief zuiveren in een zuiveringsvoorziening, bijvoorbeeld door een aantal tuinders gezamenlijk; of
– het collectief zuiveren op een zuiveringtechnisch werk geëxploiteerd door een waterschap. In dat geval is er nog een keuze tussen het zuiveren van alleen het bedrijfsafvalwater van de tuinders, of het zuiveren van de totale afvalwaterstroom die op de zuivering aankomt.

In het Westland is het initiatief genomen tot een experiment waarbij het Hoogheemraadschap van Delfland als dienst voor telers de zuivering uitvoert. Het afvalwater zal in de Afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI)

Nieuwe Waterweg in Hoek van Holland gezuiverd worden. Daarvoor is een businessplan opgesteld waarbij een collectieve aanpak van de zuiveringsplicht leidt tot enigszins lagere kosten en een hogere robuustheid qua zuivering. Een collectieve aanpak biedt ook een kans om stappen te zetten in het versneld verminderen van de emissie van nutriënten en het circulair maken van de waterketen, welke past bij de ambitie van de sector zelf, de provincie, het Rijk en de Europese Commissie. De op te richten zuiveringscoöperatie vertegenwoordigt zo'n 1.100 ha glastuinbouw, circa 12% van de Nederlandse glastuinbouw en 25% van de Westlandse glastuinbouw.

Er is daarbij gekozen voor niet alleen het zuiveren van het afvalwater van de tuinder, maar ook gezamenlijke zuivering met ander afvalwater uit de dorpskernen. Dit heeft milieu-hygiënisch potentieel drie voordelen:

1. Er kan deels gebruik worden gemaakt van het al bestaande rioolstelsel.
2. Door de ingezette technologie wordt ook een deel van de stoffen uit het afvalwater van de dorpskernen gezuiverd, waaronder verschillende schadelijke stoffen uit huishoudelijke producten en medicijnresten uit huishoudens en medische instellingen, die met het huishoudelijk afvalwater op de zuivering worden aangevoerd.
3. De gehele gezuiverde waterstroom wordt beter geschikt om als voedingswater voor landbouw of als proceswater voor de industrie te fungeren. Als dat slaagt, zou daarmee worden bereikt dat in het gebied schaars zoet water wordt vastgehouden en niet naar de zee wordt afgevoerd, wat het geval is bij blijvende lozing op de Nieuwe Waterweg.

Door deze uit het oogpunt van het milieu gunstige keuze is het zuiveringsproces echter complexer en heeft dit een meer experimenteel karakter vergeleken met het alleen zuiveren van de afvalwaterstroom van de tuinders. De realisatie van dit experiment vraagt daarom meer tijd dan waar artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit milieubeheer van uitgaat.

In dit experiment zal gebruik worden gemaakt van een qua grootte innovatieve zuiveringstechniek. Inmiddels is een nieuwe installatie op hoofdlijnen ontworpen en kan deze in 2023 zijn gerealiseerd. Dat betekent dat er uitstel nodig is van de maximale termijn van 1 januari 2021 die in het Activiteitenbesluit milieubeheer is opgenomen voor het maatwerk voor collectieve zuiveringsinstallaties.

De vanuit milieuoogpunt gunstige keuze voor de lange termijn op basis van een collectieve zuivering van afvalwater van de bedrijven samen met afvalwater uit de dorpskernen door middel van een innovatieve techniek betekent voor de korte termijn dat emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar de rioolwaterzuivering en daarmee naar de Nieuwe Waterweg blijven optreden die er zonder het uitstel niet zouden zijn. Daarom is deze keuze alleen mogelijk onder de voorwaarde dat voor de korte termijn al zoveel mogelijk compenserende en mitigerende maatregelen worden genomen. Het gaat om:

– Inspanning van het waterschap om de overbruggingstermijn te verkorten.
– Extra zuiveringsstap voor nutriënten op de AWZI bovenop de geldende eisen. De start van de extra zuivering van nutriënten hoeft niet te wachten op gereedkoming van de zuiveringsinstallatie voor gewasbeschermingsmiddelen.
– Bestaande zuiveringsinstallaties bij individuele glastuinbouwbedrijven blijven in gebruik tot de collectieve zuiveringsinstallatie gereed is.
– In beginsel zoveel mogelijk afvalwater mobiel zuiveren bij bedrijven met het grootste verbruik.
– Geen lozing op het oppervlaktewater om het regionale watersysteem

te ontzien.
– Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk beperken, dit gebeurt onder andere conform een plantgezondheidsprotocol. Daarnaast wordt tijdig natrium gemeten om zicht te houden op de mogelijkheden voor recirculatie. Indien een gewasbeschermingsmiddel wordt toegepast, wordt een zolang mogelijke wachttijd aangehouden tussen het gebruik van een gewasbeschermingsmiddel en het moment van lozen.
– Extra inzet regionale monitoring en handhaving van de waterkwaliteit.

Met deze inspanningen wordt de milieubelasting op korte termijn zoveel als mogelijk gecompenseerd. Nadat de zuivering in bedrijf is genomen, is de verwachting dat het totale milieurendement hoger is dan als de zuivering niet zou worden aangepast en de tuinders zelf zouden zuiveren. Dit omdat hergebruik mogelijk is, maar ook omdat het afvalwater uit de dorpskernen een extra zuiveringsstap ondergaat, en lozing van al het gezuiverde afvalwater op een groot watersysteem plaatsvindt dat minder kwetsbaar is dan de kleinere wateren in de glastuinbouwgebieden.

Voor een verdere verduidelijking van dit experiment wordt artikel 7ak onderstaand per lid besproken.

Het *eerste lid* bepaalt dat in aanvulling op artikel 10.32a, eerste lid, onder a, van de Wm de gemeenteraad bij verordening regels kan stellen voor bij die verordening aangegeven gevallen bij het brengen van drainwater, drainagewater afkomstig van een teelt waarbij gewassen op een bodem groeien die in verbinding staat met de ondergrond, het spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie of ander afvalwater, dat gewasbeschermingsmiddelen bevat, in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater. De regels in de verordening kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld een verlenging van de termijn waarbinnen deelnemende bedrijven niet individueel hoeven te zuiveren. Hierop wordt in de toelichting op het tweede lid nader ingegaan. Met het bij verordening stellen van deze regels wordt voorkomen dat de verlenging individueel bij maatwerkvoorschrift moet plaatsvinden. Voor verlenging bij maatwerkvoorschrift is niet gekozen, omdat dat onnodige administratieve lasten met zich mee zou brengen. De bedrijven zijn reeds individueel beoordeeld, omdat voor de deelnemende bedrijven al een maatwerkvoorschrift vereist was op grond van artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit milieubeheer, om te voorkomen dat bedrijven voorafgaand aan de collectieve zuivering nog individueel zouden moeten zuiveren.

Het *tweede lid* regelt dat in de verordening kan worden afgeweken van artikel 3.64a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dat artikel regelt dat drainwater, drainagewater of het spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie, dat gewasbeschermingsmiddelen bevat, voorafgaand aan het lozen door een zuiveringsvoorziening wordt geleid die ten minste 95% van de werkzame stoffen die bestaan uit organische verbindingen, uit het water verwijdert. Deze mogelijkheid tot afwijken is nodig omdat door de vertraging in de realisatie van de zuivering op het zuiveringtechnisch werk van het waterschap, de uitzondering van het tweede lid van artikel 3.64b van het Activiteitenbesluit milieubeheer onvoldoende is. Vanwege de in dat lid genoemde uiterste termijn, zouden vanaf 1 januari 2021 tot het realiseren van de zuivering op het zuiveringtechnisch werk alle onder het experiment vallende glastuinbouwbedrijven in overtreding zijn.

Het *derde lid* bepaalt dat, indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, het verboden is spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie, drainagewater afkomstig van een teelt waarbij gewassen op een bodem groeien die in verbinding staat met de ondergrond en drainwater vanuit de aan het experiment deelnemende bedrijven rechtstreeks te lozen op oppervlaktewater. In plaats daarvan dienen tuinders hun afvalwater via de riolering aan de AWZI aan te bieden of een andere zuiveringsmethode te gebruiken. Door lozing op de riolering te verplichten wordt het regionale oppervlaktewater ontzien. Indien de zuivering van het waterschap wel op tijd gereed zou zijn, zouden alle onder het experiment vallende bedrijven, tenzij ze gedeeltelijk zelf zuiveren, al dit afvalwater via het openbaar vuilwaterriool naar de collectieve zuivering moeten brengen. Het lozen van ongezuiverd afvalwater op het oppervlaktewater door individuele bedrijven is volgens het Activiteitenbesluit milieubeheer in geval van collectief zuiveren vanaf 1 januari 2021 immers niet toegestaan.

Verder is ook in het *vierde lid* en *vijfde lid* een aantal waarborgen opgenomen. Zo moet de gemeente op grond van het *vierde lid* in de verordening, bedoeld in het eerste lid, regels opnemen die ertoe strekken dat de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen, die met het bedrijfsafvalwater in het openbaar vuilwaterriool wordt gebracht, zoveel mogelijk wordt beperkt. De gemeente kan bijvoorbeeld in de verordening ook eisen stellen aan waar en hoeveel afvalwater mobiel moet worden gezuiverd, bijvoorbeeld bij bedrijven met het grootste verbruik. Ook kan de gemeente in de verordening bepalen dat een zo lang mogelijke wachttijd wordt aangehouden tussen het gebruik van een gewasbeschermingsmiddel en het moment van lozen van het afvalwater op het vuilwaterriool.

Daarnaast is in het *vijfde lid* een aantal verplichtingen opgenomen voor degene die het zuiveringtechnisch werk exploiteert. Op grond van onderdeel a dient een aanvullende zuiveringsstap voor het verwijderen van nutriënten uit het afvalwater te worden ingevoerd. Ook moet iedere zes maanden aan burgemeester en wethouders worden gerapporteerd over de voortgang van het hergebruiken van gezuiverd water (onderdeel b). Verder moet degene die het zuiveringtechnisch werk exploiteert ieder kwartaal burgemeester en wethouders op de hoogte brengen van de planning voor de oplevering van de zuiveringstechnologie en over de inspanningen die worden gepleegd om de opleverdatum te verkorten (onderdeel c). Dit met het doel om de overbruggingstijd zoveel mogelijk in te korten en de voortgang richting hergebruik van effluent te verantwoorden.
Bovenstaande waarborgen zijn niet limitatief.

In het *zesde lid* is de tijdsduur van het experiment opgenomen. Deze loopt, gelet op de aanleg van de installatie, tot uiterlijk 1 januari 2024. Daarnaast is bepaald dat het experiment van toepassing is op glastuinbouwbedrijven in de gemeente Westland die kunnen aantonen dat zij hun afvalwater via de nog te realiseren collectieve zuiveringsvoorziening bij de Nieuwe Waterweg zullen laten zuiveren.

Regeldruk voor burgers en bedrijven

Deze tranche van het Bu Chw past een experiment aan en maakt vijf nieuwe experimenten mogelijk. De experimenten hebben als doel een bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling en economische structuurversterking of een bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling en innovatie. De kwalitatieve doelstelling van de experimenten is daarmee bepaald. Aanvullende kwantitatieve doelstellingen worden bewust niet

vastgesteld, maar wel wordt een lastenluwe werkwijze gestimuleerd. Een kwantitatieve doelstelling past niet bij het karakter van experimenten, waarbij op voorhand moeilijk is in te schatten wat de effecten zullen zijn. Het Rijk vervult hier namelijk slechts een kaderscheppende en geen uitvoerende rol. De te verwachten regeldrukeffecten van de experimenten zijn dan ook vooral afhankelijk van de keuzes die decentrale overheden maken bij de toepassing ervan. Het is aan de decentrale overheid die het experiment uitvoert om de regeldrukeffecten te berekenen en af te wegen. Dit uitgangspunt staat er echter niet aan in de weg dat achteraf geëvalueerd zal worden wat de (regeldruk)effecten van de experimenten zijn geweest. Dit wordt gedaan in de Voortgangsrapportage die jaarlijks naar de Staten-Generaal wordt gestuurd. Gelet hierop zullen hieronder slechts de te verwachten regeldrukeffecten kwalitatief en globaal worden beschreven.

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft advies uitgebracht met betrekking tot de tweeëntwintigste tranche. Het advies van het ATR was positief, er werd wel verzocht om met de daarin opgenomen adviespunten rekening te houden. Verder concludeerde het ATR dat de experimenten in deze tranche een lastenluwe manier vormen om te bezien of de gekozen instrumenten bepaalde knelpunten in de praktijk kunnen oplossen. Wat betreft het experiment aardgasvrije wijken in Utrecht heeft het ATR advies uitgebracht in het kader van de eenentwintigste tranche van het Bu Chw. Ook dit was een positief advies, er werd eveneens verzocht om met de daarin opgenomen adviespunten rekening te houden.

Het experiment met de Leegstandwet in artikel 6u maakt het mogelijk dat in de desbetreffende gebieden een woonruimte tijdelijk wordt verhuurd voor een periode van uiterlijk veertien in plaats van zeven jaar. Op grond van de Leegstandwet wordt een vergunning voor tijdelijke verhuur in beginsel verleend voor ten hoogste twee jaren, waarna deze jaarlijks kan worden verlengd. Volgens de procedure in de Leegstandwet zou een vergunning voor tijdelijke verhuur op grond van dit experiment een groot aantal keren verlengd moeten worden om de maximale verhuurperiode te kunnen benutten. Om de administratieve belasting van het college van burgemeester en wethouders en de eigenaar niet toe te laten nemen, is in het experiment de verlengingsduur van een vergunning verlengd naar drie jaar. Met de vijf verlengingen die op grond van de Leegstandwet nodig zijn om zeven jaar tijdelijke verhuur mogelijk te maken, kan nu veertien jaar tijdelijke verhuur plaatsvinden.

Voor de gemeente Utrecht wordt het mogelijk gemaakt in een wijk woningen die al gasloos verwarmd worden ook voor het koken van het gas af te halen. De woningen in Overvecht-Noord zijn vrijwel uitsluitend corporatiewoningen. De gemeente, de netbeheerder en de woningcorporaties werken al geruime tijd samen aan de uitfasering van de gasinfrastructuur in Overvecht-Noord. De basis voor de uitfasering van de kookgasaansluitingen is een traject van ontzorgen en faciliteren. In dat kader wordt nu door de gemeente Utrecht, Stedin en de woningcorporaties bekeken op welke wijze hier invulling aan gegeven kan worden en wie welke taken en werkzaamheden oppakt. Ook zijn zij voor dit experiment in overleg om de totale kosten en besparingen in beeld te brengen en te bepalen welk aandeel elk van hen hierin heeft. Randvoorwaarde is dat de overstap op elektrisch koken daadwerkelijk leidt tot het niet hoeven vervangen van een gasleiding en de bewoner geen kosten als gevolg van deze overstap heeft en, indien gewenst, volledig ontzorgd wordt bij de overstap. Een traject van volledig vrijwillige uitfasering van kookgasaansluitingen brengt het risico met zich mee dat enkele bewoners niet mee willen gaan of zonder duidelijke reden in het geheel niet reageren op voorstellen tot uitfasering van de kookgasafsluitingen. Het

gasnet zou dan alsnog vernieuwd moeten worden. Daarom heeft de gemeente Utrecht aanvullende instrumenten nodig zodat het plan succesvol kan worden uitgevoerd. De regeling in artikel 7ag is een van die instrumenten. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte zal inzicht gegeven moeten worden in de financiële, technische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van dit experiment.

In het experiment nieuwe sanitatie dat is openomen in artikel 7ai wordt het huishoudelijk afvalwater gesplitst in twee afvalwaterstromen. Hierdoor vindt scheiding van geconcentreerd afvalwater en overig afvalwater aan de bron plaats, hetgeen resulteert in twee afvalwaterstromen met verschillende samenstelling en eigenschappen, waardoor terugwinning van energie en grondstoffen efficiënter kan worden gerealiseerd dan bij een gemengde inzameling. Ook de zuivering van het afvalwater is efficiënter. Het geconcentreerd afvalwater wordt ingezameld via een vacuümriool. De overige huishoudelijke afvalwaterstromen worden via een conventioneel vrijverval riool ingezameld. De aanleg van de lokale zuivering en het rioleringsstelsel worden gefinancierd uit de middelen van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de gemeente Amsterdam. De kosten voor het vacuümtoilet en eventuele apparatuur om voedsel te vermalen worden betaald uit de gebiedsontwikkeling. Hierover moeten nadere afspraken met de opdrachtgevers in de gebiedsontwikkeling worden gemaakt. Uitgangspunt hierbij is dat het niet leidt tot extra regeldruk voor huishoudens en bedrijven, zowel in financiële zin als juridisch (vergunningen). Wel zal het gebruik van het vacuümtoilet een besparing geven op het drinkwatergebruik. Er worden derhalve geen negatieve regeldrukeffecten verwacht.

Het experiment met het OAT, zoals opgenomen in artikel 7aj, bestaat uit een stelsel van buizen onder de grond waardoor afval wordt getransporteerd vanuit een inwerpopening naar een inzamellocatie: de terminal. In aanvulling hierop worden rolcontainers geplaatst voor de overige afvalstromen die door de gemeente worden ingezameld. Dit systeem zal zowel voor huishoudens en bedrijven worden gebruikt. In de voorbereiding is technisch onderzoek gedaan, zijn de financiële kosten en baten berekend en is een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) gemaakt waarin de indirecte maatschappelijke effecten zijn beschreven. De gemeente Amsterdam heeft budget vrijgemaakt voor realisatie en de aanbesteding voor de exploitant is in een afrondende fase. Uitgangspunt van de gemeente is om de kosten voor bedrijven op een vergelijkbaar niveau te houden met traditionele inzameling. Hier is ook bij de onderzoeken van uitgegaan. De kosten voor huishoudens worden op de reguliere manier berekend. Er worden derhalve geen negatieve regeldrukeffecten verwacht voor dit experiment.

Het experiment collectieve zuivering is door de gemeente Westland aangevraagd, in samenwerking met de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Delfland en Glastuinbouw Nederland. Met dit experiment krijgen circa 350 deelnemende glastuinbouwbedrijven in het Westland de mogelijkheid om hun afvalwater collectief te zuiveren. Het afvalwater zal in de Afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) Nieuwe Waterweg in Hoek van Holland gezuiverd worden. Daarbij wordt een innovatieve techniek toegepast op basis van ozon. Naast het afvalwater van de tuinders wordt ook het overige afvalwater uit de dorpskernen op deze wijze gezuiverd, waardoor ook verschillende schadelijke stoffen uit huishoudelijke producten en medicijnresten uit huishoudens en medische instellingen uit het afvalwater worden gezuiverd. De AWZI kan in 2023 gerealiseerd worden. Dat betekent dat er drie jaar uitstel nodig is van de maximale termijn van 1 januari 2021 die in artikel 3.64b, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer is opgenomen voor het maatwerk voor

collectieve zuiveringsinstallaties. Van dit experiment worden positieve regeldrukeffecten verwacht voor de deelnemende glastuinbouwbedrijven, omdat grote investeringen voor het tijdelijk op andere wijze zuiveren van afvalwater (bijvoorbeeld tijdelijk mobiele zuivering) worden voorkomen. Voor burgers en professionals worden geen negatieve regeldrukeffecten verwacht.

Artikel II

In artikel II wordt de inwerkingtreding geregeld. Er wordt afgeweken van de systematiek van vaste verandermomenten en een invoeringstermijn van drie maanden omdat door onmiddellijke inwerkingtreding voor de doelgroep (verschillende overheden) aanmerkelijk publieke nadelen worden voorkomen. De in het besluit betrokken overheden hebben zelf verzocht om de aanwijzing in het besluit. Enkele zijn ook al begonnen met de procedures die moeten leiden tot de besluiten waarin uitvoering wordt gegeven aan de in deze tweeëntwintigste tranche van het Bu Chw opgenomen experimenten. Zij zullen worden benadeeld als de besluitvormingsprocedure voor deze experimenten wordt vertraagd als toepassing wordt gegeven aan de regeling inzake vaste verandermomenten en een invoeringstermijn van drie maanden. Dit besluit bevat verder geen direct werkende regels waaraan administratieve lasten verbonden zijn voor burgers en bedrijven of andere nadelen als gevolg van de afwijking.

Artikel III

In artikel III wordt een citeertitel gegeven.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 Bestaand

1. Bestaand gebruik: het feitelijke of vergunde gebruik van de gronden en bouwwerken op moment van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan; daaronder valt niet het gebruik dat al in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

2. Bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan: a. bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn gebouwd; b. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

a. bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn gebouwd;

b. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

1.2 Bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij horende bijlagen.

1.3 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.4 Functie

Een onderscheidend kenmerk van een locatie waaruit blijkt voor welke activiteiten de locatie bedoeld of geschikt is; functie in de zin van artikel 4.2 van de Omgevingswet; bestemming als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening.

1.5 Gastransportnet

Transportnet als bedoeld in artikel 1, onder d, van de Gaswet, niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht, behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer.

1.6 Kookgasaansluiting

Aansluiting als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder m, van de Gaswet waarbij de onroerende zaak ook een aansluiting heeft op een warmtenet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Warmtewet dat kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte.

1.7 Netbeheerder

Beheerder als bedoeld in artikel 1, onder e, van de Gaswet, een vennootschap die op grond van artikel 2 van de Gaswet is aangewezen voor het beheer van een of meer gastransportnetten.

1.8 Onroerende zaak

Voor de toepassing van dit bestemmingsplan is op basis van artikel 16, onder a t/m e, van de Wet waardering onroerende zaken, als één onroerende zaak aangemerkt:

1. een gebouwd eigendom;

2. een ongebouwd eigendom;

3. een gedeelte van een in onderdeel a of onderdeel b bedoeld eigendom dat blijkens zijn indeling is bestemd om als een afzonderlijk geheel te worden gebruikt;

4. een samenstel van twee of meer van de in onderdeel 1 of onderdeel 2 bedoelde eigendommen of in onderdeel 3 bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;

5. een geheel van twee of meer van de in onderdeel 1 of onderdeel 2 bedoelde eigendommen, of in onderdeel 3 bedoelde gedeelten daarvan, of in onderdeel 4 bedoelde samenstellen, dat naar de omstandigheden beoordeeld één terrein vormt bestemd voor verblijfsrecreatie en dat als zodanig wordt geëxploiteerd;

6. het binnen de gemeente gelegen deel van een in onderdeel 1 of onderdeel 2 bedoeld eigendom, van een in onderdeel 3 bedoeld gedeelte daarvan, van een in onderdeel 4 bedoeld samenstel of van een in onderdeel 5 bedoeld geheel.

1.9 Plan

Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.10 Verbeelding

De digitale weergave van het grondgebied van de gemeente dat bij een bestemmingsplan hoort, waarop de locaties en aanduidingen die in de regels worden genoemd zijn ingetekend op een topografische ondergrond, met uitzondering van locaties of aanduidingen die voor het hele grondgebied van dat bestemmingsplan gelden.

1.11 Warmtenet

Net als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Warmtewet, het geheel van tot elkaar behorende, met elkaar verbonden leidingen, bijbehorende installaties en overige hulpmiddelen dienstbaar aan het transport van warmte, behoudens voor zover deze leidingen, installaties en hulpmiddelen zijn gelegen in een inpandig leidingstelsel, een binneninstallatie of een gebouw of werk van een producent en strekken tot toe- of afvoer van warmte ten behoeve van dat inpandig leidingstelsel, die binneninstallatie of dat gebouw of werk van een producent.

Hoofdstuk 2 Gebiedsaanduiding

Artikel 2 Specifieke gebiedsaanduiding

2.1 Bestemmingsomschrijving

Ter plaatse van de gebiedaanduiding 'Overige zone - Kookgasvrij' zijn deze aangewezen gronden bestemd voor elektrisch koken.

2.2 Specifieke gebruiksregels

Ter plaatse van de gebiedaanduiding 'Overige zone - Kookgasvrij' is het voor een onroerende zaak vanaf 1 januari 2024 verboden om te beschikken over een kookgasaansluiting.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 3 Werking van dit bestemmingsplan

Met in achtneming van de regels in artikel 2 blijven de onderliggende geldende bestemmingsplannen van toepassing.

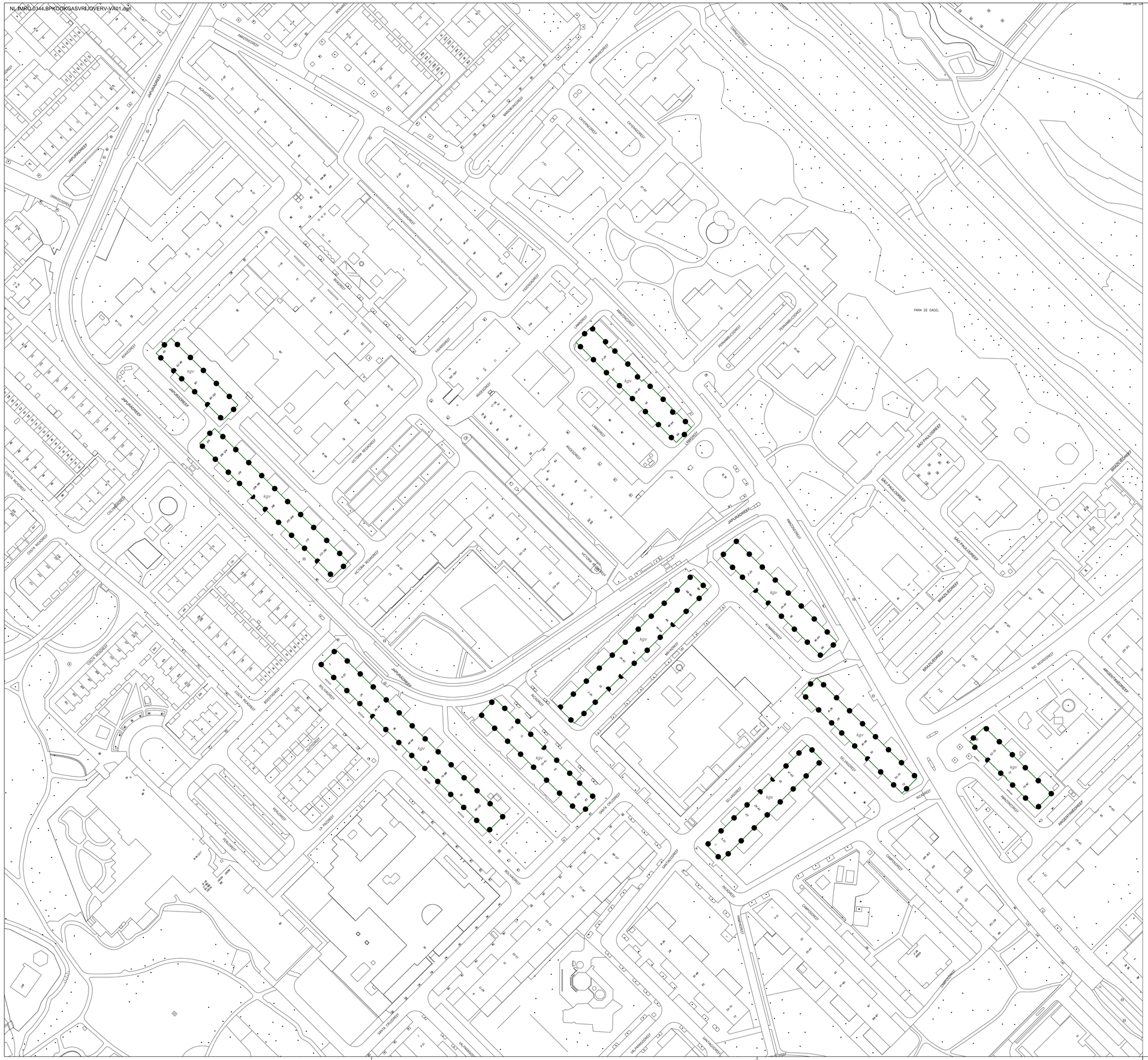
Hoofdstuk 4 Slotregels

Artikel 4 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
regels van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht.

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

NL.IMRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.dgn

Plangebied

Plangebiedgrens

Gebiedsaanduidingen

kgv — overige zone - kookgasvrij

Bestemmingsplan

Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht

Verbeelding BLAD 1

Hierbij horen de regels van Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
Ontwerp	fase 1	02-09-2022	beroep	fase 3	
Vaststelling	fase 2		onherroepelijk	fase 4	

De digitale versie van de verbeelding is authentiek en rechtsgeldig boven alle andere versies.
Zie voor de digitale versie de websites http://www.ruimtelijkeplannen.nl en/of http://0344.roputbiceer.nl

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	NL.IMRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.dgn
ordernummer	
wijk	03_overvecht
projektnaam(dir)	Chw bp Kookgasvrij Over.
subdirectory	NLIMRO.0344..
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	18-10-2022
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ontwikkelorganisatie Ruimte / Stadsplateau 1 / 3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Omgevingsrecht

Gemeente Utrecht

Vaststellingsrapport

Chw bestemmingsplan “Kookgasvrij Overvecht”

Oktober 2022

Inhoud vaststellingsrapport

1 INLEIDING 3

1.1 CHW BESTEMMINGSPLAN "KOOKGASVRIJ OVERVECHT" 3
1.2 DE OPBOUW VAN HET VASTSTELLINGSRAPPORT 3
1.3 DE VASTSTELLINGSPROCEDURE 4
1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen 4
1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan 4
1.3.3 Wijze van beoordeling van zienswijzen 4
1.3.4 Procedure voor de vaststelling 4
1.3.5 Belangrijkste wettelijke bepalingen 5

2 SAMENVATTING 6

2.1 PROCEDUREEL 6
2.2 INHOUD VAN DE ZIENSWIJZEN 6
2.3 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP 6
2.3.1 Wijziging van de juridische regeling naar aanleiding van zienswijzen 6
2.3.2 Ambtshalve wijziging van de juridische regeling (regels en verbeelding) 6
2.3.3 Wijziging van de onderbouwing naar aanleiding van zienswijzen 6
2.3.4 Ambtshalve wijziging van de onderbouwing (toelichting) 7

3 BEOORDELING VAN DE ZIENSWIJZEN 10

ZIENSWIJZE 1 10

1 Inleiding

1.1 Chw bestemmingsplan “Kookgasvrij Overvecht”

1.1.1 Crisis- en herstelwet

De gemeente Utrecht heeft met toepassing van de Crisis- en herstelwet (Chw) een ontwerpbestemmingsplan met verbrede reikwijdte gemaakt voor een plangebied binnen de wijk Overvecht-Noord. Dit bestemmingsplan wordt hierna aangeduid als 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht'.

1.1.2 Plangebied

Het plangebied, dat door de gemeente Utrecht in het 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht' is aangewezen, is gelegen in de Utrechtse wijk Overvecht en omvat 11 bouwblokken met in het totaal circa 360 woningen. Deze woningen zijn huurwoningen in eigendom van de woningcorporatie Mitros. Het plangebied ligt globaal ten zuidwesten van Park de Gagel, ten zuidoosten van de Japuradreef, ten noordoosten van de Costa Ricadreef en ten noordwesten van de Panamadreef.

Het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvcht gaat een aanvulling vormen op de reeds geldende bestemmingsplannen in het plangebied. De geldende bestemmingsplannen in het plangebied zijn de volgende bestemmingsplannen.

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Bestemmingsplan Overvecht-Noordelijke stadsrand	21 juni 2012	
CHW Algemene regels over bouwen en gebruik	30 november 2017	

1.1.3 Doel en inhoud

Het doel van het bestemmingsplan is te voorkomen dat het binnen het plangebied verouderde gastransportnet per 1 januari 2024 wordt vervangen door een nieuw gastransportnet. Op grond van de bestemmingsplanregels is het voor bewoners binnen het plangebied namelijk per 1 januari 2024 verboden om te beschikken over een kookgasaansluiting. Deze planregels fungeren als ‘stok achter de deur’ om zodoende zoveel mogelijk bewoners binnen het plangebied op vrijwillige basis de overstap te laten maken maar elektrisch koken. De datum van 1 januari 2024 betreft een redelijke termijn om een vrijwillige overstap vanuit de woningcorporatie en in samenwerking met de gemeente Utrecht te faciliteren. Bovendien sluit deze redelijke termijn aan op de door Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) als verantwoordelijk toezichthouder afgegeven planning om – vanwege veiligheidsredenen – het gasdistributienet binnen het plangebied uiterlijk per 1 januari 2024 buiten werking te stellen. Op grond van het bestemmingsplan zal netbeheerder Stedin per 1 januari 2024 gerechtigd zijn om het gastransport binnen het plangebied te beëindigen en op een later te bepalen moment over te gaan tot de fysieke verwijdering van de bestaande gastransportleidingen en de bestaande kookgasaansluitingen. De beëindiging van het gastransport binnen het plangebied past binnen het beleid van de gemeente Utrecht, met verwijzing naar de Transitievisie Warmte, om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken. Voor de wijk Overvecht-Noord geldt op grond van dit beleid in het bijzonder dat deze wijk in 2030 aardvrij moet zijn.

1.2 De opbouw van het vaststellingsrapport

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de inhoud van dit rapport. Wijzigingen die naar aanleiding van zienswijzen of ambtshalve gemaakt zijn in paragraaf 2.3 opgesomd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de juridische regeling, die is vastgelegd in de regels met de

bijbehorende verbeelding, en de onderbouwing van de juridische regeling, die in de toelichting bij het bestemmingsplan en de bijlagen daarbij wordt gegeven. Dat onderscheid is nodig, omdat belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend beroep mogen instellen tegen wijzigingen van de juridische regeling. Tegen een wijziging van de onderbouwing kan in beginsel geen beroep ingesteld worden.
Het verbeteren van kennelijke fouten, van de redactie of van interpunctie wordt niet vermeld.

In hoofdstuk 3 worden de zienswijzen behandeld. De zienswijzen zijn samengevat en per onderwerp van een reactie voorzien. De behandeling van elke zienswijze eindigt met een conclusie waarin wordt aangegeven of naar aanleiding van de zienswijze het ontwerpbestemmingsplan gewijzigd wordt of niet. In het geval van een wijziging verwijst de conclusie naar de paragraaf in hoofdstuk 2 waarin de wijziging is weergegeven.

1.3 De vaststellingsprocedure

1.3.1 Termijn voor het indienen van zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van vrijdag 2 september 2022 tot en met donderdag 13 oktober 2022 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden zienswijzen over het ontwerp aangeboden worden aan de gemeenteraad.

1.3.2 Zienswijzen over het bestemmingsplan

Er is 1 zienswijze ingediend. Deze zienswijze is binnen de daarvoor gestelde termijn ingediend en in behandeling genomen.

1.3.3 Wijze van beoordeling van zienswijzen

Een zienswijze bevat de mening van een indiener. De meningen in een zienswijze of de zienswijze zelf zijn nooit goed, fout, gegrond of ongegrond. Elke zienswijze wordt zorgvuldig bestudeerd, om te bezien of het ontwerpbestemmingsplan aangepast moet worden. Als een zienswijze vragen bevat, worden die in dit vaststellingsrapport zo mogelijk beantwoord.
In dit rapport worden alleen de samenvattingen van zienswijzen opgenomen. In verband met de privacy van indieners worden de zienswijzen niet openbaar gemaakt. Burgemeester en wethouders en de gemeenteraad krijgen wel van alle zienswijzen een kopie toegestuurd, zodat zij de volledige zienswijze kunnen lezen en bijvoorbeeld kunnen nagaan waar de indiener woont.
Als een zienswijze niet aan de wettelijke eisen voldoet, wordt de indiener, als haar of zijn adres bekend is, in de gelegenheid gesteld om daar alsnog voor te zorgen. Bij een te laat ingediende zienswijze wordt alleen aan de wettelijke eis voldaan, als de indiener kan aantonen dat het op tijd indienen redelijkerwijs niet mogelijk was. Zienswijzen die uiteindelijk nog steeds niet aan de wettelijke eisen voldoen worden buiten behandeling gelaten. Deze worden echter ook naar de gemeenteraad toegestuurd, zodat de raad kennis kan nemen van de zienswijzen.

1.3.4 Procedure voor de vaststelling

Het college van burgemeester en wethouders bereidt de vaststelling van het bestemmingsplan voor. De voorbereiding bestaat uit de beoordeling of het ontwerpbestemmingsplan nog aangepast moet worden. Dat kan naar aanleiding van de zienswijzen, maar ook ambtshalve. Vervolgens stelt het college de gemeenteraad voor het bestemmingsplan, zo nodig met wijzigingen ten opzichte van het ontwerp, vast te stellen.
De gemeenteraad kan de indieners van zienswijzen in de gelegenheid stellen om hun zienswijze tijdens een raadsinformatiebijeenkomst toe te lichten. Op zo'n bijeenkomst kunnen de raadsleden vragen stellen aan indieners en ook aan ambtenaren die bij de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan betrokken zijn.
Voordat de voltallige gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, wordt het voorstel van het college besproken in de raadscommissie Ruimtelijke ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed. In de commissie vindt een politieke discussie plaats. De verantwoordelijke wethouder is daarbij aanwezig en wordt in de gelegenheid gesteld te reageren op de mening van de leden van de raadscommissie.

De raadscommissie bepaalt of een nadere bespreking in de gemeenteraad nog nodig is of dat het bestemmingsplan als hamerstuk geagendeerd kan worden.
De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vervolgens, al dan niet als hamerstuk, vast.

1.3.5 Belangrijkste wettelijke bepalingen

De vaststellingsprocedure is beschreven in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Dat artikel verwijst weer naar Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, de zogenaamde uniforme, openbare voorbereidingsprocedure.
Op grond van artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht moeten zienswijzen binnen de daarvoor gestelde termijn van zes weken worden ingediend. Op grond van artikel 6:9, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, is bij verzending per post een zienswijze op tijd ingediend, als hij voor het einde van de termijn ter post is bezorgd en de zienswijze niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.

De grondslag voor een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte is het Besluit Crisis en herstelwet (hierna: Besluit Chw). Op grond van artikel 7c van het Besluit Chw kunnen onder andere regels in het bestemmingsplan worden opgenomen over het behouden of maken van een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In de vakliteratuur spreekt men van 'een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte'. Met 'verbreed' wordt dan bedoeld: niet alleen 'een goede ruimtelijke ordening' (bestemmingsplan), maar ook andere aspecten van de fysieke leefomgeving. Met het opnemen van regels over het beëindigen van het gastransport binnen het plangebied is het Chw bestemmingsplan ‘Kookgasvrij Overvecht’ ook "breder" dan een gewoon bestemmingsplan.

2 Samenvatting

2.1 Procedureel

Er is één zienswijze binnengekomen als reactie op het ontwerpbestemmingsplan. Deze zienswijze is binnen de daarvoor gestelde termijn ontvangen en in behandeling genomen.

De ingediende zienswijze is – met verwijzing naar hoofdstuk 3 – in dit document weergegeven. Op grond van de Wet open overheid kennen wij aan het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 3.1 in samenhang met artikel 5.1 Woo) een groter belang toe dan het belang van openbaarmaking van deze (herleidbare) persoonsgegevens. Daarom is een zakelijke en niet tot personen te herleiden weergave van de zienswijze, met de beantwoording daarvan, opgenomen in het vaststellingsrapport.

2.2 Inhoud van de zienswijzen

Indiener van de zienswijze is het er niet mee eens om van het aardgas af te stappen, omdat zijn aardgasverbruik nihil is. Dit ondanks dat hij op gas kookt. Bovendien is de kookgasaansluiting volgens indiener nodig als ‘back-up” in het geval de stroom uitvalt en indiener dus niet afhankelijk is van elektriciteit. De zienswijze wordt in hoofdstuk 3 inhoudelijk weerlegd.

2.3 Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp

2.3.1 Wijziging van de juridische regeling naar aanleiding van zienswijzen

Er zijn naar aanleiding van de zienswijze geen wijzigingen in de juridische regeling van het plan aangebracht.

2.3.2 Ambtshalve wijziging van de juridische regeling (regels en verbeelding)

2.3.2.1 Aanpassing van de regels

Er zijn geen ambtshalve wijzigingen in de regels van het plan aangebracht.

2.3.2.2 Aanpassing van de verbeelding

Met verwijzing naar de toelichting heeft het bestemmingsplan als doel het vervangen van de gasleidingen binnen het aangewezen plangebied per 1 januari 2024 te voorkomen. Per abuis zijn voor 40 woningen gelegen aan de Fazendadreef, die onderdeel zijn van het oorspronkelijke plangebied zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan, de oude gasleidingen vervangen door nieuwe gasleidingen. Gevolg hiervan is dat deze woningen niet meer vallen binnen de juridische reikwijdte van dit bestemmingsplan. De verbeelding is hierop aangepast, zodat de 40 woningen gelegen in een bouwblok aan de Fazendadreef niet meer vallen binnen het aangewezen plangebied.

2.3.3 Wijziging van de onderbouwing naar aanleiding van zienswijzen

Er zijn naar aanleiding van de zienswijze geen wijzigingen in de onderbouwing (toelichting) van het plan aangebracht.

2.3.4 Ambtshalve wijziging van de onderbouwing (toelichting)

- Paragraaf 1.2 (Ligging en begrenzing plangebied), paragraaf 4.2 (Project Chw Overvecht-Noord: huurwoningen Mitros) en paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) worden op onderdelen geactualiseerd naar aanleiding van het feit, dat per abuis voor 40 woningen aan de Fazendadreef, die onderdeel zijn van het oorspronkelijke plangebied, de oude gasleidingen zijn vervangen door nieuwe gasleidingen. Gevolg hiervan is dat deze woningen niet meer vallen binnen de juridische reikwijdte van dit bestemmingsplan en daarom is het plangebied hierop aangepast.
- Paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) en paragraaf 5.2 (Financiële uitvoerbaarheid) worden op onderdelen geactualiseerd naar aanleiding van de recente instelling van een prijsplafond door het kabinet vanwege de hoge energieprijzen. Dit prijsplafond raakt met name de financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.
- Paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) wordt geactualiseerd naar aanleiding van de uitgevoerde draagvlakmeting.
- Paragraaf 5.4 (Overleg) wordt geactualiseerd naar aanleiding van de formele reactie van de Provincie Utrecht op de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

2.3.4.1 Aanpassing paragraaf 1.2 van de toelichting

In paragraaf 1.2 (Ligging en begrenzing plangebied) wordt de onderstaande van de toelichting verwijderd:
‘Het plangebied, dat door de gemeente Utrecht in het 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht' is aangewezen, is gelegen in de Utrechtse wijk Overvecht en omvat 11 bouwblokken met in het totaal circa 360 woningen.’

De verwijderde tekst wordt vervangen door de volgende tekst:
‘Het plangebied, dat door de gemeente Utrecht in het 'Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht' is aangewezen, is gelegen in de Utrechtse wijk Overvecht en omvat 10 bouwblokken met in het totaal circa 320 woningen.’

2.3.4.2 Aanpassing paragraaf 4.2 van de toelichting

In paragraaf 4.2 (Project Chw Overvecht-Noord: huurwoningen Mitros) wordt de onderstaande tekst van de toelichting verwijderd:
‘Het project Chw Overvecht-Noord omvat in het bijzonder 36 portieken in 11 bouwvolumes in een aangesloten gebied. Dit zijn portiekwoningen met een lift en 10 woningen per portiek. Deze ca. 360 woningen zijn van het type 3½ hoog (4 woonlagen).’

De verwijderde tekst wordt vervangen door de volgende tekst:
‘Het project Chw Overvecht-Noord omvat in het bijzonder 34 portieken in 10 bouwvolumes in een aangesloten gebied. Dit zijn portiekwoningen met een lift en 10 woningen per portiek. Deze ca. 320 woningen zijn van het type 3½ hoog (4 woonlagen).’

2.3.4.3 Aanpassing paragraaf 5.1 van de toelichting

In paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) wordt de onderstaande tekst van de toelichting verwijderd:
‘Ruim een meerderheid is hierin gedefinieerd als 70% of meer van de ca. 360 woningen van het projectgebied die instemmen met het aanbod van Mitros om mee te doen.’

De verwijderde tekst wordt vervangen door de volgende tekst:
‘Ruim een meerderheid is hierin gedefinieerd als 70% of meer van de ca. 320 woningen van het projectgebied die instemmen met het aanbod van Mitros om mee te doen.’

2.3.4.4 Aanvulling paragraaf 5.1 van de toelichting
In paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) wordt de onderstaande tekst van de toelichting aangevuld:
'De besparing van ongeveer €180,- tot met € 300,- per jaar is ook hard nodig in tijden waarbij kosten voor energie sterk zijn gestegen.'

Bovenstaande tekst wordt aangevuld met de volgende tekst:
'De verwachting is dat bewoners in 2023 vanwege het door de hoge energieprijzen onlangs ingestelde prijsplafond een besparing hebben van ongeveer €150,-. In paragraaf 5.2 wordt de financiële uitvoerbaarheid van het project nader toegelicht.'

2.3.4.5 Aanpassing paragraaf 5.2 van de toelichting
In paragraaf 5.2 (Financiële uitvoerbaarheid) wordt de onderstaande tekst van de toelichting verwijderd:
'Ook de kosten die vanuit Stedin gemaakt moeten worden om de aardgasaansluitingen en transportleidingen in de portieken te verwijderen worden door Mitros bekostigd. Mitros kan dit financieel dragen doordat wijzigingen in de verhuurderheffing hen de ruimte geeft om meer te investeren in hun woningen. Daarnaast is er subsidie mogelijkheid waar Mitros gebruik van kan maken om een gedeelte van de kosten gesubsidieerd te krijgen. Er worden geen risico's bij de huurders gelegd. Integendeel, bewoners die straks elektrisch koken gaan besparen op het vastrecht voor aardgas. Dit is een bedrag van ongeveer tussen de €180,- en €300,- per huidhouden per jaar. De exacte besparing is afhankelijk van de voorwaarden van de energiecontract die de individuele bewoners afgesloten hebben.'

De verwijderde tekst wordt vervangen door de volgende tekst:
'Ook de kosten die vanuit Stedin gemaakt moeten worden om de aardgasaansluitingen en transportleidingen in de portieken te verwijderen worden door Mitros bekostigd. Mitros kan dit financieel dragen, doordat wijzigingen in de verhuurderheffing haar de ruimte geeft om meer te investeren in hun woningen. Daarnaast is er een subsidiemogelijkheid waar Mitros gebruik van kan maken om een gedeelte van de kosten te compenseren. Er worden geen financiële risico's bij de huurders gelegd. Bewoners in het plangebied gaan daarentegen besparen op de energiekosten, doordat ze elektrisch gaan koken. Deze energiekostenbesparing is, gezien de reguliere marktarieven, significant en treedt vooral op bij het verwijderen van de gasmeter. Bewoners dragen bovendien jaarlijks via de energieleverancier een vastrecht aan de netbeheerder af. Dit bedrag is minimaal €150,- per jaar. Hierin is ook rekening gehouden met de introductie van het prijsplafond, dat per 1 januari wordt ingevoerd (zie onderstaande schuine en inspringende tekst), en het effect hiervan op de hiervoor beschreven kostenbesparing. Het prijsplafond is tijdelijk van aard en loopt tot eind 2023. Op basis van de reguliere markttarieven is de verwachting dat de energiekostenbesparing van de bewoners meer zal zijn, ook omdat de verhouding in markttarieven tussen elektriciteit en aardgas groter is dan met het prijsplafond. Daarnaast besparen bewoners in het plangebied op de verhoging van het vastrecht die jaarlijks door netbeheerder Stedin wordt doorgevoerd. Stedin heeft voor 2023 reeds een verhoging van het vastrecht aangekondigd van ca. € 30,-. De verwachting is dat bewoners mede hierdoor na het prijsplafond meer energiekosten gaan besparen dan hierboven is geprognotiseerd.'

> *'Prijsplafond op energie*
> *Door de sterk stijgende prijzen van energie (aardgas, elektriciteit en warmte) heeft het Rijk moeten ingrijpen door een prijsplafond te introduceren. Vanaf 1 januari 2023 geldt het prijsplafond voor alle huishouden. Hiermee is een maximum tarief afgedwongen van € 1,45 per kubieke meter voor aardgas tot een maximum verbruik van 1.200 kubieke meter. Voor elektriciteit geldt er een tarief van € 0,40 per kWh voor een maximum verbruik van 2.900 kWh per jaar.*
> *Ook de gebruikers van warmte zoals bewoners die aangesloten zijn op een warmtenet gaan erop vooruit. De koppeling tussen de prijs voor aardgas en warmte zorgt ervoor dat ze niet meer betalen dan € 47,39 per gigajoule warmte.'*

2.3.4.6 Aanpassing paragraaf 5.1 van de toelichting
In paragraaf 5.1 (Maatschappelijke uitvoerbaarheid) wordt de onderstaande tekst van de toelichting verwijderd:
'Naast informeren zijn ook diverse andere activiteiten onderdeel van het traject voor de bewoners. Zo wordt een modelwoning ingericht waar de kooktoestel geïnstalleerd is en bekeken kan worden. In de zelfde modelwoning worden ook activiteiten zoals kookcursus en instructies gegeven. Bewoners krijgen ook een kookboekje waarbij inspiratie en instructies in staan. Zoveel mogelijk aandacht vooraf aan de bewoners om inzicht te geven in de keuze die ze kunnen maken. Dit gebeurt in de derde kwartaal van 2022, terwijl de bewoners voor zichzelf nagaan of ze gebruik willen maken van het aanbod van Mitros.
Aan het einde van de derde kwartaal 2022 worden bewoners gevraagd middels een draagvlakmeting om aan te geven of ze gebruik willen maken van het aanbod. De draagvlakprocedure voor het project wordt door Mitros uitbesteed aan derden die de communicatie, de meting en de registratie voorzien.'

De verwijderde tekst wordt vervangen door de volgende tekst:
'Naast informeren zijn ook diverse andere activiteiten onderdeel van het ontzorgtraject voor de bewoners. Zo is in het plangebied een modelwoning met een elektrisch kooktoestel geïnstalleerd. In dezelfde modelwoning worden ook activiteiten, zoals een kookcursus met instructies gegeven. Bewoners krijgen ook een kookboekje ter inspiratie en waarin instructies zijn opgenomen. Op deze wijze is geprobeerd om de bewoners in het plangebied zoveel mogelijk inzicht te geven in de positieve effecten van elektrisch koken, zodat zij wat betreft de mogelijke overstap naar elektrisch koken een bewuste keuze kunnen maken. In september 2022 is door woningcorporatie Mitros een draagvlakmeting uitgevoerd, waarbij aan de bewoners in het plangebied afzonderlijk de vraag is voorgelegd of zij al dan niet instemmen met het aan hen voorgelegde (vrijwillige) aanbod.'

2.3.4.7 Aanpassing paragraaf 5.1 van de toelichting
In paragraaf 5.4 (Overleg) wordt de onderstaande tekst van de toelichting verwijderd:
'In het vooroverleg met de Provincie zijn de kaders van het project en de gevolgen van het Chw bestemmingsplan nader toegelicht. Ook is de samenwerking voor dit project tussen netbeheerder Stedin, woningbouwcorporatie Mitros en de gemeente Utrecht toegelicht. Geconcludeerd is, dat het plan zoals dat in dit bestemmingsplan is omschreven niet in strijd is met de belangen van de provincie Utrecht. Daardoor kan het bestemmingsplan in procedure gebracht worden. De Provincie wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en kan eventueel ook reageren op het Ontwerpbestemmingsplan.'

De verwijderde tekst wordt vervangen door de volgende tekst:
'In het vooroverleg met de Provincie Utrecht zijn de kaders van het project en de gevolgen van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht nader toegelicht. Ook is de samenwerking voor dit project tussen netbeheerder Stedin, woningbouwcorporatie Mitros en de gemeente toegelicht. Geconcludeerd is, dat het plan, zoals dat in dit bestemmingsplan is omschreven, niet in strijd is met de belangen van de provincie, en daardoor in procedure gebracht kon worden. Bij e-mail van 2 september 2022 heeft de gemeente de Provincie Utrecht laten weten dat het Chw ontwerp-bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht met ingang van 2 september 2022 gedurende zes weken ter inzage ligt. In reactie hierop heeft de Provincie bij brief van 16 september 2022 (met zaakkenmerk en -nummer: Z2022-00000371 / D2022-00002149) aangegeven dat de gemeente met deze kennisgeving heeft voldaan aan artikel 3.8 lid 1, sub b, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De Provincie heeft hieraan toegevoegd, dat het Chw ontwerp-bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht geen aanleiding geeft tot het plaatsen van opmerkingen in het kader van het provinciaal belang, zoals dat is opgenomen in de Omgevingsvisie Provincie Utrecht en geborgd in de bijbehorende Interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht.'

2.3.4.8 Verder zijn nog enkele kleine en beperkte veelal redactionele en tekstuele verbeteringen van de toelichting doorgevoerd die geen effect op de inhoud hebben.

3 Beoordeling van de zienswijzen

Zienswijze 1

Indiener is het er niet mee eens om van het aardgas af te stappen, omdat zijn aardgasverbruik nihil is. Dit ondanks dat hij op gas kookt. Bovendien is de kookgasaansluiting volgens indiener nodig als ‘back-up” in het geval de stroom uitvalt en indiener dus niet afhankelijk is van elektriciteit.

Reactie
Indiener woont niet in één van de woningen die liggen in het plangebied, zoals o.a. opgenomen in paragraaf 1.2 van de bestemmingsplantoelichting en op de verbeelding.

Indiener heeft als eerste argument aangedragen dat zijn aardgasverbruik nihil is. De gemeente wijst erop dat, buiten het feit dat indiener buiten het bestemmingsplangebied woont, de omvang van het aardgasverbruik (per bewoner) niet van belang is geweest voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Doel en inhoud van het bestemmingsplan wordt hieronder uiteengezet. Wat betreft het argument van indiener dat de kookgasaansluiting nodig is als ‘back-up” in het geval de stroom uitvalt, is volgens de gemeente van belang dat het Nederlandse elektriciteitsnet dermate betrouwbaar is, dat – uitgezonderd eventuele incidentele stroomstoringen – een meer structurele elektriciteitsuitval niet is te verwachten. Naar het oordeel van de gemeente is het dan ook niet noodzakelijk om in het plangebied – naast het bestaande elektriciteitsnet – een vanuit maatschappelijk oogpunt kostbaar gasnet in stand te houden.

In aansluiting op deze reactie merkt de gemeente over het doel en inhoud van bestemmingsplan samengevat het volgende op.

In de wijk Overvecht liggen verouderde gasleidingen, waardoor veiligheidsrisico’s kunnen ontstaan. Daardoor moet netbeheerder Stedin deze verouderde gasleidingen in aantal fasen uiterlijk voor 1 januari 2024 vervangen. Hier staat tegenover dat de gemeente uiterlijk in 2030 Overvecht aardgasvrij wil hebben, zodat alle bewoners in Overvecht geen gebruik meer kunnen maken van aardgas voor onder meer verwarming, koken, verwarming van tapwater en haarden. In het gebied, waarop dit bestemmingsplan betrekking heeft, is een ontzorgtraject in gang gezet om bewoners voor 1 januari 2024 vrijwillig te laten overgaan van koken op gas naar koken op elektrisch. Niet uit te sluiten is dat één of meerdere bewoners deze overstap niet vrijwillig willen maken. Dit bestemmingsplan verbiedt deze bewoners om per 1 januari 2024 te beschikken over een kookgasaansluiting. Als bepaalde bewoners niet binnen deze redelijk termijn vrijwillig overgegaan naar elektrisch koken, dan mag netbeheerder Stedin deze bewoners vanaf 1 januari 2024 van het gasnet afkoppelen. Het is voor de gemeente noodzakelijk om dit bestemmingsplan, met daarin een verbod op het hebben van een kookgasaansluiting, al tijdens de fase van ontzorgen vast te stellen. Als de gemeente namelijk langer zou wachten totdat het vrijwillige proces is afgerond, dan zou het procedureel niet meer mogelijk zijn om, als dit nodig is, voor 1 januari 2014 van dit verbod gebruik te kunnen maken. In dat geval moet immers (mogelijk) voor een betrekkelijk klein aantal bewoners, die om welke reden dan ook niet vrijwillig zijn overgegaan naar elektrisch koken, het gasnet worden vervangen. Dit is vanuit maatschappelijk oogpunt bekeken een zeer kostbare aangelegenheid. Dit temeer, omdat dit nieuwe gasnet vervolgens voor 2030 weer moeten verwijderd. Ook voor het gasnet waarop indiener is aangesloten geldt overigens dat dit voor 2030 moet worden verwijderd.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

De officiële, digitale versie van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht bekijken

De wettelijk geldende versie van het Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht kunt u bekijken met de web-applicatie RoPubliceer.

Link naar RoPubliceer: Chw bestemmingsplan Kookgasvrij Overvecht

Toelichting

De website

De website opent met een scherm waarin de algemene gegevens van het bestemmingsplan staan.

In het linker vlak kunt u op *plan digitaal raadplegen* klikken om de plankaart (verbeelding) te zien. Als u vervolgens op een bestemming klikt (gekleurd vlak binnen de bolletjeslijn), ziet u rechtsboven een met een stippellijn aangegeven kader met hyperlinks naar de bijbehorende regels. Ook ziet u daar eventuele bijzonderheden.

De documenten van het bestemmingsplan kunt u bekijken en downloaden als u in het linker kader op *alle bijbehorende documenten tonen* klikt.

Het vaststellingsbesluit van de gemeenteraad

Een vaststellingsbesluit houdt in dat de gemeenteraad de digitale bestanden vaststelt die samen het bestemmingsplan vormen, zoals de plankaart (verbeelding), de regels, de koppeling tussen de kaart en de regels, de toelichting en de bijlagen. Deze bestanden vormen samen het databestand NL.IMRO.0344.BPKOOKGASVRIJOVERV-VA01.gml.

RoPubliceer leest het databestand uit en maakt het digitale bestemmingsplan met alle bijlagen en bijbehorende stukken raadpleegbaar.

Gemeente Utrecht

MEMO

Datum	4 november 2022
Behandeld door	B. Ibrahimi
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	Baktash.ibrahimi@utrecht.nl
Kenmerk	7264623/20221030
Onderwerp	Verzoek planning behandeling Crisis- en herstelwet bestemmingsplan elektrisch koken Overvecht.
Beleidsveld	Energie en Klimaat

Geachte leden van de Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen,

U heeft van het college een raadsvoorstel ontvangen over een bestemmingsplan, waarin een gebied in Overvecht-Noord wordt aangewezen, waarbinnen het (onder bepaalde voorwaarden) verboden wordt te beschikken over een kookgasaansluiting vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Gezien de urgentie van het onherroepelijk worden van dit bestemmingsplan, wil ik u vragen om dit voorstel in afwijking van uw reguliere procedure direct voor inhoudelijke bespreking in uw Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen (EDW) van 17 november a.s. te agenderen, ter voorbereiding op besluitvorming in de gemeenteraad van 22 december 2022. Ik zal mijn verzoek in dit memo nader onderbouwen.

Aanleiding
Op grond van de Crisis-en herstelwet heeft het Rijk (in afwijking van de Gaswet) een bevoegdheid toegekend aan de gemeente Utrecht om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor Overvecht-Noord gebieden aan te wijzen, waarbinnen het (onder bepaalde voorwaarden) verboden is te beschikken over een kookgasaansluiting vanaf een in dat bestemmingsplan gestelde datum. Zie ook de raadsbrief van 1 september 2022

Dit plan faciliteert het volledig kookgasvrij maken van de circa 320 woningen in het plangebied. Het project Overvecht-Noord en dit Chw bestemmingsplan dragen bij aan het behalen van de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid, in het bijzonder de warmtetransitie van de gebouwde omgeving.

Ter inzage leggen van het Crisis- en herstelwet bestemmingsplan en ingediende zienswijze
Op 23 augustus jl. heeft het college van burgemeester en wethouders besloten het Chw bestemmingsplan ter inzage te leggen. De terinzagelegging van het bestemmingsplan biedt belanghebbenden formeel de gelegenheid om een zienswijze in te dienen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt; er is één zienswijze ingekomen.

Bij het ter inzage leggen van het Chw bestemmingsplan was er reeds voldaan aan vier van de vijf voorwaarden die gesteld waren om het plan verder in procedure te brengen. Aan de laatste voorwaarde – het instemmen van minimaal 70% van de bewoners van het projectgebied – is inmiddels ook voldaan. Hiermee kan het project rekenen op voldoende draagvlak onder de bewoners om tot uitvoering te gaan.

Uitvoering van het project
Het Chw bestemmingsplan moet nog vastgesteld worden door de gemeenteraad. Hier hebben we als gemeente beperkt de tijd voor. Dat heeft te maken met de tijdspad waarop er een onherroepelijk bestemmingsplan kan liggen.

Een bestemmingsplan kan op twee manieren onherroepelijk worden. Nadat het in de gemeenteraad is vastgesteld en er geen beroep bij de Raad van State (RvS) is aangetekend tegen de plannen, of als er een uitspraak van de RvS ligt op een beroep. Omdat er een zienswijze ligt, houden we rekening met het scenario dat er beroep aangetekend wordt bij de RvS. Een eventueel beroep wordt met voorrang behandeld, maar behandeling kan alsnog negen tot tien maanden in beslag nemen. Dit komt o.a. door lange wachttijd bij de RvS.

Stedin is verplicht om uiterlijk op 1 januari 2024 het gasnetwerk in het projectgebied te vervangen. Om te voorkomen dat zij vervanging van het gasnetwerk gaan voorbereiden, hebben zij tijdig zekerheid nodig over het al dan niet afsluiten van het (kook)gas. Daarom is het van belang dat het bestemmingsplan met urgentie dit jaar nog wordt vastgesteld. Dat is net voldoende tijd om eventueel de uitspraak van de RvS mee te nemen en de laatste woningen die niet vrijwillig elektrisch koken alsnog een elektrisch kooktoestel aan te bieden.

Naast de lange doorlooptijd bij de RvS, zijn er twee actuele ontwikkelingen die ertoe hebben geleid dat we meer tijd nodig hadden voor het afronden van het ontwerpbestemmingsplan en het bijbehorende voorstel. Om te beginnen was er meer tijd nodig om alle reacties van de bewoners retour te krijgen. In ongeveer 1/3 van alle woningen is het uiteindelijk nodig geweest om bij bewoners aan te bellen en in gesprek te gaan. Dit was een intensiever traject dan voorzien, waar Mitros extra capaciteit voor vrij heeft moeten maken. Ook het prijsplafond voor energie dat zeer recent is geïntroduceerd door het Rijk, is van invloed geweest op de benodigde voorbereidingstijd. Het prijsplafond is van invloed op de besparing voor de bewoners van dit project. Er is een herberekening gemaakt, waaruit blijkt dat de bewoners van het projectgebied met het prijsplafond nog steeds kosten besparen als ze elektrisch gaan koken. De toelichting van het bestemmingsplan is hierop aangepast. In het raadsvoorstel lichten we dit nader toe.

Vanwege de tijdsdruk die ontstaan is door de meeste recente ontwikkelingen en vanwege het belang van het slagen van dit project voor onze ambities in de warmtetransitie, is het verzoek om het Crisis- en herstelwet bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in de Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen (EDW) van 17 november te behandelen.

De voorgestelde planning ziet er dan als volgt uit:

- Behandeling in de raadscommissie EDW van 17 november ‘22
- Besluitvorming in de gemeenteraad van 22 december ‘22
- Beroepstermijn 6 weken, januari en februari ‘23
- Uitvoering meerderheid van de woningen Q2 ‘23
- Eventueel beroep bij de Raad van Staten 9 – 10 maanden
- Uiterlijk afsluiten of vervangen van de aardgasnetwerk 1 januari ‘24
- Uitvoeren laatste woningen op start 2 januari ‘24

Met vriendelijke groet,

Lot van Hooijdonk
Wethouder Energie & Klimaat

Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

Dossiernummer	3039
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 november 2022
Agendapunt	8
Titel	Raadsbrief doorlopend Klimaatpanel
ID	3232
Behandelend ambtenaar	A. Zwanink
Telefoon	14030
E-mail	annemarie.zwanink@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Van Hooijdonk
Beleidsveld	Energie en Klimaat
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Mariska de Vos/Cie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen/06 38628458
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen	17 november 2022

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	A. Zwanink	**Datum**	3 november 2022
Doorkiesnummer	14 030	**Kenmerk**	10510652
E-mail	Annemarie.zwanink@utrecht.nl	**Onderwerp**	Doorlopend klimaatpanel
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

In Utrecht stappen we over op schone energie. Hier werken we op drie manieren aan: besparen en isoleren, duurzaam opwekken en het aanpassen van warmtenetten en het elektriciteitsnetwerk. Deze raadsbrief gaat over de start van het Klimaatpanel – de uitvoering van motie 2022/100.

Doorlopend panel
In deze motie geeft u ons opdracht om in aanvulling op de al geplande participatie in de Energievisie een doorlopend bewonerspanel op te zetten die we een rol geven bij de praktische uitwerking van de ambities uit de Energievisie. Verder wordt in het Coalitieakkoord motie 2021/177 Klimaatberaad genoemd. Dit is per abuis niet goed overgenomen in het coalitieakkoord; motie 2021/177 is niet aangenomen. Motie 2020/100 die wel is aangenomen is de motie die hier wordt bedoeld.
In het coalitieakkoord staat dat de eerder geplande energievisie een klimaatvisie wordt, daarom ook de keuze voor de term klimaatpanel.

Brug slaan tussen inwoners en professionals
In 2015 en in 2021 hebben we Stadsgesprekken gehouden over de energietransitie en vroegen we inwoners met ons vooruit te kijken en mee te denken over spelregels hierin voor de stad. Nu we in de fase van uitvoering komen zal de energie- en klimaattransitie een grote systeemverandering betekenen die alle Utrechters direct in hun leefomgeving zal raken. Deze zal van invloed zijn op hun directe omgeving, inclusief de woning en vervoersmiddelen. We zien dat inwoners moeite hebben te ontdekken wat de Klimaattransitie voor hen betekent en hoe ze zelf stappen kunnen zetten om zich hierop voor te bereiden.

Met het Klimaatpanel slaan we een brug tussen de leefwereld van inwoners en professionals. Het Klimaatpanel gaat vijf keer per jaar aan de slag met een vraag of een thema uit de Klimaatvisie waarop de leden kunnen reflecteren. De agendering van de thema's voor het Klimaatpanel is een wisselwerking tussen inwoners en de gemeente. De uitkomsten toetsen we bij een grote online toetsgroep en bij een jeugdpanel. Daarmee bereiken we een brede groep van de stad. Met het

oprichten van een doorlopend Klimaatpanel geven we invulling aan de toezegging in het coalitieakkoord.

Aanpak
Het doel van het Klimaatpanel is inwoners laten meedenken over de praktische uitwerking van de ambities, het ophalen van input van inwoners op het gemeentelijk aanbod, het beleid dat we maken en de manier waarop we communiceren met inwoners. We vragen het panel of dit voldoet aan de behoeftes en vragen van inwoners en welke aanbevelingen zij hebben om dit te verbeteren.
Vragen die we bijvoorbeeld kunnen voorleggen zijn

1. Mist u nog iets in de aanpak van de energiecrisis en energiearmoede?
2. Hoe kan Utrecht haar inwoners nog beter helpen met energie besparen?

Het klimaatpanel start met energie-gerelateerde onderwerpen. Er is overleg met de opgaves Gezond Leefklimaat en Mobiliteit en we verkennen een groeimodel voor het klimaatpanel, hoe dit uit te breiden is voor deze opgaves.

Er is een inhoudelijk betrokken collega aanwezig bij de sessies van het Klimaatpanel. Deze presenteert het thema, neemt de input van het panel mee naar de ambtelijke organisatie en geeft in de volgende sessie een terugkoppeling wat er met de input is gedaan.

Het Klimaatpanel is voor inwoners. De situatie en input van ondernemers zal anders zijn. We verkennen nog of dat wat we voor hen organiseren voldoende is om die input op te halen of dat daar meer voor nodig is.

Samenstelling
Het Klimaatpanel bestaat uit maximaal 50 inwoners van de gemeente Utrecht die we selecteren door hen direct aan te schrijven via een aselecte steekproef. De deelnemers worden in een roulerend systeem steeds deels vervangen door nieuwe deelnemers uit de steekproef. Uit ervaring bij participatietrajecten blijkt dat meer deelnemers niet significant bijdragen aan bredere en meer diverse input. De uitkomsten van het Klimaatpanel toetsen we per thema bij een grote online toetsgroep via DenkMee en een jeugdpanel. Voor de werving van deelnemers aan de online toetsgroep gaan we uit van open inschrijving waarvoor we actief werven. Zo bereiken we een brede groep van de samenleving, halen we ook input op bij jeugd en jongeren en is er voldoende check op breder draagvlak voor de input van het Klimaatpanel. De deelnemers aan het klimaatpanel krijgen een vrijwilligersvergoeding van € 50 per sessie.

Hoe nu verder?
Er is een communicatie-aanpak voor de communicatiemomenten, waaronder de online toetsmomenten, en de uitkomsten van de sessies van het Klimaatpanel. De planning voor de start van het Klimaatpanel ziet er als volgt uit:

- November 2022: we kondigen de start van het Klimaatpanel aan in onder meer de Nieuwsbrief Utrecht
- November 2022: kandidaat-deelnemers krijgen een uitnodigingsbrief via de aselecte steekproef.
- 12 december 2022: de startbijeenkomst vindt plaats. Hierin laten we deelnemers kennismaken met elkaar en met de thema’s waar we het over gaan hebben.

- Januari 2023: start van de eerste van de vijf jaarlijkse sessies van het Klimaatpanel. Na de sessie in januari worden Utrechters via diverse communicatiemiddelen uitgenodigd om op DenkMee (online platform van de gemeente) hun reactie te geven op de resultaten van die sessie.

Alle voor bewoners relevante informatie over de werking en de uitkomsten van de sessies van het Klimaatpanel publiceren we in ieder geval op het gemeentelijke platform DenkMee en in de Nieuwsbrief Utrecht. Voor vragen is het e-mailadres klimaatpanel@utrecht.nl beschikbaar. We informeren u over de resultaten van het Klimaatpanel in onze jaarlijkse verantwoordingscyclus, de voortgangsrapportage Energie in de stad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Motie: Utrechts burgerberaad

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 10 maart 2022, ter bespreking van de ingekomen brief van de Expeditie Burgerberaad.

Constaterende dat:

1. In een Burgerberaad burgers bijeen komen voor een beraadslaging over een vraagstuk dat leeft in de gemeenschap, of waarvoor de politiek hun inzichten nodig heeft;
2. Het Burgerberaad internationaal en nationaal sterk in de belangstelling staat;
3. Ook in Nederlandse gemeenten zoals Amsterdam en Eindhoven initiatieven zijn om te (gaan) werken met een lokaal Burgerberaad;
4. In Utrecht op initiatief van de TransitieMotor een Expeditie Burgerberaad heeft plaatsgevonden eind 2021 waarin is verkend of en hoe een Burgerberaad van meerwaarde kan zijn in onze stad.

Overwegende dat:

1. Een vitale democratie meer is dan eens in de vier jaar stemmen, doorlopende brede burgerbetrokkenheid is onmisbaar;
2. Een Burgerberaad goed past in de initiatieven die er in Utrecht zijn om de lokale democratie te versterken en ook past binnen de doelen van het Actieprogramma Samen Stad Maken;
3. In een Burgerberaad de wijsheid en gezamenlijke denkkracht van burgers wordt ingezet om over lastige maatschappelijke vraagstukken tot oplossing(srichting)en te komen die de politiek overneemt of naar beleid vertaalt;
4. In een Burgerberaad invloed van burgers wordt gehonoreerd (zeggenschap en eigenaarschap) en zij betrokken blijven bij de vertaling van hun aanbevelingen naar beleid en uitvoering;
5. Randvoorwaarden voor een succesvol Burgerberaad zijn:
    a. *Mandaat*: heldere afspraken vooraf wat met alle uitkomsten gebeurt.
    b. *Onafhankelijke procesbegeleiding* vanaf het begin die zorgt voor goede beraadslaging.
    c. *Beschikbaarheid van expertise* vanuit alle gezichtspunten.
    d. Samenstelling die een *goede afspiegeling* vormt door middel van gestratificeerde loting en wegnemen van belemmeringen om deel te nemen.
    e. *Voldoende tijd en budget* om de deliberatie te voeren die nodig is.
    f. Inbedding in een *publiekscampagne* die alle Utrechters uitnodigt het burgerberaad actief te volgen en hieraan bij te dragen.
6. De wens om in Utrecht met een Burgerberaad te starten leeft bij diverse actieve bewoners en maatschappelijke organisaties;

7. Geschikte onderwerpen voor een Burgerberaad onderwerp zijn die schuren en leven in de stad en door bewoners en de gemeenteraad bepaald moeten worden, waarbij gedacht kan worden aan: klimaat en energie, groei van de stad, veiligheid op straat of het drugsbeleid;
8. Een Burgerberaad ook over onderwerpen kan gaan die juist spelen in een wijk of een buurt, waarbij de verbinding gemaakt kan worden met de wijkplatforms;
9. Er in Utrecht de stadsgesprekken, burgertops en wijkraadplegingen hebben plaatsgevonden die deels volgens de uitgangspunten van een burgerberaad zijn vormgegeven.

Spreekt uit dat:

1. Een Burgerberaad van toegevoegde waarde is voor Utrecht, onze bewoners en de lokale democratie.

Draagt het college op:

1. Een startvoorstel uit te werken om in Utrecht volgens de in deze motie geschetste randvoorwaarden te starten en ervaring op te gaan doen met enkele Burgerberaden;
2. In dit voorstel ook aandacht te besteden aan:
    a. Planning
    b. Selectie geschikte onderwerpen
    c. Kosten
    d. Kansen en risico's
    e. Eventuele benodigde aanpassingen in het participatiebeleid
3. De deelnemers van de Expeditie Burgerberaad, andere experts en de raad (incl. de griffie) actief in dit proces te betrekken;
4. Na enkele Utrechtse Burgerberaden te evalueren en leren (via bijv. een op te zetten Leernetwerk Utrechts Burgerberaad);
5. Op basis hiervan te bepalen of en zo ja hoe het nodig en wenselijk is het Utrechts Burgerberaad officieel te verankeren in een verordening;
6. De werkzame elementen van burgerberaden ook te benutten bij andere activiteiten in het kader van 'Samen stad maken';
7. De raad uiterlijk Q3 2022 het startvoorstel te sturen opdat snel begonnen kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag

Ingediend door:

- Has Bakker, D66
- Rick van der Zweth, PvdA
- Fred Dekkers, GroenLinks
- Bert van Steeg, CDA,
- Maarten van Heuven, Partij voor de Dieren
- Tessa Sturkenboom, Student & Starter

Motie: Bewoners continu betrekken bij uitwerking Energievisie

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 10 maart 2022, ter bespreking van de raadsbrief Energievisie

Constaterende dat:

1. Het college in de Energievisie een uitwerking geeft van vrijwel het volledige beleid op het gebied van de energietransitie;
2. De energietransitie een grote systeemverandering betekent die alle Utrechters direct in hun leefomgeving zal raken;
3. Meerdere partijen de wens tot een vorm van burgerberaad in de Energievisie hebben uitgesproken, en dat voorstellen hiertoe ook in deze raadsvergadering behandeld worden;

Overwegende dat:

1. De energietransitie naast veel technische en juridische uitdagingen, ook zeer veel praktische uitdagingen kent wanneer de uitwerking van invloed is op de directe omgeving, inclusief de woning en vervoersmiddelen, van bewoners;
2. Continue betrokkenheid van bewoners kan helpen om zowel de begrijpelijkheid als praktische uitvoerbaarheid van de energietransitie te verbeteren;
3. Een brede vertegenwoordiging uit de stad kan helpen om het energiebeleid voor alle bewoners begrijpelijk en uitvoerbaar te maken;

Draagt het college op:

1. In aanvulling op de reeds geplande participatie in van de Energievisie een doorlopend bewonerspanel op te zetten welke een rol krijgt bij de praktische uitwerking van de ambities uit de energievisie. Daarbij worden tenminste de volgende punten uitgewerkt:
    - Gebruik van loting voor selectie van deelnemers en streven naar afspiegeling bevolkingssamenstelling;
    - Een balans te vinden tussen doorlopende betrokkenheid en een frisse blik, waarbij bewoners gevraagd wordt meerdere keren mee te denken, maar ook periodiek nieuwe mensen uitgenodigd worden;
    - De mate waarin deelnemers invloed krijgen op de uitwerking van het beleid;
    - Deelnemers vragen mee te denken over de communicatie over de aanleidingen, doelstellingen en praktische toepassing van het energiebeleid;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

- Jelmer Schreuder, D66
- Rachel Heijne, Groenlinks
- Bülent Isik, PvdA
- Maarten van Heuven, PvdD
- Jan Wijmenga, CU

Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

Dossiernummer	3030
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 november 2022
Agendapunt	9
Titel	Raadsbrief Voorontwerp en vergunningaanvraag windmolens Rijnenburg en Reijerscop
ID	3222
Behandelend ambtenaar	H. Kraaij
Telefoon	14030
E-mail	h.kraaij@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Van Hooijdonk
Beleidsveld	Energie en Klimaat
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Mariska de Vos/Cie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen/06 38628458
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen	17 november 2022

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	H. Kraaij	**Datum**	7 september 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10405111
E-mail	h.kraaij@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voorontwerp en vergunningaanvraag windmolens Rijnenburg en Reijerscop
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

Utrecht werkt aan de overstap naar duurzame energie, door bronnen en gebouwen te verduurzamen en de energie-infrastructuur daarop aan te passen. Daarmee leveren we een bijdrage aan het bestrijden van de wereldwijde klimaat- en energiecrisis. In deze brief informeren wij u over het door Rijne Energie c.s.[1] opgestelde voorontwerp voor de realisatie van vier windmolens (zie bijlage) en de omgevingsvergunning die ze daarvoor hebben aangevraagd.

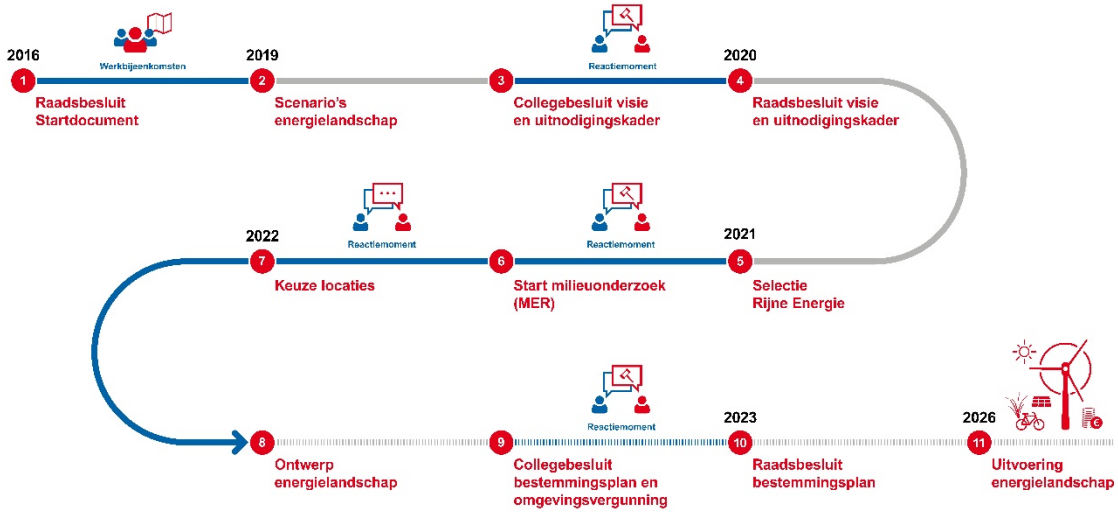
Windenergie in Rijnenburg in het kort
In de polders Rijnenburg en Reijerscop ligt voor onze gemeente het grootste potentieel om duurzame energie op te wekken met windmolens en zonnevelden. Op 9 juli 2020 heeft uw raad hiervoor een Visie en een Uitnodigingskader vastgesteld. Op 19 februari 2021 bent u geïnformeerd over de selectie van het consortium Rijne Energie c.s. als initiatiefnemer en op 10 december 2021 en 21 april 2022 bent u geïnformeerd over de planologische procedure, inclusief de milieueffectrapportage (m.e.r.). In het coalitieakkoord 2022-2026 staat dat we in Rijnenburg kiezen voor het ontwikkelen van een combinatie van permanente energieopwekking (in het noorden) en woningbouw (in het midden en zuiden). We willen het maximaal aantal mogelijke windmolens verwezenlijken binnen de kaders die door uw raad zijn vastgesteld voor het energielandschap en tegelijkertijd bereiden we de planontwikkeling voor woningbouw voor.

Voorontwerp
Rijne Energie maakte bijgevoegd voorontwerp, op basis van de op dit moment beschikbare grondposities. Hierin staan de locaties van kleine zonnevelden en vier windmolens, toegangswegen, elektriciteitskabels en het station waarmee de windmolens aangesloten worden op het hoogspanningsstation Oudenrijn.

Het maken van een voorontwerp voor het energielandschap is stap 8 in onderstaande schema voor de te doorlopen stappen voor de realisatie van energielandschap Rijnenburg en Reijerscop. In dit

[1] Dit consortium bestaat uit de energiecoöperaties Rijne Energie en De Windvogel, Utrechtse zonneveldontwikkelaar BHM Solar en energiebedrijf Eneco.

voorontwerp is weinig landschapsontwikkeling opgenomen omdat er op dit moment onvoldoende grondposities beschikbaar zijn om de door ons en Rijne Energie c.s. gewenste maatregelen te kunnen realiseren.

Vergunning en bestemmingsplan

Rijne Energie heeft op 29 juli jl., namens het consortium, een omgevingsvergunning aangevraagd voor vier windmolens die maximaal 270 meter hoog kunnen worden. Ze hebben besloten om nu geen vergunning aan te vragen voor zonnevelden, omdat dit de realisatie van toekomstige, veel grotere zonnevelden in de weg zou kunnen zitten. Bij de provincie is voor vier windmolens een ontheffing voor de Wet natuurbescherming aangevraagd. Rijne Energie verzoekt de gemeente om het bestemmingsplan te wijzigen om deze vier windmolens mogelijk te maken. Aan ons college is gevraagd om deze besluiten en de nog bij het waterschap aan te vragen Waterwetvergunning te coördineren. Dat betekent dat er voor vier besluiten één zienswijzeprocedure wordt georganiseerd en dat er ook één mogelijkheid is om in beroep te gaan bij de Raad van State: bestemmingsplan, omgevingsvergunning, ontheffing Wet natuurbescherming en Waterwetvergunning. Met het raadsbesluit van 6 juli 2017 heeft uw raad al aangegeven deze coördinatie te willen inzetten. Op dit moment beoordelen wij of de aanvraag voor de omgevingsvergunning past binnen het door de raad vastgestelde uitnodigingskader en bestaande regelgeving. De provincie toetst de aanvraag voor de ontheffing voor de Wet natuurbescherming.

Indien de beoordeling van de vergunningaanvragen vlot verloopt, kunnen wij nog dit jaar besluiten over een ontwerpbestemmingsplan en een ontwerpbesluit over de omgevingsvergunning. Deze worden vervolgens, indien mogelijk, samen met de ontheffing voor de Wet natuurbescherming en de Waterwetvergunning, ter inzage gelegd. Op basis van het ontwerpbestemmingsplan wordt de Minister van Defensie gevraagd om een 'verklaring van geen bedenkingen' af te geven, waarbij getoetst wordt aan de regels die gelden voor de vliegtuigradar. Op basis van de in 2019 uitgevoerde pre-toets verwachten we niet dat er redenen zijn om deze verklaring te weigeren.

Mogelijkheid tot opschaling en optimalisering

Het plan voor vier windmolens levert een belangrijke bijdrage aan onze ambities voor de energietransitie. Met vier moderne windmolens met een tiphoogte van maximaal 270 meter kan bijna net zoveel energie geproduceerd worden als met acht windmolens van de omvang waarmee we gerekend hebben toen de Visie en het Uitnodigingskader voor het energielandschap werden vastgesteld: ca. 90 GWh per jaar, goed voor het elektriciteitsgebruik van 27.000 huishoudens. Dat is bijna een verdubbeling van de hoeveelheid groene stroom die we op dit moment in Utrecht

produceren met zonnepanelen op daken. Maar onze ambitie voor de stad gaat verder. Wij streven naar een maximaal aantal windmolens in Rijnenburg en Reijerscop. Rijne Energie c.s. kunnen een aanvraag indienen voor uitbreiding van het plan als daarvoor grondposities beschikbaar komen. Wij zullen vervolgens beoordelen of het bestaande plan aangepast kan worden of dat we een tweede planprocedure starten. In deze aanvullende planprocedure ontstaan mogelijk kansen voor een permanente landschapsontwikkeling, waaronder natuur, recreatie en eventueel een roeiwater. Tegen die tijd zijn we ook verder met de planontwikkeling voor woningbouw en kunnen bovenwijkse opgaven, die voortkomen uit de woningbouw, wellicht geïntegreerd worden in de planvorming voor het energielandschap. Als deze aanvullende planontwikkeling binnen circa twee jaar na de eerste planontwikkeling wordt gestart, dan kan de uitvoering van de twee plannen gelijktijdig plaatsvinden. In de loop van 2023 denken wij een beter beeld te krijgen van de mogelijkheden om het plan voor een energielandschap uit te breiden. Op dat moment zullen wij u informeren over de stappen die wij als gemeente willen zetten om deze uitbreiding te realiseren.

Relatie windmolens met toekomstige woningbouw
De locaties van de vier windmolens in het huidige plan zijn optimaal voor bestaande woningen en woonwijken. Hierdoor is de geluidhinder minder dan berekend bij de vaststelling van de Visie en het Uitnodigingskader voor het energielandschap. De in de vergunningaanvraag genoemde geluidbelasting door windmolens op bestaande woningen en nieuwbouw (conform model “Klein Rijnenburg”) is lager dan 45 dB Lden. Dit is de maximale geluidbelasting van windmolens die geadviseerd wordt door de WHO en de GGD. De geluidhinder die gepaard gaat met deze geluidbelasting is vergelijkbaar met de nationaal geaccepteerde hinder als gevolg van autosnelwegen, spoorwegen en industrieterreinen. Op basis van deze informatie gaan wij er vooralsnog vanuit dat windmolens en mogelijk toekomstige woningbouw met elkaar verenigbaar zijn, zolang de geluidnormen niet scherper worden gesteld dan 45 dB Lden. Dat is 2 dB scherper dan de norm die tot voor kort gold.

Vervolgproces
Na de zienswijzeprocedure leggen wij medio 2023 een voorstel voor een bestemmingsplan ter besluitvorming voor aan uw raad. In dit bestemmingsplan worden de locaties van de windmolens en toegangswegen bestemd. Ook worden in het bestemmingsplan regels opgenomen voor afmetingen van de windmolens en de beperking van geluid en slagschaduw. Als uw raad positief besluit over het bestemmingsplan, dan wordt door ons de omgevingsvergunning afgegeven. Tegen het raadsbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan en het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De Afdeling bestuursrechtspraak behandelt de besluiten als één besluit en dient binnen zes maanden na ontvangst van het verweerschrift een besluit te nemen. Lopende deze beroepsprocedure kunnen Rijne Energie c.s. de voorbereidingen starten voor de realisatie, waaronder de aanvraag van SDE-subsidie bij het Rijk, inkoop van windmolens en het maken van een definitief ontwerp op basis van de ingekochte windmolens. Dit duurt naar verwachting twee tot drie jaar.
Voor de aansluiting van de windmolens op het elektriciteitsnet moeten Rijne Energie c.s. wachten op de vernieuwing van hoogspanningsstation Oudenrijn, waarvoor op dit moment ook een procedure voor een bestemmingsplanwijziging loopt. Volgens de huidige planning kunnen de vier windmolens in 2026 draaien. Dat is onder voorwaarde dat er op dat moment voldoende capaciteit is op het elektriciteitsnet om de elektriciteit te kunnen transporteren. Vooralsnog lijkt dit project te passen binnen de restcapaciteit die in het bestaande net gecreëerd wordt door de door TenneT en Stedin aangekondigde congestiemaatregelen.

Communicatie

Rijne Energie stuurt een nieuwsbericht en informeert haar leden over de aanvraag van de vergunning. De gemeente stuurt een nieuwsbericht en een Rijnenburg-nieuwsbrief naar de ruim 1000 abonnees die het proces sinds 2016 met belangstelling volgen. Ook plaatsen we een bericht in de nieuwsbrief Utrecht. Wij hebben de provincie, buurgemeenten en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden vooraf geïnformeerd over deze raadsbrief. Hetzelfde geldt voor het consortium van grondeigenaren in Rijnenburg met wie we op 31 augustus jl. gesproken hebben over scenario's voor planvorming voor woningbouw en energie.

We vertrouwen erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

ENERGIELANDSCHAP

VOORONTWERP WINDTURBINELOCATIES

RIJNENBURG EN REIJERSCOP

Het College van de gemeente Utrecht heeft in december 2021 het NRD vrijgeven. Sindsdien is hard gewerkt aan de milieu-effectrapportage (MER).
Het voorkeursalternatief (VKA) heeft Rijne energie cs in drie participatiebijeenkomsten in mei 2022 gedeeld met de omwonenden. Wij zijn nu klaar om een vergunningsaanvraag te doen.

Om risico's van vertraging door de komst van de Omgevingswet uit te sluiten vragen wij het College om ook het bestemmings-plan dit jaar in ontwerp gereed te maken.

Rijne energie cs is absoluut geen voorstander om via een juridische weg extra windturbines af te dwingen. Dit leidt tot veel vertraging en mogelijk zelfs afstel.

De gemeente Utrecht heeft een ambitie en Rijne energie cs wil veel duurzame coöperatieve energie realiseren bij voorkeur zo snel mogelijk: klimaatverandering wacht niet op ons. We hopen dat het College ons steunt in deze ambitie.

30 JUNI 2022

1 INITIATIEFVOORSTEL RIJNE ENERGIE CS

Energielandschap Rijnenburg & Reijerscop

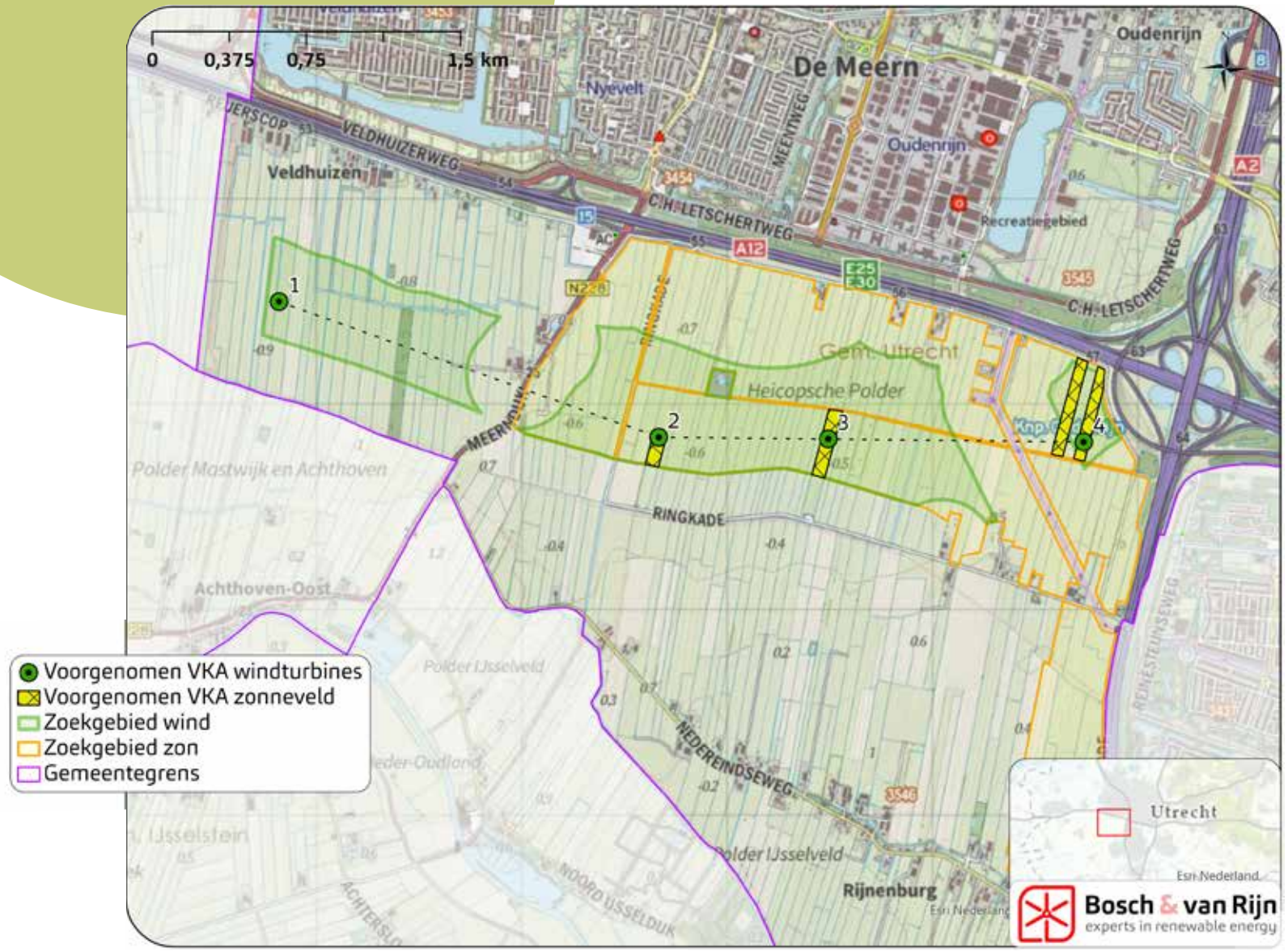
Na het vaststellen van het uitnodigingskader door de Utrechtse gemeenteraad is veel werk verzet. Rijne Energie cs heeft een voorstel ingediend en is geselecteerd als partij om zonnevelden en windturbines te ontwikkelen in het energielandschap.

Het initiatiefvoorstel is verder uitgewerkt. Participatiebijeenkomsten, crowdfunding, uitgebreide onderzoeken en intensief overleg hebben geleid tot de mijlpaal die we in dit document aan u voorleggen: het voorontwerp van de windturbineposities in Rijnenburg & Reijerscop.
In december van 2021 heeft het College van Utrecht de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) vrijgegeven voor zienswijzen als startmoment voor het maken van een Milieu Effect Rapportage (MER). Daarna is een viertal opstellingsalternatieven onderzocht met bijzondere aandacht voor landschap, woningen in de omgeving, ecologie en energie. Er zijn meerdere locaties onderzocht, ook locaties waar het consortium geen afspraken heeft met grondeigenaren. Dit is vooral gedaan om de impact van verschillende locaties in beeld te krijgen en goed te kunnen vergelijken.

Naar aanleiding van het MER onderzoek heeft Rijne Energie cs een uitvoerbaar voorkeursalternatief gekozen waarvan we het voorontwerp voor de windturbinelocaties in dit document aan u voorleggen.

Afbeelding 1: Windturbineposities

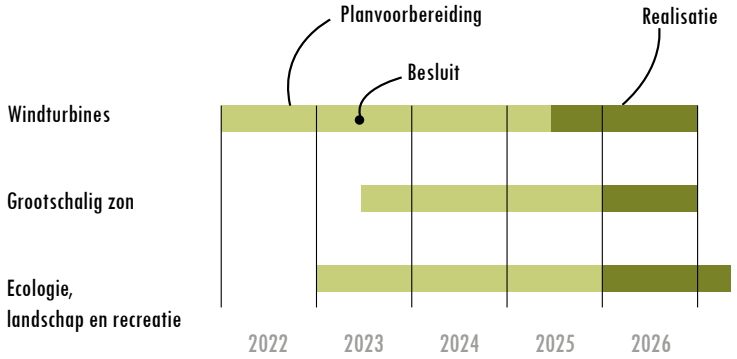
Afbeelding 2: Windturbine posities voorgenomen Voorkeurs Alternatief

2 VOORKEURSALTERNATIEF WINDTURBINES

Klimaatverandering wacht niet op de uitvoering van de energietransitie. De urgentie neemt toe om tot uitvoerbare plannen te komen. Al geruime tijd wordt er door ons gewerkt aan de voorbereiding van het energielandschap. In de participatiemomenten die ook dit jaar hebben plaatsgevonden, merken we dat omwonenden toe zijn aan duidelijkheid.
Ook de vele vrijwilligersuren bij de energiecoöperatie en de professionele bijdragen uit het consortium zouden naar ons idee nu moeten kunnen leiden tot concretisering van het plan. Wij stellen voor om dat in stappen te doen en te starten met de huidige vier windturbinelocaties.

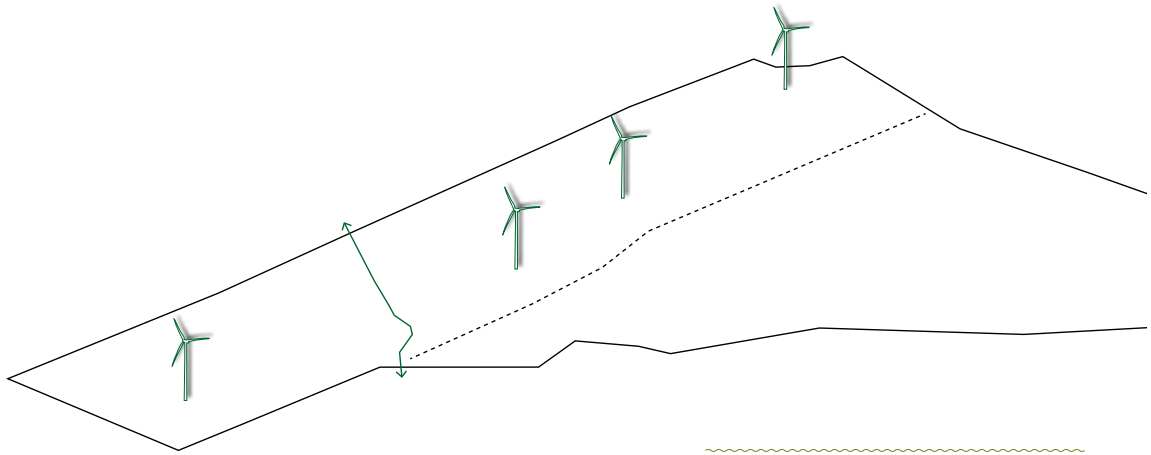
Eerst wind

Het realiseren van windturbines duurt lang (onderzoeken, procedures, SDE++ aanvragen, organiseren van netaansluiting, aanbesteding en bouw), een proces van nog enkele jaren. Hoe eerder we met het planologische traject starten, hoe sneller we tot realisatie kunnen overgaan. We stellen voor om de ontwikkeling van zonne-energie en het realiseren van landschappelijk, ecologische en recreatieve kwaliteiten in een volgende stap verder uit te werken. Deze onderdelen kennen een kortere planologische procedure en meer overzichtelijke uitvoeringstermijnen. Daarmee is het naar ons inzicht goed mogelijk om zon en wind uiteindelijk op een zelfde moment tot uitvoering te brengen. Dit document doet een voorstel voor de windturbinelocaties en schetst de planning van de andere onderdelen van het energielandschap.

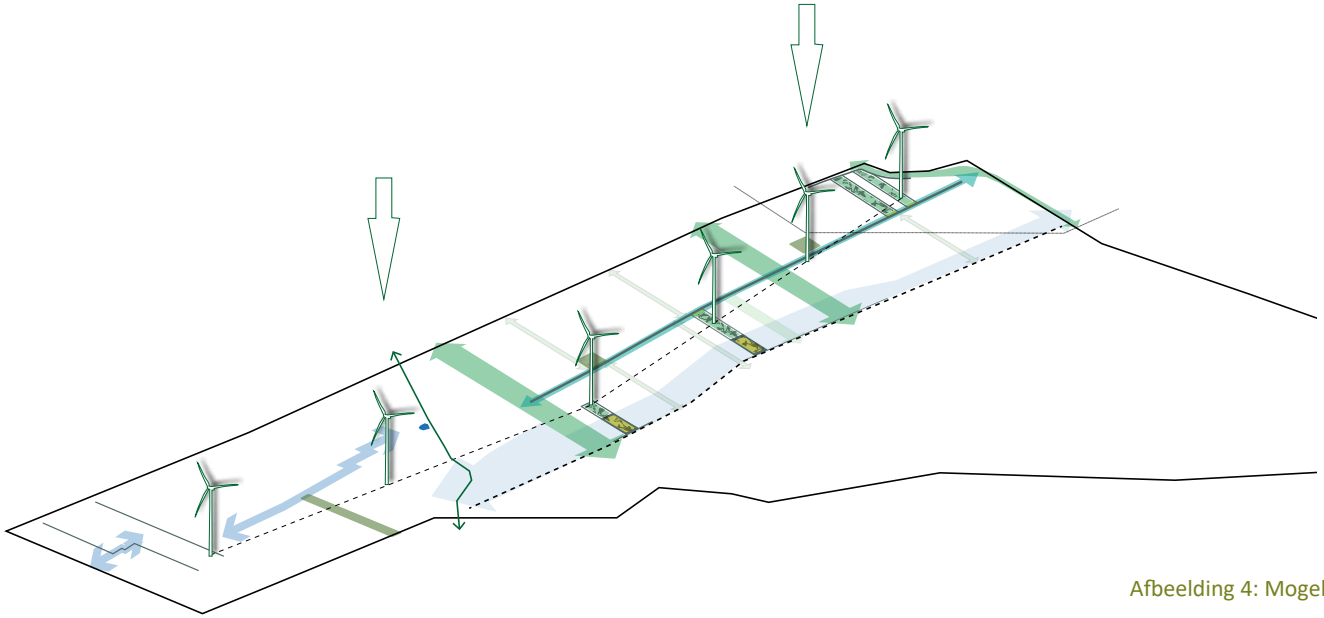

Vier windturbinelocaties

De locaties van de windturbines zijn geselecteerd op basis van een goede onderlinge samenhang (in een rechte lijn met in het midden een knik) en zoveel mogelijk rekening houdend met bestaande woningen in het noorden en oosten en de mogelijk op termijn te realiseren woningen in het zuiden. Uiteraard zijn daarbij grondcontracten het uitgangspunt om de windturbines ook echt te kunnen realiseren.
Omdat het vermogen van windmolens in de afgelopen jaren flink is toegenomen, kunnen we met 4 windturbines (van 6MW elk) evenveel energie opwekken als initieel met 8 windmolens van 3MW.

Afbeelding 3: Gering ruimtebeslag windturbines met nog veel ontwerpruimte voor zonnevelden, landschapsontwikkeling, ecologie en recreatie

Afbeelding 4: Mogelijke uitbreiding op termijn van windturbineopstelling binnen de principes van het Voorkeursalternatief

Afdwingen leidt tot vertraging

Het verkrijgen of op een bepaalde manier afdwingbaar maken van nieuwe of andere windturbinelocaties is naar onze verwachting een route die tot heel veel vertraging zal leiden. Wij zien twee belangrijke redenen om dat niet te doen:

- Het juridisch afdwingen van de plaatsing van windturbines heeft in Nederland nog nooit plaatsgevonden en leidt zonder twijfel tot een jarenlange juridische strijd met niet op voorhand te voorspellen resultaat.
- Bij onze plannen betrekken we zo veel mogelijk bewoners en grondeigenaren. We staan voor een samenwerking waarbij we in goed overleg met grondeigenaren tot afspraken willen komen. Wij denken dat deze werkwijze tot een maatschappelijk meer geaccepteerde energietranisitie leidt.

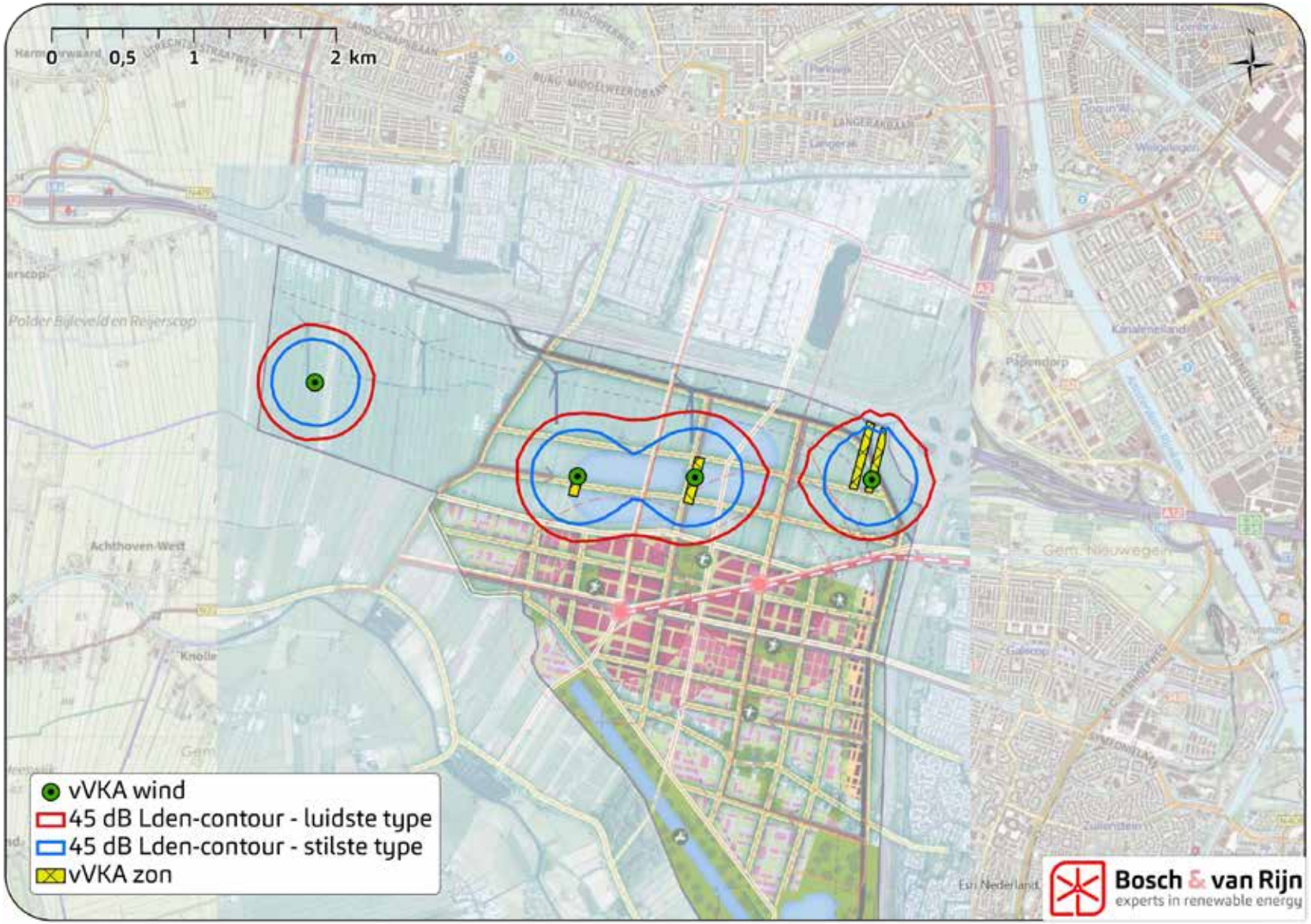
Nu planologische besluitvorming starten

De gekozen windturbinelocaties bieden flexibiliteit voor de voorbereiding, uitwerking en uitvoering van andere plannen. In ieder geval zonnevelden en landschappelijke kwaliteiten. Maar ook op wat langere termijn zullen de windturbines de ontsluiting van een woongebied en een grotere woningbouwontwikkeling in het zuiden niet in de weg staan.
Rijne Energie cs wil nu de planologische besluitvorming starten voor vier windmolens met de optie om in een latere fase procedures te starten voor extra windmolens en zonnevelden als er geïnteresseerde grondeigenaren zijn. Wij verwachten dat als er planologische medewerking wordt verleend voor vier windturbineposities er bij andere grondeigenaren meer interesse is voor het inzetten van grond voor zonnevelden en mogelijk ook 1 of 2 extra windturbines.

Cruciale planning

Zoals het er nu naar uitziet, treedt de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking. Met name juristen (ambtelijk en Eerste Kamer) maken zich zorgen of we op dat moment een werkend systeem hebben om procedures voor planologische besluitvorming te kunnen starten. Het is de verwachting dat de eerste omgevingsplannen te maken krijgen met kinderziektes en in het slechtste geval (verloren) rechtszaken. Projecten met grote maatschappelijke dynamiek (lees: windenergie) zullen dan onder een vergrootglas komen te liggen wat het risico op vertraging nog veel groter maakt.

Het is daarom voor Rijne Energie cs van groot belang dat we een omgevingsvergunning aanvraag doen en een bestemmingsplan maken onder het huidige Wro-regime. Om dit te realiseren, moet er medio juli een aanvraag voor een omgevingsvergunning worden ingediend. De gemeente heeft dan nog voldoende tijd om deze dit jaar te beoordelen en een ontwerpbestemmingsplan te behandelen in het College.

Afbeelding 5: Windturbine posities VKA geprojecteerd in ontwerp-studie Klein Rijnenburg

Zonnevelden in de tweede fase

De huidige kavels die wij als consortium kunnen benutten, zijn smal, de invulling per perceel met zonnepanelen beperkt en niet kosteneffectief. De aanblik van de verspreide zonnvelden is (als we deze zouden realiseren) bijzonder willekeurig. We verwachten dat op termijn meer mogelijkheden voor het realiseren van zonnevelden zullen komen, zeker gegeven het feit dat er nu sprake is van een permanent energielandschap. Een vastgesteld bestemmingsplan voor windturbines en een afgegeven vergunning zullen naar verwachting voor andere grondeigenaren een stimulans zijn om ook percelen voor zon beschikbaar te stellen. Daarom willen we de zonnevelden in een later stadium verder ontwikkelen

Samenhang met woningbouwscenario Klein Rijnenburg

In het coalitieakkoord van de gemeente Utrecht is opgenomen dat er op z'n vroegst in 2035 kan worden begonnen met woningbouw conform scenario Klein Rijnenburg (ontwerpstudie Rijnenburg 17 februari 2022) en dat het energielandschap permanent wordt.
De windmolenlocaties die wij nu voorstellen, zijn verenigbaar met woningbouw conform Klein Rijnenburg als een geluidbelasting conform de advieswaarde van de WHO en de advieslijn van de GGD (45 dB Lden) wordt geaccepteerd (zie afbeelding 5).

We zijn ons ervan bewust dat u op basis van scenario Klein Rijnenburg mogelijk de voorkeur heeft om de huidige windturbineposities iets naar het noorden te verplaatsen. Hiervoor beschreven we al het grote risico op vertraging of mislukken van een optimalisatie. Toch doen wij nu een laatste uiterste poging (na vele eerdere pogingen) om voor 1 september medewerking te krijgen van de benodigde grondeigenaren voor optimalere windturbineposities.
Het maken van een integraal ontwerp voor woningbouw en het energielandschap, zoals door de woningbouwpartijen als voorwaarde wordt voorgesteld, is ons inziens geen realistisch alternatief. In 2018 zaten we gezamenlijk proactief aan tafel om een integraal ontwerp te maken. Sinds die tijd is de bereidheid bij de woningbouw partijen steeds verder afgenomen en geeft het consortium van woningbouwpartijen aan geen windturbines mogelijk te willen maken op hun percelen.

Indienen ontwerp

We vinden het belangrijk om spoedig met dit ontwerp voor de windturbinelocaties verder te gaan. Voor het realiseren van de windturbines hebben we de bouwroutes (zie hoofstuk 3) verkend en is het civiele ontwerp (voor zover dat in dit stadium kan) gemaakt voor de realisatiefase.
We maken in een volgend stadium graag inzichtelijk welke voorstellen voor zonnevelden en landschappelijke kwaliteiten we willen realiseren. In de parallel op te stellen anterieure overeenkomst tussen de gemeente Utrecht en Rijne Energie c.s. willen we daar bindende afspraken over maken.

Afbeelding 6: Verkenning van bouwwegen voor de aanlegfase

3 CIVIELTECHNISCHE VOORBEREIDING

Voor het opstellen van het eerste civiele ontwerp en lay-out van het windpark wordt samengewerkt met Nebest, een ervaren ingenieurs- en adviesbureau. In deze fase wordt een Voorlopig Ontwerp (VO) opgesteld. Dit ontwerp wordt opgesteld op basis van de door ons meegegeven uitgangspunten, zoals: locatie van de windturbines, beschikbaarheid percelen en de uitgangspunten van het uitnodigingskader. Op basis hiervan heeft Nebest een ontwerp opgesteld waarin de beoogde locaties van de opstelplaatsen van de kraan, de ruimte die nodig is voor de giek en de ruimte die nodig is voor opslag zijn ingetekend. Ook de tijdelijke bouwwegen en permanente toegangswegen zijn aangegeven. In een volgende tekening zullen ook de indicatieve kabeltracés en beoogde locatie van het inkoopstation worden weergegeven.

Windturbine locaties

De windturbinelocaties zijn bepaald op basis van het VKA en staan in het VO in principe vast. De verdere ontwerpprincipes zijn dus hoofdzakelijk gebaseerd op basis van de coördinaten van de windturbines, beschikbaarheid van percelen en voorkeuren ten aanzien van doorkruising van percelen en watergangen.

Tijdelijke bouwwegen en permanente toegangswegen

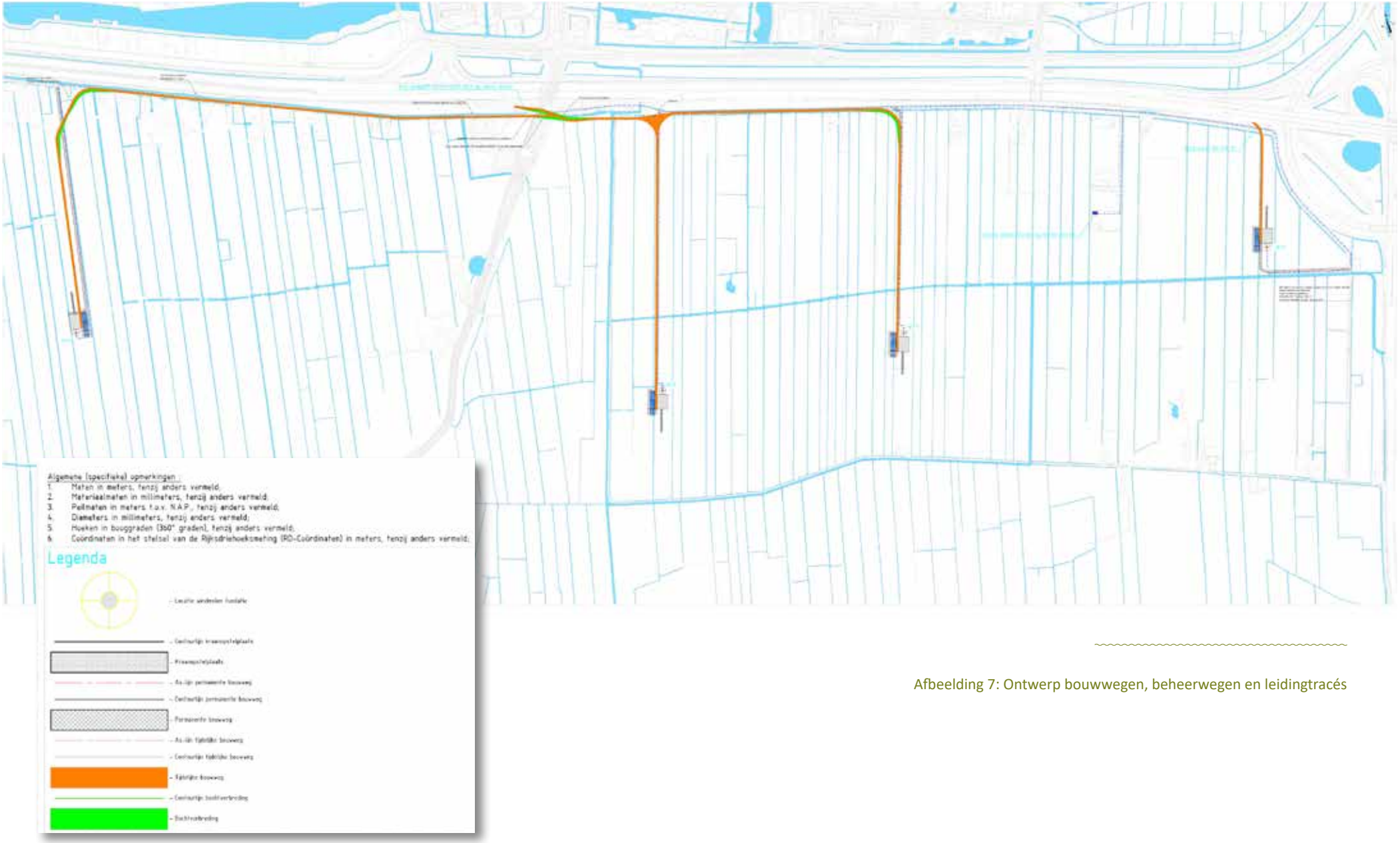
In afbeelding 6 zijn verschillende alternatieven voor de tijdelijke en permanente wegen ingetekend. Ten aanzien van het bepalen van een voorkeurstracé hebben de volgende uitgangspunten een rol gespeeld:

- Zo min mogelijk kilometers nieuw aan te leggen wegen i.v.m. CO_2 en kosten
- Zo min mogelijk grondeigenaren betrekken die niet met Rijne Energie c.s. (willen) samenwerken
- Verkavelingspatroon volgen; zo min mogelijk watergangen en kavelgrenzen doorkruisen
- Minimale bochtstralen voor groot transport en zo min mogelijk keerlussen

Dit heeft geresulteerd in een voorkeurstracé welke is weergegeven in afbeelding 7. We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande wegen zoals de Reijerscop en Heijcopperkade al dan niet met versterking van de wegen waar nodig. We gaan op twee locaties direct vanaf de A12 het projectgebied in, namelijk bij het knooppunt Oudenrijn en bij afslag De Meern. De tijdelijke bouwwegen worden tevens zoveel mogelijk gebruikt als permanente toegangswegen.

Opstelplaatsen kraan en ruimte voor de giek

De opstelplaatsen van de kraan zullen een ruimtebeslag kennen van circa 60 bij 40 meter. Ze worden in alle gevallen op dezelfde percelen gesitueerd als de turbinelocaties, en dusdanig zodat de benodigde ruimte voor het opbouwen van de giek ook op dezelfde percelen kan plaatsvinden. Ter indicatie is de tekening ook de ruimte ingetekend voor de tijdelijke opslag van de bladen. Overigens zetten we in op een just-in-time bouwproces, waarbij componenten direct bij levering worden geplaatst.

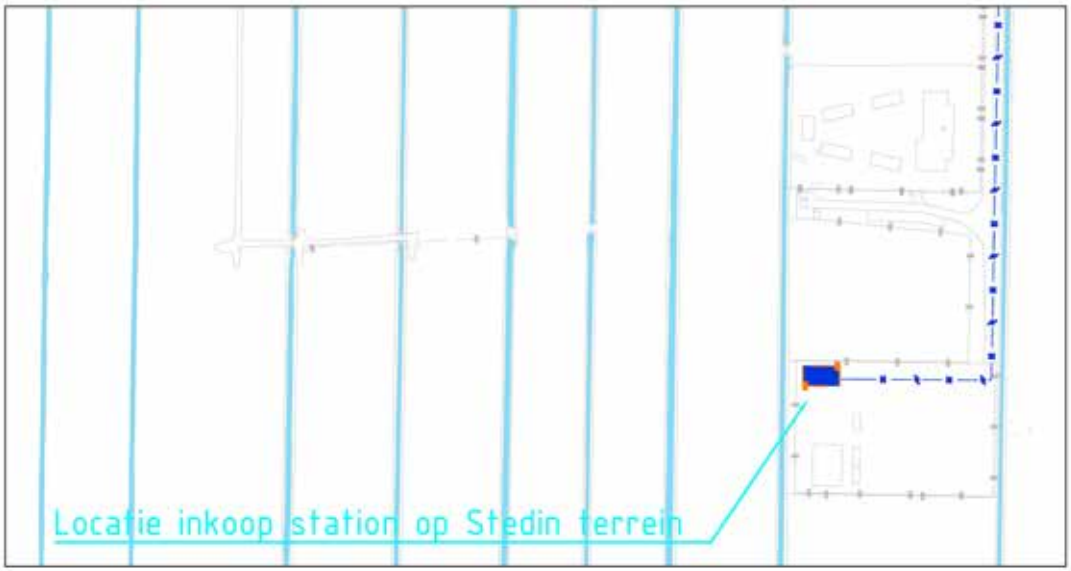

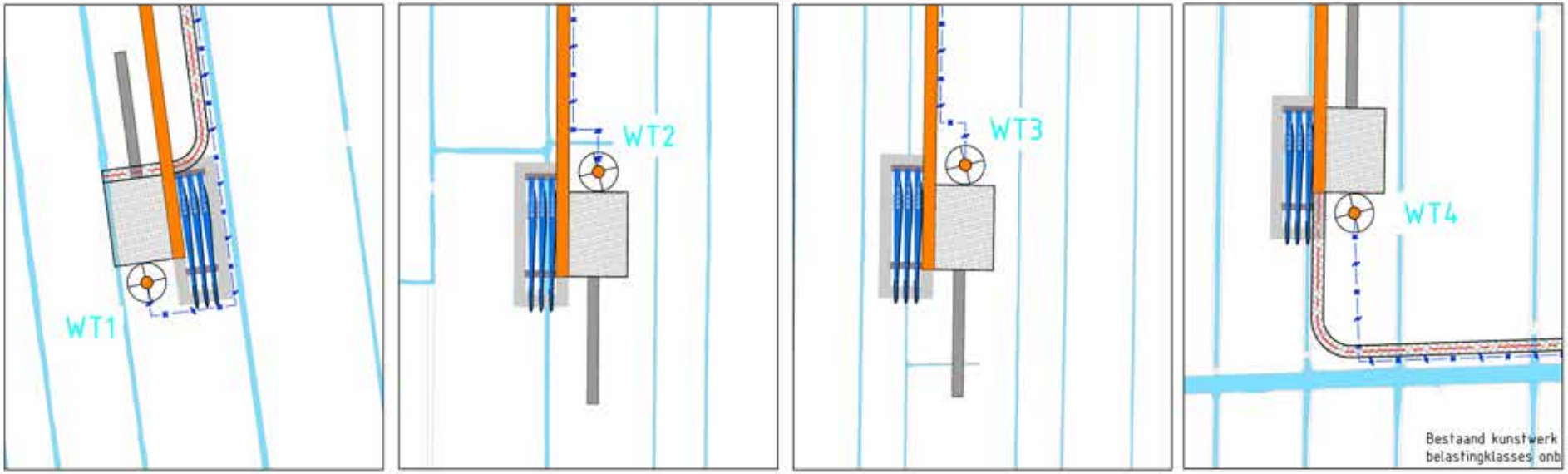
Afbeelding 7: Ontwerp bouwwegen, beheerwegen en leidingtracés

Locatie inkoopstation en kabels

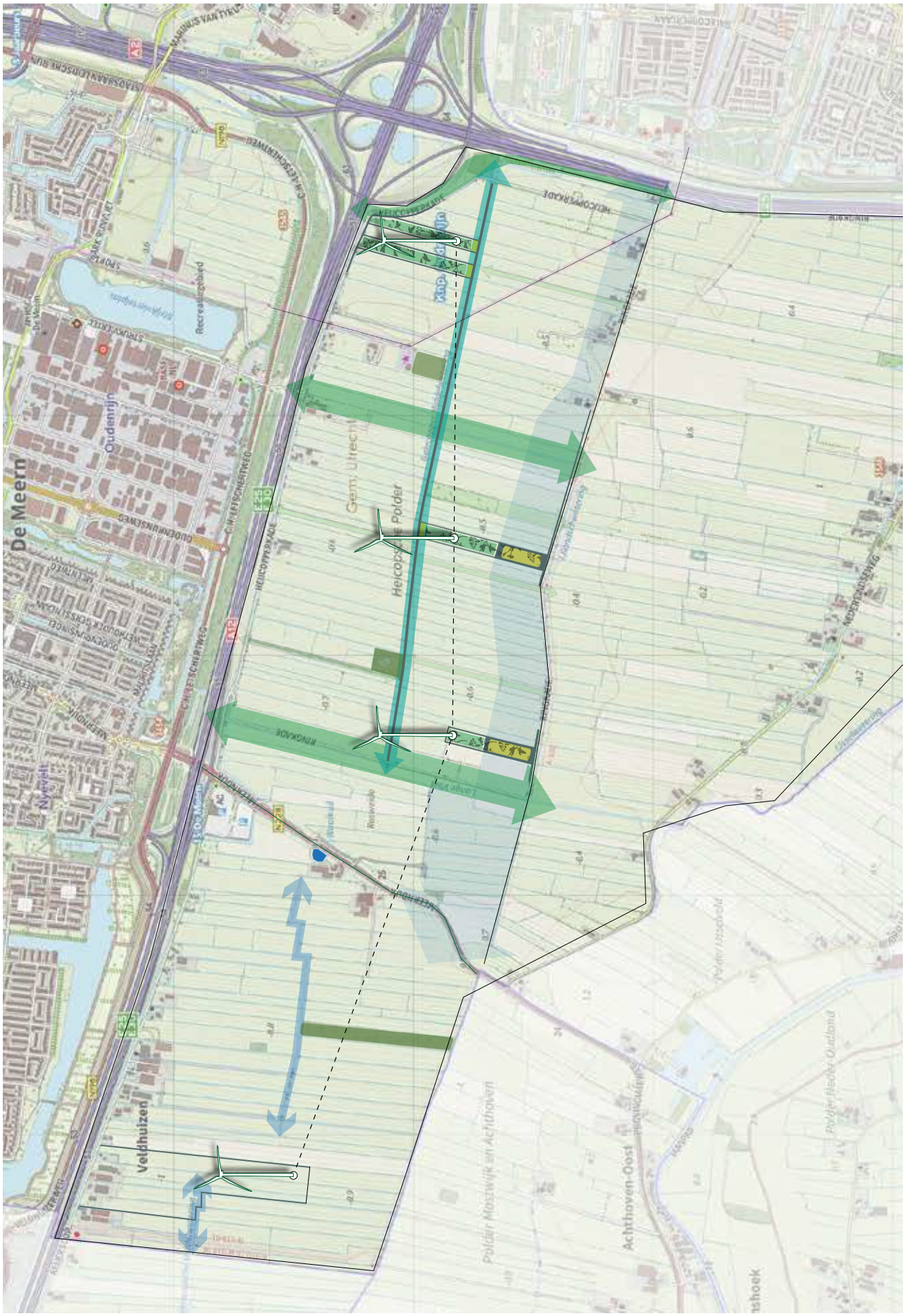
De uiteindelijke locatie van het inkoopstation kan nog wijzigen; er zijn hiervoor meerdere alternatieven welke de komende periode onderzocht zullen worden op haalbaarheid. Op dit moment wordt het inkoopstation gesitueerd op het terrein van Stedin (dit is door Stedin voorgesteld als mogelijkheid). In nevenstaande tekening is het station indicatief weergegeven. Hiernaast zijn de indicatieve kabeltracés ingetekend (blauwe stippellijn). Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Kabeltracés volgen zoveel mogelijk de permanente toegangswegen en openbare wegen
- Beoogde locatie van het inkoopstation op het perceel van Stedin

Afbeelding 8: Uitwerkig windturbineposities 1 t/m 4 en inkoopstation

Afbeelding 9: Windturbineposities binnen het landschappelijk raamwerk

4 TOT SLOT

Door middel van dit voorontwerp wil Rijne Energie c.s. de locaties voor windturbines indienen bij het college van B&W. Dit is van belang voor de verdere uitwerking van het VKA in een bestemmingsplan en het indienen van een vergunningsaanvraag. We staan op een cruciaal punt: het Voorkeurs Alternatief is klaar om de stap naar een bestemmingsplan te zetten. Wij zouden nu graag doorpakken, u ook?

RIJNE energie

BHM SOLAR
Samen oogsten we de zon

Eneco

De Windvogel

DATUM: 30 JUNI 2022
PROJECT: ENERGIELANDSCHAP RIJNENBURG EN REIJERSCOP

voorontwerp windturbinelocaties

Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

Dossiernummer	2956
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 november 2022
Agendapunt	10
Titel	Raadsvoorstel Zienswijzemogelijkheid Ontwerp Bestuursrapportage 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 en Ontwerp eerste Begrotingswijziging 2023 Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht
ID	3147
Behandelend ambtenaar	Stefanos Manetas
Telefoon	0302867031
E-mail	s.manetas@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder	Wethouder Oosters
Beleidsveld	Milieu en Emissieloos Vervoer
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub i: Raadsvoorstel over stukken van een gemeenschappelijke regeling.
Raadsadviseur (lijst)	Daniëlle Rijnders/Cie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte/06-39276711
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen	17 november 2022

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Zienswijzemogelijkheid ontwerp bestuursrapportage 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 en ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

Beleidsveld	Milieu en Emissieloos Vervoer
Organisatieonderdeel	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Opsteller	Wouter Bulthuis
Kenmerk	10498398
Vergaderdatum Raad	Volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Bijgevoegde reactiebrief aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) vast te stellen als zienswijze op de Ontwerp Bestuursrapportage RUD 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 en Ontwerp Eerste Begrotingswijziging RUD 2023, waarin de raad aangeeft dat zij in kan stemmen met de inhoud van de documenten met als belangrijkste zienswijze:
    a. Akkoord voor onttrekking middelen uit de bestemmingsreserve en algemene reserve
    b. De attentie op het volgen van de verwachte productie van RUD
    c. Akkoord voor de verhoging van de lasten van de RUD naar aanleiding van de nieuwe CAO, omdat deze onvermijdelijk zijn.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) heeft de gemeenteraad een ontwerp bestuursrapportage 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 en een ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 toegezonden. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van beide documenten. Met voorliggende zienswijzebrieven maakt de raad van die mogelijkheid gebruik.
Kort samengevat geeft de raad met deze zienswijzebrieven aan dat zij in kan stemmen met de inhoud van de ontwerp bestuursrapportage 2022 met tweede begrotingswijziging 2022 en de ontwerp eerste begrotingswijziging 2023.

Context

Aanleiding
Op 16 september 2022 heeft de RUD een tweetal brieven gestuurd naar de gemeenteraad van Utrecht.
In de eerste brief wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om uiterlijk vrijdag 9 december 2022 een zienswijze kenbaar te maken over een ontwerp bestuursrapportage 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022. In de tweede brief wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om uiterlijk vrijdag 9 december 2022 een zienswijze kenbaar te maken over een ontwerp begrotingswijziging 2023.

<u>Toelichting Ontwerp bestuursrapportage 2022 en tweede begrotingswijziging 2022</u>
Het verwachte resultaat over het boekjaar 2022 is € 148.000 negatief. Dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de sterk opgelopen inflatie, (langdurig) zieke medewerkers en de recente CAO-stijging. Het negatieve resultaat wordt gedekt uit de Algemene reserve van de RUD.

In de bestuursrapportage wordt ook aangegeven dat een aantal bestemmingsreserves ingezet wordt om het negatieve resultaat niet verder op te laten lopen. Deze onttrekkingen worden in de tweede begrotingswijziging 2022 verwerkt. Het gaat om onderstaande posten.

- Onttrekking aan de bestemmingsreserve voor het VTH-zaaksysteem ten behoeve van de extra kosten die ontstaan voor de implementatie van dit nieuwe systeem (€ 100.000);
- Onttrekking van de bestemmingsreserve voor de Omgevingswet ter dekking van de kosten die ontstaan in 2022 om de RUD Utrecht voor te bereiden op de Omgevingswet (€ 400.000);
- Onttrekking van de bestemmingsreserve voor de Doorontwikkeling RUD Utrecht ter dekking van de kosten ontstaan in 2022 voortvloeiend uit het traject “Samen op weg” en “Kleur bekennen” (€ 257.000, kosten zijn € 259.000), van inrichting naar MBA (€ 150.000) en de ontwikkeling van de RGT-app (€ 60.000).

Deze reserves worden ingezet voor de daaraan gegeven doelen.

<u>Toelichting inhoud eerste begrotingswijziging 2023.</u>
De voorgestelde begrotingswijziging is een uitwerking van het principeakkoord over de provinciale CAO. Deze heeft als gevolg een flink hogere loonstijging dan aanvankelijk geprognotiseerd. Hiermee stijgt de bijdrage van de gemeente Utrecht met € 56.000. Dit is een onvermijdelijke stijging van de lasten, waar de RUD geen invloed op uit kan oefenen.

Juridische context
De grondslag voor het bieden van de gelegenheid aan de raad om een zienswijze in te dienen is artikel 59 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en artikel 33 en 34 van de Gemeenschappelijke regeling RUD.

Beoogd effect
Het bestuur van de RUD neemt de zienswijzen van de gemeente Utrecht mee bij het vaststellen van de Ontwerp Eerste Bestuursrapportage 2022 en Ontwerp eerste Begrotingswijziging 2023.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening
Niet van toepassing.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Bijgevoegde reactiebrief aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) vast te stellen alszienswijze op de Ontwerp Bestuursrapportage RUD 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 en Ontwerp Eerste Begrotingswijziging RUD 2023, waarin de raad aangeeft dat zij in kan stemmen met de inhoud van de documenten met als belangrijkste zienswijze: a. Akkoord voor onttrekking middelen uit de bestemmingsreserve en algemene reserve b. De attentie op het volgen van de verwachte productie van RUD c. Akkoord voor de verhoging van de lasten van de RUD naar aanleiding van de nieuwe CAO, omdat deze onvermijdelijk zijn.
Argumenten	
1.1	De financiële onderbouwing en uitgangspunten van de Ontwerp Bestuursrapportage RUD 2022 zijn in orde.
	Het verwachte resultaat over het boekjaar 2022 is € 148.000 negatief. Dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de sterk opgelopen inflatie, (langdurig) zieke medewerkers en de recente CAO-stijging. Het resultaat wordt gedekt uit de Algemene reserve van de RUD. De onttrekking aan de bestemmingsreserves die plaatsvindt in de tweede begrotingswijziging vindt plaats voor de doelen die daarvoor waren bestemd.
1.2	De financiële onderbouwing en uitgangspunten van de Ontwerp Eerste Begrotingswijziging RUD 2023 zijn in orde.
	De voorgestelde begrotingswijziging is een uitwerking van het principeakkoord over de provinciale CAO. Het huidige principeakkoord stijgt significant meer dan waar rekening mee was gehouden op basis van de Septembercirculaire.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	De RUD kampt met een achterstand in de productie
	De voornaamste onzekerheid voor het uiteindelijke financiële resultaat is de afhankelijkheid van de gerealiseerde variabele bijdrage. Deze variabele bijdrage is gebaseerd op de productie die de RUD aan het eind van het jaar gerealiseerd heeft. Om het financiële resultaat dat nu gepresenteerd wordt te behalen is het van essentieel belang de opgelopen achterstand in de productie in te halen. De achterstand in de productie van 2022 is in de eerste zes maanden opgelopen tot 16% van de geplande werkzaamheden. De oorzaak hiervan is terug te vinden in het hoge ziekteverzuim, de huidige situatie op de arbeidsmarkt en de overgang naar een nieuw VTH-zaaksysteem. De RUD geeft in de bestuursrapportage o.a. aan dat op alle oorzaken voor achterstanden zoals verzuim (lager effect corona), professionalisering werving en selectie en nieuwe ICT (de kinderziektes zijn eruit) inmiddels slagen zijn gemaakt, waardoor zij verwachten de achterstanden in te halen. Hoewel de RUD aangeeft dat het op dit moment reëel is dat 100% van de productie gerealiseerd wordt, is dit op basis van de huidige achterstand een risico en wijzen we de RUD hierop in de zienswijzebrief, zodat de RUD weet dat we dit nauwgezet volgen.
2.1	De financiële bijdrage van de gemeente Utrecht is opgehoogd
	De gemeentelijke bijdrage van de Gemeente Utrecht voor de RUD bedraagt in 2023 1.845.000 euro. Dat is 56.000 euro hoger dan de bijdrage bij de

	programmabegroting 2023. Deze bijdrage is binnen gestelde kaders en onvermijdelijk vanwege de nieuwe COA voor Provincieambtenaren,

Financiën
Hoewel het financiële resultaat dat in de Ontwerp Bestuursrapportage 2022 geprognotiseerd wordt 148.000 euro negatief is, heeft dit geen effect op de bijdrage van de gemeente Utrecht aan de RUD. Het negatieve resultaat wordt gedekt vanuit de algemene reserve van de RUD.

Het gevolg van de Ontwerp Eerste Begrotingswijziging 2023 is dat de financiële bijdrage van de gemeente Utrecht is opgehoogd. De gemeentelijke bijdrage voor de RUD bedraagt in 2023 1.845.000 euro. Dat is 56.000 euro hoger dan de bijdrage bij de programmabegroting 2023.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel.

Communicatie
Er is niet voorzien in aanvullende communicatie.

Niet-Referendabel
Dit raadsvoorstel is niet referendabel omdat het een raadsvoorstel betreft over stukken van een gemeenschappelijke regeling (artikel 3 lid 2 onder i van de verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Zienswijzebrief
- Bijlagen informatief
- Ontwerp bestuursrapportage 2022 RUD Utrecht.
- Begeleidende brief zienswijzemogelijkheid deelnemers bestuursrapportage 2022 RUD Utrecht
- Ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht
- Begeleidende brief zienswijzemogelijkheid deelnemers eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht

Bijlagen informatief
-

Gemeenteraad
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Dagelijks bestuur RUD Utrecht
T.a.v. de heer G. Spelt
Archimedeslaan 6
3584 BA UTRECHT

Behandeld door	W.A.Bulthuis	**Datum**	
Doorkiesnummer	06-55498108	**Ons zaaknummer**	
E-mail	w.bulthuis@utrecht.nl	**Onderwerp**	Zienswijze Ontwerp Bestuursrapportage 2022 en eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht
Uw briefnummer	1003876 en 1003885		
Uw zaakkenmerk	Z/22/724526 en Z/22/724530	**Verzonden**	
Uw brief van	16 september 2022	Bij antwoord datum, zaaknummer en onderwerp vermelden	

Geachte heer Spelt,

Dank voor het toezenden van de Ontwerp Bestuursrapportage 2022 en Ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht.

Bij brieven van 16 september 2022 hebt u de Ontwerp Bestuursrapportage 2022 met een tweede begrotingswijziging 2022 (kenmerk Z/22/724526) en een Ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 (kenmerk Z/22/724530) aan onze griffie gestuurd. In beide brieven verzoekt u ons, op grond van artikel 59 van de Wet Gemeenschappelijke Regeling, een eventuele zienswijze uiterlijk vrijdag 9 december 2022 in te dienen zodat het Algemeen Bestuur de Ontwerp Bestuursrapportage 2022 met tweede begrotingswijziging 2022 en de Ontwerp eerste Begrotingswijziging 2023 in haar vergadering van 9 februari 2023 kan vaststellen.
Hieronder wordt onze zienswijze voor beide ontwerpbesluiten verwoord.

Zienswijze Bestuursrapportage 2022

Wij hebben geen reactie op de onttrekking aan de bestemmingsreserves. Deze reserves worden immers door u ingezet voor de daaraan gegeven doelen.

Wij kunnen ook instemmen met de voorgestelde onttrekkingen van het financiële resultaat aan de algemene reserve.

Wel zien we een risico in de achterstand in de productie waardoor het financiële resultaat negatiever uit zou kunnen pakken. De achterstand in de productie van 2022 is in de eerste zes maanden opgelopen tot 16% van de geplande werkzaamheden. Hoewel de RUD aangeeft dat het op dit moment reëel is dat 100% van de productie gerealiseerd wordt, is dit op basis van de huidige achterstand een risico. Graag worden wij tijdig op de hoogte gehouden als onverhoopt mocht blijken dat het resultaat aanzienlijk negatiever gaat uitvallen.

Uw inspanningen om de kosten voor de deelnemers beheersbaar te maken worden door ons gewaardeerd.

Zienswijze eerste begrotingswijziging 2023

De voorgestelde begrotingswijziging is een uitwerking van het principeakkoord over de provinciale CAO. Daar het hier om een onvermijdelijke stijging van de lasten gaat kunnen wij instemmen met de voorgestelde begrotingswijziging.

Hoogachtend,
Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,
Merel van Hall

de voorzitter,
Sharon A.M. Dijksma

Archimedeslaan 6
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Aan de deelnemers van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht
T.a.v. de griffie

Datum	16 september 2022	Contactpersoon	M. van Bockel
Zaakkenmerk	Z/22/724530	Telefoonnummer	06 52 54 81 54
Briefnummer	1003885	E-mailadres	m.vanbockel@rudutrecht.nl
Uw nummer		Bijlage(n)	1
Onderwerp	Ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 RUD Utrecht	Pagina	1

Geachte griffiers,

Op 15 september jl. heeft het Algemeen Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) de ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 vastgesteld voor zienswijze. Als deelnemer van de RUD Utrecht krijgt u hierbij op grond van artikel 59 van de Wet Gemeenschappelijke regeling deze ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 aangeboden en kunt u uw zienswijze ten aanzien van de verhoging van de deelnemersbijdrage ten gevolge van de nieuwe CAO, binnen de wettelijke termijn van twaalf weken aan ons kenbaar maken. U treft de ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 als bijlage aan.

Gezien de wettelijke termijn, ontvangen wij uw zienswijze graag uiterlijk vrijdag 9 december 2022, waarna de ontwerp eerste begrotingswijziging 2023, gelezen uw zienswijze, ter vaststelling wordt behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de RUD Utrecht van 9 februari 2023.

Aandachtspunt
Wij willen u er op attenderen dat u, conform de reguliere procedures rondom bekendmakingen, de bijgesloten ontwerp eerste begrotingswijziging 2023 voor een ieder ter inzage dient te leggen en, eventueel tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar dient te stellen voor zover daarom wordt gevraagd. Dat deze mogelijkheid bestaat dient u kenbaar te maken door middel van een openbare kennisgeving.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zie met belangstelling uw zienswijze tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur RUD Utrecht

G. Spelt (Gerrit)
voorzitter

H. Jungen (Hugo)
secretaris

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht verleent vergunningen en handhaaft wetten en regels op het gebied van milieu, natuur, bodem, landschap en water.
De RUD werkt voor de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

Ontwerp eerste begrotingswijziging 2023

15 september 2022

Inhoud

Inleiding 2
1. Ontwikkelingen 2
2. Begrotingswijziging 2
2.1. Gewijzigde begroting 2023 3
2.2. Begrotingswijziging 3
2.3. Gewijzigde bijdrage per deelnemer 4
2.4. Gewijzigde bijdrage per deelnemer (detail) 5

Inleiding

De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) is een samenwerkingsverband tussen elf gemeenten en de provincie Utrecht. Dit samenwerkingsverband heeft als missie om bij te dragen aan een gezonde, veilige en duurzame fysieke omgeving. Daarbij is de RUD Utrecht de uitvoeringsorganisatie en zijn de elf gemeenten samen met de provincie Utrecht de deelnemers.

Doordat de RUD Utrecht een Gemeenschappelijke Regeling is dient de begroting van de RUD Utrecht als input voor de begroting van de deelnemers. Om deze reden is de Begroting 2023 al reeds in maart 2022 als concept en in juni 2022 definitief vastgesteld. Dit betekent concreet dat de begroting eind 2021 is opgesteld. Over de CAO 2022 en 2023 was destijds nog geen (principe)akkoord bereikt. Voor de begroting 2023 is de RUD Utrecht uitgegaan van de Septembercirculaire provinciefonds 2021 voor onder meer de indexering van de grootste kostenpost van de RUD Utrecht namelijk personeel. Normaliter wijkt de Septembercirculaire slechts beperkt af van het uiteindelijke onderhandelakkoord. Door recente ontwikkelingen (onder meer de sterk opgelopen inflatie) is dit nu echter niet het geval en is het noodzakelijk vanwege de resulterende hogere kosten de begroting te herzien.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 zullen wij de ontwikkelingen en de daarbij noodzakelijke financiële middelen onderbouwen. Hoofdstuk 2 bevat de herziene begroting 2023, de bijdrage per deelnemer en de voorgestelde eerste begrotingswijziging ten opzichte van de eerder vastgestelde programmabegroting 2023.

1. Ontwikkelingen

Voor de begroting 2023 is de RUD Utrecht uitgegaan van de Septembercirculaire provinciefonds 2021 die door de rijksoverheid was vastgesteld. Bij het opstellen van de Begroting 2023 is het startpunt de salariskosten van 2021 geweest door het moment van opstellen. Vervolgens heeft de RUD Utrecht voor het jaar 2022 rekening gehouden met een loonstijging van 2,5% en voor het jaar 2023 met een loonstijging van 2,3% (conform Septembercirculaire) naast de individuele stijging van medewerkers. Recente ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat het principeakkoord dat inmiddels is bereikt over de provinciale CAO een flink hogere loonstijging bevat dan destijds geprognotiseerd in de septembercirculaire. Het huidige principeakkoord is een onderhandelakkoord tussen de werkgevers en de vakbonden (FNV, CNV, AVV en CMHF) dat op 24 juni 2022 is overeengekomen. Zowel voor het jaar 2022 als 2023 vallen de loonkosten een stuk hoger uit dan vooraf geprognotiseerd. Beide jaren hebben een effect op de loonkosten voor het begrotingsjaar 2023.

Het principeakkoord kan als volgt worden samengevat:
Met ingang van 1 januari 2022 worden alle functieschalen met €75 bruto verhoogd op basis van een fulltime dienstverband. Op 1 juli 2022 worden de salarissen structureel met 3% verhoogd. Per 1 januari 2023 worden de salarissen nog eens structureel verhoogd met 4%. Per 1 juli 2022 wordt een bodembedrag voor het maandsalaris ingevoerd van €2.184 bruto per maand. Daarnaast zal er in 2022 nog een eenmalige flexibiliteit / thuiswerkvergoeding van €500 bruto worden uitgekeerd en zal er vanaf 1 januari 2023 €3 netto worden uitgekeerd per thuiswerkdag.

Zowel de loonstijging in 2022 als 2023 heeft effect op de begroting 2023 aangezien het huidige principeakkoord significant meer stijgt dan waar rekening mee was gehouden op basis van de Septembercirculaire. Op totaalniveau stijgt de deelnemersbijdrage met € 479.000 Deze stijging bestaat uit een stijging van de vaste bijdrage van €115.000 veroorzaakt door een stijging van de loonkosten binnen de afdeling bedrijfsvoering en een stijging van de variabele bijdrage van €364.000 veroorzaakt door de loonstijgingen bij de afdelingen handhaving en vergunningverlening. De laatste stijging van €364.000 zal moeten worden gecompenseerd door een hoger uurtarief. Initieel was het vastgestelde tarief voor het jaar 2023 voor handhaving: € 64,00 (2022: € 61,75) en voor vergunningverlening: € 69,50 (2022: € 68,00). Door deze loonstijging stijgt het tarief naar € 66,00 voor handhaving en € 73,00 voor vergunningverlening.

2. Begrotingswijziging

De kosten en opbrengsten voortkomend uit de ontwikkelingen beschreven in hoofdstuk 1 zijn in dit hoofdstuk verwerkt in de gewijzigde begroting 2023. Naast de gewijzigde begroting 2023 is tevens in dit hoofdstuk de bijdrage per deelnemer en de begrotingswijziging 2023 opgenomen.

2.1. Gewijzigde begroting 2023

Op basis van de beschreven ontwikkelingen wordt de volgende gewijzigde begroting voorgesteld:

		Begroting 2023 na wijziging		
Programma's		Baten	Lasten	Saldo
1 **Handhaving**		**6.582.000**	**6.655.000**	**-73.000**
Directe *variabele* kosten handhaving		5.391.000	5.464.000	-73.000
Directe *vaste* kosten handhaving		1.191.000	1.191.000	-
ISV		-	-	-
2 **Vergunningverlening**		**5.224.000**	**5.146.000**	**78.000**
Directe *variabele* kosten vergunningverlening		4.304.000	4.226.000	78.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening		920.000	920.000	-
3 **Bedrijfsvoering**		**4.142.000**	**4.142.000**	**-**
Totaal programma's		**15.948.000**	**15.943.000**	**5.000**
Loon- en prijscompensatie		50.000	50.000	-
Onvoorzien		225.000	225.000	-
Totaal saldo van de baten en lasten		**16.223.000**	**16.218.000**	**5.000**
Gerealiseerde resultaat		**16.223.000**	**16.218.000**	**5.000**

2.2. Begrotingswijziging

Op basis van de beschreven ontwikkelingen wordt de volgende begrotingswijziging voorgesteld:

		1e begrotingswijziging 2023		
Programma's		Baten	Lasten	Saldo
1 **Handhaving**		**166.000**	**212.000**	**-46.000**
Directe *variabele* kosten handhaving		159.000	205.000	-46.000
Directe *vaste* kosten handhaving		7.000	7.000	-
		-	-	-
2 **Vergunningverlening**		**211.000**	**164.000**	**47.000**
Directe *variabele* kosten vergunningverlening		206.000	158.000	48.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening		5.000	6.000	-1.000
		-	-	-
3 **Bedrijfsvoering**		**102.000**	**102.000**	**-**
Totaal programma's		**479.000**	**478.000**	**1.000**
Loon- en prijscompensatie		-	-	-
Onvoorzien		-	-	-
Totaal lasten		**479.000**	**478.000**	**1.000**
Geprognotiseerd resultaat		**479.000**	**478.000**	**1.000**

De aard van de begrotingswijziging en de daarbij behorende achtergrond heeft ertoe geleid dat er ook een extra specifiek risico is ontstaan. Bij deze begrotingswijziging wordt dus ook een aanpassing aan de risicoanalyse voorgesteld.

Aanvullend risico:

Risico	Omschrijving	I/S	Kans %	Impact x € 1000	Restrisico x € 1.000
7. Inflatie (specifiek)	Gebruikelijk gaat de RUD Utrecht voor de prijsstijging en CAO stijgingen, bij het opstellen van de begrotingen, uit van de circulaire die door de rijksoverheid wordt opgesteld. Momenteel is de inflatie zodanig hoog dat de inschatting gebaseerd op de circulaire mogelijk te laag zijn ingeschat. Wel is de overheid momenteel bezig met een pakket aan maatregelen om de koopkracht op peil te houden en de inflatie te beperken. De verwachting is dat deze maatregelen in 2023 in zullen gaan. Het prijsniveau in 2023 blijft echter een specifiek risico voor 2023.	S	25%	€ 400	€ 100
Totaal restrisico (na het toevoegen van risico 7):					**€ 973**

Tegenover de bestaande risico's staat de weerstandscapaciteit ter hoogte van € 983.000. De hierbij behorende ratio is: 1,01 (minimaal 1,0 is gewenst). De weerstandscapaciteit ligt daarmee op een voldoende niveau om de specifieke risico's op te kunnen vangen. Hierbij met echter wel de opmerking gemaakt worden dat er in 2022 een negatief resultaat verwacht wordt en het daadwerkelijke weerstandvermogen daarmee waarschijnlijk iets zal gaan afnemen.

2.3. Gewijzigde bijdrage per deelnemer

De bijdrage per deelnemer voor 2023 wordt in de volgende tabel gepresenteerd:

Opdrachtgever	Totale nieuwe bijdrage 2023	Nieuwe Vaste bijdrage	Nieuwe variabele bijdrage incl regionale & provinciale taken
Amersfoort	€ 1.943.000	€ 781.000	€ 1.162.000
Baarn	€ 463.000	€ 187.000	€ 276.000
Bunschoten	€ 552.000	€ 223.000	€ 329.000
Eemnes	€ 241.000	€ 97.000	€ 144.000
Houten	€ 397.000	€ 159.000	€ 238.000
Leusden	€ 471.000	€ 190.000	€ 281.000
Lopik	€ 534.000	€ 215.000	€ 319.000
Nieuwegein	€ 406.000	€ 164.000	€ 242.000
Provincie Utrecht	€ 8.208.000	€ 3.300.000	€ 4.908.000
Soest	€ 791.000	€ 319.000	€ 472.000
Utrecht	€ 1.845.000	€ 743.000	€ 1.102.000
Woudenberg	€ 373.000	€ 150.000	€ 223.000
	€ 16.223.000	**€ 6.528.000**	**€ 9.695.000**

2.4. Gewijzigde bijdrage per deelnemer (detail)

	Programmabegroting 2023			1e Begrotingswijziging 2023					
Opdrachtgever	**Variabele bijdrage incl prov en regionale taken**	**Vaste bijdrage**	**Totale bijdrage 2023**	**Variabele bijdrage**	**Regionale en provinciale taken**	**Nieuwe variabele bijdrage incl regionale & provinciale taken**	**Nieuwe Vaste bijdrage**	**Totale nieuwe bijdrage 2023**	**Toename Totale bijdrage (i.v.m. CAO)**
Amersfoort	€ 1.116.000	€ 768.000	€ 1.884.000	€ 1.154.000	€ 8.000	€ 1.162.000	€ 781.000	€ 1.943.000	€ 58.000
Baarn	€ 265.000	€ 183.000	€ 448.000	€ 274.000	€ 2.000	€ 276.000	€ 187.000	€ 463.000	€ 15.000
Bunschoten	€ 316.000	€ 219.000	€ 535.000	€ 327.000	€ 2.000	€ 329.000	€ 223.000	€ 552.000	€ 17.000
Eemnes	€ 138.000	€ 95.000	€ 233.000	€ 143.000	€ 1.000	€ 144.000	€ 97.000	€ 241.000	€ 8.000
Houten	€ 228.000	€ 157.000	€ 385.000	€ 236.000	€ 2.000	€ 238.000	€ 159.000	€ 397.000	€ 12.000
Leusden	€ 270.000	€ 187.000	€ 457.000	€ 279.000	€ 2.000	€ 281.000	€ 190.000	€ 471.000	€ 14.000
Lopik	€ 306.000	€ 211.000	€ 517.000	€ 317.000	€ 2.000	€ 319.000	€ 215.000	€ 534.000	€ 17.000
Nieuwegein	€ 232.000	€ 161.000	€ 393.000	€ 240.000	€ 2.000	€ 242.000	€ 164.000	€ 406.000	€ 13.000
Provincie Utrecht	€ 4.732.000	€ 3.241.000	€ 7.973.000	€ 4.783.000	€ 125.000	€ 4.908.000	€ 3.300.000	€ 8.208.000	€ 234.000
Soest	€ 454.000	€ 313.000	€ 767.000	€ 469.000	€ 3.000	€ 472.000	€ 319.000	€ 791.000	€ 24.000
Utrecht	€ 1.059.000	€ 730.000	€ 1.789.000	€ 1.095.000	€ 7.000	€ 1.102.000	€ 743.000	€ 1.845.000	€ 56.000
Woudenberg	€ 214.000	€ 148.000	€ 362.000	€ 221.000	€ 2.000	€ 223.000	€ 150.000	€ 373.000	€ 11.000
	€ 9.330.000	**€ 6.413.000**	**€ 15.743.000**	**€ 9.538.000**	**€ 157.000**	**€ 9.695.000**	**€ 6.528.000**	**€ 16.223.000**	**€ 479.000**

Archimedeslaan 6
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Aan de deelnemers van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht
T.a.v. de griffie

Datum	16 september 2022	Contactpersoon	M. van Bockel
Zaakkenmerk	Z/22/724526	Telefoonnummer	06 52 54 81 54
Briefnummer	1003876	E-mailadres	m.vanbockel@rudutrecht.nl
Uw nummer		Bijlage(n)	1
Onderwerp	Ontwerp Bestuursrapportage 2022 en tweede begrotingswijziging 2022 RUD Utrecht	Pagina	1

Geachte griffiers,

Op 15 september jl. heeft het Algemeen Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) de ontwerp bestuursrapportage 2022 met de tweede begrotingswijziging 2022 vastgesteld voor zienswijze. Als deelnemer van de RUD Utrecht krijgt u hierbij op grond van artikel 59 van de Wet Gemeenschappelijke regeling deze ontwerp bestuursrapportage 2022 en de tweede begrotingswijziging 2022 aangeboden en kunt u uw zienswijze op de tweede begrotingswijziging 2022, ten aanzien van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves, binnen de wettelijke termijn van twaalf weken aan ons kenbaar maken. U treft de ontwerp bestuursrapportage 2022 met de tweede begrotingswijziging 2022 als bijlage aan.

Gezien de wettelijke termijn, ontvangen wij uw zienswijze graag uiterlijk vrijdag 9 december 2022, waarna de ontwerp bestuursrapportage 2022 met de tweede begrotingswijziging 2022, gelezen uw zienswijze, ter vaststelling wordt behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de RUD Utrecht van 9 februari 2023.

Aandachtspunt
Wij willen u er op attenderen dat u, conform de reguliere procedures rondom bekendmakingen, de bijgesloten ontwerp bestuursrapportage 2022 met de tweede begrotingswijziging 2022 voor een ieder ter inzage dient te leggen en, eventueel tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar dient te stellen voor zover daarom wordt gevraagd. Dat deze mogelijkheid bestaat dient u kenbaar te maken door middel van een openbare kennisgeving.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zie met belangstelling uw zienswijze tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur RUD Utrecht

G. Spelt (Gerrit)
voorzitter

H. Jungen (Hugo)
secretaris

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht verleent vergunningen en handhaaft wetten en regels op het gebied van milieu, natuur, bodem, landschap en water.
De RUD werkt voor de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

Ontwerp Bestuursrapportage 2022

t.b.v. vergadering Algemeen Bestuur d.d. 15 september 2022

RUD Utrecht
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Inhoudsopgave

1. Inleiding en recente ontwikkelingen 3

2. Samenvatting 5
   2.1 Programma's en productie 5
   2.2 Financiën 6

3. Programma's 7
   3.1 Algemeen 7
   3.2 Handhaving 10
   3.3 Vergunningverlening 11
   3.4 Bedrijfsvoering 12

4. Financiën 18
   4.1 Financiële positie per 30 juni 2022 18
   4.2 Toelichting op de financiële positie per 30 juni 2022 19
   4.3 Overzicht van baten en lasten per 30 juni 2022 (programma niveau) 21
   4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten (programma niveau) 23
   4.5 Overzicht van baten en lasten per 30 juni 2022 (kosten niveau) 26
   4.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten (kosten niveau) 27

5. Voorgestelde tweede begrotingswijziging 2022 30

Bijlage 1 Meerjarig financieel perspectief 32
Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer 34

1. Inleiding en recente ontwikkelingen

Voor u ligt de Bestuursrapportage van de eerste helft van 2022 van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht. In deze Bestuursrapportage reflecteren wij op onze uitvoering ten opzichte van de vastgestelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) en de Programmabegroting 2022 op totaalniveau. Daarnaast stellen we middels deze Bestuursrapportage een tweede begrotingswijziging voor. In deze Bestuursrapportage rapporteren wij over de eerste zes maanden van 2022.

De RUD Utrecht is een zelfstandig vormgegeven samenwerkingsverband van en voor elf gemeenten en de provincie Utrecht. Het betreft de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg. Het is een gemeenschappelijke regeling; er is dus sprake van een verlengd openbaar bestuur. De gemeenten en provincie zijn samen eigenaar van de RUD Utrecht.

Financieringsmethodiek
De RUD Utrecht werkt met een hybride financieringssystematiek (variabele en vaste bijdrage). In 2020 is de financieringssystematiek geëvalueerd en zijn enkele verbeteringen gedefinieerd die in het jaar 2022 zijn doorgevoerd. Voor deelnemers is het belangrijk te realiseren dat vanaf 2022 een grens is gesteld aan het afsluiten van aanvullende opdrachten. Deze nieuwe grens bedraagt maximaal 5% van de Dienstverleningsovereenkomst. Mochten deelnemers deze 5% overschrijden, dan zullen de uren die gemaakt worden voor aanvullende opdrachten mee gaan tellen in het eigendomspercentage en dus ook meegenomen worden in de afrekening van de vaste bijdrage in het jaar waarin de overschrijding plaatsvindt.

Traject "Samen op weg"
De RUD Utrecht heeft de jaren 2019 en 2020 gebruikt om de richting van de doorontwikkeling gezamenlijk met de deelnemers te verkennen en hiermee een gezamenlijke koers te bepalen (traject "Kleur bekennen"). Inmiddels is de richting van doorontwikkeling gekozen en bestaat er een gezamenlijke visie onder de deelnemers. De hiermee gepaard gaande ontwikkelopgave heeft handen en voeten gekregen middels het traject "Samen op weg". Dit traject is in de tweede helft van 2020 gestart en is een samenwerking van de RUD Utrecht met haar regievoerders en bestuurders onder begeleiding van Bureau Berenschot. Traject "Samen op weg" kent een overkoepelend programma met vier onderliggende sporen:

Spoor 1: Omgevingswet en Technisch Adviserende Uitvoeringsdienst (TAU) competenties
Spoor 2: TAU-technisch advies (Plustaken)
Spoor 3: Harmonisatie van het uitvoeringsbeleid
Spoor 4: Governance

Onder begeleiding van Bureau Berenschot is begin 2021 een overkoepelend programmaplan opgesteld. Dit programmaplan is in uitvoering gebracht. Momenteel bevind het programma zich in de afrondende fase en worden de sporen binnen de organisatie belegd.

Omgevingswet en bodemtaken
De RUD bereidt zich in 2022 voor op de komst van de Omgevingswet. De invoering van de Omgevingswet is momenteel uitgesteld naar 1 januari 2023. De voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet brengt kosten met zich mee. Deze kosten zullen worden gedekt uit de reserve die voor dit doeleinde gevormd is.

De invoering van de Omgevingswet zorgt er voor dat het bevoegd gezag inzake de meeste bodem taken zal gaan verschuiven van de provincie naar de gemeenten. De bodemtaken worden sinds 2014 conform de WBB in mandaat uitgevoerd door de RUD namens de Provincie Utrecht. Dit bevoegd gezag verschuift onder de Omgevingswet naar de 26 Utrechtse gemeenten die nu geen bevoegd gezag zijn. De gemeenten die deelnemer zijn van de ODRU leggen dit werk ook neer bij de ODRU. De huidige verwachting is dat de ODRU deze taken op haar beurt weer zal gaan beleggen bij de RUD Utrecht. Voor het Algemeen Bestuur is de impact in kaart gebracht en zijn in 2021 gesprekken gevoerd met alle opdrachtgevers van de RUD ten aanzien van de gewenste inzet vanuit de RUD op Bodem. De basis hiervan is gebruikt voor de begroting 2022 en 2023. Op dit moment lopen er gesprekken met deelnemers om te inventariseren of er nog veranderingen zullen plaatsvinden.

Of er door de verschuiving van bevoegd gezag onder de Omgevingswet frictie zal gaan ontstaan is sterk afhankelijk van hoeveel bodemtaken (basis en plustaken) de deelnemende gemeenten uiteindelijk zullen gaan afnemen. Op haar beurt laten onze deelnemers dit mede afhangen van de apparaatskosten die het Rijk ter beschikking zal gaan stellen hiervoor. Daarnaast kan de frictie positief beïnvloed worden door het samenwerkingsarrangement met de ODRU dat recentelijk is vastgesteld door beide besturen.

Corona, ziekteverzuim en productiviteit

Inmiddels lijkt de coronapandemie minder effect te hebben op onze samenleving. Er zijn geen beperkende maatregelen meer van kracht en hierdoor kan de RUD Utrecht haar werk weer volledig uitvoeren. De nasleep van de pandemie is in de eerste helft van 2022 echter nog wel merkbaar geweest. Het ziekteverzuim is bij de RUD Utrecht een stuk hoger geweest dan normaal gedurende de eerste zes maanden van het jaar. Gedeeltelijk heeft dit te maken met enkele langdurig zieke medewerkers en gedeeltelijk doordat het terugkeren naar kantoor meer besmettingen heeft opgeleverd. Onze medewerkers zijn vaker ziek doordat ze weer frequenter met elkaar in contact komen na een periode van isolatie. Corona, maar ook bijvoorbeeld griep, zorgt dan voor een hoger verzuimpercentage. Inmiddels zien we gelukkig wel dat dit weer aan het teruglopen is. Uiteraard heeft een hoger ziekteverzuim een negatief effect op de productie van de RUD Utrecht.

Situatie op de arbeidsmarkt

De RUD Utrecht heeft net als andere werkgevers momenteel te maken met een grote uitdaging op de arbeidsmarkt als gevolg van de krapte. Hierdoor moet er veel energie, kennis en kunde worden ingezet op het gebied van recruitment om functies vervuld te krijgen en zelfs dan lukt het ons niet meer altijd. In de eerste helft van 2022 zijn we begonnen met het professionaliseren van recruitment. Dit past bij de huidige arbeidsmarkt en we plukken hiervan de eerste vruchten. Wij verwachten dat de huidige uitdagingen op de arbeidsmarkt langere tijd zullen aanhouden en zullen daarom structureel de aandacht voor werving en selectie inclusief recruitment en behoud van medewerkers verhogen. Het blijft echter wel zo dat er nog steeds vacatures moeten worden ingevuld door ingehuurd personeel en sommige vacatures blijven lang vacant. Dit heeft in een aantal gevallen effect op de productie.

CAO-stijging

Recentelijk (24 juni 2022) zijn werkgevers en vakbonden met elkaar een principeakkoord over de provinciale CAO overeengekomen. Door recente ontwikkelingen (met name de inflatie) is de uiteindelijke CAO-stijging een stuk hoger uitgevallen dan waar vooraf rekening mee was gehouden (bij het opstellen van de begroting 2022 in 2020). In de begrotingswijziging bijbehorende bij deze Bestuursrapportage is ondermeer deze CAO stijging verwerkt.

Overgang naar een nieuw VTH-zaaksysteem
In 2022 is de RUD Utrecht overgestapt naar een nieuw VTH-zaaksysteem. De overgang naar dit nieuwe VTH-zaaksysteem is effectief en efficiënt verlopen. Inmiddels merkt de RUD Utrecht als gevolg van de overstap niet veel productieverlies meer. In de eerste maanden van het jaar was het echter wel nodig om medewerkers te trainen en moesten nog enkele kinderziektes in het systeem worden opgelost, dit heeft effect gehad op de productie.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 is de samenvatting van deze Bestuursrapportage opgenomen. In hoofdstuk 3 is de voortgang bij de diverse programma's met bijbehorende KPI's beschreven. In hoofdstuk 4 zal de financiële positie worden toegelicht met de prognose voor het gehele jaar. In hoofdstuk 5 wordt dan afgesloten met de voorgestelde tweede begrotingswijziging 2022. In de bijlagen is daarnaast een meerjarig financieel perspectief en de bijdrage per deelnemer toegevoegd.

2. Samenvatting

Binnen de planning- en controlcyclus van de RUD Utrecht is er vanaf 2022 nog één moment per jaar waarop wordt gereflecteerd op de financiën en de voortgang van de productie op totaalniveau. In deze Bestuursrapportage doet de RUD Utrecht verslag van de financiële voortgang, waarbij indien gewenst begrotingswijzigingen worden voorgesteld. Daarnaast wordt verslag gedaan over de voortgang van de productie op totaalniveau. De verantwoording van de voortgang van de productie naar individuele deelnemers wordt driemaal per jaar gedaan middels een rapportage per deelnemer afzonderlijk. In deze Bestuursrapportage gaat het over de voortgang op totaalniveau ten opzichte van de KPI's, dit kan voor individuele opdrachtgevers afwijken.

2.1 Programma's en productie

De productie van de RUD Utrecht is voor wat betreft de DVO's ruim (16%) lager dan begroot. De oorzaak hiervan ligt in meerdere aspecten. Allereerst zien we dat de RUD Utrecht te maken heeft met een hoger ziekteverzuim dan normaal. Het opheffen van de coronamaatregelen heeft in de eerste maanden van 2022 gezorgd voor meer besmettingen van corona, maar ook andere infectieziekten, waardoor medewerkers vaker zijn uitgevallen. Gelukkig zien we de laatste maanden dat het ziekteverzuim bij kortdurende ziekmeldingen weer wat teruglopen. Het ziekteverzuim blijft op dit moment echter hoger dan normaal. Daarnaast heeft de RUD Utrecht helaas te maken met enkele langdurig zieke medewerkers. Ook heeft de huidige situatie op de arbeidsmarkt effect op de productie bij de RUD. In de eerste maanden van het jaar was het niet mogelijk om alle vacatures vervult te krijgen. Inmiddels lukt dit door intensievere inzet op recruitment beter. De overgang naar een nieuw VTH-zaaksysteem heeft er in de eerste maanden van 2022 voor gezorgd dat medewerkers tijd moesten besteden aan trainingen en aan het wegwijs worden in het nieuwe systeem. Ook dit heeft geleid tot minder productie in de eerste maanden van 2022.

De RUD Utrecht probeert zo goed als mogelijk bij te sturen en wendbaar te zijn en blijven in deze onzekere tijden. Momenteel prognosticeert de RUD Utrecht dat het productieverlies dat door bovenstaande omstandigheden is opgelopen nog ingehaald kan worden gedurende 2022. Het ziekteverzuim is weer wat aan het teruglopen, door meer inzet op recruitment weet de RUD Utrecht goede mensen te vinden en de RUD Utrecht huurt extra personeel in om de opgelopen achterstand in te lopen. De onzekerheidsfactor hierbij is echter nog wel groot.

De bij de Programmabegroting 2022 vastgestelde KPI's worden in de regel wel behaald, er zijn echter wel enkele aandachtspunten:

- Voor de specialistische deskundigheidsgebieden is het gezien de omvang van onze organisatie van belang dat we blijven samenwerken met collega omgevingsdiensten dan wel inhuren op specialistische deskundigheidsgebieden waarvoor wij geen vast personeel hebben.
- Zoals hierboven beschreven is het behalen van onze uitvoeringsplannen, binnen de geldende marges, momenteel een aandachtspunt.
- Het ziekteverzuimpercentage over het eerste half jaar van 2022 is met 6,26% hoger dan de norm van 5%. Het hoge ziekteverzuimpercentage wordt gedeeltelijk bepaald door het langdurig ziekteverzuim. Daarnaast is er ook flinke stijging van de meldingsfrequentie. In 2021 was de meldingsfrequentie 0.97, in het eerste half jaar van 2022 is deze gestegen naar 1.46. Bij de RUD zijn de verzuimcijfers nog nooit zo hoog geweest. Dit is echter een landelijke trend. Het CBS heeft in 2022 het hoogste landelijke verzuimcijfer ooit gemeten.

2.2 Financiën

Zoals eerder gemeld kon de RUD Utrecht door meerdere omstandigheden tot op heden minder werk leveren dan begroot. In de tweede helft van 2022 verwachten we echter een inhaalslag te kunnen maken. Daarnaast worden er dit jaar veel aanvullende kosten gemaakt om de RUD voor te bereiden op de Omgevingswet en verder door te ontwikkelen. Onderdeel hiervan is de overgang op een nieuw VTH-zaaksysteem dat de RUD Utrecht nodig heeft om onder het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) te kunnen functioneren. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van advisering (rode kleur), de energietransitie, komst van de Omgevingswet en de doorontwikkeling van de RGT-app (Risico Gericht Toezicht). Deze ontwikkelingen zullen bekostigd worden uit de daarvoor bestemde bestemmingsreserves waarvan wij middels de tweede begrotingswijziging behorende bij deze Bestuursrapportage voorstellen om deze in 2022 te onttrekken.

De RUD Utrecht merkt dat externe factoren zoals de sterk opgelopen inflatie, (langdurig) zieke medewerkers en recente CAO-stijging een negatief effect hebben op het resultaat. Door een combinatie van deze ontwikkelingen verwacht de RUD Utrecht aan het einde van het jaar een tekort van € 148.000. De voornaamste onzekerheid hierbij is nog wel de afhankelijkheid van de gerealiseerde variabele bijdrage. Het is van essentieel belang de opgelopen achterstand in de DVO productie in te halen. De RUD Utrecht acht dit haalbaar, maar het daadwerkelijke resultaat is ook afhankelijk van de eerder genoemde externe factoren.

In deze Bestuursrapportage wordt een voorstel gedaan voor de tweede begrotingswijziging 2022. Het totale effect van de begrotingswijziging is een daling van het verwachte positief resultaat van € 7.000 naar een negatief resultaat van € 148.000. Overigens moet hierbij opgemerkt worden dat rekening is gehouden met alle, op het moment van schrijven, inzichtelijke risico's.

3. Programma's

In dit hoofdstuk rapporteren we op de indicatoren zoals vastgesteld in de Programmabegroting 2022. De rapportage heeft betrekking op de realisatie tot en met juni 2022. Voor een snel inzicht in de status gebruiken wij de volgende kleuren:

	Uitvoering verloopt zonder problemen
	Uitvoering vraagt extra aandacht
	Uitvoering stuit op problemen
	Geen gegevens beschikbaar

In de rechterkolom geven we een korte toelichting op de status.

3.1 Algemeen

Naast de taken die de RUD Utrecht uitvoert per opdrachtgever zijn er een aantal gemeenschappelijke (basis-)taken en producten die voor alle opdrachtgevers worden uitgevoerd. In de afgesloten DVO's tot en met 2022 zijn de gemeenschappelijke taken crisisorganisatie en consignatie milieuklachten opgenomen.

De komende jaren verwachten wij een toename van het aantal taken waarvan het effectiever en efficiënter is om deze gemeenschappelijk uit te voeren. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan het opstellen van een gemeenschappelijk uitvoeringsprogramma als gevolg van de wet Bor, asbest en indirecte lozingen. Gedeeltelijk gebeurt dit ook al middels de recentelijk uitgekomen Uniforme Handhaving Strategie (UHS). In 2020 zijn we gestart met de voorbereidingen voor de overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten bij het ingaan van de Omgevingswet. Daarnaast is in 2021 en 2022 samen met de opdrachtgevers en bureau Berenschot gewerkt aan een concretisering van de gewenste uitwerking van de ontwikkelrichting middels het traject "Samen op weg", met goede resultaten.

<u>Indicatoren</u>
De indicatoren waar we in 2022 over rapporteren zijn vastgesteld in de Programmabegroting 2022. Deze indicatoren zijn onderverdeeld in drie categorieën: 'Interne Processen en kwaliteit van het werk', 'Afnemers' en 'Financieel en HR'. In de tabellen hieronder geven we ze per categorie weer.

Interne Processen en kwaliteit van het werk

Wat	Indicator	Status	Toelichting
Handhavingsbeschikkingen en vergunningen voldoen aan inhoudelijke en juridische kwaliteit	Sturing op: We streven ernaar om bij handhavingsbeschikkingen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken te hebben. Meting van: Dit blijkt uit het feit dat bij bezwaar- en beroepsprocedures in tenminste 80% van de gevallen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken aan de beschikking worden geconstateerd.		Bij alle behandelde zaken (gegrond en ongegrond) was sprake van een juridisch correcte behandeling van het bezwaar, (hoger) beroep en/of verzoek om voorlopige voorziening. Twee bezwaarzaken waren gegrond. Van de 17 tot nu toe in 2022 gesloten juridische zaken zijn er 2 gegrond, 3 ongegrond, 9 ingetrokken/afgebroken en 3 niet ontvankelijk. Het betreffen 13 bezwaarprocedures, 1 voorlopige voorziening en 3 beroepszaken. Momenteel halen we het streefpercentage van 80% en komen we uit op 88%.
Voldoen aan kwaliteitscriteria 2.2	Sturing op: Het professionaliseren van onze toezichthouders en vergunningverleners zorgt naast een kwaliteitsverbetering ook voor een hogere betrouwbaarheid. Meting van: Voor alle activiteiten voldoen we voor 100% aan de kwaliteitscriteria 2.2		Momenteel voldoen we voor de generieke onderdelen aan de criteria. Op de specialistische deskundigheidsgebieden kunnen we deels niet voldoen gezien de omvang van onze organisatie. Waar nodig lossen we dit op door een samenwerking aan te gaan met collega omgevingsdiensten. Voor de toekomst blijft dit een aandachtpunt omdat een aantal specialistische medewerkers de komende jaren hun pensioengerechtigde leeftijd bereiken en opvolging geborgd zal moeten gaan worden. Er wordt inmiddels gewerkt aan een volgende actualisatie van de kwaliteitscriteria (2.3) in verband met de komst van de omgevingswet. Hierin worden en aantal basiscursussen toegevoegd hoe bepaalde regelgeving past in het OW-stelsel. De komst van de nieuwe set kwaliteitscriteria zal naar verwachting niet direct andere inzichten geven dan hiervoor omschreven. Dit omdat de medewerkers afgelopen jaar en dit jaar allemaal opleidingen volgen in het kader van de Omgevingswet. Voor het Deel Competentieprofielen is binnen de RUD al een traject opgestart waarbij veranderprofielen zijn opgesteld. Deze profielen komen overeen met de genoemde competentieprofielen. Voor deze competenties worden momenteel vaardigheidstrainingen gegeven voor de medewerkers.

Afnemers

Wat	Indicator	Status	Toelichting
Beoordeling door inwoners en ondernemers	Sturing op: We streven naar tevreden ondernemers en inwoners bij de uitvoering van ons werk. Meting van: Minimaal 70% van de inwoners en ondernemers geven bij reactie op het klantentevredenheidsonderzoek (KTO) aan tevreden (een ruim voldoende) te zijn over de dienstverlening van de RUD Utrecht.		Voorheen werd het klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd op basis van brondata uit het oude VTH zaaksysteem. Momenteel is de RUD Utrecht het nieuwe klanttevredenheidsonderzoek aan het vormgeven op basis van het nieuwe VTH zaaksysteem. De verwachting is dat er in 2022 nog een klanttevredenheidsonderzoek zal kunnen plaatsvinden.
Beoordeling door opdrachtgevers	Sturing op: We streven naar tevreden opdrachtgevers. Meting van: De individuele opdrachtgever geeft de RUD Utrecht minimaal het gemiddelde rapportcijfer 6 op de gescoorde onderdelen: de rapportages, kwaliteit en resultaten productie en de communicatie.		Sinds begin dit jaar is er gekeken naar een nieuwe gedegen manier om de tevredenheid te inventariseren bij onze opdrachtgevers. Dit jaar is er daarom gewerkt aan de invulling van een opdrachtgeverstevredenheidsonderzoek. Dit onderzoek zal eind 2022 plaatsvinden. De resultaten van dit onderzoek zullen concrete handvatten bieden voor het management om constructief, met de verkregen feedback uit het onderzoek, aan de slag te gaan. Bij de jaarrekening 2022 zal de RUD Utrecht hier over rapporteren. Momenteel zijn er geen signalen dat deze KPI niet behaald zal worden.

Financieel en HRM

Wat	Indicator	Status	Toelichting
Uitvoeren jaarprogramma's 2022 van de partners conform de DVO's	Sturing op: Het realiseren van de DVO's Meting van: De DVO's worden binnen de range van 90% - 110% gerealiseerd in geld.		Als gevolg van verschillende factoren zien we dat de RUD momenteel 16% achter loopt op de uitvoeringsplannen. Op basis van de huidige inschattingen en prognoses verwachten we deze achterstand echter nog in te kunnen halen gedurende 2022. De voornaamste redenen voor de huidige achterstand zijn de krapte op de arbeidsmarkt, ziekteverzuim en de overgang naar het nieuwe VTH zaaksysteem. De RUD Utrecht verwacht hier in de tweede helft van het jaar een inhaalslag in te maken. Daarnaast is het ook van belang dat ook de vraag gestuurde producten voldoende op gang blijven.

Wat	Indicator	Status	Toelichting
Ziekteverzuim	Sturing op: Een gezonde organisatie met gezonde medewerkers. Meting van: Het ziektepercentage ligt niet hoger dan 5%.		Sturing op een gezonde organisatie met gezonde medewerkers is een continu proces. De RUD Utrecht zet in op duurzame inzetbaarheid, een goed Arbobeleid, verzuimpreventie en verzuimbegeleiding door de inzet van o.a. de volgende instrumenten: opleiding en ontwikkeling, inzet op talenten, het generatiepact en het Young Professionals-traject, MTO en PMO. Ook investeert de RUD ten behoeve van verzuimpreventie en -begeleiding in een ruime inzet van de bedrijfsarts, casemanager, bedrijfsmaatschappelijk werk en een coach. Het voortschrijdend ziekteverzuimpercentage over het eerste half jaar van 2022 is met 6,26% hoger dan de norm van 5%. Het hoge ziekteverzuimpercentage wordt gedeeltelijk bepaald door het langdurig ziekteverzuim. Daarnaast is er ook flinke stijging van de meldingsfrequentie. In 2021 was de meldingsfrequentie 0.97, in het eerste half jaar van 2022 is dit gestegen naar 1.46. Bij de RUD zijn de verzuim cijfers nog nooit zo hoog geweest. Dit is echter een landelijke trend. Het CBS heeft in 2022 het hoogste landelijke verzuimcijfer ooit gemeten.

3.2 Handhaving

Het programma Handhaving wordt ingezet om adequaat toezicht te houden bij bedrijven, op locaties, in de afvalstofketen en in het vrije veld, op onder meer:
- de WABO-vergunningen bij milieu-inrichtingen;
- het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet milieubeheer;
- de Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit;
- de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
- het Vuurwerkbesluit;
- de Ontgrondingenwet;
- de Waterwet;
- de Wet natuurbescherming;
- de Luchtvaartwet;
- de Provinciale milieuverordening; en
- de Provinciale landschapsverordening.

Hierbij worden de beleidsregels van het bevoegd gezag gevolgd. Waar nodig wordt, afhankelijk van het verleende mandaat, een sanctie opgelegd of voorbereid. Met de milieuklachtentelefoon wordt 24-uurs bereikbaarheid voor klachten en calamiteiten gerealiseerd. De werkprocessen worden uitgevoerd conform de kwaliteitseisen van de partners en het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP), onderdeel van de Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de deelnemende partijen. Naast toezicht en handhaving adviseren wij individuele opdrachtgevers, afhankelijk van de gemaakte afspraken, op het gebied van specialistische milieuonderwerpen, informatie gestuurde handhaving, uitvoeringsbeleid en nieuwe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet en de vierde tranche activiteitenbesluit.

Wat mag het kosten?

De onderstaande tabel geeft de verwachte uitputting van het beschikbare budget weer voor het programma Handhaving. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar hoofdstuk 4. Financiën.

	Realisatie t/m 30 juni 2022	Begroting t/m 30 juni 2022	Prognose t/m 31 december 2022	Begroting t/m 31 december 2022	2e begrotingswijziging 2022	Begroting 2022 na wijziging
Baten	2.439.000	2.830.000	6.168.000	5.660.000	508.000	6.168.000
Lasten	2.819.000	2.849.000	6.562.000	5.700.000	862.000	6.562.000
Saldo	-380.000	-19.000	-394.000	-40.000	-354.000	-394.000

3.3 Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening wordt ingezet om adequate vergunningverlening en afhandeling van meldingen bij bedrijven en locaties uit te voeren. Het gaat daarbij om:
- WABO-vergunningen bij milieu-inrichtingen;
- meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit;
- beschikkingen in het kader van de Wet bodembescherming;
- vergunningen en meldingen van het Vuurwerkbesluit;
- de Ontgrondingenwet;
- de Waterwet; en
- de Luchtvaartwet.

Hierbij worden de beleidsregels van het bevoegd gezag gevolgd. Afhankelijk van het verleende mandaat stellen wij hiervoor adviezen op of geven we de beschikkingen af (binnen het mandaat). Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de WABO, waarbij er aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten. De werkprocessen worden uitgevoerd conform de kwaliteitseisen van de partners en het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP), onderdeel van de DVO's met de deelnemende partijen. Naast het verrichten van vergunningverlening adviseren wij individuele opdrachtgevers, afhankelijk van de gemaakte afspraken, op het gebied van externe veiligheid, milieuzaken in bestemmingsplannen, specialistische milieuonderwerpen, uitvoeringsbeleid en nieuwe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet en de vierde tranche activiteitenbesluit.

Wat mag het kosten?

De onderstaande tabel geeft de verwachte uitputting van het beschikbare budget weer voor het programma Vergunningverlening. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar hoofdstuk 4. Financiën.

	Realisatie t/m 30 juni 2022	Begroting t/m 30 juni 2022	Prognose t/m 31 december 2022	Begroting t/m 31 december 2022	2e begrotingswijziging 2022	Begroting 2022 na wijziging
Baten	3.047.000	2.874.000	6.972.000	5.748.000	1.224.000	6.972.000
Lasten	3.251.000	2.851.000	7.293.000	5.701.000	1.592.000	7.293.000
Saldo	-204.000	23.000	-321.000	47.000	-368.000	-321.000

3.4 Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Inleiding
De RUD Utrecht bestaat uit een viertal teams, die weer onderverdeeld zijn in diverse clusters. De primaire teams betreffen 'handhaving en Vergunningverlening Bedrijven', 'Handhaving en Vergunningverlening bodem' en 'Water Natuur en landschap'. Het vierde team betreft Bedrijfsvoering. Het team Bedrijfsvoering levert ondersteuning op het vlak van personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting/facilitaire zaken. In dit hoofdstuk zullen wij op hoofdlijnen rapporteren over de belangrijkste onderdelen zoals deze zijn opgenomen in de Programmabegroting 2022 en de Begrotingswijzigingen 2022.

Outputfinanciering en het verbeteren van de efficiency
Sinds 2018 wordt voor een aanzienlijk deel op basis van output afgerekend tussen de RUD Utrecht en haar opdrachtgevers.

Conform afspraak is eind 2020 de evaluatie outputfinanciering uitgevoerd. Over het algemeen zijn alle deelnemers tevreden met het feit dat er een systematiek van outputfinanciering is, waardoor wordt afgerekend op basis van werkelijk gerealiseerde productie. Bij de evaluatie zijn een zevental adviezen voorgesteld die door het Algemeen Bestuur zijn overgenomen. Het uiteindelijke resultaat van het overnemen van deze adviezen is dat we werken aan een 'simpelere' (minder producten en diensten) methodiek, die flexibeler is en waarbij we de perverse prikkel reduceren met als gevolg minder aanvullende opdrachten en meer DVO werkzaamheden. Deze wijzigingen zijn per 2022 doorgevoerd.

Het jaar 2022 wordt minder gedomineerd door COVID-19 en beperkende maatregelen. Dat is na 2 jaar van beperkingen die ook de uitvoering van een deel van ons werk hebben belemmerd goed om te constateren. Helaas hebben we bij de RUD Utrecht wel moeten constateren na 2 jaar voornamelijk thuiswerken en afstand houden dat het kortdurend verzuim na het loslaten van de maatregelen sterk is toegenomen en zelfs de norm van 5% overschrijd. Dit heeft helaas ook een negatief effect op de productiviteit.

De RUD Utrecht zal ook in 2022 weer driemaal tussentijds verantwoorden aan zijn deelnemers over voortgang van de werkzaamheden bij de betreffende deelnemer. De tweede tussentijdse verantwoording staat binnenkort gepland.

De digitale overheid
De Omgevingswet (uitgesteld naar 1 januari 2023) gaat grote gevolgen hebben voor overheden, aangezien het een andere kijk geeft op informatievoorziening. Ketenpartnerschap, het proactief digitaal beschikbaar stellen van informatie en het delen van databases zijn belangrijk en daar zijn landelijke afspraken en methodieken voor gemaakt in de vorm van het digitaal stelsel. Voor de RUD Utrecht is het noodzakelijk goed aangehaakt te zijn en op tijd maatregelen te nemen. Het traject Informatievoorziening op Orde moet ervoor zorgen dat de organisatie hier technisch klaar voor is.

De RUD Utrecht heeft reeds in 2020 de technische koppeling met het DSO tot stand gebracht en verwacht op dit gebied dus ook klaar te zijn voor de invoering van de Omgevingswet. Periodiek toetsen wij met deelnemers de werking hiervan.

Informatievoorziening (ICT)
Binnen de RUD Utrecht is eind 2017 extra aandacht ontstaan voor ICT en Informatievoorziening (IV). Dit heeft in 2018 geleid tot de uitvoering van het project Basis op Orde, waarbij in 2018 de belangrijkste aandachtpunten en noodzakelijke verbeteringen zijn vorm gegeven. Dit project kende een uitloop tot en met het tweede kwartaal van 2019 en is opgegaan in het programma "Informatievoorziening op Orde". Het ontwikkelprogramma waar in 2018 mee was geëxperimenteerd onder de naam VTH 3.0 heeft een vervolg gekregen in het ontwikkelprogramma Innovatie. Vorig jaar is in beide Bestuursrapportages en de jaarrekening 2020 hier reeds op gereflecteerd en over verantwoord. Vanaf 2021 zijn we verder gegaan met beide programma's.

De doelstelling voor de informatievoorziening van de RUD Utrecht is: *De informatievoorziening van de RUD Utrecht uniform inrichten waardoor het delen van informatie binnen en tussen applicaties, (interne)teams en met externe partijen (ketenpartners) efficiënt kan plaatsvinden waardoor integrale samenwerking mogelijk wordt.*

Informatievoorziening op Orde
In het programma 'Informatievoorziening op Orde' draait het om het borgen van de beschikbaarheid, bruikbaarheid en bestendigheid van algehele en specifieke informatie. Informatie dient zoveel mogelijk via gecontroleerde kanalen uitgewisseld te worden en volgens landelijke standaarden. De RUD Utrecht heeft daarom haar informatiemodel volgens generieke architectuurprincipes ingericht waardoor onder andere integrale samenwerking mogelijk is.

Het programma "Informatievoorziening op Orde" bestaat uit onderstaande onderdelen met bijbehorende projecten:
- Rechtmatig informatiebeheer: het verwerken van eisen die gesteld worden vanuit de Archiefwet en processen inrichten vanuit informatiebeveiligingsbeleid en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG);
- Databeheer: eenduidige registratie en opslag volgens het metadataschema, afspraken met de opdrachtgevers vastleggen;
- Inrichting kernapplicatielandschap: inventarisatie voor de toekomstige VTH applicatie, ontwikkeling van de GIS infrastructuur; en
- Opzet nieuw informatiemodel: op basis van toekomstige ontwikkelingen en de informatiebehoefte van de organisatie en ketenpartners.

Op alle projecten zit voortgang. Wij hebben echter wel moeten constateren dat gezien de omvang van de organisatie de meeste tijd is uitgegaan naar de overgang naar een nieuw VTH-zaaksysteem dat ook de Omgevingswet ondersteund. Derhalve is de voortgang wel minder dan we hadden gepland. De afdeling ICT en IV heeft door alle ontwikkelingen een zeer grote workload, waarbij door de krapte op de arbeidsmarkt moeilijk capaciteit kan worden toegevoegd.

Implementatie nieuwe VTH applicatie
De RUD Utrecht gebruikt in haar huidige opgave als uitvoeringsdienst een aantal belangrijke applicaties ter ondersteuning van haar werkprocessen, administratie en registratie. De RUD Utrecht maakt voor haar VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) taken gebruik van een VTH-applicatie. Deze applicatie is inmiddels sterk verouderd en de overeenkomst met de huidige leverancier loopt in 2022 af.

In het laatste kwartaal 2020 heeft de voorbereiding van een Europese aanbesteding voor het VTH-systeem plaatsgevonden. Begin 2021 is deze aanbesteding uitgezet, waarna deze in het eerste halfjaar is afgerond. Het tweede halfjaar van 2021 heeft in het teken gestaan van de implementatie van de nieuwe VTH applicatie. Het eerste kwartaal 2022 heeft in het teken gestaan van het verder optimaliseren van de werkprocessen in het systeem. Het laatste halfjaar van 2022 zal gebruikt worden om aanpassingen door te voeren en de laatste onderdelen door te ontwikkelen zodat de applicatie vanaf 1 januari 2023 geschikt is om te worden gebruikt onder de Omgevingswet.

Dossier Afspraken Procedures (DAP)
De RUD Utrecht kent nauwe samenwerking met haar deelnemers om systemen zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten, maar ook met betrekking tot datakwaliteit. In 2020 is met alle deelnemers een model voor Dossier Afspraken en Procedures (DAP) opgesteld. Het model DAP bevat uniforme afspraken en procedures tussen de deelnemende gemeenten/Provincie Utrecht en de RUD Utrecht. De afspraken en procedures hebben betrekking op de wederzijdse taken en verantwoordelijkheden in verband met het te voeren informatie- en archiefbeheer. Het doel van het DAP is om deze taken en verantwoordelijkheden goed op elkaar te laten aansluiten. In 2021 zijn we bezig geweest met de afronding hiervan. Met bijna alle deelnemers is gedurende 2021 een nieuwe DAP afgesloten. Met de laatste deelnemer zijn we nog in gesprek op welke wijze we tot afronding kunnen komen.

Innovatie
Het ontwikkelprogramma Innovatie bestaat in 2022 voornamelijk uit een viertal projecten die hun oorsprong vinden in 2020 en 2021 en naadloos aansluiten op de Omgevingswet. De middelen zijn beperkt (zowel in Euro's als in capaciteit). De afdeling Informatievoorziening is nauw betrokken bij het programma Omgevingswet en heeft als doelstelling om de veranderende processen en werkwijzen zo efficiënt en effectief mogelijk te ondersteunen met techniek en informatie. Medewerkers van de afdeling zijn dan ook onderdeel van diverse stuur-, werk- en projectgroepen. Zowel binnen de RUD Utrecht alsook bij en met deelnemers.
Naast de Omgevingswet zijn er vanuit informatievoorziening (IV) een viertal projecten waarop de afdeling IV zich focust. Dit betreft:
- Omgevingsapps;
- RGT (risicogericht toezicht) app inclusief pilot;
- Project Stikstof; en
- Data- en informatieoverdracht bodem.

RGT app inclusief pilot:
De basis voor dit project is gelegd in het project actualisatie bedrijvenbestand. Dit vervolg project met bijbehorende pilot heeft als doel:

Op basis van een risico-inventarisatie (model om milieurisico en externe veiligheidsrisico te bepalen) gebruikmakend van interne (bijvoorbeeld VTH-applicatie) en externe databronnen (KvK, BAG, SCIOS enz) te komen tot een jaarlijst van bedrijven en instellingen die op basis van risico's moeten worden gecontroleerd.

Deze controles kennen verschillende varianten. Van integrale controles op locatie, tot themacontroles en administratieve controles. De uiteindelijke doelstelling is de milieu– en veiligheidsrisico's zo veel mogelijk te beperken en de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten.
Door gebruik te maken van interne en externe databronnen en beide te combineren zijn er meer mogelijkheden om onregelmatigheden vanuit de data te bepalen en zijn er meer mogelijkheden om de volledigheid van de data te borgen. Door een zo actueel mogelijk bedrijvenbestand voor/van onze deelnemers beschikbaar te hebben en deze te koppelen met de risico-inschatting (inventarisatie), kunnen we daar controleren waar de risico's het hoogst zijn. Hiermee wordt informatiegericht en risico-gestuurd toezicht en handhaving in de praktijk gebracht.

Deze manier van werken sluit ook beter aan bij het doel van de Omgevingswet. Op basis van data en bevindingen in het veld wordt middels kaarten en kaartlagen (GIS), de grootste risico's op basis van informatie bepaald. Hierdoor is er meer sturing mogelijk en kunnen expliciete keuzes worden gemaakt, waar toezicht eventueel gevolgd door handhaving gewenst is. In de risico-inventarisatie wordt het mogelijk de door de deelnemer geformuleerde beleidsdoelen mee te wegen. Dit leidt ertoe dat we op dit vlak ook voldoen aan de eisen vanuit het Digitaal Stelstel Omgevingswet (DSO), doordat we object gerelateerde informatie in relatie tot activiteiten ter beschikking hebben.

Gedurende 2022 loopt een vervolg op de eerste pilot. Daarnaast zijn we bezig het model waarmee de risico's worden bepaald verder te optimaliseren.

Project Stikstof:
Het thema Stikstof staat op dit moment landelijk vol in de aandacht. Vanuit de RUD Utrecht ondersteunen wij provincie en gemeenten met kennis op dit thema zodat deze kan worden meegewogen bij het maken van afwegingen en keuzes.

Data en informatieoverdracht bodem
Vanuit de (warme) overdracht van bodemtaken van Provincie naar Gemeenten onder de Omgevingswet zijn er een aantal specifieke wensen inzake data en data-overdracht, waarbij de "één loketgedachte" het uitgangspunt blijft. De warme overdracht valt uiteen in een aantal meer inhoudelijke projecten en een aantal meer ICT en IV projecten die voornamelijk gericht zijn op het beschikbaar krijgen, hebben, en stellen van informatie in digitale vorm. Vanuit de afdeling IV moet hier een substantiële bijdrage aan worden geleverd. Waar dit werk specifiek voor een bepaalde deelnemer wordt uitgevoerd wordt dit werk ook apart gefinancierd. Enkele meer RUD brede projecten, die betrekking hebben op alle deelnemers, worden vanuit het ontwikkelbudget gefinancierd.

<u>HRM</u>
De RUD Utrecht wil een aantrekkelijke werkgever zijn en bevordert daarom de ontwikkeling van al haar medewerkers. Op deze manier kunnen de medewerkers optimaal gebruik maken van hun talent en kunnen zij zichzelf voortdurend aanpassen aan de veranderende omgeving en bijbehorende ontwikkelingen. Vanuit dit thema is er aandacht voor het thema opleiden en ontwikkelen. Aan alle RUD-ers is gevraagd na te denken over hun ontwikkeling, competenties en talenten. Deze punten worden besproken in het "goede gesprek", CAO 2018-2019, tussen de medewerker en de leidinggevende. Op deze manier krijgen we steeds beter zicht op welke talenten we in huis hebben en kunnen we de verbinding leggen met de opgaven van de RUD Utrecht en zijn deelnemers.

Ook is er continu aandacht voor duurzame inzetbaarheid, instroom van nieuwe medewerkers, en kennisbehoud. Daarom kunnen medewerkers gebruik maken van het generatiepact. Het doel van het generatiepact is de duurzame inzetbaarheid van de oudere medewerkers te vergroten en daarbij ruimte te creëren voor de instroom van nieuwe medewerkers. In 2019 hebben de eerste medewerkers gebruik gemaakt van het generatiepact, en ook in 2022 maken enkele medewerkers weer gebruik van het generatiepact. Om de jonge medewerkers te binden en boeien hebben we een Young Professional programma.

De jaren 2021 en 2022 staan qua opleiden in het teken van de Omgevingswet. Vanuit de HR wordt ondersteuning geleverd om het opleidingsgedeelte van de Omgevingswet vorm te geven en te ondersteunen bij ontwikkeling van competenties die straks meer van onze medewerkers worden gevraagd. Het was een zeer ambitieuze doelstelling om de gehele RUD Utrecht binnen één jaar op het juiste niveau voor de Omgevingswet te krijgen. We waren echter goed op weg totdat COVID-19 de wereld op zijn kop zette. Het besluit dat is genomen waardoor de Omgevingswet is uitgesteld geeft de RUD Utrecht de mogelijkheid het opleidingsgedeelte alsnog op een goede en gedegen manier af te maken. Dit zal ertoe leiden dat onze medewerkers bij de start van de nieuwe wet beter voorbereid zullen zijn. Dat is gezien de omvang van de overgang zeer wenselijk. Deze competentieontwikkeling die noodzakelijk is voor de Omgevingswet kent ook overlap met de competenties die zijn geconstateerd binnen het traject 'Samen op weg'. Dit zorgt er dus voor dat beide elkaar versterken.

Daarnaast is in 2022 gebleken dat de markt van personeel nog krapper en complexer is geworden. Derhalve is besloten meer in te gaan zetten op arbeidsmarktcommunicatie en recruitment. De eerste stappen zijn hiervoor gezet in het eerste halfjaar 2022. De verdere professionalisering zal gedurende het laatste halfjaar worden 2022 worden doorgevoerd. De eerste langdurig openstaande vacatures en inhuur zijn vervuld door de nieuwe aanpak.

Facilitair:
De RUD Utrecht is gehuisvest in het provinciehuis van Utrecht op de 10de en 13de verdieping. De 10de verdieping was volledig ingericht volgens het flexibele werkplekconcept met kantoortuinen. Dit concept is niet goed bruikbaar in een situatie waarin meer hybride wordt gewerkt. Daarnaast zijn de vergaderzalen niet geschikt voor hybride vergaderen. Derhalve is besloten in augustus 2021 een deel van de 10de verdieping te verbouwen en de vergaderzalen aan te passen aan de nieuwe manier van werken die ook hybride vergaderen mogelijk maakt. Wij constateren dat de verbouwing het gewenste effect heeft en dat medewerkers steeds beter de weg weten te vinden naar hybride vergaderingen. Ook het hebben van relatief meer kleinere kantoren zorgt ervoor dat hybride werken wordt gestimuleerd.

Financiën:
De overgang naar outputfinanciering heeft gezorgd voor een meer complexe structuur van het afrekensysteem. Om de sturingsinformatie hieruit effectief en efficiënt te kunnen raadplegen heeft de RUD Utrecht een BI-tool. Gedurende 2020 zijn wij bezig geweest met het optimaliseren van de rapportages om zo de sturingsinformatie te verbeteren voor onze primaire managers. De financiële rapportages zijn sinds 2021 van het gewenste niveau. Er is wel een wens tot doorontwikkeling nu we naast financiële stuurinformatie ook steeds meer behoefte krijgen aan kwalitatieve stuurinformatie met KPI's. Vanwege de overgang naar een nieuw VTH-systeem is besloten de ontwikkeling van de KPI's aan de invoering en inrichting van dit nieuwe systeem te koppelen. De verwachting is mede door de workload bij ICT en IV dat deze ontwikkeling gedurende het tweede halfjaar 2022 en begin 2023 gaat plaatsvinden.

Wat mag het kosten?

De onderstaande tabel geeft de verwachte uitputting van het beschikbare budget weer voor het programma Bedrijfsvoering. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar hoofdstuk 4. Financiën.

	Realisatie t/m 30 juni 2022	Begroting t/m 30 juni 2022	Prognose t/m 31 december 2022	Begroting t/m 31 december 2022	2e begrotingswijziging 2022	Begroting 2022 na wijziging
Baten	2.057.000	1.960.000	4.169.000	3.919.000	250.000	4.169.000
Lasten	2.144.000	1.960.000	4.569.000	3.919.000	650.000	4.569.000
Saldo	-87.000	-	-400.000	-	-400.000	-400.000

4. Financiën

4.1 Financiële positie per 30 juni 2022

ACTIVA	30 juni 2022		31 december 2021		30 september 2021	
Vaste activa						
- Investeringen met een economisch nut	€ 466.000		€ 315.000		€ 302.000	
Materiële vaste activa		*€ 466.000*		*€ 315.000*		*€ 302.000*
Totaal vaste activa		**€ 466.000**		**€ 315.000**		**€ 302.000**
Vlottende activa						
- Vorderingen op openbare lichamen	€ 2.999.000		€ 450.000		€ 4.049.000	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 3.614.000		€ 5.725.000		€ 1.401.000	
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		*€ 6.613.000*		*€ 6.175.000*		*€ 5.450.000*
- Nog te ontvangen bedragen	€ 6.000		€ 662.000		€ 6.000	
- Vooruitbetaalde bedragen	€ 35.000		€ 150.000		€ 83.000	
Overlopende activa		*€ 41.000*		*€ 812.000*		*€ 89.000*
- Banksaldi	€ 249.000		€ 250.000		€ 287.000	
Liquide middelen		*€ 249.000*		*€ 250.000*		*€ 287.000*
Totaal vlottende activa		**€ 6.903.000**		**€ 7.237.000**		**€ 5.826.000**
Totaal activa		**€ 7.369.000**		**€ 7.552.000**		**€ 6.128.000**

PASSIVA	30 juni 2022		31 december 2021		30 september 2021	
Vaste passiva						
- Algemene reserve	€ 769.000		€ 709.000		€ 709.000	
- Bestemmingsreserves	€ 774.000		€ 681.000		€ 673.000	
- Gerealiseerd resultaat	€ -187.000		€ 837.000		€ 657.000	
Eigen vermogen		*€ 1.356.000*		*€ 2.227.000*		*€ 2.039.000*
Totaal vaste passiva		**€ 1.356.000**		**€ 2.227.000**		**€ 2.039.000**
Vlottende passiva						
- Overige schulden	€ 1.584.000		€ 475.000		€ 373.000	
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		*€ 1.584.000*		*€ 475.000*		*€ 373.000*
- Vooruit ontvangen van deelnemers/te verrekenen met deelnemers	€ 2.921.000		€ 3.176.000		€ 2.429.000	
- Nog te betalen bedragen	€ 1.508.000		€ 1.674.000		€ 1.287.000	
Overlopende passiva		*€ 4.429.000*		*€ 4.850.000*		*€ 3.716.000*
Totaal vlottende passiva		**€ 6.013.000**		**€ 5.325.000**		**€ 4.089.000**
Totaal passiva		**€ 7.369.000**		**€ 7.552.000**		**€ 6.128.000**

4.2 Toelichting op de financiële positie per 30 juni 2022

Investeringen met een economisch nut
De investeringen zijn in de eerste zes maanden van het jaar toegenomen. Dit heeft te maken met investeringen die gedurende het jaar zijn gedaan in huisvesting, ICT en het nieuwe VTH-zaaksysteem. Wel lopen de investeringen nog achter op de begroting. De verwachting is dat de begrote investeringen voor het volledige jaar niet helemaal gehaald zullen gaan worden in de resterende maanden hierdoor zullen de kapitaallasten gedurende 2022 € 57.000 lager uitvallen dan begroot.

Vorderingen op openbare lichamen
De vorderingen op openbare lichamen zijn de vorderingen op de deelnemers van de RUD Utrecht. De hoogte van de vorderingen hangt samen met de nog niet betaalde (voorschot) bijdragen van de deelnemers. Het huidig openstaand bedrag van € 2.999.000 betreft met name de vooruit gefactureerde bijdrage van het derde kwartaal 2022.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist
De uitzettingen in 's Rijks schatkist zijn gedaald ten opzichte van december 2021. De voornaamste oorzaak hiervan is dat we ten opzichte van 31 december 2021 een flinke toename zien in de vlottende activa 'Vorderingen op openbare lichamen'. Dit heeft te maken met het feit dat een aantal voorschotten van de bijdragen nog ontvangen moeten worden. De daling in de vlottende passiva 'Vooruit ontvangen bedragen van onze deelnemers' verklaart ook een daling in de uitzettingen in 's Rijks schatkist.

Banksaldi
De banksaldi betreft het saldo op de lopende bankrekening van het RUD. De bankrekening wordt dagelijks afgeroomd naar € 250.000.

Eigen vermogen
In maart is het resultaat van de Jaarrekening 2021 verwerkt in de administratie en dit heeft ervoor gezorgd dat de hoogte van de Algemene Reserve is gestegen met € 60.000 daarnaast is er € 200.000 teruggestort aan de deelnemers en zijn de bestemmingsreserves toegenomen met € 577.000 (€ 110.000 voor de persoonsgebonden opleidingsbudgetten en € 467.000 voor de doorontwikkeling van de RUD Utrecht).

In 2022 maakt de RUD Utrecht extra kosten in verband met de komst van de Omgevingswet en andere noodzakelijke doorontwikkelingen van de organisatie. Ter dekking van deze kosten zullen de volgende bestemmingsreserves worden onttrokken (totaal €967.000, per 30 juni €484.000):

1. Onttrekking aan de bestemmingsreserve voor het VTH-zaaksysteem ten behoeve van de extra kosten die ontstaan voor de implementatie van dit nieuwe systeem (€ 100.000);
2. Onttrekking van de bestemmingsreserve voor de Omgevingswet ter dekking van de kosten die ontstaan in 2022 om de RUD Utrecht voor te bereiden op de Omgevingswet (€ 400.000);
3. Onttrekking van de bestemmingsreserve voor de Doorontwikkeling RUD Utrecht ter dekking van de kosten ontstaan in 2022 voortvloeiend uit het traject "Samen op weg" en "Kleur bekennen" (€ 257.000, kosten zijn € 259.000), van inrichting naar MBA (€ 150.000) en de ontwikkeling van de RGT-app (€ 60.000)

Dit jaar is de verwachting dat we met een negatief resultaat (€ 148.000) zullen afsluiten door externe factoren zoals de inflatie, (langdurig) zieke medewerkers, recente CAO-stijging en hogere kosten om vacatures ingevuld te krijgen. We verwachten echter dat de huidige Algemene Reserve (€ 769.000) voldoende is om dit negatieve saldo te dekken. Uiteraard sturen we er op aan het verlies zoveel mogelijk te beperken.

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden samengevat:

	Algemene reserve	Bestemmings-reserves	Gerealiseerd resultaat	Totaal
Stand per 1 januari 2022	**€ 709.000**	**€ 681.000**	**€ 837.000**	**€ 2.227.000**
Mutaties				
- Verwerking resultaat 2021 (algemene reserve)	€ 60.000	€ -	€ -60.000	
- Verwerking resultaat 2021 (bestemmingsreserve)	€ -	€ 577.000	€ -577.000	
- Verwerking resultaat 2021 (terugstorting)	€ -	€ -	€ -200.000	
- Onttrekking bestemmingsreserves 2022	€ -	€ -270.000		
Saldo	**€ 60.000**	**€ 93.000**	**€ -837.000**	
Stand per 30 juni 2021	**€ 769.000**	**€ 774.000**	**€ -187.000**	**€ 1.356.000**

Overige schulden

De overige schulden betreffen volledig het crediteuren saldo. De stijging ten opzichte van jaareinde 2021 heeft te maken met het feit dat op 30 juni 2022 er nog betalingen onderweg zijn wat per jaareinde 2021 niet het geval was (omzetbelasting en crediteuren).

Vooruit ontvangen van deelnemers/te verrekenen met deelnemers

Het saldo betreft de vooruit gefactureerde bijdragen van het derde kwartaal. Deze post hangt samen met de vorderingen op openbare lichamen en de uitzettingen in ’s Rijks schatkist.

Nog te betalen bedragen

De nog te betalen bedragen omvatten enerzijds de nog af te dragen loon- en omzetbelasting, pensioenpremies, en de opgenomen schuld voor verlofdagen zoals in de Jaarrekening 2021 is opgenomen.

4.3 Overzicht van baten en lasten per 30 juni 2022 (programma niveau)

	Realisatie t/m 30 juni 2022			Begroting t/m 30 juni 2022		
Programma's	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1 **Handhaving**	**2.439.000**	**2.819.000**	**-380.000**	**2.830.000**	**2.849.000**	**-19.000**
Directe *variabele* kosten handhaving	1.871.000	1.819.000	52.000	2.307.000	2.327.000	-20.000
Directe *vaste* kosten handhaving	568.000	1.000.000	-432.000	523.000	522.000	1.000
2 **Vergunningverlening**	**3.047.000**	**3.251.000**	**-204.000**	**2.874.000**	**2.851.000**	**23.000**
Directe *variabele* kosten vergunningverlening	2.464.000	2.150.000	314.000	2.336.000	2.312.000	24.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening	583.000	1.101.000	-518.000	538.000	539.000	-1.000
3 **Bedrijfsvoering**	**2.057.000**	**2.144.000**	**-87.000**	**1.960.000**	**1.960.000**	**-**
Totaal programma's	**7.543.000**	**8.214.000**	**-671.000**	**7.664.000**	**7.660.000**	**4.000**
Loon- en prijscompensatie	-	-	-	50.000	50.000	-
Onvoorzien	-	-	-	113.000	113.000	-
Totaal saldo van de baten en lasten	**7.543.000**	**8.214.000**	**-671.000**	**7.827.000**	**7.823.000**	**4.000**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:						
Omgevingswet	200.000	-	200.000	-	-	-
VTH zaaksysteem	50.000	-	50.000	-	-	-
Doorontwikkeling RUD Utrecht	234.000	-	234.000	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**8.027.000**	**8.214.000**	**-187.000**	**7.827.000**	**7.823.000**	**4.000**

	Prognose t/m 31 december 2022			Begroting t/m 31 december 2022		
Programma's	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1 **Handhaving**	**6.168.000**	**6.562.000**	**-394.000**	**5.660.000**	**5.700.000**	**-40.000**
Directe *variabele* kosten handhaving	4.944.000	5.088.000	-144.000	4.614.000	4.654.000	-40.000
Directe *vaste* kosten handhaving	1.224.000	1.474.000	-250.000	1.046.000	1.046.000	-
2 **Vergunningverlening**	**6.972.000**	**7.293.000**	**-321.000**	**5.748.000**	**5.701.000**	**47.000**
Directe *variabele* kosten vergunningverlening	5.707.000	5.775.000	-68.000	4.671.000	4.624.000	47.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening	1.265.000	1.518.000	-253.000	1.077.000	1.077.000	-
3 **Bedrijfsvoering**	**4.169.000**	**4.569.000**	**-400.000**	**3.919.000**	**3.919.000**	**-**
Totaal programma's	**17.309.000**	**18.424.000**	**-1.115.000**	**15.326.000**	**15.320.000**	**7.000**
Loon- en prijscompensatie	-	-	-	100.000	100.000	-
Onvoorzien	-	-	-	225.000	225.000	-
Totaal saldo van de baten en lasten	**17.309.000**	**18.424.000**	**-1.115.000**	**15.651.000**	**15.645.000**	**7.000**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:						
Omgevingswet	400.000	-	400.000	-	-	-
VTH zaaksysteem	100.000	-	100.000	-	-	-
Doorontwikkeling RUD Utrecht	467.000	-	467.000	-	-	-
Geprognotiseerd resultaat	**18.276.000**	**18.424.000**	**-148.000**	**15.651.000**	**15.645.000**	**7.000**

4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten (programma niveau)

Algemeen
Vanaf de invoering van outputfinanciering zijn de opbrengsten deels variabel, deels vast. De vaste bijdrage (ter dekking van de directe vaste kosten in de programma's Handhaving, Vergunningverlening en het gehele programma Bedrijfsvoering) zijn voor zes maanden opgenomen (1/2e van het jaarbedrag). De opbrengsten zoals opgenomen onder de programma's Handhaving en Vergunningverlening op de regels "directe variabele kosten" (baten) zijn opgenomen op basis van de werkelijke productie van de eerste zes maanden.

Op totaalniveau is voor het gehele jaar de prognose dat een negatief resultaat van -€ 148.000 zal worden gerealiseerd.

Bedrijfsvoering
Voor Bedrijfsvoering (en de vaste bijdrage) zou moeten worden gekeken naar het totaal van:

	Realisatie t/m 30 juni 2022			Begroting t/m 30 juni 2022		
Programma's (kosten gedekt uit vaste bijdrage)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Directe *vaste* kosten handhaving	568.000	1.000.000	-432.000	523.000	522.000	1.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening	583.000	1.101.000	-518.000	538.000	539.000	-1.000
Bedrijfsvoering	2.057.000	2.144.000	-87.000	1.960.000	1.960.000	-
Totaal vaste bijdrage	**3.208.000**	**4.245.000**	**-1.037.000**	**3.021.000**	**3.021.000**	**-**

	Prognose t/m 31 december 2022			Begroting t/m 31 december 2022		
Programma's (kosten gedekt uit vaste bijdrage)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Directe *vaste* kosten handhaving	1.224.000	1.474.000	-250.000	1.046.000	1.046.000	-
Directe *vaste* kosten vergunningverlening	1.265.000	1.518.000	-253.000	1.077.000	1.077.000	-
Bedrijfsvoering	4.169.000	4.569.000	-400.000	3.919.000	3.919.000	-
Totaal vaste bijdrage	**6.658.000**	**7.561.000**	**-903.000**	**6.042.000**	**6.042.000**	**-**

Zoals reeds beschreven maakt de RUD Utrecht eenmalig extra kosten in 2022 in verband met de doorontwikkeling van de organisatie en de komst van de Omgevingswet. Deze extra kosten verklaren het negatieve resultaat van € 903.000 bij bedrijfsvoering. Dit negatieve resultaat zal gedekt worden door het onttrekken van de daarvoor bestemde bestemmingsreserves (zie tabel hier onder). Het resterende positieve resultaat van het programma bedrijfsvoering van € 64.000 ontstaat doordat er in 2022 minder kapitaallasten worden gemaakt dan geprognotiseerd.

Resultaat Bedrijfsvoering	-903.000
Uitgaven die gedekt worden uit bestemmingsreserves:	
1. Voorbereiding Omgevingswet	**400.000**
2. VTH Zaaksysteem	**100.000**
3. Doorontwikkeling RUD Utrecht	**467.000**
a. RGT	60.000
b. Van inrichting naar MBA	150.000
c. Transitie bodem	50.000
d. Transitie energie en advisering	207.000
Resterende resultaat bedrijfsvoering	**64.000**

Handhaving

		Realisatie t/m 30 juni 2022				Begroting t/m 30 juni 2022		
Programma handhaving		Baten	Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
Directe *variabele* kosten handhaving		1.871.000	1.819.000	52.000		2.307.000	2.327.000	-20.000
Totaal variabele bijdrage		**1.871.000**	**1.819.000**	**52.000**		**2.307.000**	**2.327.000**	**-20.000**

		Prognose t/m 31 december 2022				Begroting t/m 31 december 2022		
Programma handhaving		Baten	Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
Directe *variabele* kosten handhaving		4.944.000	5.088.000	-144.000		4.614.000	4.654.000	-40.000
Totaal variabele bijdrage		**4.944.000**	**5.088.000**	**-144.000**		**4.614.000**	**4.654.000**	**-40.000**

Voor het programma Handhaving verwachten we dat voor 2022 de opbrengsten lager zullen zijn dan de lasten (-€ 144.000). Dit tekort ontstaat doordat we extra personeel inzetten om het productieverlies als gevolg van het hoge ziekteverzuimcijfer en de uren door ons personeel gespendeerd aan het nieuwe VTH-zaaksysteem uit de eerste maanden van 2022 te vervangen. Het productieverlies resulteert tot nu toe in een achterstand van 23% op de gerealiseerde baten. Daarnaast valt de CAO-stijging voor de vaste medewerkers hoger uit dan verwacht. In de realisatie is dit nog niet zichtbaar, aangezien het een principeakkoord betreft. In de prognose is hier al wel rekening mee gehouden. Inclusief de hogere lasten als gevolg van de stijging in de CAO en de kosten voor extra ingehuurd personeel verwachten we dat het verlies voor handhaving beperkt zal blijven tot -€ 144.000. Hierbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat er nog veel onzekerheden zijn. Zo is er een grote krapte op de arbeidsmarkt en is het lastig om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Verder is er nog veel onzekerheid over het COVID-19 virus en eventuele daarbij horende beperkende maatregelen gedurende de rest van 2022.

Vergunningverlening

		Realisatie t/m 30 juni 2022				Begroting t/m 30 juni 2022		
Programma vergunningverlening		Baten	Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
Directe *variabele* kosten vergunningverlening		2.464.000	2.150.000	314.000		2.336.000	2.312.000	24.000
Totaal variabele bijdrage		**2.464.000**	**2.150.000**	**314.000**		**2.336.000**	**2.312.000**	**24.000**

		Prognose t/m 31 december 2022				Begroting t/m 31 december 2022		
Programma vergunningverlening		Baten	Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
Directe *variabele* kosten vergunningverlening		5.707.000	5.775.000	-68.000		4.671.000	4.624.000	47.000
Totaal variabele bijdrage		**5.707.000**	**5.775.000**	**-68.000**		**4.671.000**	**4.624.000**	**47.000**

Voor het programma Vergunningverlening verwachten we dat voor 2022 de opbrengsten lager zullen zijn dan de lasten (-€ 68.000). Dit tekort ontstaat doordat we extra personeel inzetten om het productieverlies als gevolg van het hoge ziekteverzuimcijfer en de uren door ons personeel gespendeerd aan het nieuwe VTH-zaaksysteem uit de eerste maanden van 2022 te vervangen. Het productieverlies tot nu toe resulteert in een achterstand van 9% op de gehele DVO. Ook valt de CAO-stijging voor de vaste medewerkers hoger uit dan verwacht. In de realisatie is dit nog niet zichtbaar aangezien het een principeakkoord betreft. In de prognose is hier al wel rekening mee gehouden. Wel verwachten we dat het verlies beperkt zal blijven tot -€ 68.000, al zijn er nog wel onzekerheden zoals reeds vermeld bij het programma Handhaving.

4.5 Overzicht van baten en lasten per 30 juni 2022 (kosten niveau)

	Realisatie t/m 30 juni 2022	Begroting t/m 30 juni 2022	Prognose t/m 31 december 2022	Begroting t/m 31 december 2022	2e begrotingswijziging 2022	Begroting 2022 na wijziging
Lasten						
Personeel	5.495.000	6.321.000	11.851.000	12.645.000	-794.000	11.851.000
Personeel van derden	1.384.000	10.000	2.892.000	20.000	2.872.000	2.892.000
Kapitaallasten	55.000	174.000	291.000	348.000	-57.000	291.000
Huisvestingskosten en ICT	815.000	832.000	1.664.000	1.664.000	-	1.664.000
Overige materieel budget	271.000	236.000	619.000	469.000	150.000	619.000
Ontwikkelkosten	194.000	87.000	1.107.000	174.000	933.000	1.107.000
Onvoorzien	-	113.000	-	225.000	-225.000	-
Stelpost loon- en prijscompensatie	-	50.000	-	100.000	-100.000	-
Totaal lasten	**8.214.000**	**7.823.000**	**18.424.000**	**15.645.000**	**2.779.000**	**18.424.000**
Baten						
Vaste bijdrage deelnemers	3.184.000	3.184.000	6.367.000	6.367.000	-	6.367.000
Variabele bijdrage deelnemers	3.815.000	4.604.000	9.129.000	9.207.000	-78.000	9.129.000
Aanvullende opdrachten	507.000	-	1.615.000	-	1.615.000	1.615.000
Aanvullende materiele middelen	37.000	39.000	198.000	78.000	120.000	198.000
Totaal baten	**7.543.000**	**7.827.000**	**17.309.000**	**15.652.000**	**1.657.000**	**17.309.000**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:				-		
Omgevingswet	200.000	-	400.000	-	400.000	400.000
VTH zaaksysteem	50.000	-	100.000	-	100.000	100.000
Doorontwikkeling RUD Utrecht	234.000	-	467.000	-	467.000	467.000
Gerealiseerde resultaat	**-187.000**	**4.000**	**-148.000**	**7.000**	**-155.000**	**-148.000**

4.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten (kosten niveau)

Gerealiseerd resultaat
Per 30 juni 2022 heeft de RUD Utrecht een negatief resultaat gerealiseerd van € 187.000. De achterstand in de productie (16% van de DVO afspraken) resulteert in een achterstand op de gerealiseerde variabele bijdrage. De gerealiseerde kosten blijven echter ook achter op de verwachting. In de tweede helft van 2022 verwacht de RUD de opgelopen achterstand nog in te halen en dit zal tevens gepaard gaan met een toename van de lasten voor met name ingehuurd personeel. Ook verwacht de RUD Utrecht in de tweede helft van 2022 een stijging in de Ontwikkelkosten. Daarnaast valt de CAO-stijging (op basis van het huidige principeakkoord) voor de vaste medewerkers hoger uit dan verwacht. Aangezien deze CAO wijziging pas zal worden vastgesteld na 15 september is de stijging al wel onderdeel van het geprognotiseerd resultaat, maar nog niet onderdeel van het gerealiseerde resultaat.

Geprognotiseerd resultaat
Over geheel 2022 verwacht de RUD Utrecht uiteindelijk een negatief resultaat van € 148.000. In het eerste deel van het jaar is er een achterstand in de productie zichtbaar. De voornaamste oorzaken hiervan zijn een hoog ziekteverzuimcijfer, met name in verband met de nasleep van het COVID-19 virus en de benodigde tijdsbesteding van medewerkers aan het wegwijs worden met het nieuwe VTH-zaaksysteem.. Daarnaast merken we ook dat het lastig is om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden waardoor sommige functies langer onvervuld blijven en de productie daarmee ook niet gerealiseerd wordt. Het gaat hierbij om een achterstand van 16% op de DVO afspraken, dat is ongeveer € 715.000. In de begrotingswijziging bijbehorende bij deze bestuursrapportage stellen we voor om deze achterstand gedeeltelijk op te vangen door de post Onvoorzien (€ 225.000) in te zetten voor extra (ingehuurd) personeel en daarmee de achterstand dus in te lopen. De RUD Utrecht verwacht dat het restant van de achterstand (€ 490.000) nog kan worden ingelopen in de tweede helft van 2022 mede omdat een deel van de formatieruimte nog niet was ingevuld. Deze verwachting is echter nog wel afhankelijk van een aantal externe factoren. Mocht de RUD Utrecht opnieuw te maken krijgen met beperkende maatregelen m.b.t. COVID-19, zal dit een negatief effect gaan hebben op de realisatie. Ook merkt de RUD dat er een grote krapte op de arbeidsmarkt is ontstaan en dat er daarom noodgedwongen meer moet worden gewerkt met ingehuurd personeel in plaats van vast personeel. In enkele gevallen is het zelfs helemaal niet mogelijk om vacatures in te vullen, al probeert de RUD Utrecht dit zo goed als mogelijk op te vangen met extra inzet van recruitment. De RUD Utrecht probeert zo goed als mogelijk op deze onzekerheden aan te sturen om het verlies aan het einde van het jaar tot een minimum te beperken.

Individuele posten overzicht baten en lasten

Personeel en Personeel van Derden
Deze posten vallen gezamenlijk € 2.078.000 hoger uit dan begroot. Dit ligt ten grondslag in onderstaande:
- Extra aanvullende opdrachten (€ 1.615.000), waarvan een deel uitgeruild met de DVO (€ 51.000)
- Extra inzet van ingehuurd personeel in verband met ziekteverzuim en nieuw VTH-zaaksysteem binnen de primaire teams, gedekt door inzet post Onvoorzien (€ 225.000)
- Hogere lasten ICT-personeel in verband met de invoering van het nieuwe VTH-zaaksysteem (€ 162.000)
- Extra inzet van ingehuurd personeel in verband met ziekteverzuim bij de afdeling bedrijfsvoering (€ 82.000)
- Hogere werkgeverslasten nieuwe CAO (principeakkoord). De personeelslasten zijn in 2022 door de CAO verhoging met € 410.000 gestegen. Om te voorkomen dat de RUD Utrecht extra middelen nodig heeft van de deelnemers halverwege het begrotingsjaar is deze stijging zoveel mogelijk opgevangen binnen de eigen begroting. Hierbij is vooral gebruik gemaakt van het budget voor ingehuurd personeel. Hierdoor blijft de uiteindelijke kostenstijging in 2022 beperkt tot € 45.000.

Kapitaallasten
Deze lasten vallen € 57.000 lager uit dan begroot door met name minder investeringen in het VTH-zaaksysteem.

Overig Materieel Budget / Aanvullende materiele middelen
Overig Materieel Budget valt hoger uit dan begroot (€ 150.000). Hier staan de aanvullende materiele middelen tegenover (€ 120.000). Voor een deel van de regionale en provinciale taken waren de lasten nog niet begroot maar de inkomsten al wel, daarom stijgen de opbrengsten minder dan de lasten (€ 30.000).

Ontwikkelkosten
- Hogere lasten m.b.t. voorbereiding op inwerkingtreding van de Omgevingswet conform het projectplan (€ 400.000)
- Hogere lasten voor trajecten voortvloeiend uit "Samen op weg" en "Kleur bekennen" (€ 323.000), waarvan;
    - Inzet met betrekking tot de ontwikkeling van de rode kleur (advisering) (€ 139.000)
    - Kennisopbouw met betrekking tot de energietransitie (€ 120.000)
    - Advies "Samen op weg" (€ 64.000)
- In verband met de komst van de Omgevingswet het omzetten van inrichting naar milieubelastende activiteit (MBA) (€ 150.000)
- Doorontwikkeling van de RGT-app (Risico Gericht Toezicht) (€ 60.000)

Onvoorzien
De voorgestelde begrotingswijziging behorende bij deze Bestuursrapportage is om de post Onvoorzien in 2022 in te zetten om het productieverlies als gevolg van het hoge ziekteverzuim en de intensieve tijdsbesteding aan het wegwijs worden met het nieuwe VTH-zaaksysteem op te vangen (€ 225.000)

Stelpost loon-en prijscompensatie
De stelpost loon-en prijscompensatie wordt in 2022 ingezet voor compensatie van de lasten van Bedrijfsvoering. Het gaat hier om verschillende prijsstijgingen met name voor ICT licenties en hogere lasten voor ingehuurd personeel (€ 100.000).

Variabele bijdrage deelnemers
De variabele bijdrage valt € 78.000 lager uit dan begroot doordat de UVP's zijn afgeraamd. Een deel hiervan waren materiele middelen, een deel ervan is uitgeruild om daarmee aanvullende opdrachten te financieren (€ 51.000)

Aanvullende opdrachten
Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is er € 1.615.000 aan aanvullend werk bijgekomen (aanvullend werk wordt initieel nooit begroot). € 51.000 hiervan is uitgeruild met de DVO.

Deze aanvullende opdrachten zijn:

Opdrachtgever / omschrijving:	Waarde:
Amersfoort: diverse opdrachten < € 25.000	3.460
Baarn: diverse opdrachten < € 25.000	1.851
Bunschoten: diverse opdrachten < € 25.000	1.851
Eemnes: diverse opdrachten < € 25.000	1.851
Houten: Advisering Windpark I en II, BKK en complexe dossiers	112.372
Leusden: diverse opdrachten < € 25.000	45.069
Lopik: diverse opdrachten < € 25.000	1.851
Nieuwegein: diverse opdrachten < € 25.000	1.851
Soest: diverse opdrachten < € 25.000	16.569
Utrecht: diverse opdrachten < € 25.000	32.775
Woudenberg: diverse opdrachten < € 25.000	3.211
Provincie Utrecht: materiele middelen, Stikstof, bodem en verschillende Spoedlocaties, aanvullend VTH opdracht over water-, milieu- en houtopstanden, Weidevogels, diffuus lood en conplexe dossiers	1.373.155
TOTAAL opdrachtgevers	**1.595.866**
Derden	18.837
TOTAAL aanvullende opdrachten	**1.614.703**

De Aanvullende Opdrachten betreffen verschillende werkzaamheden:

- Reguliere werkzaamheden die bovenop afgesloten DVO afspraken uitgevoerd zullen worden;
- Complexe dossiers die door de complexiteit niet meer binnen de DVO afspraken (kentallen, totaal aantal uren) kunnen worden opgevangen;
- Projecten zoals advisering en actualisaties van bedrijvenbestanden; en
- Overige zaken zoals de detachering van medewerkers.

Extra opdrachten gaan vrijwel altijd direct gepaard met extra kosten, met name voor inhuur

5. Voorgestelde tweede begrotingswijziging 2022

	Begroting t/m 31 december 2022			2e begrotingswijziging 2022			Begroting 2022 na wijziging		
Programma's	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1 **Handhaving**	**5.660.000**	**5.700.000**	**-40.000**	**508.000**	**862.000**	**-354.000**	**6.168.000**	**6.562.000**	**-394.000**
Directe *variabele* kosten handhaving	4.614.000	4.654.000	-40.000	330.000	434.000	-104.000	4.944.000	5.088.000	-144.000
Directe *vaste* kosten handhaving	1.046.000	1.046.000	-	178.000	428.000	-250.000	1.224.000	1.474.000	-250.000
2 **Vergunningverlening**	**5.748.000**	**5.701.000**	**47.000**	**1.224.000**	**1.592.000**	**-368.000**	**6.972.000**	**7.293.000**	**-321.000**
Directe *variabele* kosten vergunningverlening	4.671.000	4.624.000	47.000	1.036.000	1.151.000	-115.000	5.707.000	5.775.000	-68.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening	1.077.000	1.077.000	-	188.000	441.000	-253.000	1.265.000	1.518.000	-253.000
3 **Bedrijfsvoering**	**3.919.000**	**3.919.000**	**-**	**250.000**	**650.000**	**-400.000**	**4.169.000**	**4.569.000**	**-400.000**
Totaal programma's	**15.326.000**	**15.320.000**	**7.000**	**1.982.000**	**3.104.000**	**-1.122.000**	**17.309.000**	**18.424.000**	**-1.115.000**
Loon- en prijscompensatie	100.000	100.000	-	-100.000	-100.000	-	-	-	-
Onvoorzien	225.000	225.000	-	-225.000	-225.000	-	-	-	-
Totaal lasten	**15.651.000**	**15.645.000**	**7.000**	**1.657.000**	**2.779.000**	**-1.122.000**	**17.309.000**	**18.424.000**	**-1.115.000**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
Omgevingswet	-	-	-	400.000	-	400.000	400.000	-	400.000
VTH zaaksysteem	-	-	-	100.000	-	100.000	100.000	-	100.000
Doorontwikkeling RUD Utrecht	-	-	-	467.000	-	467.000	467.000	-	467.000
Geprognotliseerd resultaat	**15.651.000**	**15.645.000**	**7.000**	**2.624.000**	**2.779.000**	**-155.000**	**18.276.000**	**18.424.000**	**-148.000**

Aan de hand van deze Bestuursrapportage willen wij een tweede begrotingswijziging voor 2022 voorstellen. Deze begrotingswijziging bouwt voort op de eerste begrotingswijziging, die op 31 maart 2022 door het Algemeen Bestuur is goedgekeurd.

De baten over 2022 vallen € 1.657.000 hoger uit. Dit komt met name door:

- Extra afgesloten aanvullende opdrachten;

De lasten vallen in totaal € 3.104.000 hoger uit. Dit komt met name door:

1. Meer ingehuurd personeel om extra aanvullend/DVO-werk uit te voeren;
2. Meer ingehuurd ICT-personeel in verband met de invoering van het nieuwe VTH-zaaksysteem
3. Meer (ingehuurd) personeel in verband met ziekteverzuim
4. Hogere werkgeverslasten m.b.t. nieuwe CAO (principeakkoord)
5. Hogere Ontwikkelkosten m.b.t. voorbereiding op inwerkingtreding van de Omgevingswet conform het projectplan
6. Hogere Ontwikkelkosten voortvloeiend uit "Samen op weg" en "Kleur bekennen"
7. Hogere Ontwikkelkosten in verband met het omzetten van inrichting naar milieubelastende activiteit (MBA) (€ 150.000)
8. Hogere Ontwikkelkosten m.b.t. de doorontwikkeling van RGT-app.

Loon- en prijscompensatie
Looncompensatie wordt in 2022 ingezet voor compensatie van de lasten van Bedrijfsvoering. De ingeschatte salarisstijgingen zaten reeds in de begroting.

Onvoorzien
Het voorstel is om onvoorzien in te zetten om het productieverlies als gevolg van het hoge ziekteverzuim en de intensieve tijdsbesteding aan het wegwijs worden met het nieuwe VTH-zaaksysteem op te vangen.

Bestemmingsreserves
1. Onttrekking aan de bestemmingsreserve voor het VTH-zaaksysteem ten behoeve van de extra kosten die ontstaan voor de implementatie van dit nieuwe systeem (€ 100.000)
2. Onttrekking van de bestemmingsreserve voor de Omgevingswet ter dekking van de kosten die ontstaan in 2022 om de RUD Utrecht voor te bereiden op de Omgevingswet (€ 400.000)
3. Onttrekking van de bestemmingsreserve voor de Doorontwikkeling RUD Utrecht ter dekking van de kosten ontstaan in 2022 voortvloeiend uit het traject "Samen op weg" en "Kleur bekennen" (€ 257.000), van inrichting naar MBA (€ 150.000) en de ontwikkeling van de RGT-app (€ 60.000)

Bijlage 1 Meerjarig financieel perspectief

Ter kennisname presenteren wij hierbij het meerjarig financieel perspectief voor 2021 – 2025.

ACTIVA	31 december 2021		31 december 2022		31 december 2023		31 december 2024		31 december 2025	
Vaste activa										
- Investeringen met een economisch nut	€ 315.000		€ 387.000		€ 442.000		€ 398.000		€ 358.000	
Materiële vaste activa		*€ 315.000*		*€ 387.000*		*€ 442.000*		*€ 398.000*		*€ 358.000*
Totaal vaste activa		**€ 315.000**		**€ 387.000**		**€ 442.000**		**€ 398.000**		**€ 358.000**
Vlottende activa										
- Vorderingen op openbare lichamen	€ 450.000		€ 673.000		€ 673.000		€ 673.000		€ 673.000	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 5.725.000		€ 4.969.000		€ 1.058.000		€ 891.000		€ 936.000	
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		*€ 6.175.000*		*€ 5.642.000*		*€ 1.731.000*		*€ 1.564.000*		*€ 1.609.000*
Overlopende activa		*€ 812.000*		*€ 190.000*		*€ 215.000*		*€ 237.000*		*€ 241.000*
- Banksaldi	€ 250.000		€ 250.000		€ 250.000		€ 250.000		€ 250.000	
Liquide middelen		*€ 250.000*		*€ 250.000*		*€ 250.000*		*€ 250.000*		*€ 250.000*
Totaal vlottende activa		**€ 7.237.000**		**€ 6.082.000**		**€ 2.196.000**		**€ 2.051.000**		**€ 2.100.000**
Totaal activa		**€ 7.552.000**		**€ 6.469.000**		**€ 2.638.000**		**€ 2.449.000**		**€ 2.458.000**

PASSIVA	31 december 2021		31 december 2022		31 december 2023		31 december 2024		31 december 2025	
Vaste passiva										
- Algemene reserve	€ 709.000		€ 769.000		€ 621.000		€ 625.000		€ 630.000	
- Bestemmingsreserves	€ 681.000		€ 292.000		€ 292.000		€ 81.000		€ 81.000	
- Gerealiseerd resultaat	€ 837.000		€ -148.000		€ 4.000		€ 5.000		€ 5.000	
Eigen vermogen		*€ 2.227.000*		*€ 913.000*		*€ 917.000*		*€ 711.000*		*€ 716.000*
Totaal vaste passiva		**€ 2.227.000**		**€ 913.000**		**€ 917.000**		**€ 711.000**		**€ 716.000**
Vlottende passiva										
- Overige schulden	€ 475.000		€ 276.000		€ 272.000		€ 269.000		€ 268.000	
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		*€ 475.000*		*€ 276.000*		*€ 272.000*		*€ 269.000*		*€ 268.000*
Overlopende passiva		*€ 4.850.000*		*€ 5.280.000*		*€ 1.449.000*		*€ 1.469.000*		*€ 1.474.000*
Totaal vlottende passiva		**€ 5.325.000**		**€ 5.556.000**		**€ 1.721.000**		**€ 1.738.000**		**€ 1.742.000**
Totaal passiva		**€ 7.552.000**		**€ 6.469.000**		**€ 2.638.000**		**€ 2.449.000**		**€ 2.458.000**

	Begroting 2022 na wijziging			Begroting 2022 (na 1e BW)			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
Programma's	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1 **Handhaving**	**6.168.000**	**6.562.000**	**-394.000**	**5.660.000**	**5.700.000**	**-40.000**	**6.416.000**	**6.443.000**	**-27.000**	**6.493.000**	**6.520.000**	**-26.000**	**6.571.000**	**6.598.000**	**-26.000**
Directe *variabele* kosten handhaving	4.944.000	5.088.000	-144.000	4.614.000	4.654.000	-40.000	5.232.000	5.259.000	-27.000	5.295.000	5.322.000	-26.000	5.359.000	5.386.000	-26.000
ISV	-	-	-				-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 **Vergunningverlening**	**6.972.000**	**7.293.000**	**-321.000**	**5.748.000**	**5.701.000**	**47.000**	**5.013.000**	**4.982.000**	**31.000**	**5.073.000**	**5.043.000**	**30.000**	**5.134.000**	**5.104.000**	**30.000**
Directe *variabele* kosten vergunningverlening	5.707.000	5.775.000	-68.000	4.671.000	4.624.000	47.000	4.098.000	4.068.000	30.000	4.147.000	4.118.000	29.000	4.197.000	4.168.000	29.000
Directe *vaste* kosten vergunningverlening	1.265.000	1.518.000	-253.000	1.077.000	1.077.000	-	915.000	914.000	1.000	926.000	925.000	1.000	937.000	936.000	1.000
3 **Bedrijfsvoering**	**4.169.000**	**4.569.000**	**-400.000**	**3.919.000**	**3.919.000**	**-**	**4.040.000**	**4.040.000**	**-**	**4.088.000**	**4.088.000**	**-**	**4.137.000**	**4.137.000**	**-**
Totaal programma's	**17.309.000**	**18.424.000**	**-1.115.000**	**15.327.000**	**15.320.000**	**7.000**	**15.469.000**	**15.465.000**	**4.000**	**15.654.000**	**15.651.000**	**4.000**	**15.842.000**	**15.839.000**	**4.000**
Loon- en prijscompensatie	-	-	-	100.000	100.000	-	50.000	50.000	-	51.000	51.000	-	52.000	52.000	-
Onvoorzien	-	-	-	225.000	225.000	-	225.000	225.000	-	225.000	225.000	-	225.000	225.000	-
Totaal saldo van de baten en lasten	**17.309.000**	**18.424.000**	**-1.115.000**	**15.652.000**	**15.645.000**	**7.000**	**15.744.000**	**15.740.000**	**4.000**	**15.930.000**	**15.927.000**	**4.000**	**16.119.000**	**16.116.000**	**4.000**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:															
- Omgevingswet	400.000	-	400.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- VTH zaaksysteem	100.000	-	100.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Doorontwikkeling RUD Utrecht	467.000	-	467.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	**18.276.000**	**18.424.000**	**-148.000**	**15.652.000**	**15.645.000**	**7.000**	**15.744.000**	**15.740.000**	**4.000**	**15.930.000**	**15.927.000**	**4.000**	**16.119.000**	**16.116.000**	**4.000**

De laatste financiële ontwikkelingen van de RUD Utrecht zijn weergegeven in de tweede begrotingswijziging 2022, welke is toegevoegd aan deze Bestuursrapportage (Bijlage 1).

Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer

De in de tabel hier onder opgenomen bijdrage per deelnemer is gebaseerd op de tweede begrotingswijziging voor 2022 bijbehorend bij deze Bestuursrapportage. Pas na vaststelling van de Bestuursrapportage en na de zienswijze periode op deze Bestuursrapportage is de begrotingswijziging definitief met de bijbehorende bijdrage per deelnemer.

	Programmabegroting 2022 (na 1e begrotingswijziging)			BERAP 2022 (2e begrotingswijziging)			
Opdrachtgever	**Uren**	**Variabele bijdrage (incl regionale en provinciale taken)***	**Vaste bijdrage**	**Variabele bijdrage (excl regionale en provinciale taken)**	**Regionale & provinciale taken**	**Nieuwe variabele bijdrage (incl regionale & provinciale taken)***	**Vaste bijdrage**
Amersfoort	17.206	€ 1.126.000	€ 778.000	€ 1.120.000	€ 6.000	€ 1.126.000	€ 778.000
Baarn	3.875	€ 253.000	€ 193.000	€ 252.000	€ 1.000	€ 253.000	€ 193.000
Bunschoten	4.676	€ 303.000	€ 215.000	€ 301.000	€ 2.000	€ 303.000	€ 215.000
Eemnes	1.804	€ 118.000	€ 81.000	€ 117.000	€ 1.000	€ 118.000	€ 81.000
Houten	2.798	€ 183.000	€ 125.000	€ 182.000	€ 1.000	€ 183.000	€ 125.000
Leusden	3.619	€ 236.000	€ 162.000	€ 235.000	€ 1.000	€ 236.000	€ 162.000
Lopik	4.480	€ 292.000	€ 200.000	€ 291.000	€ 1.000	€ 292.000	€ 200.000
Nieuwegein	3.527	€ 228.000	€ 158.000	€ 227.000	€ 1.000	€ 228.000	€ 158.000
Provincie Utrecht	74.871	€ 4.856.000	€ 3.343.000	€ 4.733.000	€ 46.000	€ 4.778.000	€ 3.343.000
Soest	5.887	€ 384.000	€ 263.000	€ 382.000	€ 2.000	€ 384.000	€ 263.000
Utrecht	15.524	€ 1.024.000	€ 693.000	€ 1.018.000	€ 5.000	€ 1.024.000	€ 693.000
Woudenberg	3.119	€ 204.000	€ 156.000	€ 203.000	€ 1.000	€ 204.000	€ 156.000
	141.386	**€ 9.207.000**	**€ 6.367.000**	**€ 9.061.000**	**€ 68.000**	**€ 9.129.000**	**€ 6.367.000**

Bezoekadres
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Contact
(030) 702 3300
info@rudutrecht.nl
www.rudutrecht.nl